Vintergrønt

Nye Fortællinger og Digte,
danske, norske og svenske.

Udgivne af
Chr. Richardt.

Andet Oplag.

Kjøbenhavn.
Gyldendalske Boghandels Forlag. (F. Hegel.)
Trykt hos J. H. Schultz.
1867.

Förord till den digitala utgåvan

Under arbete...

Ensomt Liv.

"Flyv ud, flyv ud!" -- saa sang den vilde Blæst -- "Hvi vil du spænde dum dig selv i Bøilen! Flyv ud og sving dig paa den høie Hest; Giv Lysten og giv Lidenskaben Tøilen!"

"Flyv ud, flyv ud!" -- saa peb den hæse Vind -- Og gjennem alle Sprækker lød dens Hvinen -- "Sno dig i Slangebugter ud og ind; Ræk Tunge af det Alt, som hist Kaminen!"

"Du lever kun et Nu, du stakkels Orm, Vil du for Livets Lyst dig selv bedrage! Flyv ud, flyv ud!" -- saa sang den vilde Storm -- "Og nyd den korte Frist, du har tilbage!"

-- Og Ovnen rakte Flammetungen ud, Og Sneen føg med Hvislen mod min Rude, Og Havet vælted sig i Vinterslud Saa vildt, saa stort og rædselsfuldt derude.Og jeg, som hang ved Livet og dets Lyst, Som følte Hjertet utaalmodigt banke, Jeg havde med en Verden i mit Bryst Ei andet Selskab end min egen Tanke.

-- Jeg gik i Stuen ensom op og ned, For trangt -- for snevert syntes mig var Buret! Det var som tvende Magter om mig stred, Som fik de Røst i Stormen og i Uhret. --

I Uhret? ja mit gamle Stueuhr, Det vilde ogsaa snakke med i Laget. Mens Vinden stemte op i Moll og Dur, Hvor freidigt, taktfast led da Pendelslaget!

I Krogen stod det der saa gammeldags, Det førte ei Beviis, det gav ei Grunde; Men klar var Texten! -- jeg forstod den strax -- Den var for syge Sjæle som for sunde.

Med muntert: Snik og Snak og Snik og Snak! Det lød igjennem Pausens dybe Stilhed, Og altid lige muntert: Snik og Snak -- Om Huset skjalv og Veiret steg i Vildhed.

-- Og jeg og Uhret slog os paa Parti! Vi gav ei tabt, vi protesterte trøstigt Mod Vindens Hyl og Stormens Raseri -- Det lærte mig at tage Sagen lystigt!

Og hvergang nu, naar i det usle Døgn Jeg aander tungt blandt Skyer af Egoister, Og Luften selv mig synes kvalm af Løgn, Og Tvivlens Dæmon mig til Mismod frister,

Da er det som fra Dybet af mit Sind Et freidigt Snik og Snak jeg hører klinge -- En glad Protest mod Tidens tomme Skin -- Og seer den skjulte Verdenspendel svinge! **H. V. Kaalund.**

Hafvets frid.

Mild och strålande i morgonstunden, Vattnens himlaburna drottning, hafvet, Breder ut sin öppna famn och sluter Jorden i sitt sköt, så huld och skön. Morgonrodnans purpurslöja täcker Än dess fagra barm; ej vindens läppar Våga nalkas tysta herrskarinnan, Der hon håller nu sin morgonbön.

Men då svinger ur den gömda viken Snöhvit svan och ropar: kan du bedja, Du, som bär så skuldbetyngda minnen? Förr'n i bönens bad du ren dig tvår, Gälda åter allt hvad du har röfvat, Gif åt lifvet åter hvad du mördat; -- Förr, du stolta, höfs ej dig att bedja, Och din bön ej himlens portar når!

Da er det som fra Dybet af mit Sind Et freidigt Snik og Snak jeg hører klinge -- En glad Protest mod Tidens tomme Skin -- Og seer den skjulte Verdenspendel svinge! **H. V. Kaalund.**

Hafvets frid.

Mild och strålande i morgonstunden, Vattnens himlaburna drottning, hafvet, Breder ut sin öppna famn och sluter Jorden i sitt sköt, så huld och skön. Morgonrodnans purpurslöja täcker Än dess fagra barm; ej vindens läppar Våga nalkas tysta herrskarinnan, Der hon håller nu sin morgonbön.

Men då svinger ur den gömda viken Snöhvit svan och ropar: kan du bedja, Du, som bär så skuldbetyngda minnen? Förr'n i bönens bad du ren dig tvår, Gälda åter allt hvad du har röfvat, Gif åt lifvet åter hvad du mördat; -- Förr, du stolta, höfs ej dig att bedja, Och din bön ej himlens portar når!

Se då mörknar hafvet. Ur dess inre Dofva, tordönslika suckar bryta, Fridens skimmer från dess anlet flyktar, Vild förtviflan rasar i dess barm. Ve mig, ve! -- det skallar genom rymden -- Ingen bön kan mina brott försona; Jag vil gömma mig i midnattsmörker, Släcka ut i nya mord min harm.

I en blink då växa opp ur djupet Svarta skyar; röda blixtar jaga Genom rymden; vild orkanen vräker Böljorna mot skyn; omätlig graf Slukar allt, som dväljs på vågens yta; Master brytas, gälla nödrop skalla. Tvenne runda dygn ses hafvet rasa -- Sist på tredje qvälln det domnar af.

Mättadt vilddjur likt, med dolska blickar, Nu det åter hvilar, smälter rofvet, Slickar blodet bort med fraggig tunga; Mattad dyning häfver knappt dess bröst. Sol går opp. Hur fridfullt hafvet strålar! -- Tro ej hafvets frid, den är en villa; Frid det får ej, förr'n det återgifvit Sina rof vid domsbasunens röst.

Herman Sätherberg.

Jernbanen og Kirkegaarden.

[Af **Björnstjerne Björnson**.]

Første Kapitel.

Knud Aakre var af en gammel Familie i Bygden, hvor den altid havde staaet i Ry for sin Oplysning og Omsorg for det Almene. Hans Fader havde arbejdet sig frem til Præst, men døde tidlig, og da Enken var af Bondefolk, blev Børnene opdragne som Bønder. Knud havde altsaa kun faaet den Undervisning, som da gaves i Almueskolerne, men Faderens Bibliothek havde tidlig givet ham Kjerlighed til Kundskaber. Denne var videre baaret frem af hans Ven Henrik Wergeland, som ofte besøgte ham og sendte ham Bøger, Frøsorter og mange Raad. Ifølge et saadant stiftede Knud tidlig en Forening med højst blandet Formaal, f. Ex. "at opøve Medlemmerne i Talekunst samt Grundlovsfortolkning", men som senere gik over til at blive et praktisk Landhusholdningsselskab for det hele Fogderi. Efter Wergelands Raad stiftede han ogsaa et Sognebibliothek og lod sin Faders Bøger være første Gave dertil. Efter sammes Raad fik han en Søndagsskole istand paa sin Gaard for dem, som maatte ville lære Skrivning, Regning og Historie. Alt dette drog Opmærksomheden hen paa ham, saa han kom ind i Formandskabet, hvor han snart blev Ordfører. Her tog han sig videre af Skolevæsenet, som han virkelig ogsaa fik i udmærket Stand. Knud Aakre var en liden, rørig Mand med smaa, snare øjne under et meget lurvet Haar. Han havde en storlæbet Mund, som altid arbejdede, og en Rad ypperlige Tænder syntes at arbejde med; thi det glindsede i dem, medens Ordene bleve overhuggede og spragede om som Funker af en stor Ild.

Blandt de Mange, han havde hjulpet frem til Kundskab, var hans Nabo Lars Høgstad den fornemste. Lars var ikke synderlig yngre end Knud, men langsommere udviklet. Da Knud gjerne maatte tale om det, han læste og tænkte, fandt han i Lars, der havde et stille, alvorligt Væsen, en god Tilhører og lidt efter lidt en forstandig Dommer. Forholdet blev snart saadant, at Knud ikke gjerne lagde tilvegs med nogen Sag, før Lars Høgstad var raadspurgt, og fik Sagen der gjerne en praktisk Endring. Knud drog derfor Naboen ind i Formandskabet, og efterhaanden ind i Alt, hvori han selv stod. De kjørte altid sammen til Møderne, hvor Lars aldrig talte; men paa Vejen til og fra fik Knud hans Mening at vide. De ansaaes for uadskillelige.

En vakker Høstdag var Formandskabet samlet for blandt Andet at overveje et Forslag fra Fogden om at sælge Præstegjældets Kornmagasin og for Kapitalen stifte en liden Sparebank. Knud Aakre, Ordføreren, vilde vist have været med herpaa, hvis han havde staaet frit i Sagen. Men dels var Forslaget fra Fogden, som Wergeland ikke likte, følgelig heller ikke Knud, dels var Kornmagasinet opbygget af Knuds mægtige Farfader og foræret Bygden. Det var ikke frit, at han saa en personlig Fornærmelse i Forslaget, havde derfor ikke talt med Nogen derom, ikke engang med Lars, og denne talte aldrig om Noget, som en Anden ikke først havde bragt paa Bane.

Som Ordfører oplæste Knud Aakre Forslaget uden at føje nogen Mening til. Men som hans Vis var, saa han bortpaa Lars, der gjerne stod eller sad lidt afsides med et Halmstraa mellem Tænderne, det han altid fandt sig, naar han kom i Tale med en Mand. Han brugte det enten til Tandstikker, eller han lod det hænge løst i den ene Mundvig, medens han drejede det hurtigere eller langsommere,eftersom hans Stemning var til. Med Forundring saa Knud, at Halmstraaet gik meget hurtigt. Han spurte rask: "Tror du vi skal gaa ind paa dette?" Lars svarte tørt: "Ja, jeg tror." Hele Formandskabet, som følte, at Knud var af en ganske anden Mening, studsede og saa paa Lars, men denne sagde intet Videre, heller ikke blev mere spurt. Knud bøjede af til en anden Sag, som om Intet var forefaldt. Først mod Slutten af Mødet tog han Sagen atter op, og spurte meget ligegyldigt, om man ikke skulde sende Fogden det tilbage til nærmere Overvejelse, da det vist ikke rammede Bygdens Mening; thi Bygden havde Kornmagasinet kjert. Ingen svarte. Knud spurte, om han skulde føre til Protokolls: Sagen ansees ikke hensigtsmæssig. "Mod een Stemme," føjede Lars til. "Mod to," sagde en Anden strax, "mod tre" en Tredie, og førend Ordføreren vidste af det, var der altsaa Flertal for Sagen. Han blev saa overrasket, at han glemte at sige imod, han førte til Protokolls og læste op med lav Bøst: "Sagen indstilles til Antagelse. Mødet hævet." Han var blussende rød i Ansigtet, idet han rejste sig og lagde Protokollen sammen; men tænkte ved sig selv, han skulde nok tage dette igjen i Repræsentantskabet! Ude paa Gaarden spændte han sin Hest for, og Lars kom og satte sig op hos ham. De talte om Adskilligt paa Hjemvejen, men ikke om dette.

Dagen efter gik Knuds Kone op til Lars's Kone for at spørge, om der var noget mellem Mændene, thi Knud havde været saa underlig, da han kom hjem. Lidt ovenfor Husene mødte hun Lars's Kone, som kom for at gjøre samme Spørsmaal, thi Lars havde været saa underlig. Hans Kone var en stille, blufærdig Ting, noget forskræmt, ikke af haard Tale, men af Taushed: thi Lars talte aldrig til hende uden naar hun havde gjort noget Galt eller han frygtede, hun skulde gjøre noget saadant. Knud Aakres Kone talte derimod mere med sin Mand, og især om Formandskabet, fordi

det paa den senere Tid tog hans Tanker, Arbejde og Kjerlighed fra hende og Børnene. Hun var skinsyg paa det som paa et Fruentimmer, hun græd om Natten over Formandskabet og skjændtes med ham om det om Dagen. Men netop derfor kunde hun Intet sige nu, da han engang kom ulykkelig hjem derifra; thi strax følte hun sig meget ulykkeligere end han og maatte for sit Liv faa vide, hvad det var. Da altsaa ikke Lars's Kone vidste det, maatte hun ud i Bygden. Hun fik vide det, og var naturligvis strax af sin Mands Mening og fandt Lars ubegribelig, for ikke at sige ond. Men da hun lod Manden mærke det, følte hun, at endnu var Intet brudt mellem Lars og ham; tvertom, at han holdt inderlig af ham.

Repræsentantsamlingen kom. Lars Høgstad kjørte om Morgenen ind paa Aakre, Knud kom ud og satte sig op. De hilstes som sædvanlig, talte vel noget mindre paa Henvejen, men ikke om Sagen. Mødet var fuldtalligt, Nogle havde ogsaa indfundet sig forat høre paa, hvilket Knud ikke likte; thi der var altsaa bragt Gjæring ind i Bygden. Lars havde faaet sit Halmstraa fat, stod ellers henne ved Ovnen for at varme sig; thi Høsten begyndte at blive kold. Ordføreren læste Forslaget op, meget dæmpet og forsigtigt; han tilføjede, at det kom fra Fogden, som ikke plejede at være heldig. Bygningen var jo en Gave, og Gaver plejede man ikke at frahænde sig, allermindst naar ingen Trang stod for Døren.

Lars, som aldrig før havde talt i Møderne, tog til Alles Forundring Ordet. Han skalv i Stemmen, om det var af Hensyn til Knud Aakre eller af Frygt forat tabe, skal være usagt. Men hans Grunde vare gode og greje og af et Samhold, en Trausthed, som neppe før var hørt i disse Møder. Og da Grundene alle vare givne, føjede han til: "hvad angaar, at Forslaget er af Fogden, saa kommer dette ikke Sagen ved, ligesaalidt som hvem det er, derengang har opført Huset, eller paa hvad Maade det er blevet Kommunens."

Knud Aakre var rød i Ansigtet (han blev det let) og flyttede og flyttede, som hans Vis var, naar han blev utaalmodig; men ikke desto mindre svarte han med Varsomhed og lav Røst. Der var Sparebanker nok i Landet, mente han, og ganske nær herved, han vilde gjerne sige for nær herved. Men skulde endelig en saadan oprettes, var der vel andre Veje at komme til den paa, end over de døde Mænds Gaver og de levendes Kjerlighed. Han var lidt usikker i Stemmen, da han sagde dette, men tog sig igjen, da han gik over til at tale om Kornmagasinet som saadant og at bevise, hvori dets Gavn bestod. -- Lars svarede ham grundig paa det Sidste og føjede dernæst til: "Et og Andet kan forresten gjøre mig tvivlsom paa, om denne Bygd er til for de Levendes Skyld eller for de Dødes. Endvidere om det er en enkelt Families Kjerlighed og Had, som raader her, eller om det er det Heles Gavn." -- Hurtig svarede Knud: "Jeg ved ikke, om den, der nu taler, er den, som mindst har nydt godt af denne Familie, -- baade af den, som er død, og den, som nu lever." Det Første sigtede til, at Knuds mægtige Farfader havde i sin Tid reddet Gaarden for Lars's Farfader, da denne paa sine egne Vegne var en liden Rejse inde paa Tugthuset.

Halmstraaet, som længe havde gaaet meget fort, gik nu med een Gang roligt: "Jeg har ikke den Vane overalt at ville tale om mig selv og min Familie", sagde han, og tog Sagen fat, roligt, overlegent og gav en Oversigt, som han førte mod et bestemt Maal. Knud tilstod sig selv, at han aldrig havde seet Sagen fra den Vidde eller hørt saadanne Grunde; han maatte uvilkaarlig se op paa ham. Lars stod høj, svær, med Klarhed over den stærkmurede Pande og i de dybe Øjne. Munden var knap, Halmstraaet hang endnu i Mundvigen og legte, men en vældig Styrke

laa omkring. Han holdt Hænderne paa Ryggen og stod bent op og ned, mens Røsten gav denne dumpe Klang fra Dybet, som var han plantet i Jorden. Knud saa ham for første Gang i sit Liv, og følte en Angst ned i sit Inderste; thi denne Mand havde altsaa altid været ham overlegen! Han havde taget Alt, Knud selv vidste og fortalte, men

havde kastet Vraget tilbage og beholdt, hvad der havde givet denne skjulte, stærke Vækst.

Knud havde ammet ham og elsket ham, det var blevet en Kæmpe af ham, men som nu hadede Knud, dybt, forfærdeligt, han kunde ikke forklare sig hvorfor, men han følte det instinktmæssig, mens han saa paa ham, og herover glemte han alt Andet og foer op: "men Lars, Lars, hvad i Herrens Navn gaar der af dig?" Bevægelsen tog ham, -- "dig, som jeg har --", -- "du, som har --" han kunde ikke faa et Ord frem, han satte sig, men forat kæmpe Rørelsen ned, som Lars ikke var værdig til at se, tog han sig sammen, slog i Bordet og gnistrede under det stærke, lurvede Haar, som altid hang ham ned i Øjnene. Lars stod som var han ikke bleven afbrudt, vendte kun Hovedet til de Andre, spørgende, om dette skulde være Slag i Sagen; thi i saa Fald behøvede man jo ikke længere Tale om den.

Denne Ro holdt Knud ikke ud. "Hvad er det, som er kommen ind iblandt os?" skreg han. "Vi, som til idag kun har forhandlet i Kjerlighed og Iver, staa tirrede mod hverandre som af en ond Aand", og han saa funklende op paa Lars. Denne svarte: "Du lægger nok selv Aanden til, Knud, thi jeg har ikke talt om Andet end Sagen. Men denne er for dig kun det, du selv vil; nu maatte vi prøve, om Kjerligheden og Iveren bestaar, naar den engang bliver, hvad vi ville." -- "Har jeg da vanskjøttet Bygdens Sager?" -- Derpaa svarte Ingen. Dette gjorde Knud ondt, og han tilføjede: "Jeg vidste virkelig ikke Andet, end at jeg har faaet Adskilligt istand; -- Adskilligt, som harværet Bygden til det Gode; -- -- men kanske jeg har bedraget mig." Han var atter bevæget; thi det var en ildig Natur, som brødes i mange Stemninger, og Bruddet med Lars smertede ham, saa han neppe kunde styre sig. Lars svarte: "Ja, jeg ved, du tillægger dig selv Æren for Alt, som her er gjort, og skulde man dømme efter, hvem der har snakket mest i Møderne, saa har vist ogsaa du gjort det Meste." -- "Slap det saadan ud!" raabte den Anden og saa skarpt paa Lars: "det er du, som har Æren af det?" -- "Siden vi endelig skal tale om os selv", sagde Lars, "saa blev nok hver Sag overvejet, før den kom hid." -- Her gjenvandt den lille Knud Aakre sin raske Tale: "Tag du Æren i Guds Navn, jeg skal nok leve den foruden; -- der er andre Ting, som det er værre at tabe!" -- Lars bøjede sig uvilkaarlig bort for hans Blik, men sagde, idet Halmstraaet gik meget fort: "Naar jeg skal sige min Mening, saa er her ikke stort at tage Ære for; -- Præst og Skolelærere kunne vel være fornøjede med, hvad her er gjort, men Almuen siger vist, at Bygden til idag bare har faaet større og større Afgifter." Her opstod en Mumlen i Forsamlingen, idet man flyttede og flyttede paa sig. Lars fortsatte: "Vi har endelig idag en Sag fore, som kunde bringe Bygden lidt ind for Alt det, den har lagt ud; det er kanske derfor, den rønner slig Modstand. Dette er en Bygdesag, til Velfærd for Alle, vi maatte dog vel kunne faa den bort fra at være en Familiesag." -- Folk saa paa hverandre, talte allerede halvhøjt, da En rejste sig forat gaa hen til sin Madniste, men slængte hen i det Samme, at dette var det sandeste Ord, han her i Forsamlingen havde hørt paa mange Aar. Nu rejste Alle sig, Samtalen blev almindelig, og Knud Aakre følte, der han sad, at Sagen var tabt, forfærdelig tabt, og han prøvede ikke mere paa at redde den. Thi han havde noget af den Natur, man tillægger Franskmændene, han var god til at gaapaa -- baade første, anden og tredie Gang; men daarlig til at forsvare sig; thi hans Følelser overvældede hans Tanker.

Han begreb det ikke, han kunde ikke længer sidde, han overlod Pladsen til Viceordføreren og gik; -- det var ikke frit, at de Andre lo.

Han var kommen til Mødet sammen med Lars, men gik hjem alene, skjønt Vejen var lang. Det var en kold Høstdag, skarp og afblæst stod Skogen, graagul Marken, Rim begyndte hist og her at ligge efter i Vejkanten. Skuffelsen er en frygtelig Kammerat, han følte sig saa liden og forladt, der han gik, men Lars stod for ham allevegne, ragende til Himmels i Aftenskumringen, som en Kjæmpe. Det harmede ham, at han skyldte sig selv, at dette var blevet et Hovedslag; thi han havde sat formeget paa en eneste liden Sag. Men Overraskelsen, Smerten, Vreden havde vundet paa ham, -- det brændte, susede, græd og rasede i ham endnu. Han hørte Vognrammel bag ved sig, det var Lars, som kom i skarpt Trav med sin ypperlige Hest og kjørte forbi ham, saa det dundrede paa den haarde Vej. Han saa efter ham, som han sad der bredskuldret i Vognen, medens Hesten raste paa af Hjemlængsel, uden at Lars gjorde Andet med den end at lade den have slap Tømme. Dette blev som et Billede paa hans Kræfter; denne Mand kjørte frem til Maalet! Selv følte han sig kastet ud af hans Kjerre, der han piltede frem i Høstkulden.

Hjemme paa Aakre gik Konen og ventede. Hun vidste, at et Slag skulde staa, hun havde aldrig i sit Liv troet Lars og følte nu Rædsel for ham. Det havde ikke trøstet hende, at de vare kjørte væk sammen, det vilde ikke engang trøste hende, om de kom hjem sammen. Men Mørket faldt paa, og de kom ikke. Hun stod i Døren; thi Vejen gik der forbi, hun gik nedover og hun gik hjem igjen,men ingen Vogn. Endelig hører hun, det durer i den haarde Vej, Hjertet slaar saa hurtigt som Vognhjulene gaa rundt, hun holder sig til Dørkarmen og ser, Vognen kommer, kun Een sidder i, hun kjender Lars, som ser og kjender hende, men kjører forbi uden at standse: nu blev hun ræd tilgagns! Hun kjendte ikke Benene under sig, hun vaklede ind og sank ned paa Bænken under Vinduet. Børnene bleve bange og kom om hende, den Mindste spurte efter Far, thi hun talte aldrig med dem om Andet end om ham. Det var saadant Hjertelag i ham, derfor elskede hun ham, men nu var dette Hjertelag ikke hjemme hos dem, derimod ude i alt Slags Bestyr, hvor han selv blev ulykkelig og gjorde alle dem ulykkelige. Bare der ikke var hændt noget Galt, thi Knud var saa opfarende, -- hvorfor kom Lars alene? hvorfor standsede han ikke? Skulde hun springe efter ham? eller nedover mod Manden? Hun pintes og Børnene trængte paa og spurte hvad det var. Men for dem vilde hun ikke være ved det, saa hun rejste sig, og sagde, at de maatte spise Kveldsmaden alene, stellede saa tilrette og hjalp dem. Hun saa Alt i Et nedover Vejen. Han kom ikke. Hun klædte af dem og lagde dem ned, og den Mindste læste sin Aftenbøn, mens hun stod over ham. Hun bad selv saa inderligt med i Ordene, som den spæde Mund saa trøstig sagde foran, at hun ikke lagde Mærke til Skridtene udenfor. Knud stod i Døren og saa sin lille Forsamling i Bøn. Hun rejste sig op, alle Ungerne ropte "Far!" -- men han satte sig strax ned og sagde stille: "Aa, lad ham læse den engang til." Moderen gik bort til Sengen igjen, forat han ikke skulde se hendes Ansigt imens; thi det vilde have været som at blande sig ind i hans Sorg, før han selv følte Trang til at sige den. Den Lille foldede Hænderne over Brystet, alle de Andre med, og han fremsagde:Jeg er endnu bare liden, men jeg voxer nok med Tiden og bliver baade dygtig og stor og til Glæde for baade Far og Mor, naar bare du, kjere, kjere Gud hjælper mig at holde dine Bud. -- Og nu skal vi Alle huske Herren at love Og saa skal vi see til at sove! Hvilken Fred der faldt! Der var ikke et Minut, før alle Børnene sov i den som i Guds Favn, men Moderen gik tyst og satte Maden frem for Faderen, som dog ikke kunde spise. Men da han havde lagt sig, sagde han: "Nu vil jeg herefter være hjemme." Og hun bævede af Glæde der hun laa, uden at turde røbe sig, og hun takkede Gud for Alt, som var skeet, thi hvad det end var, saa var det nu blevet til det Gode!

Andet Kapitel.

Inden et Aar var Lars Ordfører i Formandskabet, Formand i Sparebanken, første Forligelseskommissær, kort alt, som det var muligt at vælge ham til. I Amtsformandskabet taug han første Aar, men gjorde det andet, da han talte, samme Opsigt som i Formandskabet. Thi ogsaa her traadte han op i Kamp med den, som til da havde været den raadende, sejrede over hele Linjen, og var siden selv den raadende. Derifra bar det ind i Storthinget, hvor hans Ry var gaaet forud, og hvor det derfor ikke fejlede paa Udæskning. Men der forblev han, skjønt stød og vægtig, altid tilbageholdende. Han vilde ikke have Magt længer end han var Kjendtmand, og ikke forspilde sin Hærførerstilling hjemme ved et muligt Nederlag ude.

Thi han havde det godt hjemme. Naar han stod ved Kirkemuren om Søndagen, og Almuen seg forbi, hilsende og skottende, og den Ene standsede efter den Anden for at faa tale et Par Ord med ham, saa kunde man sige, at han styrede, der han stod, hele Gjældet med et Halmstraa; thi dette hang naturligvis i Mundvigen.

Han fortjente sin Anseelse; Vejen, de kom til Kirken paa, havde han lagt, den nye Kirke, de stod ved, havde han bygget; dette og meget Mere var en Frugt af den Sparebanks Arbejde, som han selv havde stiftet og selv styrede. Thi de Midler, den gav, blev videre gjort frugtbare, og Præstegjældet blev af Mange fremstillet som et Exempel for alle andre paa Selvstyrelse og god Orden.

Knud Aakre havde trukket sig rent tilbage. Først mødte han nogle Gange, da han blev enig med sig selv om, at han skulde byde sin Tjeneste frem, fordi om hans Forfængelighed ikke længer fandt den behagelig. Ved det første Forslag, han gjorde, blev han saaledes indviklet af Lars, der vilde have det fremstillet i alle sine Følger, at Knud Aakre noget stødt sagde: "dengang Columbus opdagede Amerika, havde han det ikke inddelt i Præstegjæld

og Provstier, -- saadant kom efter hvert;" hvorfor Lars i sit Svar sammenholdt Amerikas Opdagelse med Knuds Forslag -- det handlede forresten om Midler til et forbedret Fjøsstell -- og siden blev Knud dem imellem aldrig kaldet Andet end "Amerikas Opdagelse". Saa tænkte Knud, at der man ingen Nytte længer kunde gjøre, skulde man ikke arbejde, og tog ikke senere mod Valg.

Men virksom var han, og for dog at have noget, udvidede han sin Søndagsskole og satte den (gjennem smaa Bidrag af de Søgende) i Forbindelse med Missionssagen, for hvilken han snart blev Midtpunkt og Leder i denne som de omkringliggende Egne. Lars Høgstad bemærkede hertil, at dersom Knud Aakre skulde samle Penge til noget,saa vidste han forud, at det maatte ligge tusinde Mile borte.

Der var forresten Intet usams dem imellem. De omgikkes ikke mere, men de baade hilste paa og talte med hverandre. Knud følte altid en liden Smerte, blot han huskede ham, men kjæmpede den ned og sagde sig selv, at det var gaaet, som det skulde gaa. I et stort Bryllop mange Aar efter, hvor de begge vare tilstede og ogsaa begge lidt muntre, steg han op paa en Stol og udbragte en Skaal for Præstegjældets Ordfører og Amtets første Storthingsmand! Han talte, til han blev bevæget, og da som sædvanlig overmaade smukt. Man fandt dette hæderlig gjort af ham, og Lars kom bort til ham og var usikker i Blikket, da han sagde, at han havde ham at takke for meget af det han vidste og var. Næste Formandskabsvalg blev Knud Aakre atter Formand!

Men havde Lars Høgstad vidst, hvad nu fulgte, saa havde han ikke gjort ham til det. Enhver Ting sker til sin Tid, siger et Ordsprog, og netop som Knud Aakre kom ind igjen i Formandskabet, truedes Bygdens bedste Mænd med at gaa tilgrunde i en Spekulationsfeber, som længe havde raset, men nu først begyndte at kræve sine Ofre. Man sagde, at Lars Høgstad havde fremkaldt denne store Ulykke; thi han havde vænnet Bygden til at spekulere. Fra Formandskabet var Skillingssygen kommet udover; thi Formandskabet selv var Bygdens første Spekulant. Alle, til den tyveaarige Løskarl vilde nu ved en Handel faa Daleren til at blive ti; en overordentlig Gjerrighed i Begyndelsen, for at komme til at samle, afløstes af en overordentlig Flothed til Slut. Og da Alles Sind kun vare rettede paa Penge, var der samtidig udviklet en Mistænksomhed, en Ufordragelighed, et Rethaveri, som gik op i Processer og Had. Ogsaa her anførte Formandskabet, sagde man; thi noget af det Første, Lars som Ordfører havde

gjort, var at anlægge Proces mod den gamle ærværdige Præst angaaende tvivlsomme Rettigheder. Præsten havde tabt, men havde ogsaa strax taget Afsked. Somme havde dengang rost dette, Andre havde dadlet det; til et slemt Exempel var det blevet. Nu kom Følgerne af hans Styresæt igjen i Form af Tab for hver enkelt Storkarl i Bygden, og da slog Stemningen hvast om! Modstanden fik ogsaa strax en Ordfører; thi Knud Aakre var kommen ind i Formandskabet, -- der indført af Lars selv!

Kampen begyndte strax. Alle hine Unge, som Knud Aakre i sin Tid havde givet Undervisning, vare nu voxne Mænd, og Bygdens mest oplyste, inde i alle Forretninger og offentlige Forholde, -- det var med dem, han skulde kjæmpe, og de bare Ondt til Lars fra deres Ungdom. Naar han om Kvelden efter en af disse stormende Forhandlinger stod paa Trappen foran sit Hus og saa udover Bygden, gik der som en fjern truende Torden op til ham fra de store Gaarde, som nu laa i Uvejret. Han vidste, at den Dag, de røg overende, væltede Sparebanken og han selv, og hele hans lange Gjerning vilde samle sig i en Forbandelse over ham!

I disse Fortvivlelsens Kampdage kom en Jernbanekommissjon, som skulde udstikke Linje for en ny Jernbane, en Aften til Høgstad, den første Gaard ved Indkørselen til Bygden. Ved at tale med dem om Kvelden, hørte Lars, at der var Spørsmaal om at faa Linjen lagt enten her eller gjennem en Dal, ligeløbende med denne.

Med Lynets Glimt foer det gjennem hans Aand, at kunde han faa Linjen herigjennem, steg alle Ejendomme, og han selv vilde ikke alene være frelst, men hans Anseelse plantet ned i den sildigste Slægt! Han kunde ikke sove den Nat, det lyste og glimtede for hans Øjne, det var undertiden, som hørte han Jernbanen gaa! Den næste Dag var han selv med Kommissjonens Medlemmer at undersøge

Egnen; hans Heste førte dem, og til hans Gaard vendte de tilbage. Dagen derefter toge de ind i Sidedalen, han var endnu med, og han førte dem atter tilbage. Hele Høgstad var oplyst, da de kom hjem, Bygdens bedste Mænd vare

indbudne for at deltage i et dundrende Lag for Kommissjonen; det varede til næste Morgen. Men Intet nyttede; thi jo nærmere man kom det endelige Udfald, desto klarere viste det sig, at Jernbanen ikke uden stor Bekostning kunde gaa her. Indkjørselen var trang, nemlig gjennem en Fjeldkløft, og i det Samme man svingede ind i Bygden, svingede ogsaa den svære Elv saaledes til, at enten maatte Jernbanen gjøre den samme Tværsving langs Fjeldet, som Vejen nu gjorde, og derved komme meget for højt og gaa to Gange over Elven, -- eller ogsaa maatte den gaa ligefrem, og da over den gamle nu nedlagte Kirkegaard! Men det var ikke længe siden, at Kirken var flyttet, og de sidste Lig nedlagte paa Kirkegaarden.

Stod det bare paa en Stump gammel Kirkegaard, tænkte Lars, om den store Velsignelse skulde ind i Bygden eller ej, da maatte han sætte sit Navn og sin Arbejdskraft paa at faa denne Hindring afvejen! Han foretog strax en Rejse til Præst og Provst, videre til Stiftsdirektion og Departement; han talte og forhandlede, han havde skaffet sig alle mulige Oplysninger om de uhyre Fordele paa den ene Side, om Bygdens Stemning paa den anden, og opnaaede virkelig at faa alle Parter med. Der blev lovet ham, at ved Omflytning af en Del Lig ned til den nye Kirkegaard maatte Hindringen ansees fjernet og kongelig Bestemmelse opnaaes for, at Kirkegaarden kunde tages til Jernbanelinje. Der sagdes ham, at han blot behøvede at sætte Sagen igang i Formandskabet.

Bygden var kommen i samme Bevægelse som han selv; thi den Spekulationens Aand, som i mange Aar havde været dens eneste, blev som ellevild af Jubel. Der taltes ikkeom, der tænktes ikke paa Andet end Lars's Rejse og dens mulige Udfald. Da han kom igjen med de ypperligste Tilsagn, gjorde man stor Stas for ham; der blev sjunget Viser til hans Pris, ja, om i de Dage de største Gaarde havde ramlet overende, den ene efter den anden, saa havde intet Menneske lagt Mærke dertil; Spekulationsfeberen var afløst af Jernbanefeberen!

Formandskabet forsamlede sig, underdanigst Andragende blev forelagt, om at den gamle Kirkegaard maatte udlægges til Jernbanelinje. Det blev enstemmig vedtaget, ja, der var paa Tale at votere Lars en Taksigelse og en Kaffekande i Form af et Lokomotiv. Men man mente, at det var bedst at vente, til det Hele var fuldbragt. Sagen kom tilbage fra Stiftsdirektionen, som vilde have en Fortegnelse over hvert Lig, som maatte flyttes. Præsten gav paa Foranledning saadan Liste, men istedetfor at sende den direkte, havde han sine Grunde for at sende den gjennem Formandskabet. Et af Medlemmerne bragte den med til deres næste Møde. Her aabnede Lars som Ordfører Omslaget og læste Listen op.

Nu hændte det sig, at det første Lig, som skulde flyttes, var Lars's egen Farfader! Det gøs lidt i Forsamlingen, Lars selv studsede; men læste dog videre. Nu hændte det sig, at det andet Lig var Knud Aakres Farfader; thi disse to vare døde strax efter hverandre. Knud Aakre sprang op fra sit Sæde, Lars standsede, Alle saa op med Forfærdelse, thi gamle Knud Aakre havde været Bygdens mest elskede Mand i umindelige Tider. Der blev et Ophold, som varede Minutter. -- Endelig rømmede Lars sig og læste videre. Men det blev værre, jo længere Listen skred frem, thi desto nærmere kom den deres egen Tid, desto kjerere bleve de Døde. Da han endte, spurte Knud Aakre stille, om ikke de Andre syntes som han, at der sad Spøgelser omkring dem. Der var netop blevet skjymt i Stuen, og skjønt devare voxne Mænd og sad flere sammen, var det ikke frit, at de følte sig rædde. Lars tog en Fyrstikbundt op af Lommen og tændte Lys, idet han noget tørt sagde, at dette var jo ikke Mere end hvad de vidste før, "Jo," sagde Knud, idet han gik op og ned af Gulvet, "dette er mere end jeg før vidste. Nu begynder jeg tro, at selv Jernbaner kan kjøbes for dyrt." Det gav som et Sæt i de Andre, og Knud sagde, at Sagen maatte tages op igjen, han fremsatte derom Forslag. I den Ophidselse, som her har været, sagde han, er ogsaa Jernbanens Nytte betydelig bleven overvurderet; thi dersom Jernbanen ikke kommer til at gaa gjennem Bygden, maa der lægges Station ved begge dens Endepunkter; det var altid brydsommere at kjøre did, end om man havde Stationen midt iblandt sig, det var sandt; men saa forfærdeligt var det dog ikke, at man for den Sags Skyld behøvede at krænke de Dødes Ro. -- Knud var af dem, som, naar der kom Fart i hans Tanker, fik udmærkede Grunde til Forærings, han havde ikke et Minut i Forvejen vidst, hvad han her sagde, men det slog Alle. Lars følte Stillingens Fare, og tænkte, det var bedst at være forsigtig, og gik derfor tilsyneladende ind paa Knuds Forslag; thi saadanne Følelser ere altid værst i Begyndelsen, tænkte han, man faar udsætte.

Men her havde han forregnet sig. Thi i bestandig større og større Bølger gik Rædselen for at røre ved deres

Slægtningers Lig udover Bygden; hvad Ingen havde tænkt paa, saalænge Sagen var almindelig, blev til et dybt Spørsmaal, da den viste sig at røre dem selv. Kvinderne kom især i Bevægelse, og ved Thingstuen var der sort af Folk, den Dag Repræsentanterne skulde samles. Det var en varm Sommerdag, Vinduerne bleve tagne ud, og der stod ligesaa mange udenfor, som indenfor. Alle følte, at idag vilde staa et stort Slag.Lars kom kjørende med sin smukke Hest, hilset af Alle; han saa sig rolig og sikker omkring, det Hele syntes ikke paa nogen Maade at overraske ham. Han satte sig nærmest ved Vinduet, Halmstraaet var fundet, og det var ikke frit, at et Smil spillede op over hans kloge Ansigt, da han saa Knud Aakre rejse sig forat føre Ordet for alle de Døde henne paa Høgstad gamle Kirkegaard.

Men Knud Aakre begyndte ikke med Kirkegaarden. Han begyndte med en nøjere Udvikling af, at Fordelene ved Jernbanen gjennem Bygden vare blevne overvurderede i al denne Staahej. Han førte Bevis, idet han havde faaet alle Gaardes Afstande fra nærmeste Station udregnede. Og saa spurte han: hvorfor er der gjort saameget Væsen af denne Jernbane, naar det ikke er for Bygdens Skyld? Jo det skulde han nok fortælle: der var dem, som havde bragt saadan Forstyrrelse istand, at der maatte en endnu større til forat faa hin glemt. Der var endvidere dem, som i den første Opbrusning vilde faa sine Gaarde og Grejer solgte til Fremmede, som vare dumme nok til at kjøbe, det var en skammelig Spekulation, som ikke alene de Levende men de Døde skulde tjene! -- Virkningen af hans Optræden var meget betydelig. Men Lars havde nu engang besluttet at bevare sin Ro, der komme hvad der vilde. Han svarte derfor smilende, at han vidste ikke bedre, end at Knud Aakre selv havde været ivrig for Jernbanen, og der var vist Ingen, som beskyldte ham for at forstaa sig paa Spekulation. (Man lo saa smaat.) Knud havde Intet havt imod, at Ligene af almindelige Folk bleve flyttede for Jernbanens Skyld; men da hans egen Farfader skulde flyttes, blev det pludselig til en Velfærds Sag for hele Bygden! -- Mere sagde han ikke, men saa smaaleende hen paa Knud, hvad ogsaa Flere gjorde. Knud Aakre overraskede imidlertid baade ham og de andre ved at svare; "Jeg tilstaar det; jeg forstod ikke Sagen, før den rørte ved min Slægtsfølelse;

det er mulig, at dette er en Skam, men saa er det da virkelig en større Skam ikke at forstaa den endda, -- saadan som Tilfældet er med Lars! Aldrig syntes dennes Lune ham at have været mere paa urette Sted; thi for Folk med almindelig Følelse var dog Sagen virkelig oprørende." -- "Det er kommen svært nylig paa med denne Følelse", svarte Lars, "saa vi faar haabe, den ogsaa snart gaar igjen. Kanske det hjælper at tænke lidt paa hvad Præst, Provst, Stiftsdirektion, Ingeniører og Regjering alle ville sige, naar vi først enstemmig faar Sagen igang, og saa bagefter kommer og beder om at faa den standset? -- Naar vi først jubler og synger Viser, og saa græder og holder Ligtaler? Dersom de ikke siger, at vi ere blevne gale her i Bygden, saa maa de i alle Fald sige, vi ere blevne lidt underlige paa de sidste Dage." -- "Ja, det ved Gud, at de maa sige", svarte Knud, "vi ere blevne meget underlige paa de sidste Dage, -- saa det var paa Tid, vi vendte om igjen. Det er virkelig kommen vidt, naar vj skulle grave, du din, og jeg min Farfader op forat skaffe Jernbanevej. Naar vi skulle kaste de Dødes Hvilested om forat faa vore Læs lettere frem. Thi er det ikke det Samme, som at rode i vor Kirkegaard forat faa den til at give Mad? Hvad der er gravet ned i Jesu Navn, grave vi op igjen i Pengenes, i Moloks Navn, -- det er ikke stort likere end at æde sine Forfædres Ben." Lars sagde tørt: "Saa er Naturens Gang." -- "Ja, Planternes og Dyrenes." -- "Ere vi ikke Dyr, vi da?" -- "Jo, men ogsaa den levende Guds Børn, som have begravet vore Døde i Troen paa ham; det er ham, som skal vække dem, og ikke vi." -- "Aa, du prater! Maa vi saa ikke grave dem op igjen alligevel, naar Touren engang kommer til dem? Hvad Ondt er der i, at det sker nogle Aar før?" -- "Det skal jeg sige dig! Det, som er født af dem, aander endnu, det, som de have bygget, staar endnu, det, som de have elsket,lært og lidt for, det lever om os og i os, og skulde vi saa ikke lade dem selv hvile med Fred?" -- "Jeg kan høre, du nu tænker paa din Farfader", svarte Lars, "thi du bliver saa varm. Men da maa jeg sige, at det var paa Tide, Bygden engang fik Fred for ham. Thi han tog stor nok Plads, mens han levede, det var derfor ikke værdt, han laa ivejen nu, da han er død. Skulde hans Lig hindre en Velsignelse for Bygden, som vilde række ned i hundrede Led, saa maa man rigtignok sige, at af alle dem, som her ere fødte, har han været Bygden til størst Skade."

Knud Aakre kastede det lurvede Haar op, hans øjne funklede, hele Karlen saa ud som en spændt Staalfjeder. -- "Hvordan det er med den Velsignelse, du taler om, har jeg allerede viist. Den er af samme Art, som al anden du

har forsynet Bygden med, nemlig af en tvivlsom Art. Thi vel har du skaffet os en ny Kirke, men ogsaa en ny Aand til at fylde den med, -- og det er ikke Kjerlighedens. Vel har du skaffet os nye Veje -- men ogsaa nye Veje til Fordærvelse, som nu tydelig kan sees i Manges Ulykke. Vel har du minket vore Afgifter til det Offentlige, men saa har du forøget dem, vi have til os selv; Processer, Vexler og Falitter ere ingen frugtbar Gave til en Bygd. Og du tør skjæmme den Mand i hans Grav, som hele Bygden velsigner? Du tør sige, han ligger ivejen for os, -- -- ja, for dig ligger han nok ivejen; det sees nu; thi over den Grav skal du falde! Den Aand, som har hersket over dig, og til idag over os, er ikke født til at herske, men kun til at trælle. Kirkegaarden skal nok faa ligge ifred, -- kun faar den idag een Grav til, nemlig for din Anseelse i Bygden, som nu der skal jordfæstes."

Lars Høgstad rejste sig hvid som et Lagen, han aabnede Munden uden at faa Ord frem, og Halmstraaet faldt. Efter tre, fire forgjæves Forsøg paa at finde det igjen og paa at tale, brød det ud som en Vulkan: "Er dette Takken

for alt mit Slid og Slæb! En slig Kvindfolkeprædikant skal kunne raade, - ja gid saa Djævelen være Eders Ordfører, om jeg nogensinde sætter min Fod her mere! Jeg har holdt det sammen til idag, alt Eders Skrab, og efter mig vil det falde i tusinde Stumper, men lad det nu ramle, -- her er Protokollen! (og han slængte den hen ad Bordet) -- tvi, være over en slig Forsamling af Kjærringer og Unger! (han slog i Bordet) tvi, over hele Bygden, at den kan se en Mand blive lønnet som nu jeg!" -- Han slog en Gang til, saa Pladen paa det store Thingbord hoppede, og Blækhuset ned paa Gulvet med alt sit Indhold for at vise for kommende Slægter den Flæk, hvor Lars Høgstad faldt overende med hele sin Klogskab, sit Herredømme og sit Taalmod!

Han foer paa Døren, og en Stund efter var han afgaarde. Den hele Forsamling stod endnu ganske stille, thi hans Stemmes og Vredes Vælde havde skræmt dem, -- indtil Knud Aakre, huskende de Ord, han selv havde faaet, dengang han faldt, med muntert Ansigt og Lars's Stemme sagde: "Skal dette være Slag i Sagen" -- og den hele Forsamling brød ud i en uhyre Jubel! Det alvorlige Møde opløstes i Latter og Tale og i høj Glæde; thi Faa gik, de Tilbageblevne fik Drikkevarer frem til sin Mad, og holdt en tordnende Kveld ovenpaa en lynende Dag. De følte sig lykkelige og selvstændige som i gamle Tider, før Lars's bydende Aand havde skræmt Sindene ned i tavs Lydighed. De drak Skaaler for sin Frihed, de sang, ja, tilsidst dandsede de, Knud Aakre med Viceordføreren først og hele Repræsentantskabet efter, og Gutter og Jenter med, -- og Ungerne ropte Hurra udenfor, for sligt Spir havde de aldrig seet før!

~~~~~~~~~~~~~

Tredie Kapitel.

Lars gik omkring i de store Stuer paa Høgstad uden et Ords Lyd. Konen, som elskede ham, men altid i Frygt og Bæven, turde ikke engang vise sig. Gaardsstellet, Huset maatte trives som det kunde, derimod voxede der op en Mangfoldighed af Breve, som foer frem og tilbage mellem Høgstad og Bygden, Høgstad og Posten, thi han havde Krav paa Formandskabet, fik dem ikke godkjendte og anlagde Proces, paa Sparebanken, fik dem atter ikke godkjendte og anlagde atter Proces; af Yttringer i Korrespondencen herover tog han Forargelse og anlagde Proces, nu mod Formandskabets Ordfører, nu mod Sparebankens Formand. Samtidig stod forfærdelige Artikler i Bladene, som efter Rygtet skreve sig fra ham, og som satte stor Splid i Bygden og rejste Nabo mod Nabo. Undertiden var han borte hele Uger, Ingen vidste hvor, og naar han saa kom igjen, levede han indestængt som før. Ved Kirken var han ikke seet, siden det store Optrin i Repræsentantskabet.

Da kom Posten en Lørdagskveld med den Tidende, at Jernbanelinjen skulde gaa frem gjennem Bygden alligevel, og over den gamle Kirkegaard ! Det slog ned som Lynild i alle Hus. Formandskabets enstemmige Optræden havde været forgjæves, Lars Høgstads Anseelse havde været stærkere. Dette havde hans Rejser betydet, dette havde han udrettet! Det var uvilkaarligt, at Beundringen over Manden og hans sejge Udholdenhed maatte dæmpe Misnøjen med at have tabt. Og jo mere man talte derom, desto bedre fandt man sig tilrette deri; thi det Skete har
~~~~~~~~~~~~~

altid Grunde i sig selv, som man lidt om lidt bliver nødt til at finde frem, naar det nu engang ikke kan være anderledes. Man samledes ved Kirken Dagen efter, og man kunde ikke Andet, man maatte le, naar man traf hverandre. Og just som den hele Almue, Ung som Gammel, Mænd som Kvinder, ja Børnene, alle talte om Lars Høgstad, hans Evner, hans haarde Vilje, hans store Indflydelse, -- kom han selv kjørende med hele sit Hus i fire Vogne efter hverandre! Det var to Aar siden han sidst havde været der. Han steg af og gik frem gjennem Mængden, idet Alle som En uvægerlig gav Hilsen, men han saa ikke til Side og besvarede ikke en eneste. Hans lille Kone gik bleg som Døden efter ham. Inde i Kirken blev Forundringen saa stor, at efterhvert som man saa ham, holdt man op at synge og bare saa paa ham. Knud Aakre, som sad i sin Stol foran Lars's, mærkede der var noget paafærde, og da han intet Forunderligt saa foran sig, vendte han sig om. Han saa Lars, som sad nedludet over Psalmebogen, ledende efter Verset.

Han havde ikke seet ham siden hin Kveld i Mødet, og saadan Forvandling havde han aldrig tænkt sig mulig. Thi dette var ingen Sejrherre! Det tynde, bløde Haar var stærkt faldet af, Ansigtet magert og sammenbidt, Øjnene hule og hede, Kjæmpehalsen svundet ind til Skrukker og Sener. Han forstod i et Øjeblik, hvad denne Mand havde gjennemgaaet, grebes af en pludselig og stærk Medlidenhed, ja, følte noget af den gamle Kjerlighed til ham. Han bad for ham til Gud, og tog det bestemte Løfte at søge ham efter Gudstjenesten, men Lars var tagen bort forinden. Knud vilde endnu samme Kveld gaa op til ham. Konen holdt ham imidlertid tilbage; Lars er af dem, sagde hun, som neppe kan bære Taknemmelighedsgjæld: hold dig borte, til han ligesom selv kan gjøre dig en Tjeneste og da kanske ogsaa selv komme.

Men han kom ikke. Han viste sig en og anden Gang ved Kirken, men ellers ingensteds og omgikkes Ingen. Derimod tog han sig nu af sin Gaard og hele øvrige Bedrift med en saadan Voldsomhed, som om han i eet Aar vilde gjøre godt, hvad han havde forsømt i mange; det var ogsaa dem, som sagde at det trængtes.

Jernbanearbejderne i Dalen begyndte meget snart. Da Linjen skulde gaa lige forbi hans Gaard, rev han ned den Del af Hovedbygningen, som vendte ud mod Banen, forat bygge op en stor og smuk Altan; thi Gaarden skulde dog sees. Man holdt just paa hermed, da Skinnerne bleve foreløbig nedlagte for Grus- og Tømmerføring paa Banen og et lidet Lokomotiv blev kjørt op. Det var en vakker Høstkveld, at de første Grusvogne skulde drages nedover. Lars stod paa sin Trappe forat høre det første Signal og se den første Røgsøjle; alle Gaardens Folk stode omkring Trappen. Han saa udover Bygden, som laa i faldende Sol, og han følte, man maatte huske ham, saalænge et Træn brusede frem gjennem den frugtbare Dal. Der gled Tilgivelse ind i hans Sjel. Han saa mod Kirkegaarden, hvoraf en Del stod igjen med Kors, der nejede mod Jorden, men en Del var nu Jernbanevej; han vilde just klare sig, hvad han følte, da peb det første Signal, en Stund efter kom Toget langsomt arbejdende, Røgen slog op, blandet med Gnister, thi det var Furuved man brændte; Vinden gik imod Gaarden, saa de derhenne snart stode i en tæt Røg; men efterhvert som denne drog væk, saa han Toget arbejde nedover Dalen som en stærk Vilje.

Han var tilfreds og gik ind som fra et langt Dagværk. Hans Farfaders Billede stod for ham i denne Stund. Farfaderen havde hævet Slægten fra Usselhed til Velstand, en Del af hans medborgerlige Ære var strøget med, det var sandt, men frem var han kommen! Hans Fejl var Datidens Fejl; de fandtes paa de usikkre Grændser af Datidens moralske Begreber; enhver Tid har sine usikkre Grændseskjel og sine Offre for at faa dem sikkre.

Hæder over ham i hans Grav; thi han havde lidt og arbejdet! Fred være med ham, det maatte være godt at faa hvile til Slut. Men han fik jo ikke hvile for Sønnesønnens uhyre Ærgjerrighed; han var jo nu kastet op sammen med Sten og Grus? Sludder! han maatte just smile dertil, at Sønnesønnens Arbejde gik henover hans Hoved.

Under disse Tanker var han afklædt og i Seng. Farfaderens Billede gled atter frem. Hvad vilde han have? Nu maatte han være tilfreds; thi Slægtens Ære bruste frem over hans Grav; hvem Anden havde en saadan Hovedstav? Men hvad var dog dette? Disse to uhyre Ildøjne og det Fræsende, Susende, det er jo ikke Lokomotivet længer, thi det bøjer bort fra Banen? Det kommer fra Kirkegaarden og ligemod Huset i en uhyre Rækkefølge. Ildøjnene er Farfaderens, og det Tog bagefter er alle de Døde bagefter. Det gaar bestandig frem

mod Gaarden, larmende, bragende, lysende. Vinduet brænder alt i Gjenskinnet af de Dødes Øjne ... han tog sig sammen med voldsom Kraft, thi det var en Drøm, naturligvis, bare Drøm, vent dog til jeg bliver vaagen ... Se saa: nu er jeg vaagen, kom nu I Stakkare! Og se: de kom virkelig, fra Kirkegaarden, kastende Banen, Skinnerne, Lokomotiv og Tog, saa det med stort Drøn sank i Jorden. Der blev Græsvold med Kors og Grave som før, og ganske stille. Men store som Kjæmper kom de selv, og Psalmen: "Lad de Døde have Ro!" gik foran dem, han kjendte den; thi den havde nu i alle disse Aar daglig suset gjennem hans Sjel, nu kom den forat blive hans Ligsang; thi dette var Døden og Dødens Syner. Sveden perlede frem over hele Legemet, thi nærmere og nærmere, -- og se der, paa Ruden, der laa de nu, og han hørte sit Navn. Forfærdelsens Magt greb ham, han kjæmpede for at faa skrige, thi det vilde kvæle ham, en død kold Haand tog alt i hans Strube, da han netop fik Maalet op i et hvinende: Hjælp mig! -- og vaagnede. I det Samme knustes Vinduet udenfra, saa

Stumperne fløj hen i Sengen til ham, han op, der stod En i det sprængte Vindu og omkring ham Røg og Ildsluer: "Gaarden brænder, Lars, nu skal vi hjælpe dig ud." Det var Knud Aakre.

Da han atter sandsede sig, laa han ude i en skarp Vind, som isnede hans Lemmer. Der var ikke et Menneske hos ham; han saa Gaarden brænde tilvenstre, rundt om ham græssede og rautede hans Buskab, Sauerne trykkede hinanden i en ræd Flok, Sager laa slængte hen, og da han skulde se til, sad der dog ogsaa et Menneske tæt ved ham paa en Tue og græd. Det var hans Kone. Han kaldte paa hende. Hun foer sammen: "Herre Jesus være Tak, at du lever." Hun kom hen til ham og satte sig eller rettere faldt sammen lige foran ham: "O Gud, o Gud, nu have vi faaet nok af den Jernbane!" -- "Jernbanen?" spurgte han; men han havde ikke fer udtalt, før en Forstaaelsens Gysning gjennemfoer ham; thi det var naturligvis Gnister af Lokomotivet, som var faldet ned i Høvlespaanen foran den nye Sidevæg. Han blev siddende stum og hensunken, Konen turde ikke tale, men forsagte at finde Klæder til ham; thi det, hun havde bredet over ham, mens han laa, var nu faldet af. Han tog hendes Omsorg i Taushed, men som hun laa foran ham paa Knæ for at brede over hans Ben paany, lagde han Haanden paa hendes Hoved. Hun faldt strax med Ansigtet i hans Fang og græd højt. Hun var jo bleven lagt Mærke til. Men Lars forstod hende og sagde: "Du er den eneste Ven jeg har." Skulde det ogsaa koste Gaarden at faa høre dette, saa kunde det være det Samme; thi hun blev saa glad, at hun fik Mod, og da sagde hun, idet hun rejste sig og saa ydmygt paa ham: "For der er ingen Anden, som forstaar dig end jeg."

De talte nu videre om, hvordan alt dette var gaaet til, eller rettere han taug, men hun fortalte. Knud Aakre havde været den første, som havde seet Branden, havde

vækket sine Folk, sendt Jenterne udover Bygden, men var selv kommen med sine Gutter og Heste til Brandstedet, hvor alle sov. Han havde siden styret Slukningen og Bjergningen, og Lars havde han selv draget ud af den brændende Stue og bragt hid tilvenstre, hvorfra Vinden stod, -- hid ud paa Kirkegaarden.

Og som de talte herom, kom En rask kjørende op over Vejen, bøjede af mod Kirkegaarden, hvor han steg af. Det var Knud, som havde været hjemme efter sin Kirkevogn, den samme, hvori de saa mangen Gang havde kjørt sammen til og fra Formandskabet. Nu skulde Lars sætte sig op hos ham og kjøre hjem med ham. De gave hverandre Haanden, den Ene siddende den Anden staaende: "Nu faar du komme med," sagde Knud. Uden at svare rejste den Anden sig, de gik Side om Side bort til Vognen, Lars blev hjulpet op, Knud satte sig hos ham. Hvad de talte om, mens de kjørte, eller siden i det lille Kammer paa Aakre, hvor de var til ud paa Morgenen den næste Dag, er ikke bleven bekjendt. Men fra den Dag vare de uadskillelige som før.

Saasnart Ulykken rammer en Mand, skjønner Alle, hvad han er værdt. Derfor paatog Bygden sig at opføre Lars Høgstads Huse, større og stadseligere end noget andet i Dalen. Han blev atter Ordfører, men med Knud Aakre ved sin Side, og fra den Dag gik Intet istykker.

Bjørnstjerne Bjørnson.

Livets Qvad.

Efter **H. W. Longfellow.**

Fortæl mig det ei, Du blege Tænker, At Livet skal som en Drøm forgaae. Din Sjæl er død, naar Søvn den lænker, Alt er ei sandt, hvad der synes saa.

Livet kan ei sig selv opgive, Ikke det fængsles af Gravens Fjæl, At Du er Støv og til Støv skal blive, Blev dog ei sagt om Menneskets Sjæl.

Ikke vi skabtes til Rov for Sorgen, Heller ei til en evig Vaar, Handle vi skal, saa den Dag i Morgen Ei seer os der, hvor vi stod i Gaar.

Kunsten er lang, og kort er Livet, Hjerterne slaae, skjøndt de veed det ei, Liig Trommernes Chor, med Slør omgivet, Dødningemarschen paa Gravens Vei.

Men naar de mægtige Kræfter vælde Frem paa den brede Val til Slag, Lad Dig da ei som Qvæget fælde, Staa som en Helt paa Kampens Dag!

Stol ei paa Fremtids Haab og Smiger! Glem ei din Gjerning ved Fortids Barm! Grib det Nu, der af Døgnet stiger, Tro mod Din Gud, med dristig Arm!Lær af de Mænd, hvis store Minder Aldrig slukkes i Tidens Strøm, At Du kan skjenke den Stund, der svinder, En Glands, der er meer end en flygtig Drøm;

En Glands, der i Nattens Mørke luer Høit og klart over Sorgens Sø, En skibbruden Mand, som Døden truer, Maaskee den fører til Frelsens Ø.

Saa lad da til Daad Din Hu sig vende! Med Hjertet højt mod Skjebnens Slag! Lær at gaae frem og lær at fuldende! Lær at vente til Høstens Dag!

C. Hauch.

~~~~~~~~~~~~~~

Vågbrytaren.

Vågbrytaren vaktar den fredliga hamn, Som sluter de hotade skepp i sin famn. Han sträcker sin hårda, sin seniga arm Mot böljor, som nalkas med buller och larm.

Med hufvud vid hufvud, i rad efter rad, De föras af stormen och rusa åstad. Vågbrytaren möter med lugn deras hot Och tager med hårdt emot hårdt dem emot. Lær af de Mænd, hvis store Minder Aldrig slukkes i Tidens Strøm, At Du kan skjenke den Stund, der svinder, En Glands, der er meer end en flygtig Drøm;

En Glands, der i Nattens Mørke luer Høit og klart over Sorgens Sø, En skibbruden Mand, som Døden truer, Maaskee den fører til Frelsens Ø.

Saa lad da til Daad Din Hu sig vende! Med Hjertet højt mod Skjebnens Slag! Lær at gaae frem og lær at fuldende! Lær at vente til Høstens Dag!

C. Hauch.

~~~~~~~~~~~~~~

Vågbrytaren.

Vågbrytaren vaktar den fredliga hamn, Som sluter de hotade skepp i sin famn. Han sträcker sin hårda, sin seniga arm Mot böljor, som nalkas med buller och larm.

Med hufvud vid hufvud, i rad efter rad, De föras af stormen och rusa åstad. Vågbrytaren möter med lugn deras hot Och tager med hårdt emot hårdt dem emot.De väsnas på ytan: i djupet här han Sitt fotfäste tagit och blickar dem an. De ryta af vrede: han står der så stum Och låter sin hjessa bestänkas med skum.

De sjunka tillsamman, men ryta ändå; Mot sådan en kämpe de intet förmå. Med heder han vaktar för våld och forsåt Den stolta galejan och fiskarens båt. **Sander.**

Sångfoglar.

~~~~~~~~~ Hur sången dock mitt öra tjusar! Sin stämma hvarje väsen har. Hör, bäcken sorlar, skogen susar, En hviskning genom lunden far. Uti de muntra foglars qvitter Den varma känslan bryter fram; Blott örnen stum på klippan sitter, Som tanken lugn och allvarsam.

Hell Nordens skald i furuskogen! Hans rena toner älskar jag. Naturen och sitt hemland trogen Han slår de manligt friska slag.

De väsnas på ytan: i djupet här han Sitt fotfäste tagit och blickar dem an. De ryta af vrede: han står der så stum Och låter sin hjessa bestänkas med skum.

De sjunka tillsamman, men ryta ändå; Mot sådan en kämpe de intet förmå. Med heder han vaktar för våld och forsåt Den stolta galejan och fiskarens båt. **Sander.**

Sångfoglar.

~~~~~~~~~ Hur sången dock mitt öra tjusar! Sin stämma hvarje väsen har. Hör, bäcken sorlar, skogen susar, En hviskning genom lunden far. Uti de muntra foglars qvitter Den varma känslan bryter fram; Blott örnen stum på klippan sitter, Som tanken lugn och allvarsam.

Hell Nordens skald i furuskogen! Hans rena toner älskar jag. Naturen och sitt hemland trogen Han slår de manligt friska slag.

När trasten sjunger, hjertat drömmer Om allt hvad kärt i verlden är: Den rikedom, som minnet gömmer Och den vårt yngsta hopp begär.

Men hör på göken! Hela dagen Han gnolar samma melodi. Uti sig sjelf är han betagen, En narr han är och skall förbli. För födan ger han slem betalning, Han plundrar ut de ärlor små. Men sådan lat och dumdryg galning Är icke värd att hyllas så.

Var tyst, der klingar genom dalen En skön och oförgätlig sång. Kom, låt oss lyss till näktergalen. Som klagar sommarqvällen lång. Om han i nattens frid begråter Den ros, som varit honom kär. Jag vet, att mången dock förlåter, Om nästa dag han sömnig är.

Den spräckliga, den fadda skatan Må gerna leka humorist, Och från sitt tak se ned på gatan Och sladdra både först och sist. De vise männen börjat fatta, Att tiden komiskt luttras skall, -- Välan så skynda, skata, skratta Och fyll ditt otacksamma kall!

Men ack, hur lycklig vårens lärka, Som höjer sig på vingen yr, Och åter går förnöjd att verka Bland hemmets ljufva små bestyr. Emellan himmelen och jorden Sin hela dag hon delar in. När hennes sång är ändad vorden, Hon finner ro på tufvan sin.

Sander.

Den flyvende Post.

[Af **M. Goldschmidt.**]

~~~~~~~~~~

I.

Fritz Bagger havde taget juridisk Examen og kom hjem paa sit Værelse med Trang til Hvile og for rastløs til at finde Ro. Alt, hvad der i hans Hoved hørte til Tænkning og Forstandighed, var slappet efter Anspændelsen; men en længe tilbageholdt Magt var vaagnet: et Maal var naaet, han stod paa Toppen, Livet laa for ham, Livet, Livet! Hvad var nu dette Liv? Han var fire og tyve Aar. Han kunde vende sig, hvorhen han vilde, lade Phantasien gaae efter alle Compassets Streger -- overalt øinede han ude i Horizonten blidt farvede Smaaskyer, og saae Intet deri uden en ubestemt Lyksalighed. Han holdt Haanden for Øinene og søgte at forme dette Ubestemte til et tydeligt Maal, og efter en lang Stunds Forløb sagde han: "Ja, og saa gifter man sig."

Men ack, hur lycklig vårens lärka, Som höjer sig på vingen yr, Och åter går förnöjd att verka Bland hemmets ljufva små bestyr. Emellan himmelen och jorden Sin hela dag hon delar in. När hennes sång är ändad vorden, Hon finner ro på tufvan sin.

Sander.

Den flyvende Post.

[Af **M. Goldschmidt.**]

~~~~~~~~~~

I.

Fritz Bagger havde taget juridisk Examen og kom hjem paa sit Værelse med Trang til Hvile og for rastløs til at finde Ro. Alt, hvad der i hans Hoved hørte til Tænkning og Forstandighed, var slappet efter Anspændelsen; men en længe tilbageholdt Magt var vaagnet: et Maal var naaet, han stod paa Toppen, Livet laa for ham, Livet, Livet! Hvad var nu dette Liv? Han var fire og tyve Aar. Han kunde vende sig, hvorhen han vilde, lade Phantasien gaae efter alle Compassets Streger -- overalt øinede han ude i Horizonten blidt farvede Smaaskyer, og saae Intet deri uden en ubestemt Lyksalighed. Han holdt Haanden for Øinene og søgte at forme dette Ubestemte til et tydeligt Maal, og efter en lang Stunds Forløb sagde han: "Ja, og saa gifter man sig."

"Ja, man gifter sig", vedblev han efter en Pause; "men med hvem?"

Hans Tanker havde nu en bestemtere Retning; men Synerne for hans indre Øie havde ikke vundet i Tydelighed. Atter var Horizonten vidt omkring rosenfarvet, og imellem de farvede Lag tittede Englehoveder frem, ikke bibelske Engle, der jo hverken ere Mand eller Kvinde, men englelige Pigebørn, som han ikke kjendte, og som ikke kjendte ham. Sandheden var, at han ikke kjendte Nogen, han kunde give sit Hjerte hen til, men længtes med pludselig, fireogtyveaarig Magt efter den, han kunde byde det, efter den, som var værdig til at modtage det hele, selvstændige Menneske, han havde skabt, og til Gjengjæld skjænke ham hele hin anede, forunderlige Lyksalighed, som er, som maa være i Verden, eftersom man troer saa fast derpaa.

"Aa, jeg er en Nar!" sagde han, da han pludselig blev sig bevidst, at han saadan drømte og længtes. Han søgte at tage sig Noget for, tænkte paa et lille Gilde, der skulde være om Aftenen; men Stemningen kom igjen og betog

ham, fordi der var Foraar i ham, fordi Livet bævede i ham som i Træer og Planter, naar Vaarsolen skinner.

Han lagde sig i Vinduet -- det var en Kvistetage -- og lod Vinden kjøle sin Pande. Men medens Vinden kjølede, gav selve Gaden hans Stemning ny Næring. Der gik det nede, det Ubekjendte, for ham tilhyllet og skjult som paa en Maskerade. Hvilken Herlighed kunde ikke hin lette Jomfrufod bære! Hvilken Phantasi kunde ikke bevæge sig i Hovedet under den lille Hat, og hvilket Hjerte kunde ikke slaae under Shawlets Folder! Men al den Herlighed kunde tilhøre en Anden -- ak, ja, der var vist mange Lykkelige dernede! -- og selv om dette ikke var, selv om Skjæbnen førte En sammen med en saadan Pige, der var fri, elskværdig, velopdragen, af god Familie, hvo borgede da for, at man ikke for hendes Skyld opgav Hende, den

Rette, den Ventede, hvis Afglands havde viist sig mellem de farvede Skyer? Eller hvo borgede for, at man ikke paa anden Maade tog feil af den Valgte?

"O, Livet er et Lotteri, et grumt Lotteri; thi for Hver trækkes det kun een Gang, og den hele Personlighed er Indsatsen. Ve den Tabende!"

Efter nogen Tids Forløb var Fritz under disse Betragtninger bleven melancholsk, og saa lyst, smilende, bestemt Livet nys havde staaet for ham, saa taaget, hensigtsløst, pinligt stod det nu. Anden Gang strøg han sig over Panden, rystede Tankerne af sig og søgte at tage sig Noget for, og anden Gang endte det med, at han gik til Vinduet og stirrede ud.

En Hvirvelvind opfyldte Gaden, slog Porte og Døre i, rystede i Vinduerne og førte Støv med sig helt op til hans høie Kvistetage. Han vilde trække sig tilbage, da saae han i Støvskyen et lille Stykke Papir, der hvirvledes med og kom tæt til ham. Han lukkede Øinene mod Støvet, greb paa Maa og Faa ud efter Papiret og fik det i Haanden. I samme Øieblik var Hvirvelvinden faret over, og Himlen var atter klar. Det syntes ham skjæbnesvangert; det lille Stykke Papir maatte have en Hensigt med ham, en Mening for ham; det Ubekjendte, som han just ikke bestemt havde tiltalt, men dog saa inderlig beskjæftiget sig med, kunde ikke aldeles tilfældig spille ham dette i Hænderne, og med bankende Hjerte gik han tilbage i Stuen for at læse Budskabet.

Den ene Side af Papiret var aldeles blank; paa den anden Side stod i Hjørnet tilvenstre det Ord "elskede", og et Stykke nedenfor i en Spids syntes Underskriften at have været; men der var Intet tilbage af den uden Bogstaverne "geb".

"Geb, hvad betyder det?" spurgte Fritz Bagger med mørk Humor. "Havde der endda staaet Gek, saa

havde jeg kunnet forstaae det, skjøndt det var ugrammatikalsk. Geb, Gebrer, Algebra, Gebrüder - buh, jeg er en stor Nar."

"Men det er det Samme, hun skal have Svar!" raabte han en Stund efter og satte sig til at skrive et langt, glødende Kjærlighedsbrev. Da han var færdig dermed og havde gjennemlæst det, rev han det istykker.

"Nei", sagde han, "har Skjæbnen ment det Allerringeste med at agere Postbud til mig gjennem Vinduet, saa lad mig dog bære mig fornuftig ad." -- Han skrev paa et lille Stykke Papir:

"Som de gamle Normænd, da de droge til Island, kastede deres Høisædestøtter i Havet med den Beslutning at fæste Bo, hvor de dreve iland, saaledes udsender jeg dette. Min Tro følger efter, og det er min Overbevisning, at hvor dette daler, der vil jeg engang komme og hilse Dig som min udkaarne, som min -- --"

"Ja, hvad skal jeg nu sætte til?" spurgte han sig selv. "Ih, som min -- geb --!" tilføiede han med et Udbrud af lystig Humor, der ligesom afsluttede den hele erotiske Krise. Han gik til Vinduet og kastede Papiret ud. Det dalede med langsom Bævren; han var allerede bange for, at det skulde gaae lige ned i Rendestenen; men saa kom en Vind og løftede det næsten helt op til ham; en ny Vind førte det bort igjen, løftede det høiere og høiere, hvirvlede med det, og tilsidst forsvandt det for hans Blik, i bestandig Stigen, syntes ham.

"Saa blev jeg dog forlovet idag", sagde han til sig selv med et vist roligt Lune og dog greben af den Følelse, at han havde forskrevet sig til det Ubekjendte.

II.

Sex Aar gik hen, og Fritz Bagger havde imidlertid gjort, hvad man kalder Carriere, skjøndt ikke i den erotiske Retning. Han var bleven Assessor i Criminal- og Politiretten og blev især anerkjendt for den Skarpsindighed og Energi, hvormed han bragte Forbrydere til Bekjendelse. Selv et Menneske med fine og poetiske Følelser kan godt tilfredsstille sig selv i en saadan Virksomhed, idetmindste for en Tid; en Mand kan med det Halve af sin Sjæl føre et Liv, der synes ham selv og andre helt, netop fordi det er virksomt, fordi det sysselsætter ham og fylder ham med den Bevidsthed, at han udretter noget Dygtigt og Godt. Der er en ungdommelig Arbeidskraft, som ikke behøver at see skarpt ud i Fremtiden efter et bestemt Følelses- eller Ærgjerrighedsmaal: selve det, ved Arbeidet at hævde sig paa en given Plads, bliver for en saadan Organisme hver Dag et Maal, en Nydelse, noget Udfyldende, og man kan i en Række Aar drive Virksomheden saa energisk, at man endog slipper over den vanskelige Tid, som i hvert Døgn truer med at indfinde sig: Tiden mellem Arbeidet og Søvnen, den Dæmrings- eller Tusmørketid, da den anden Halvdel af Sjælen gjerne vil vaagne.

Det være sig nu, at hans Embedsvirksomhed ikke havde levnet ham Tid og Leilighed til at frie, eller af andre Grunde: Fritz Bagger var forbleven Ungkarl, og en Ungkarl med Criminal- og Politirets-Assessors Gage er jo en rig Mand. Assessor Bagger kunde, naar hans Forretninger tillode ham at beskjæftige sig med Livet som et personligt Anliggende, behandle det paa hin elegante, sorgløse, næsten poetiske Maade, som i de allerfleste Tilfælde er nægtet Ægtemænd, og som er en af Grundene til, at de trykke en Ungkarl i Haanden med et af Nag, Beundring og Medlidenhed blandet Suk. Kommer nu hertil, at

en Ungkarl med Criminal- og Politirets-Assessor-Gage er en Mulighed til et fordelagtigt Ægteskab, saa indsees let, at Fritz Bagger var, hvad man kalder søgt, i mange Selskaber. Han kom ogsaa Selskabslivet imøde, saavidt Forretningerne tillode det, foer lige fra Acterne eller fra et Forhør i den sorte Kjole, ilede til en Middag eller en Soirée og morede sig ofte, hvor de fleste Andre kjedede sig, fordi Samtale om hvilkensomhelst Ting med dannede Mennesker blev ham en Forfriskning, og fordi han medbragte en god Appetit og et paa samvittighedsfuldt Arbeide hvilende godt Humør. Han kunde vise Interesse for alskens Smaating, fordi de i deres Betydningsløshed -- ganske modsatte de Smaating, hvori han en halv Time i Forveien med pinlig Opmærksomhed havde søgt Skyld -- syntes ham at henhøre til en Uskyldigheds- og Barnlighedsverden, og rykkede man ham nær med alvorligere Ting, saa talte han frit, gav sig tilsyneladende ganske hen, lod hele Overfladen af sin Sjæl strømme ud, hvilket skaffede ham Venskab og Anerkjendelse hos Mange, som med Tilfredshed bemærkede, at der hos en saa begavet og anseet Mand dog ikke var noget generende Dybt.

Sex Aar vare altsaa hengaaede paa denne Maade, da Assessor Bagger eller -- som vi hellere i Erindringen om hans Examensdag og hans Billetter med den flyvende Post ville kalde ham -- Fritz Bagger, var indbuden til et Bryllupsgilde paa Skydebanen. Selskabet var ikke meget talrigt -- ikkun tredive Par -- men meget elegant. Bagger var Ven baade af Brudens og Brudgommens Familier, var som Følge deraf godt bekjendt med næsten alle Tilstedeværende, følte sig ret imellem Venner samlede af en fælles, høitidsfuld Glæde, og var mere end sædvanlig veltilmode. En ypperlig Vin, som Brudens Fader selv havde ladet hidbringe, satte den sidste, fuldendte Bouquet paa Stemningen. Bagger var en af dem, som, skjøndt

Brudeparrets Skaal officielt var udbragt, fandt en Leilighed til gjennem en ny Betragtning af Kjærlighed og Ægteskab at bringe Parret sin Lykønskning, og dette gav en solid, prosaisk Mand Anledning til den vittige Bemærkning og det hjertelige Ønske, at en saa udmærket praktisk Embedsmand som Assessor Bagger ogsaa vilde overføre sine smukke Theorier om Ægteskab i Praxis. Skaalen blev drukken med Begeistring, og i det Samme rystede et stærkt Vindstød i Vinduerne, slog en af Dørene op og trængte saa langt ind i Salen, at Lysene flagrede stærkt.

Bagger var ved Vinen, Selskabet, Synet af det lykkelige Brudepar bleven sex Aar yngre. Hans Sind var rykket bort fra Criminal- og Politiretten og befandt sig høit oppe, som paa Kvisten, med Udsigt til de farvede Smaaskyer og Englehovederne. Det pludselige Vindstød bragte ham fuldstændig tilbage til hint Øieblik, da han udsendte sin Seddel som Nordens Helte deres Høisædestøtter, Stemningen fra hans fireogtyvende Aar kom helt

over ham, underlig blandet med vemodig Tilbageskuen fra det tredivte Aar, med Ironi, Skjemt, Lyst til at tale, give sig Luft, og han raabte, idet han reiste sig for at takke:

"Jeg er forlovet!"

"Ih! Ei! Gratulerer! Gratulerer!" lød fra alle Sider.

"Dette Vindstød, som nær havde slukt Lysene, bragte mig Budskab fra min Brud!"

"Hvad for Noget? Hvad er det?" sagde Folk. Hovederne vare i Øieblikket slet ikke indrettede paa at gjætte Gaader. Kun ved den nederste, ungdommelige Ende af Bordet hørtes den Kjeldermand: "Det er altsaa en Dame, der gjør Blæst."

"Har De, Assessor Bagger, som Venedigs Doge trolovet Dem med Havet eller med Stormen?" spurgte Brudgommen skjelmsk.

"Hør ham, den Lykkelige!" raabte Bagger, "siddende paa den gyldne Tærskel til Eros's Rige har han faaet Inspirationen, den geniale Sympathi, der lader ham ane og gjætte Alt, hvad der hører Eros til! Ja, netop som Venedigs Doge, men ikke saa fornemt! Fra mit Kvistkammer, hvor jeg sad paa min Examensdag, har jeg, ledet af Eros paa en Maade, som det vil blive for vidtløftigt her at beskrive, givet Hvirvelvinden Kjærlighedsbrev med, og hvad Øieblik det skal være, kan Hun træde frem med mit Brev, mit Anfordringsbevis, og forlange mig hel og holden."

"Hvem er det da?" spurgte Brudgom og Brud med den alvorligste Interesse.

"Ja, hvor veed jeg det? Kjender jeg Hvirvelvindens Veie?"

"Var Brevet underskrevet med Deres Navn?"

"Nei; men troer De ikke, jeg vil staae ved min Haandskrift?" spurgte Bagger yderst alvorlig.

Denne Alvor med Hensyn til en Forpligtelse, som Ingen forstod, blev komisk, og Bagger selv følte i dette Øieblik, at han var paa Randen af det Latterlige. Han søgte at samle sig og sagde: "Er det ikke en Forpligtelse, vi Alle have? Anerkjende ikke baade Bruden og Brudgommen i dette Øieblik, at længe før de kjendte hinanden, var Forpligtelsen tilstede ..."

"Jo, jo!" raabte Brudgommen.

... "Og Hvirvelvinden, Tilfældet, den ubekjendte Magt førte dem sammen, saa at Forpligtelsen blev indløst."

"Ja, ja!"

"Lad os da, vedblev Bagger, "drikke et Glas for Vinden, Tilfældet, det Bevægelige, Ubekjendte og dog Styrende. Til dem af os, som endnu ere uforsørgede og under 40, bringer det vel engang en Brud; til dem, der ere vel forsørgede, kommer det Forventede i en anden Skikkelse. Altsaa en Skaal for Vinden, der kom ind her

og flagrede i Lysene, for det Ubekjendte, der bringer os det Ønskede, og for os selv, at vi ere beredte til, paa Anfordring at modtage det."

"Bravo!" raabte Brudgommen og saae paa sin Brud.

"Puh!" sagde Bagger til sig selv, da han satte sig, "det var endda nogenlunde godt derfra. Jeg kom i Sandhed i Vinden. Pokker skal tage mig, før jeg igjen bliver sværmerisk!"

Hvorledes Assessor Bagger kunde faldet i Søvn den Aften, delt imellem Erindring eller Længsel og Mismod over at have erindret, er vanskeligt at sige, hvis han ikke ved sin Hjemkomst havde fundet en Pakke Acter: en interessant Tyvssag. Han satte sig strax til at læse, og Dagen var ved at grye, inden han blev færdig. Hans sidste Tanke, far hans Øielaag faldt til, var: To Aars Forbedringshus.

III.

En Maanedstid senere, henimod Slutningen af September, gik to Damer paa 20 à 22 Aar i en Have, et Par Mil fra

Kjøbenhavn. Skjøndt Havens Gange vare ret brede, var det dog vanskeligt for Damerne at gaae ved Siden af hinanden formedelst Hindringer. Efteraaret viser sig uformeligt og kantet. Ribs- og Stikkelsbærkviste, der tidligere paa Aaret vilde have hængt i bløde Buer, stak nu stivt frem og greb i Damernes Kjoler; Grene fra Blomme- og Æbletræer hang golde og knækkede og fordrede Agtpaagivenhed ogsaa opad. Den ene af Damerne hørte øiensynlig hjemme paa Stedet; det kunde sees dels af hendes Dragt, der, skjøndt elegant, var huslig, dels af, at hun gik foran og gjorde Honneur ved at bøie Grene og Kviste tilside og holde dem, indtil den anden, mere pyntede Dame var

sluppen forbi. Allerede paa Grund af Vandringens Hindringer førtes ingen af hine lette, dæmpede, fortrolige Samtaler, der ellers saa naturlig omkomme, naar yngre Damer, Bekjendte eller "Veninder", besøge hinanden og fra Huset slippe ene ud i Have eller Skov. En opmærksom Iagttager vilde imidlertid ved at betragte Begges Physiognomi maaskee være kommen paa den Tro, at selv om disse To havde været sammen paa den mest banede Vei, vilde dog ingen Fortrolighed være opkommen imellem dem, og han vilde have mistænkt Husets Dame for, at hun ved at være høflig og omhyggelig søgte at bøde paa manglende Interesse. Hun var ikke paafaldende smuk, men af en fin Natur, det viste sig i hele Skikkelsen og maaskee især i den usædvanlig fint tegnede Næse; dog var det først ved at see ind i hendes Øine, at man ret fik Forestilling om en Kvindelighed noget over det Sædvanlige; thi dets Udtryk eller dets Indhold lod sig ikke gribe paa engang: der var baade Drømmeri og Bestemthed og Mulighed til en Ironi eller Skjemt, der virker saa sælsomt, naar den kommer fra dyb Grund. Den anden Dame var borgerlig-fornem, en smuk, dannet Pige, havde vistnok ogsaa Sjæl til Husbehov, men var dog langt mindre beskjæftiget med en Verden i sit eget Indre end med, hvad vi sædvanlig kalde Verden. Det var om Verden, om den kjøbenhavnske Verden, at Frøken Brandt i dette Øieblik gav Frøken Hjelm en af Grene og Kviste afbrudt Beretning, og skjøndt Frøken Hjelm ikke var nonneagtig ligegyldig enten for Moder eller Begivenheder i high life, bragte den Maade, hvorpaa Frøken Brandt umiskjendelig lagde sin Sjæl deri, hende til at gaae saa høflig foran.

"Men De har da hørt om Emmy Ibsens Bryllup?" spurgte Frøken Brandt.

"Ja, det var jo for en Maanedstid siden."

"Ja; jeg var Brudepige."

"Saa?" sagde Frøken Hjelm med en Tone, der bødede paa Ordets Korthed.

"Det stod paa Skydebanen."

"Naa!" sagde Frøken Hjelm, igjen med saa correct Betoning, som om hun havde lært den af "Nei." -- "Tag Dem iagt, Frøken Brandt", tilføiede hun, idet hun bøiede sig for en Æblegren.

"Tage mig iagt? -- aa, for den Gren!" sagde Frøken Brandt og bøiede saa nydelig og coquet af for den, som om den havde været levende.

"Det var meget muntert", vedblev hun; "ganske anderledes muntert, end Bryllupsselskaber ellers er; men det var da for en god Del Assessor Baggers Skyld."

"Saa?"

"Ja, han var meget munter ... jeg var hans Borddame" ...

"Ah!"

"O, Gud, nei -- tænk Dem, ved Bordet reiser han sig og erklærer, at han er forlovet!"

"Var hans Brud tilstede?"

"Nei, det skulde hun nok lade være! Veed De, hvem det var?"

"Nei, hvor skulde jeg vide det, Frøken Brandt?"

"Hvirvelvinden!"

"Hvirvelvinden?"

"Ja. Han sagde, at han som ungt Menneske i et høitideligt Øieblik havde sendt sit Frierbrev eller sit Løfte ud med Vinden, og han ventede bestandig paa Svar; han var forpligtet, forlovet! -- Au!" ,

"Hvad var det?" spurgte Frøken Hjelm deltagende.

Sagen var, at den unge Værtinde i dette Øieblik havde opgivet sin høflige Omhu, og at en Stikkelsbærgren var slaaet imod Frøken Brandts Ankel.

Smerten var hurtig ovre, og de to Damer, der nu vare komne til Enden af Gangen, vendte om mod Huset, men Side om Side, og hver værgende for sig, uden at lægge Mærke til, at der var skeet nogen Forandring.

"Forresten troer jeg det knapt", vedblev Frøken Brandt; "han sagde det maaskee blot for at gjøre sig vigtig; for visse Herrer ere ligesaa coquette som ... som de beskylde os for at være."

Frøken Hjelm sagde et tvivlende "Um!"

"Jo, det er de virkelig! Har De truffet nogen Dame saa coquet som en Skuespiller?"

"Jeg kjender ingen af dem; men jeg skulde da troe: en Skuespillerinde."

"Nei, ingen af de Skuespillerinder, jeg har truffet paa -- af de bedre -- er egenlig coquette ... jeg veed ikke, hvad de er; men de er komne ud over det, troer jeg."

"Men De mener altsaa, at Assessor Bang er coquet?"

"Ikke Bang -- Bagger. Ja, for uagtet han nu sagde, at han havde den romantiske Forelskelse i en Fee, gjør han dog saa smaat Cour til beskedne, jordiske Damer. Han er maaskee egenlig noget lapset."

"Det er stygt af en gammel Mand."

"Ja, men gammel er han heller ikke."

"O", sagde Frøken Hjelm leende, "jeg har kun kjendt een Krigsassessor, og han var gammel; derfor forestilte jeg mig vel alle Krigsassessorer som gamle."

"Ja, men Assessor Bagger er ikke Krigsassessor; han er rigtig Assessor, Overrets- eller Criminalassessor. "

"Hu, hvor det er alvorligt! Og han er forelsket i en Fee!"

"Ja, det er latterligt!" sagde Frøken Brandt og lo.

Under denne Samtale vare de komne til Huset, og Frøken Brandt klagede over, at Noget endnu stak hende

i Anklen. De gik ind i Frøken Hjelms Værelse, og her blev en Torn opdaget og trukken ud.

"Hvor det dog er et nydeligt og hyggeligt Værelse!" sagde Frøken Brandt og saae sig om. "Ja, naar man boer saadan, kan man sagtens boe paa Landet Sommer og Vinter. Ude hos os i Taarbæk, der blæser det ind ad Vinduer, Døre, Vægge, Loft."

"Der maa være slemt i Hvirvelvind."

"Ja. -- Ah! Ja, det kunde være ret morsomt, naar Hvirvelvinden føg med saadanne Billetter -- ikke fordi man bryder sig om dem; men interessant maa det dog være for et Øieblik."

"Aa, ja, maaskee."

"Ja, hvorledes troer De, en ung Pige vilde være tilmode, naar der saadan kom fra Himlen en Seddel, hvori En forpligtede sig til hende for Tid og Evighed?"

"Det er jo ikke godt at sige; men jeg troer ikke, at Sagen er saa ganske usædvanlig. En Veninde af mig fik engang en saadan Seddel blæst til sig, og hun forærede mig den."

"Forærer man Saadanne Ting bort? Har De Sedlen?"

"Jeg vil see efter", sagde Frøken Hjelm, og vistnok efter længere Søgen i Sybord, Skuffer og smaa Æsker, end egenlig var nødvendigt, fandt hun den.

Frøken Brandt læste den og vogtede sig vel for at sige, at den høilig syntes hende netop at kunne ligne den, Assessoren havde omtalt.

"Og saadan en Seddel forærer man bort!" sagde hun efter en Pause.

"Ja, vil De have den?" spurgte Frøken Hjelm pludselig ligesom efter en rask fattet Beslutning.

Frøken Brandts første Bevægelse var at gribe hastig til; men hun standsede sig selv næsten ligesaa hurtig og svarede: "Aa, ja, Tak, som Curiositet." -- Derpaa stak hun den langsomt ind mellem Handsken og Haanden.

~~~~~~~~~~

Da Frøken Brandt og hendes Selskab vare tagne bort, sagde Frøken Hjelms Cousine, en smuk, midaldrende Enke, til hende: "Hvordan er det, Ingeborg? Det synes mig, Du leer med det ene Øie og græder med det andet."

"Ja; en Sæbeboble er bristet for mig -- og glimrer maaskee for en Anden."

"Du veed, jeg forstaaer sjelden de aandfulde Gaader; kan Du ikke oversætte Dine Ord?"

"Jo, jeg har idag mistet en Illusion, der havde varet i sex Aar."

"I sex Aar?" sagde Cousinen med et forskende eller deltagende Blik. "Den har altsaa begyndt, da Du knap var sexten Aar."

"Nu troer Du, at da jeg var i mit sextende Aar, saae jeg et Ideal af en Mand og forelskede mig i ham, og idag har jeg hørt, at han er gift."

"Jeg veed ikke, om jeg netop troede det", svarede Cousinen og slog Øinene ned; "men jeg vil nok troe, at Du har havt et smukt Syn dengang og baaret paa det i Taushed -- og med Tro."

"Det var dog mere end et Syn: det var et Brev, et Kjærlighedsbrev."

Cousinen saae paa Ingeborg saa spørgende, saa ængstelig spørgende, at Ord ikke behøvedes. Desuden syntes Cousinen at vide, at naar Ingeborg vilde tale, saa talte hun uden Opfordring, og vilde hun tie, saa taug hun.

Ingeborg vedblev: "Det var engang, da jeg kjørte til Byen med salig Fader. Fader skulde kun til Nørrebro, og jeg havde et Ærinde ved Vestervold. Saa steg jeg af

og gik ad Kjærlighedsstien. Da jeg kom til Hjørnet af Stien og Ladegaardsveien, slog Vinden pludselig saa stærkt imod mig, at jeg knap kunde trække Veiret, og Noget blæste ind i mit Slør og blev hængende der og slog med Vingerne ligesom en Sommerfugl. Jeg vilde jage det bort, for det blindede mit ene Øie; men det blæste tilbage igjen; saa greb jeg det og vilde lade det flyve bort over mit Hoved; men i det Samme saae jeg, at det var et beskrevet Stykke Papir, og læste det. Det var et Kjærlighedsbrev! Et Menneske skrev, at han udsendte dette, ligesom i Oldtiden de norske Udvandrere lode deres Høisædestøtter føre af Havet, og hvor det naaede hen, vilde han engang komme og bringe sin Tro til sin Udkaarne --geb--."

"Geb? Hvad er det?" spurgte Cousinen.

"Det er Ingeborg", svarede Frøken Hjelm med en troskyldig Simpelhed, der viste, hvor dybt hun havde troet paa Sendelsens Alvor.

"Det var dog mærkværdigt!" sagde Cousinen og tilføiede med et Smil, der syntes at spille over i det Ironiske: "Og besluttede Du dengang at forblive i ugift Stand, indtil den ubekjendte Brevskriver kom og indfriede sit Løfte?"

"Det vil jeg ikke sige", svarede Ingeborg, der ligesaa hurtig kom en garde; "men Brevet bidrog maaskee til, at jeg senere har gjort lidt strengere Fordringer, end efter Omstændighederne kunde opfyldes."

"Naa, og nu?"
~~~~~~~~~~

"Nu forærede jeg Frøken Brandt Brevet."

"Forærede Du det bort? Hvorfor?"

"Fordi jeg erfarede, at den Mand, der maaskee eller rimeligvis skrev Brevet i sin Ungdom, har omtalt det høit og lydelig og er Assessor i en af Retterne."

"O, jeg forstaaer", sagde Cousinen halvhøit, "naar Idealet opdages at være en Assessor, saa --"

"Saa er det ikke idealt længer; nei. Det Hele var blevet befamlet ved at blive virkeligt. Jeg vilde ud af Fristelsen til at tænke paa ham. Frie til ham, melde mig hos ham som den lykkelige Finder, kunde jeg da ikke."

"Det forstaaer jeg meget godt", sagde Cousinen og lagde kjærlig sin Arm om Ingeborgs Liv; "men hvorfor gav Du just Frøken Brandt Brevet?"

"Fordi hun kjender Assessoren og vistnok, saavidt jeg kunde skjønne, føler Noget for ham. De To kunne faae hinanden, og hvilken eventyrlig Indvielse bliver det da, naar hun paa Bryllupsdagen giver ham Brevet!"

Cousinen sagde tankefuld: "Og saadanne Hemmeligheder kan leve ved Siden af En i hele Aar, uden at man aner det!" -- Pludselig tilføiede hun: "Men hvordan skal Frøken Brandt ved den Leilighed forklare Ordet Geb?"

"O, det kommer vel ikke an paa en enkelt Stavelse -- og desuden, Frøken Brandt er en kløgtig Pige", svarede Ingeborg med et ubeskriveligt Glimt i de mørke Øine.

~~~~~~~~

IV.

En Lykke kommer sjelden alene. En Morgen fik Criminal- og Politiretsassessor Bagger i sin Bolig paa Nørregade officiel Anmeldelse om, at han fra d. 1ste i næste Maaned at regne var overflyttet i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten, og at han allernaadigst var udnævnt til virkelig Justitsraad, Rang 4de Classe Nr. 3. Da han fornøiet over dette venlige Smil fraoven gik ud for at begive sig til Raad- og Domhuset, mødte han i Porten Postbudet, der leverede ham et Brev. Med Tankerne endnu fæstede paa Justitsraadstitlen og Landsoverretten brød Assessor

Bagger Brevet, men blev staaende som naglet til Jorden. I Brevet stod:

Høisædestøtterne kom iland.

--geb--

Man siger nok, at Mandens Kjærligheds- eller Forelskelsestid er indtil hans tredivte Aar, efter den Tid bliver han ærgjerrig; men det slaaer ikke altid til, og med Assessor Bagger gik det i alt Fald omvendt. Hans Ærgjerrighed var, om ikke mættet, saa dog foreløbig tilfredsstillet, Evnen til Kjærlighed var endnu slet ikke brugt, og Brevet kom som Gnisten til en Krudttønde: det foer glødende gjennem hver Aare, hver Nerve; den halve Sjæl, Ungdommens Sjæl, der havde sovet i ham, vaagnede med saa pludselig, revolutionair Magt, at den anden halve Sjæl, der hidtil havde regeret, kom til at ligge aldeles nedenunder, ja, saa fuldstændig, at Assessor Bagger gik forbi Raad- og Domhuset og kom ned i Raadhusstræde uden at mærke det. Først paa Vandkunsten savnede han pludselig den store Bygning med Søilerne og med Indskriften: "Med Lov skal man Land bygge", saae sig forvirret omkring og vendte om.

Saa meget var han endnu i dette Øieblik Criminalretsassessor, at blandt de første Tanker eller Fornemmelser, som det mysteriøse Brev vakte hos ham, ogsaa var den: Det kan være et Skjelmeri, en Mystification. Men i næste Secund stod det for ham, at han aldrig til nogen levende Sjæl havde omtalt sit dristige Billede med Høisædestøtterne og endnu mindre forraadt den gaadefulde, ham saa dyrebare Stavelse --geb--. Der kunde ingen Tvivl være: det fine, duftende Papir, den spinkle Damehaandskrift og de skrevne, faa, betydningsfulde Ord vidnede om, at Sedlen, han engang i ungdommelig, beaandet Længsel havde betroet

Himlens Vinde, var naaet til en Dame, og at hun paa en eller anden Maade havde opdaget ham. Han huskede
~~~~~~~~

meget godt, at han en eneste Gang, for fem, sex Uger siden, havde i et talrigt Selskab omtalt hin Begivenhed, og han tvivlede ikke om, at Historien havde bredt sig ud ligesom Bølger, naar man kaster en Sten i Vandet; men hvor i hele Byens eller Landets Kreds havde Bølgen truffet det rette Punkt? Han saae igjen paa Convoluten. Den bar det kjøbenhavnske Fodpostmærke; det var Alt. Det viste imidlertid med nogen Sandsynlighed, at Brevskriverinden boede i Kjøbenhavn, og muligvis saae hun i dette Øieblik ned paa ham fra et af de mange Vinduer -- thi han stod nu ved Springvandet. Der var Noget ved Papiret, Haandskriften eller maaskee egenlig ved det Hemmelighedsfulde, Tilslørede, der gjorde hende ung, smuk, aandfuld, piquant. Der var noget Feeagtigt, Opløftende, Berusende i, at hans Ungdoms Længsel og Haab havde været under en god Aands Beskyttelse, at det store Ubekjendte havde taget sig af ham og beredt ham en Elskerinde, en Hustru, netop i det Øieblik, da han blev Overretsassessor og Justitsraad. Men hvem var hun? Det var det eneste Pinlige ved Historien; men dette pinlig Piquante kunde ikke undgaaes, naar Damen skulde blive indenfor sin Sphære, omgiven af Ærbødighed og Agtelse. "Hvad vilde jeg have sagt om en Dame, et Fruentimmer, der kom ligefrem og rakte Billetten og sagde: det er mig?" Saaledes spurgte han sig selv, idet han endelig havde fundet Raadhustrappen og gik op.

Hvorledes det den Dag gik med Forhørene, er opbevaret Criminal- og Politirettens Protocoller; men der er kastet et Slør derover af Hensyn til, at en Mand kun een Gang i sit Liv bliver Justitsraad. De næstfølgende Dage skal det være gaaet bedre, uagtet det er temmelig vist, at en Hestetyv blev fri for videre Tiltale, fordi Assessoren var beskjæftiget med at rulle den Sisyphussten op ad Bjerget:

Hvor skal jeg søge hende, hvis hun ikke skriver igjen? Vil hun skrive igjen? Vilde hun det, hvorfor skrev hun saa ikke lidt mere strax?

En halv Snes Dage efter Brevets Modtagelse, en Aften henved Kl. 7, sad Justitsraaden hjemme, ikke som forhen ved sit Arheidsbord beskjæftiget med Acter, men i en Krog af Sophaen, med nedhængende Arme, fordybet i en Blanding af ængstelig Uvished og drømmeagtige Forhaabninger. Haabet opbyggede Paladser, og Tvivlen pustede dem omkuld som Korthuse. En af Phantasierne var, at hun tilsagde ham -- han vilde end ikke i Tanken bruge Formen: gav ham Stævnemøde -- ved en Maskerade. Det var en Maskerade, der blev given for denne Aarsags Skyld, altsaa ingen Casinomaskerade, men et stort, elegant Maskebal, hvor en virkelig Dame kunde begive sig hen. Klokken blev Elleve, den aftalte Tid; han ventede ængstende, trykkende fem Minutter, saa kom hun og rakte ham den fine Haand i den fineste Paillehandske -- -- "Brev til Justitsraaden", sagde Jens med stærk fyensk Accent og med kort, soldatermæssig Melding.

Det er saa usædvanligt, at det, man længes efter, kommer netop i et af Længslens stærkeste Øieblikke; men alligevel var Brevet fra Hende, Justitsraaden kjendte Udskriften, vilde have kjendt den blandt hundredetusinde. Brevet lod saaledes:

"Jeg bør være ligefrem imod Dem, og da vi aldrig ville mødes, kan jeg være det",

Her standsede Justitsraaden et Øieblik og snappede efter Veiret. Mangen en af vore tyveaarige Modeherrer, der aldrig have taget juridisk Examen, endsige ere blevne Criminalretsassessorer, vilde under lignende Omstændigheder have sagt til sig selv: Hun skriver, at hun vil være ligefrem, det vil sige, nu vil hun have mig til at løbe med Limstangen; vi ville aldrig mødes, det vil sige, nu faaer

jeg hende snart at see. Men Justitsraad, Assessor Bagger troede hvert Ord som et Evangelium, og hans Knæer rystede. Han læste videre :

"Jeg er skamfuld over de faa Ord, jeg sidst tilskrev Dem; men til min Undskyldning tjener, at jeg ikkun for to Dage siden erfarede, at De er gift. Jeg har feilet, men mere i det, man vil tillægge mig, end i det, jeg har tænkt. Min eneste Trøst er, at jeg aldrig skal blive kjendt af Dem eller Nogen, og at jeg vil blive glemt, som jeg vil glemme."

-- "Saa gid dog! Men hvo kan have udspredt den nedrige Bagtalelse! Hvad er det dog for et forfærdeligt Forræderi af en Usling eller snakkesyg Kjærling, der ikke kjender mig! Og hvor kan hun troe det? Hvorledes kan det i en By som Kjøbenhavn blive uvist i fem Minutter, om en Landsoverretsassessor er gift eller ei! Eller har

maaskee en Assessor Bagger giftet sig -- en Kammerassessor eller saadant Noget? Og lever hun maaskee afsides, i en stille Verden, saa at Berigtigelsen ikke let kommer til hende? Saa er der intet Solskin mere!"

"Hvis hun engang skulde møde mig og erfare, at jeg var, er og blev ugift, og vi Begge imidlertid vare blevne gamle og graae -- kan man tænke sig noget Tristere! Hjertet er ved at staae stille derved! -- Men sæt ogsaa, at hun imorgen den Dag erfarer, at hun har taget feil, saa har hun nu engang skrevet det og kan ikke skrive igjen: "Jeg tog feil"; det vilde hun ikke kunne som Kvinde, medmindre hun først hørte fra mig, erfarede, hvordan jeg længtes -- og saa er jeg saa afskaaren fra hende, som om jeg boede i Maanen -- mere, mere! thi jeg kan møde hende paa Gaden og berøre hendes Ærme uden at ane det -- det er utaaleligt! Vor Tid har Post, Dampskibe, Jernbaner, Telegrapher -- for mig existerer det ikke; thi hvad nytter det Altsammen, naar man ikke veed, hvorhen?"

En Tanke kom pludselig som et Meteor i Mørket: avertere. Hvor var den kjøbenhavnske Familie, til hvem ikke Adresseavisen kom? Han vilde indrykke et Avertissement -- men hvordan? "Fritz Bagger er ikke gift." -- Nei, det var for tydeligt. -- "F. B. er ikke gift." -- Nei, det var for utydeligt. -- Da han ikke kunde finde en heldig Brug for sit eget Navn, faldt det ham ind at bruge hendes, --geb--, og hvorvel det var ham pinligt at udsætte denne, ham næsten hellige Stavelse for profane Blikke, saa trøstede det ham dog, at ikkun En, hun selv, vilde forstaae den. Endnu vaklede han; men man kan nu engang ikke lave en Omelette uden at slaae Æg istykker, og selv om Hjertets fineste Fibre vaande sig ved den Maade, hvorpaa man maa sende en Fee Bud gjennem Adresseavisen, saa underkaster man sig dog hellere dette end at miste Feen.

Endelig, efter mangfoldige Omredactioner standsede han ved dette: "--Geb--! Det er en Feiltagelse; han venter kun paa --geb--." Det syntes ham at indeholde Betingelsen for et lykkeligt Udfald, og udmattet af Sindsbevægelse faldt han i Søvn paa sin Sopha.

Nogle Dage efter kom et nyt Brev med den dyrebare Haandskrift; det indeholdt:

"Godt; indfind Dem idag otte Dage hos Fru Knudsen for at lykønske hende til hendes Fødselsdag."

Det var Solskin efter Tordenen, det var Haabets Regnbue, der hvælvede sig fra den endnu af Taarer vaade Jord op til Himlen. "Og saa hører hun jo til det gode Selskab", sagde Justitsraaden uden at lægge Mærke til, hvorledes han ved disse Ord forraadte for sig selv, hvilken Tvivl eller Mistro der hidtil havde ligget bagved hans Henrykkelse. "Men", tilføiede han, "det er altsaa mine egne Venner, der have udspredt Rygtet om mit Giftermaal! Ja,

Venner! En Hustru er en Mands eneste Ven. Det er vanvittigt, selvmordersk at være Pebersvend."

Den fastsatte Dag kom han for tidlig, Fru Knudsen var endnu alene. Hun blev forundret over hans Lykønskningsbesøg; men da det dog var en Artighed, var Forundringen blandet med Fornøielse, og Bagger var da heller ikke den Mand, hvem ikke en Dame med Tilfredsstillelse kunde see hos sig. Med den Aandsbevægelighed, man undertiden kan have, netop naar Hjertet er stærkt opfyldt og betaget, gjorde han Vidundere, underholdt Fruen saa livlig, at hun ikke mærkede, hvor lang Tid han tilbragte hos hende. Da Døren endelig gik op, raabte Fruen: "O, det var jo nydeligt! Hjertelig velkommen! Tak for sidst og for alt Godt i deres Hus! Hvorledes lever Deres Moder? -- Denne fortræffelige unge Dame gjorde jeg Bekjendtskab med i Sommer, da vi laae paa Landet, og endelig er hun saa elskværdig at holde sit Løfte og besøge mig. Justitsraad Bagger -- Frøken Hjelm."

Justitsraaden var ikke vis paa, at det var Hende; men han var overbevist om, at det burde være Hende. Ikke at tale om, at Ingeborg Hjelm virkelig var elskværdig og distinguée, saa var hans Hjerte nu som Photographens Glas præpareret, havde modtaget Collodium og optog det første Pigebillede, der kom det imøde. Han var ganske bange for, at der skulde komme Flere at vælge imellem. Selve det Ubekjendtes Feeglands havde i dette Øieblik tabt sig for ham; thi hvor tindrende skjønt det end kan staae for Phantasien, har det dog ikke Magt imod den smukke, varme Virkelighed, især saalænge denne selv er ny og ubekjendt.

Han nærmede sig og talte til Frøken Hjelm med møisommelig dulgt Sindsbevægelse. Hun var venlig og ligefrem; thi det var ikke formedelst Navneligheden faldet hende ind, at Justitsraad Bagger var Assessor Bagger,

og den Forestilling, hun havde dannet sig om Assessoren, svarede aldeles ikke til den unge, smukke, belevne Mand, hun nu talte med. Der var jo rigtignok noget Særeget i hans Væsen, en vis Erotik, som en Dame vanskelig kan tage aldeles feil af; men den var forenet med en saa umiskjendelig Ærbødighed eller egenlig Ærefrygt, at hun nærmest fik et Indtryk som af en poetisk, ridderlig Natur.

Der kom efterhaanden flere og flere Damer, baade gifte og ugifte; men Bagger havde næsten glemt, hvad Ærinde de kunde have til ham. Endelig kom ogsaa Frøken Brandt, ledsaget af en Søster. Idet hun aabnede Døren og saae Bagger ved Siden af Frøken Hjelm, udstødte hun et lille, et meget lille Skrig eller rettere: snappede lydelig efter Veiret og gjorde en Bevægelse, som om hun blev holdt tilbage.

"Aa, min Kjole hang fast", sagde hun, rettede lidt paa sin Dragt og gik derpaa med smilende Ansigt hen imod Fru Knudsen og bragte sin Lykønskning.

Bagger saae paa Uhret: han havde været der i to Timer. Efter endnu blot at have vexlet et Par høflige Ord med Frøken Brandt brød han op. Hans Besøg havde i alle Maader været saa usædvanligt, gav Anledning til saa megen Commentar, at man ikke i Korthed kunde omtale det, hvorfor hans Navn slet ikke blev berørt, efter at han var gaaet.

~~~~~~~~~

V.

Nu er det vel sandt, at saaledes som man i længere Tid har seet Justitsraad Bagger, har han været mest drømmende og lidende, og Folk, som ikke selv have prøvet noget Lignende, eller som ikke have Phantasi til at sætte

sig ind i en saadan Situation, ville maaskee sige, at de kunde have baaret sig bedre ad. Men i alt Fald skal det ikke kunne siges, at han fra nu af var upraktisk; thi inden otte Dage efter Fru Knudsens Fødselsdag havde han ikke blot erfaret, hvor Frøken Hjelm boede, men leiet sig ind i en Kro nærved Gaarden og skaffet sig Adgang i Huset, hvilket Sidste endda ikke var saa vanskeligt, efterdi Fru Hjelm var en venlig og gjæstfri Dame, og efterdi hverken hendes Datter eller Søsterdatter troede at burde indtage hende imod ham.

Saaledes hengik fire eller fem Dage, der efter Baggers Udseende at dømme vare ham meget behagelige -- han skrev til sine Colleger i Overretten, at man kun efter et saa møisommeligt, for Helbreden saa ødelæggende Arbeide, som hans Liv i flere Aar havde været, kunde sætte Pris paa et Efteraar i Naturens Skjød -- da modtog han en Dag et Brev fra den Ubekjendte, af det Indhold:

"Vær heldigere end sidst paa Tirsdag Middag Kl. 2 hos Fru Emmy Lund. Læg Mærke til Slaget 2."

"Mener hun det? Er hun virkelig coquette? Jeg synes dog, jeg var ganske heldig endda", sagde Bagger til sig selv og ventede paa Tirsdagen forholdsvis med Ro; han indsaae i Grunden slet ikke, hvorfor han egenlig skulde uleilige sig til Byen.

Saa tidlig Tirsdag Formiddag, som det var passende, gik han over paa Gaarden og blev noget forundret over, at der ikke saaes nogen Tilberedelse til en Byreise. Ingeborg gik i sin sædvanlige Morgendragt og satte sig til at sye. Han ventede til henimod Kl. 12, idet han beregnede, at to Timer dog var det mindste, man maatte have til at klæde sig om og kjøre til Byen. Den lange Viser truede med at berøre den lille Viser ved Tallet 12, uden at Ingeborg syntes at bemærke det. Hun kastede kun af og til et ubemærket Blik paa ham; thi det var ikke undgaaet hende,

og end ikke de Andre, at han var i Spænding og Sindsbevægelse. Paa Slaget 12 -- han var netop bleven ene med hende -- sagde han pludselig i kort, bævende Tone: "Fryken Hjelm, De veed, at jeg er Overretsassessor."

"Nei, det veed jeg ikke!" sagde hun næsten med Rædsel og reiste sig. "Nei, det har jeg aldrig vidst!"

"Men tillad mig, kjære Frøken, saa veed De det nu", sagde han, forundret over, at den Titel eller det Embede gjorde saa stærk Virkning.
~~~~~~~~~

"Ja, nu veed jeg det", sagde hun og holdt Haanden mod Brystet. "Hvorfor siger De mig det? Hvad skal det betyde?"

"Ikke Andet, Frøken Hjelm, end, at saa kan De nok vide, at jeg ikke troer paa Hexeri."

Ligesaa meget som af Ord forstaaes en Tale af den Talendes Physiognomi, og da Frøken Hjelm saae det baade hjertelige og aandrige eller fiffige Udtryk i Justitsraadens Ansigt, havde hun ikke den Tilbøielighed, som hun under andre Omstændigheder vilde have følt, til hurtig at afbryde Samtalen og gaae bort. Det er ogsaa rimeligt, at hans Stilling som Overretsassessor -- som den af Frøken Brandt omtalte Assessor -- efter et Øiebliks Tanke dog ikke var hende saa rædselsfuld, som man under den første Overraskelse skulde have troet. Hun svarede derfor: "Men, Hr. Justitsraad, er der da Nogen, som har beskyldt Dem for at troe paa Hexeri?"

"Nei, kjæreste, bedste Frøken; men jeg kan dog forsikkre Dem, at i det Øieblik Klokken slog 12, havde jeg den Tanke, at De inden Kl. 2 kunde flyve bort i en Fugleham."

"Da Klokken slog 12 nu, Middag? Ikke ved Midnatstid?"

"Nei, nu for lidt siden."

"Det er mærkværdigt. Kan De tilfredsstille min Videbegjærlighed og fortælle mig, hvorfor?"

"Fordi det under almindelige Omstændigheder synes mig umuligt for en Dame at gjøre sit Toilette og kjøre to Mil paa mindre end to Timer."

"Det er meget rigtigt, Hr. Justitsraad; men jeg agter heller ikke at kjøre to Mil idag."

"Det var jo ogsaa derfor, at jeg sagde: flyve."

"Heller ikke flyve. Og for at overbevise Dem og ganske sikkert komme af med Tro paa Troldom, kan De jo holde ud her, indtil -- hvad Klokkeslet var det?"

"Kl. 2."

"Det er to lange Timer; men Justitsraaden kan jo bringe det Offer paa Oplysningens Alter."

"O, jeg veed et andet Alter, jeg hellere vilde offre de to kun altfor korte Timer paa --"

"Lad det nu blive paa Oplysningens. De lovede min Cousine og mig, at De vilde læse for os om populair Naturvidenskab og interessante Træk af Dyrenes Liv."

"Ja, kjæreste, bedste Frøken; men jeg kan jo ikke flyve, min Vogn holder forspændt ved Kroen."

"O, jeg be'er om Forladelse! Behagelig Reise, Hr. Justitsraad."

"Ja; men jeg indseer ikke, hvorfor jeg skal kjøre de to Mil."

"Enhver kjender jo bedst sine egne Anliggender."

"Aa, ja, saamænd. Men jeg idetmindste kjender ikke mine."

Frøken Hjelm svarede ikke herpaa, og der blev en lille Pause.

"Jeg vilde", vedblev Justitsraaden noget forlegen, "tage mig den store Frihed at foreslaae Dem, Frøken, at kjøre med."

"Jeg har jo allerede sagt Justitsraaden, at jeg ikke agter mig til Byen idag", svarede Frøken Hjelm koldt.

"Ja," vedblev Justitsraaden følgende sin egen Ideerække, "og saa betænkte jeg ogsaa, at saa kunde vi jo ligesaa godt blive her."

I dette Øieblik var Bagger saa alvorlig og betagen, at Ingeborg ved at høre Ord saa incommensurable med, hvad hun betragtede som fornuftigt, begyndte at troe ham lidt forvirret og med noget ængstelig Forsken saae paa ham.

Ved at møde dette Blik fra disse Øine kunde Bagger ikke længer fortsætte den Inqvisition, han havde anstillet i

den Hensigt at indvikle Frøken Hjelm i Selvmodsigelser og bringe hende til Bekjendelse. Han gik selv til Bekjendelse og raabte: "Frøken Ingeborg! Jeg beder Dem for Himlens Skyld have Barmhjertighed med mig og sige mig, om de venter mig Kl. 2 idag hos Fru Lund."

"Jeg vente Dem hos Fru Lund!" udbrød Frøken Hjelm.

"Er det da ikke Dem, der har skrevet mig til, at -- --"

"Jeg har aldrig skrevet til Dem!" raabte Ingeborg og næsten rev Haanden bort, som Bagger søgte at gribe.

"For Guds Skyld, gaa ikke, Frøken -- kjæreste, bedste Frøken, De maa tilgive mig, De skal vide Alt!"

Og nu gav han sig til at fortælle, ikke ordnet og logisk, men tvertimod paa en Maade, der bedrøvelig viste, hvor lidet selv vore dygtigere Jurister uddannes til mundligt Foredrag.

Men alligevel var der i hans Ord en vis, næsten vild Veltalenhed, og desuden havde Frøken Hjelm endel Forkundskaber, der hjalp hende til at forstaae og udfylde, hvad der under Justitsraadens urolige Foredrag blev overspunget. Endelig var det, han egenlig og ordret omtalte, skjøndt i sig interessant, slet ikke Hovedsagen; medens Ordene beskjæftigede sig med Hvirvelvind og Breve, talte Stemme og Blik uvilkaarlig en sand, ærlig, ikke ganske sædvanlig

Lidenskabs Sprog, og hvorvel en Uvedkommende ved at høre et saadant Foredrag kunde finde det komisk, lyder det dog meget alvorligt for den, der er Gjenstanden og lytter med Sympathi.

"Ja, men, hvad saa?" spurgte endelig Ingeborg med et blidt Smil og uden at trække den Haand tilbage, som Bagger havde grebet. "Den egenlige Mening af, hvad De har fortalt mig, er, at Deres Tro er lovet til en anden, ubekjendt Dame."

"Nei, det var ikke den egenlige Mening --"

"Men det er dog et Factum. I det Øieblik, De staaer ved Alteret med En, kan en Anden træde frem og gjøre Fordring paa Dem."

"O, den Slags Fordring! Et Stykke Papir uden Navn bortsendt i Luften! Juridisk har det aldeles ingen Gyldighed, og moralsk har det da ingen Magt, naar jeg elsker en Anden, som jeg elsker Dem, Ingeborg!"

"Ja, det veed jeg dog ikke. Der synes mig at være noget Pinligt i at blive sin Ungdom og dens Løfter utro og vide med sig selv, at man har skuffet en Anden."

"De siger det saa alvorlig, Ingeborg, at De gjør mig fortvivlet. Jeg indrømmer, at der er Noget ... Noget, jeg vilde ønske anderledes ... men for Himlens Skyld, gjør det dog ikke saa alvorligt!"

Eftersom Ingeborg vidste saa god Besked, kunde hun jo ikke opfatte Sagen saa alvorlig, som hun sagde; men hun havde i Hast betænkt eller følt Alvoren fra en anden Side: Det vi1 de ikke gaae an for en Ægtemand med saa megen Phantasi som Bagger, bestandig at have noget ubekjendt Feeagtigt liggende ude i Horizonten, gjørende Krav paa ham fra hans Ungdoms Tid, og paa den anden Side var det hendes Følelse imod, endog med Tro paa hans Taushed at meddele ham, at det var Frøken Brandt, der spillede Feen.

Hun sagde til ham: "De maa have Deres Brev, Deres Gjældsbevis, Deres Ægteskabsløfte tilbage."

"Ja", svarede han med et modløst Suk, "det er sandt nok, det burde jeg; men hvor skal jeg henvende mig? Det er jo netop den umaadelige Vanskelighed,"

"Skriv med samme Post som den forrige."

"Hvilken?"

"Lad den Hvirvelvind, som bragte det første Brev til sin Bestemmelse, ogsaa tage sig af det, hvori De forlanger Deres Ord tilbage."

"O, det mener De ikke. Eller hvis De mener det, saa maa jeg ærlig tilstaae, at jeg ikke er ung længer eller har

faaet en anden Ungdom. Jeg har ikke Mod til at skrive Noget, af Frygt for, at det skal komme til Andre end til Dem."

"Saa seer jeg nok, at jeg idag dog alligevel maa være Hex. Skriv, saa skal jeg besørge Brevet -- betænker De Dem?"

"Nei, det tog mig blot et Øiebliks Tid at fatte den Forjættelse, der ligger i, at De vil tage Dem af mit Brev. Jeg lyder Dem blindt -- men hvad skal jeg skrive?"

"Skriv: Kjære Fee, eftersom jeg beiler til Frøken Hjelms Haand og Hjerte --"

"O, De anerkjender det! O, Ingeborg, Herrens Velsignelse over Dig!" sagde Bagger og vilde reise sig.

"-- beder jeg Dem sende mig min Seddel tilbage. -- Har De det?"

"Ja, Ingeborg, min Ingeborg, min usigelig elskede Ingeborg! Hvor Sproget dog er fattigt, naar Hjertet er saa fuldt!"

"Saa Navn, Dato og Adresse. Har De det? -- Efterskrift: Jeg giver Dem mit Æresord paa, at jeg hverken veed, hvem De er, eller hvorledes dette Brev skal komme til Dem. -- Har De det?"

"Det kan jeg i Sandhed give. Jeg er saa blind som ..."

"Lad saa mig tilfeie Hexeformularen."

"O, Ingeborg, Du vil skrive paa samme Papir som jeg, i det Brev, hvor jeg har skrevet det!"

"Ræk mig nu Pennen. Vi maae have Brevet sendt til Poststationen inden Kl. 2."

"Kl. 2. Hvor underligt. Der staaer i det sidste Brev: Læg Mærke til Slaget 2."

"Det vil vi", sagde Ingeborg.

Hun skrev: "Kjære Frøken Brandt, ogsaa jeg beder Dem sende Justitsraaden Sedlen tilbage, og jeg beder Dem anføre paa den: Givet mig af Frøken Hjelm. Det er jo bedst for alle Parter, at den Spøg ikke kommer i Folkemunde. De skal med omgaaende Post faae Deres Breve tilbage."

~~~~~~~~~~

VI.

Det er velvillige Gemytter tilladt at tvivle om, hvad der egenlig havde været Frøken Brandts Hensigt. Maaskee havde hun blot villet anstille skjelmske psychologiske Forsøg og overbevise sig om, ved hvormange Formiddags-Gratulationer en Justitsraad og Landsoverretsassessor kunde bringes til at indfinde sig. Selve Sindsbevægelsen, hun var nærved at forraade, da hun hos Fru Knudsen saae Bagger ved Frøken Hjelms Side, kan have været ren Forbauselse over Tilfældets Lune: Enhver af os Andre, der havde vidst Besked om Hvirvelvinden, Brevet og Ingeborgs Opgivelse deraf, vilde ogsaa være bleven forbauset ved at see hende og Brevskriveren førte sammen alligevel, og vi vilde maaskee ikke med saa megen Lethed og Fuldstændighed kunne have skjult vor Overraskelse. Brevet til

Bagger, hvori Frøken Brandt imod bedre Vidende omtalte ham som gift, kan have været et oprigtigt Forsøg paa at ende det Hele, et i Fortrydelse og Ængstelighed hurtig grebet Middel til at lægge en uoverstigelig Hindring for hende selv; men det kan jo rigtignok ogsaa have havt det Formaal at see, hvor vidt Bagger havde fænget, og hvor megen Aand og Phantasi han havde til at give det tilkjende. Jo mere man tænker derover, desto mindre føler man sig istand til at give nogen af de to Udtydningsmaader absolut Fortrin. Dog vil man have lagt Mærke til, at selv Ingeborg i sin lille Skrivelse omtalte Sagen som en "Spøg". Paa den anden Side, hvis det var Alvor, hvis hun havde "følt Noget" for Justitsraad Bagger, saa lad os trøste os over det Pinlige med det Factum, at Frøken Brandt var en velopdragen Pige, og at hendes Forstand havde Herredømmet over hendes Følelser. Hun kunde med et Blik see, at Felttoget var tilende, og derhos, at hun ved at modtage Freden pure et simple vel ikke beholdt nogen Erobring, men bevarede status quo ante bellum, hvilket oftere mellem Krigsførende er blevet anseet for saa
~~~~~~~~~~

respectabelt, at begge Parter officielt have sunget Te Deum, skjøndt vistnok kun den ene Part kunde synge det af Hjertet. Det er og maa nu blive uafgjort, hvorledes det i Virkeligheden forholdt sig; men i begge Tilfælde var en tydelig og lige Linie dragen for hende, og den fulgte hun.

Næste Dag kom Sedlen i Convolut til Justitsraaden.

Da Bagger i Ingeborgs Nærværelse aabnede Brevet og gjensaae sin savnede Ungdomsepistel, skjælvede han som en Mand, hvem Aandeverdenen synlig gaaer forbi. Men da han opdagede den tilføiede Bemærkning, raabte han i yderste Forbauselse: "Er jeg vaagen? Drømmer jeg? Hvordan er dette muligt?"

"Hvorfor skulde det ikke være muligt?" spurgte Ingeborg. "Hvem Anden skulde Brevet oprindelig være kommet til, end til --geb--?"

"--Geb--? --Geb--? Ja, hvem er --geb--?" spurgte Bagger med forvildet Blik.

"Hvem Anden end Ingeborg? Er det ikke tredie, fjerde og femte Bogstav i mit Navn?"

"Oh", raabte Bagger og slog sig for Panden, og idet han i næste Øieblik greb Ingeborgs Haand, tilføiede han med et Blik, der var dumt af Lyksalighed: "Jeg har i Sandhed, havt mere Lykke end Forstand!"

Ingeborg svarede smilende: "Det maa den vente, der betroer sin Skjæbne til Vindens flyvende Post."

M. Goldschmidt.

\~~~~~~~~~~~

Johan Rantzau.

Han sad som en rødmusset trettenaars Pog med spillende Øine, saa livlig og klog i tidlige Morgen paa Fædreneborgen og syslede flittigt med Pen og med Bog.

Da led det som Hovslag, Trompeterne klang. Med blussende Kind til Karnappen han sprang og saae gjennem Rude sig tumle derude en Rytterkohorte med skingrende Sang.

"Hvorfor skulde det ikke være muligt?" spurgte Ingeborg. "Hvem Anden skulde Brevet oprindelig være kommet til, end til --geb--?"

"--Geb--? --Geb--? Ja, hvem er --geb--?" spurgte Bagger med forvildet Blik.

"Hvem Anden end Ingeborg? Er det ikke tredie, fjerde og femte Bogstav i mit Navn?"

"Oh", raabte Bagger og slog sig for Panden, og idet han i næste Øieblik greb Ingeborgs Haand, tilføiede han med et Blik, der var dumt af Lyksalighed: "Jeg har i Sandhed, havt mere Lykke end Forstand!"

Ingeborg svarede smilende: "Det maa den vente, der betroer sin Skjæbne til Vindens flyvende Post."

M. Goldschmidt.

~~~~~~~~~~~

Johan Rantzau.

Han sad som en rødmusset trettenaars Pog med spillende Øine, saa livlig og klog i tidlige Morgen paa Fædreneborgen og syslede flittigt med Pen og med Bog.

Da led det som Hovslag, Trompeterne klang. Med blussende Kind til Karnappen han sprang og saae gjennem Rude sig tumle derude en Rytterkohorte med skingrende Sang.

Han aabnede Vinduet, Morgenens Vind, saa stærk
~~~~~~~~~~~

og saa frisk, slog imøde hans Kind. Kyradserne blinked, og Livet ham vinked, og som ved et Trylleslag skifted han Sind.

Sin Lærdom i Kakkelovnskrogen han smed og fløi som en Stormvind ad Trappen ned. Han sadled sin Fole og løb af sin Skole, og ud han i Verden paa Eventyr red.

Det var i det sextende Sekulums Gry. Det Gamle sig tumled omkring med det Ny. Det sused og brused, en Tid sank i Gruset, en anden sig hæved med straalende Ry.

Som vandrende Ridder og Pillegrimsmand han flakkede viden fra Land og til Land. I Keiserens Hære han kæmped med Ære og gjested andægtig Tiberens Strand.

Han drak sig, o Rhone, god Rus i din Vin, saa underfuld liflig, saa stærk og saa fin! I Spanien, forfløine, med funklende Øine de dandsed omkring ham og slog Tamburin.

Han lod sig vel daare, men Grunden var brav. Til Østerland seiled han kjækt over Hav. Med Hovedet bøiet og Taaren i Øiet han Guldsporen vandt ved den hellige Grav.

Med Fyrster og Herrer til Vorms saa han foer og lytted til Luthers begeistrede Ord. Tre Konger han tjente, og inden han endte, "saa tro som en Rantzau" blev Ordsprog i Nord.

Kristian Arentzen.

Herluf Trolle.

I Kjøbenhavn er Bryllupsfest, og Kirkeklokken kimer. Kong Fredrik med sit Hof er Gjest. En talrig Flok til Fods og Hest i Byens Gader stimer.

Med Ædelstene smykket ud, for Alteret, det høie, i prægtig Gyldenstykkes Skrud, bevæget, staaer den unge Brud og sænker bly sit Øie.

Den Brudgom staaer med Blus paa Kind i Kjærligheds Skjærsommer ... da trænger, som en Hvirvelvind, et Ilbud gjennem Kirken ind: "Den svenske Flaade kommer!"

Med Fyrster og Herrer til Vorms saa han foer og lytted til Luthers begeistrede Ord. Tre Konger han tjente, og inden han endte, "saa tro som en Rantzau" blev Ordsprog i Nord.

Kristian Arentzen.

Herluf Trolle.

I Kjøbenhavn er Bryllupsfest, og Kirkeklokken kimer. Kong Fredrik med sit Hof er Gjest. En talrig Flok til Fods og Hest i Byens Gader stimer.

Med Ædelstene smykket ud, for Alteret, det høie, i prægtig Gyldenstykkes Skrud, bevæget, staaer den unge Brud og sænker bly sit Øie.

Den Brudgom staaer med Blus paa Kind i Kjærligheds Skjærsommer ... da trænger, som en Hvirvelvind, et Ilbud gjennem Kirken ind: "Den svenske Flaade kommer!"

Og Brudeskaren under Støi og mangestemmet Raaben i Trængsel ud af Kirken fløi, imens det lød fra Lav og

Høi: "Til Vaaben nu! Til Vaaben!"

En kraftig Helt i Manddomsaar, med Øine, fromme, kloge, paa Værftet Herluf Trolle staaer, da der kom Bud fra Kongens Gaard: "Nu heis dit Dannebroge!"

Niels Hemmingsen, hans gode Ven, som vandrer ved hans Side, sig vender kjærligt mod ham hen: "Saa skal, Hr. Admiral, igjen, for Danmarks Land I stride!

I disse Rigers bittre Kiv, den Boldeste blandt Bolde, I vover aarlig Eders Liv -- derhjemme græder Eders Viv. Gud spare Jer, Hr. Trolle!"

Da svared Herluf: "Lærde Ven, o tal ei saa, jeg beder! Hvi kaldes vi vel Herremænd, hvi bære vi vel Sværd ved Lænd og tunge, gyldne Kjeder?

Hvi vil vi over Andre staae, som Rigets Førstegrøde? Mon ei, naar Ufred falder paa, vi derfor fremmerst skulle gaae? Det Sure med det Søde!"

Og Trolle heisede sit Flag og op for Vinden brased. Han slog paa Fjenden Slag i Slag. Den deiligste Skjærsommerdag paa Bølgen Kampen rased.

Hr. Trolle paa sit Flydeslot kun lo ad Saar og Skrammer. Hans Harnisk straaled lyseblaat, fra Hjelmen vaied Fjæren flot, og Øiet sendte Flammer.

Og først da Slaget var forbi, hans Vunde blev forbundet. Der alt var gaaet Koldbrand i, da tyede Bjørnen til sit Hi og styred indad Sundet.

Og sammen tog han sig med Magt og dæmped ned sin Smerte og vandred, stolt og uforsagt, med Sværdet over Axel lagt -- og Døden i sit Hjerte.

Forbauset Folkehoben staaer paa Torve og i Gader: mens Blodet strømmed af hans Saar, igjennem Byen til sin Gaard han gik med høie Lader.

En Skygge fra den vilde Val med dødningblege Miner, i Dyvekes den gamle Sal det danske Riges Admiral alvorlig stille triner.

Paa Dødens Leie Herluf laa, og lukket blev hans Øie af hende, der vel mindes maa i Herlufsholm af Pilte smaa -- den tro Birgitte Gøije. **Kristian Arentzen.**

I Efteraaret.

Vaaren, ak, den løfterige, har os alt forlængst forladt; ogsaa Somren maatte vige med sin fulde Blomsterskat. Hid paa Stormens Vinge baaret, Efteraaret plyndrer Mark og Skov og Krat.

Hist i Haven, hvor jeg vandred under Lindetræers Hvælv, hvor er Alting dog forandret -- ak, forandret som jeg selv! Vaarens Drømme, Somrens Fylde stakket trylle, skylles bort i Tidens Elv.

Dog tiltrods for Nattens Kulde og den korte Solskinsdag endnu tone Floras Hulde Glædens lyse Sommerflag.

Paa Dødens Leie Herluf laa, og lukket blev hans Øie af hende, der vel mindes maa i Herlufsholm af Pilte smaa -- den tro Birgitte Gøije. **Kristian Arentzen.**

I Efteraaret.

Vaaren, ak, den løfterige, har os alt forlængst forladt; ogsaa Somren maatte vige med sin fulde Blomsterskat. Hid paa Stormens Vinge baaret, Efteraaret plyndrer Mark og Skov og Krat.

Hist i Haven, hvor jeg vandred under Lindetræers Hvælv, hvor er Alting dog forandret -- ak, forandret som jeg selv! Vaarens Drømme, Somrens Fylde stakket trylle, skylles bort i Tidens Elv.

Dog tiltrods for Nattens Kulde og den korte Solskinsdag endnu tone Floras Hulde Glædens lyse Sommerflag.

Aster til sin Søsterstjerne i det Fjerne blinker gjennem Stormens Brag.

Og af Glæde sødt jeg bæver, neppe jeg mit Øie troer -- yndigt rødmende sig hæver endnu hist en Rosenflor. Og jeg tykkes, liflig kvæget, dybt bevæget, høre disse milde Ord:

"Om end Vaar og Sommer svinde, og din Drøm og Daad forgaaer, endnu Roser kan Du finde selv i Livets Efteraar. Hendes Haand, den fine, lette, kan dem flette til en Krands om dine Haar."

Kristian Arentzen.

Fjäriln på rutan.

Det brinner ljus uppå mitt bord I dyster hösteqväll, Och regnet slår med blåst från nord, Emot mitt lugna tjell.

Aster til sin Søsterstjerne i det Fjerne blinker gjennem Stormens Brag.

Og af Glæde sødt jeg bæver, neppe jeg mit Øie troer -- yndigt rødmende sig hæver endnu hist en Rosenflor. Og jeg tykkes, liflig kvæget, dybt bevæget, høre disse milde Ord:

"Om end Vaar og Sommer svinde, og din Drøm og Daad forgaaer, endnu Roser kan Du finde selv i Livets Efteraar. Hendes Haand, den fine, lette, kan dem flette til en Krands om dine Haar."

Kristian Arentzen.

Fjäriln på rutan.

Det brinner ljus uppå mitt bord I dyster hösteqväll, Och regnet slår med blåst från nord, Emot mitt lugna tjell.

Då bultar träget: tap, tap, tap! På fönsterrutan min; Ett egendomligt, spöklikt klapp, -- Hvem är det som vill in?

Hvem slår så ängsligt, slag på slag? Ack, det en fjäril är, Och bullret är hans vingeslag Mot fönsterrutan der.

Jag honom ser vid ljusets sken Hur han mot glaset far, En liten våt och frusen en, Som skydd och tak ej har.

Allt mera våldsamt stormen hven, Allt mera snabbt han flög, Och handen närmade jag ren Till haken, fuktigt trög.

En liten mygga, knappast sedd, Då flög mot ljuset opp, Och i ett nu var vingen svedd, Och stympad, bränd dess kropp. --

Jag drog min hand från fönstret bort; -- Nej, lilla fjäril, nej! Ditt lif är allt för skönt och kort, Jag öppnar fönstret

ej!

Ty förr än att i lågans ljus Du faller ner och dör, Förr må du trotsa stormens brus Och frysa utanför!

Och om än natten syns dig lång Då storm och skurar slå, Det blir väl morgon än en gång, Med sol och himmel blå! --

Och sakta ljuset släckte jag Med tankedigert sinn, Men hörde än hans vingeslag Mot fönsterrutan min.

Det var som om han ville sagt: „Du grymma menska, hör: Långt hellre dö för ljusets magt, Än frysa utanför!“ --

F. Hedberg.

En vallfart.

På landsvägen dernere, vid parkens gallergrindar, der utaf höga askar och sekelsgamla lindar till stolta herresätet alléen snörrätt går, en qvinna, sorgens afbild, i tysta tankar står.

Ung är hon än och vacker; de rika lockar falla kring kind och panna svärmiskt och öfver halsen svalla; o, kunde dessa läppar och dessa ögon le! men i de ädla dragen blott vemod är att se.

Och om än natten syns dig lång Då storm och skurar slå, Det blir väl morgon än en gång, Med sol och himmel blå! --

Och sakta ljuset släckte jag Med tankedigert sinn, Men hörde än hans vingeslag Mot fönsterrutan min.

Det var som om han ville sagt: „Du grymma menska, hör: Långt hellre dö för ljusets magt, Än frysa utanför!“ --

F. Hedberg.

En vallfart.

På landsvägen dernere, vid parkens gallergrindar, der utaf höga askar och sekelsgamla lindar till stolta herresätet alléen snörrätt går, en qvinna, sorgens afbild, i tysta tankar står.

Ung är hon än och vacker; de rika lockar falla kring kind och panna svärmiskt och öfver halsen svalla; o, kunde dessa läppar och dessa ögon le! men i de ädla dragen blott vemod är att se.

Ett barn hon för vid handen. En pilt, ännu helt liten, men qvick och kry att se på och grundligt väderbiten; ur krusigt hufvud lysa med underbar en glans två stora, klara ögon inunder kolsvart frans.

I moderns arm beslutsamt omsider gossen rycker, (de fem minuters hvila en evighet han tycker,) „Hur länge här dock dröja? Kom, moder! heldre kom! låt oss i lustträdgården derinne se oss om!

O, märk de granna träden! De tyckas till oss nicka, och alla vackra liljor så vänligt mot oss blicka ... Han sjelf, han är ju borta, -- så föll helt nyss ditt tal, -- han, som från dig allt detta, båd' gård och hemman, stal.“

-- "Min son, hvad ord du talar! Hur kom dig slikt i sinnet? Ej allt hvad folket mumlar, du lägge så på minnet! Har orätt skett mig arma, -- det tycks mig så ibland, -- min sak jag lägger tröstigt i guds, vår faders, hand.“

Och frun helt skyggt och varligt, -- hon som en brottsling darrar, -- den tunga grinden öppnar, -- gud, hur dess gångjern knarrar! Han sjelf är icke hemma, det vet hon; men ändå vill heldst hon, sedd af ingen, båd' komma här

och gå.

I parkens alla gångar hon som en skugga skrider, ... här, hvilka tusen minnen från lyckligare tider! Ack, hvarje träd, hvar buske hon känner väl igen, allt idel gamla vänner, och sig så lika än!

De voro engång hennes, hon nämnde dem ju sina, de rika löfträdsgrupper, de rosenstånd så fina! helt nyss i detta Eden hon ännu drottning var, allt hennes ande ordnat, -- den nästan än är qvar.

Vid några blomstersängar hon en minut ses stanna; hur ofta hon dem vattnat utur sin trädgårdskanna! och dessa hagtornshäckar, så fulla af fogelsång, hon sjelf har älskat upp dem från telningar engång.

Och löfsaln der i hörnet af yfviga syrenen, -- hon sjelf har flätat samman den qvisten och den grenen! Hur ofta här hon sutit, -- men med sin älskling då! och sällare på jorden ej funnos, än de två...

Och drömlikt från det ena hon till ett annat vankar, hon lefver (om hon lefver,) blott i de stumma tankar, -- men nu! hon ökar gången, och blicken flyger kring, -- och gossens hand hon kramar, -- dock säger hon ingenting.

Der! ... der är det ängsligt sökta, det riktigt återfunna, hur skulle hon här ta miste? hur skulle hon det kunna? -- Helt för sig sjelf der står det! ett litet äppleträd, en telning nästan ännu, så spenslig och så späd.

Ett skrik! Och med öppna armar hon yrande framåt hastar, på tufvan invid stammen hon vildt på knä sig kastar: „Kom, kom, min son!“ -- hon ropar med bruten, skärande röst, ur ögat brister en tårflod och det stormar i hennes bröst.

-- „Kom, barn! ... Lyft mössan af dig med andakt i ditt sinne! Du träder, vet och känn det! inför ett heligt minne, det ungträd, här du skådar, -- din fader satte det här den vårdag, du såg ljuset, -- ditt årsbarn det är.

O, hölj, som jag, med kyssar, med tusen, den kära barken! hvem vet, när åter du helsar din tvillingbror i parken? kyss så, som du mig plär kyssa, när du armarne kring mig slår! du kysser ju här kanhända af din faders hand ett spår.

Du kysser det dyra spåret af en hand, som svek ej kände, som trofast höll sin lofven, hur ödena än sig vände, som förde sin klinga dristigt, der striden hetast brann, och behöll den in i döden, som en hjelte och man!

Du kysser den hand kanhända, som mig, din moder, skänkte hvad lifvet ljufvast eger, förr'n lyckans sol sig sänkte, och derför det lilla trädet din barnsliga kärlek vig! hans träd! -- Du knapt har detta, -- jag! jag har ju dock dig!“

-- Hon reste sig helt långsamt, -- hon log igenom tåren, ... der myste några blommor, de rosiga barn af våren, på trädets späda grenar, -- tyst bröt hon två deraf, dea ena hon gömde vid barmen, den andra hon gossen gaf.

~~~~~~~~~

När från sin vallfart åter de begge styrde färden -- hvarthän? till någon koja uti en vrå af verlden, då efter långa tankar bröt pilten plötsligt ut och på den djupa tystnad först han så gjorde slut:

„Moder! -- jag har besinnat en sak, som du skall höra: min hand skall en gång också i strid sin klinga föra, och lofven vill jag hålla, hvad än i verlden sker, -- det har jag nyss beslutat och glömmer aldrig mer.

När jag blir stor och vuxen, jag ock en man vill vara, -- då skall du tåren stilla, ty jag skall dig försvara, med röfvaren der borta vill då jag ta i lag, och du skall igen ha gården, -- men äppleträdet jag!" **Orvar Odd.**

Den gamle Greve.

[Ludv. Bödtcher.]

Paa Skrænten bag de grønne Træer Stod Grevens Slot i Morgenskjær, Og strakte Spiret søvnigt op Som Armen
~~~~~~~~~

fra den Dovnes Krop: -- Skjøndt Lærken slog sin Trille klar, Hang Silken ned for hvert et Glar, Og indespærret som en Skat Var end den korte Sommernat; -- Men Søvnen har kun stakket Ro Hvor Elskovs Uro fæster Bo, Og aarle alt ved Borgeled To unge Hjerter taltes ved:

„Moder! -- jag har besinnat en sak, som du skall höra: min hand skall en gång också i strid sin klinga föra, och lofven vill jag hålla, hvad än i verlden sker, -- det har jag nyss beslutat och glömmer aldrig mer.

När jag blir stor och vuxen, jag ock en man vill vara, -- då skall du tåren stilla, ty jag skall dig försvara, med röfvaren der borta vill då jag ta i lag, och du skall igen ha gården, -- men äppleträdet jag!" **Orvar Odd.**

Den gamle Greve.

[Ludv. Bödtcher.]

Paa Skrænten bag de grønne Træer Stod Grevens Slot i Morgenskjær, Og strakte Spiret søvnigt op Som Armen fra den Dovnes Krop: -- Skjøndt Lærken slog sin Trille klar, Hang Silken ned for hvert et Glar, Og indespærret som en Skat Var end den korte Sommernat; -- Men Søvnen har kun stakket Ro Hvor Elskovs Uro fæster Bo, Og aarle alt ved Borgeled To unge Hjerter taltes ved:

"Ak Hans! vær ej saa mod i Hu, Mig Greven aldrig saae endnu; Det er jo kun ved Morgengry, Som liden Fugl jeg kommer sky; Jeg knapt faaer Vingen sammenlagt, Saa gjenner du mig bort med Magt, Og om han saae mig ringe Barn, Hvad Fristelse var jeg for ham? Saa byrdig Herre i sin Glands Vil højere end vi, min Hans, Ja, tidt i al din Angst og Ve, Jeg har min Nød, for ej at lee."

"Du tie Inger! tie kvær, Hvis du din Rolighed har kjær! Jeg er hans Jæger, kjender grandt Den Herre længst paa hver en Kant: Han er med Adelskjold og Hjelm En gammel ond letfærdig Skjelm; Om han dig saae, som her du staaer, Med Duggen i dit lyse Haar Og Rødmen paa din friske Kind, Du gik ham aldrig ud af Sind; Han fandt fra nu til Evighed Slig Rose ej i noget Bed!"

"Ak!" endte Hans med Smil og Suk, "Du vedst ej selv, hvor du er smuk!" "Et veed jeg," svared hun og loe, "Saadanne brune Øjne to, Hvori det varme Solskin boer, Har ingen Greve her paa Jord!" Saa drog hun ned hans Hoved blidt Og kyssede dem ømt og tidt;

Og Jægeren stod henrykt krum Og lod sig kysse blind og stum; Men da hans Blik ivejret steg, Blev han med Et om Kinden bleg, --

Thi midt i Karmen af sit Slot Laae med sin røde Fløils Kallot Den gamle Greve alt en Stund, Og stirrede med aaben Mund. Da greb selv Inger Angsten kold, Hun slog et Kors, som for en Trold, Og brugte sine unge Been, Der meer i Luften fløj, end treen: Saa hvirvles hen et Rosenblad, Naar Stormen splitter Rosen ad; Hun brat forsvandt bag Busk og Hæk, Og Hans stod ene med sin Skræk.

Paa Snegleviis den Gamle trak Tilbage sig i sit Gemak, Og maalte der med lange Skridt Frem og tilbage Gulvet tidt. Den svundne Nat ham havde kvælt Med Gøglesyn og Drømme fælt; Det var ham:, som om Sengen sank, Som Bolstrene af Svovel stank, Som Pokker ham om Halsen faldt, Og vilde kysses med Gevalt, Og satte ham, der stred imod, Paa Enden af sin Bukkefod, Og lod ham ride Ranke der Med Hopsasa! til stort Besvær. -- En saadan Nat var ikke god, Og drev til Anger og til Bod, --

Men Ingers Syn, livsaligt smukt, Jog Nattens Gru igjen paa Flugt: Og derfor gik med Hanefjed Den gamle Greve op og ned.

Lidt efter lidt sig rørte træg Det vante Liv bag Muur og Væg: Der lød, som halvt i Drømmeri, En Lyd af Døre op og i. Og Trin, som hult med Gjenlyd klang Og tabte sig i Slottets Gang; For Morg'nens friske Aandedrag Blev aabnet hist og her et Fag, Og Arnens Røg tilsidst man saae Fra Taget stige mod det Blaa. -- Saalunde Morgenen hengleed: Et Billed af den dybe Fred; Og altsom Solen Styrke vandt, Den bange Jægers Frygt forsvandt.

"Maaskee var et Mirakel skeet, Og Greven havde Intet seet;" Hvert Slag fra Slottets Sejerværk Af Haab ham gjorde mere stærk, Og tryg han sysled alt en Stund Med Bøsse og med Hønsehund, Og takked i sit Hjerte Gud, Og tænkte paa sin lille Brud, Sin Inger med en Myrtekrands -- Da Grevens Stemme raabte "Hans!" -- Det traf, som naar et vildt "Hallo!" Med Et forstyrrer Skovens Ro, Og op han foer, liig Hjorten sky, Men hvert et Skridt var tungt som Bly.

"Min gode Jæger, hør et Ord! -- Du jager nok i Andres Spor: I Andres Spor du jager snildt, Og leder dig det bedste Vildt; Hvad var det for en Lillievaand Du nys saa venlig tog om Haand?" "Ak!" svared Hans kun lidet glad: "Det var slet ingen fornem Brad, Det var vor Fiskers Ingerlil, Min Fæstemø om Greven vil." -- "Hør du min gode Jægersmand, Du føre hende hid paastand! Det er vor Rettighed og Roes At kjende Alle paa vort Gods. -- Hun møde her ved Aftenrød, Hvis du vil spise Grevens Brød!"

Saa steg han op ad Vindeltrin Og gik i Fruerstuen ind, Hans Gang var luskende og spag Som Maarens til et Dueslag: "Hil sidde I min ædle Viv Ved Eders fromme Tidsfordriv! Eja! hvor rapt og ærbart gaae Alle de Jomfruers Fingre smaa, Til op at see, faaer Ingen Tid, Men Nakken svulmer rund og hvid; Skjænk Hvile lidt, min Frue god, I øder jo det unge Blod!" Saa smidsked han, mens Øjets Lyn Blinked under de tykke Bryn. Men hver en Jomfru dukked ræd End dybere sit Hoved ned: Som naar en Høg i Luften staaer

Og ængster Bondens Hønsegaard; Kun Fruen hævede sit Blik Og strængt det over Alle gik, Og Greven fik det haanligt sagt: "Jeg kjender dig, og holder Vagt!"

Den Herre sig i Læben beed Og satte sig til Hvile ned; Han længe lod, som blidt han sov, Mens Øjet plirede paa Rov; Tilsidst fik Rokkens duse Sprog Dog Dvale paa hans Øjenlaag, Og da han vaagen saae sig om, Var længst alt Fruerstuen tom: Da smak han Døren efter, vred Saa Slottet drønede derved.

Men medens Greven fik sin Blund, Hvor var vel Hans? Med sagte Mund, Og dybt paa Knæ i Slottets Hal, For Fruen skrifted han sin Kval, Og Faren, som var nær og stor, Lod ingen Tid til faure Ord, Men bød at glemme Stand og Kang Og sige Sandhed uden Tvang.

Med Haand paa Panden klar og hvid, Grevinden grundede en Tid, Da hæved hun sit Hoved stolt Og hvert et Træk var fornemt koldt: "Hvor tør du Træl i højen Sal Fremføre Ord mod min Gemal? Og murre mod din Herres Bud, Og tyde det til Slethed ud?

Han vil kun Ære dig betee, Hvor tør din Hovmod Andet see? Adlyd hans Bud, gaa blindt hans Vej, -- I Slottet hersker han og -- Jeg!"

Som i den honningsøde Skjemt Tidt Biens Braad kan ligge gjemt, Saaledes ofte haardest Nødd Har bag sin Skal en Kjerne sød, Og trods Grevindens barske Røst: Det sidste Ord var Hans en Trøst.

Indtraadte nu den Frue god Hvor sjelden kun hun satte Fod: Med skarpe Blik hun saae sig om I Grevens gyldne Helligdom, Hvor Alt bar Blødheds kjælne Præg Fra Gulvet indtil Loft og Væg: -- Betænksom vendte hun sit Fjed Mod Ydrehallens Dunkelhed, Hvor Dagen knap sig stjaalent tvang Igjennem Blomst og Bladehang. Her glimted i den tomme Hal En Vase kun, -- et mat Krystal, Men fyldt bestandig til sin Rand Med duftende Lavendelvand; -- Grevinden kjendte Grevens Skik, -- Paa Kvindeviis --, til Punkt og Prik: Hans Nervers Angst, som stod paa Luur Mod hver en djerv og frisk Natur, Og tvang ham med forsigtig Haand At stænke hver en ureen Aand, Som nærmed sig af ringe Stand, Med Helligdommens Vievand. --

Grevinden greb det slebne Glas -- Dets Duft var hende ej tilpas -- Hun tømte Vasen haanlig kjæk, Og fyldte den igjen med -- Blæk; Saa svøbte hun sig i sit Skrud, Lod Tiden ruge Ægget ud. --

I Grevens Skov paa denne Dag Sprang Vildtet om med Velbehag; Skjøndt Hans var Jæger nok saa gram, Saa gjaldt idag dog Jagten ham; Sligt mærked selv den mindste Fugl, Og Alt forlod sit trygge Skjul: -- Tilsidst gik Mikkel frem i Mag, Tog roligt Hvile paa sin Bag Og sendte ham et eget Blik, Som ligned Grevens paa en Prik. Den Haan var Jægeren for stor, Og som et Lyn en Straale foer Fra Bøssen, kastet til hans Kind, Og Blyet gik i Rævens Skind; -- Saa iled harmfuld han afsted Fra Skov og Mark til Søens Bred, Hvor Fiskerhytten ydmyg laa

Og spejlede sit Tag af Straa; Og Lindring her hans Smerte fik Ved Ingers trøstig glade Blik. Mens hendes Røst fra Brystet klang Som Lærkens fra en Foraarsvang, Og Ordet med uskyldig Fynd Jog bort selv Skyggen af en Synd. --

Alt Solen dybere sig skød, Og flammed mere gyldenrød;

Og Skyggerne som nylig leed, Fik atter Væxt og Førlighed, Og hver sig gjorde trodsig lang Jo mere Fjenden gik sin Gang; --

Den stille Sø med Baad og Siv Laa drømmende og uden Liv, Kun naar en Fisk gav blank et Spring, Kom, som et Smil, en lille Ring; --

Paa Engen stod den brune Ko Og tygged Aftendrøv i Ro, Og gjorde med sin Bas bekjendt, At Dagens Værk var heldigt endt; Og hjemmefra bar Pigens Haand Alt Spanden med de blanke Baand; -- Det gamle landligmilde Syn I Aftensolens sidste Lyn.

Men ak! for Hans var Aftnens Guld En gylden Kalk af Smerte fuld; Med Inger Hytten han forlod, Kun støttet svagt til Pigens Mod; Saa vide om hans Tanke foer, Og karrig blev hans Mund paa Ord, Han standsed i den tause Skov, Hvor Ræven nys fik sit Behov, -- Der greb han atter Krudt og Bly Og laded barsk sin Flint paany, Saa gik han frem med trodsigt Fjed, Og trøstig fulgte Inger med. --

I Slottets Fag, bag røden Muur Stak Grevens Hoved frem paa Luur: --

Der var en Dands af muntre Myg Omkring den duftende Paryk; Hans Kniplingshaand foer blandt dem hen, Men evigt Dandsen kom igjen. Han rystede sit Hoveds Pragt, Men ingen Myg kom ud af Takt; -- Selv Oldenborren nu og da Kom brusende, Gud veed hvorfra, Og slog i Flugten tung og blind Plumpt mod den ædle Herres Kind, -- Ja, som en Burre hang sig En Alt ved de laadne Kravlebeen, Og kildred ham ved Øret -- hu! Saa Greven isnede af Gru -- Han Vinduet slog i med Klang, Drog ned Gardinets Silkehang, Og tændte Sølverstagens Lys, Urolig og med Febergys; Saa lusker han paa sagte Taa Til Ydrehallens dunkle Vraa; --

Han lytted, -- "Ha!" -- og greb paastand Sit duftende Lavendelvand: Han hørte sagte Fjed, som kom -- Med Frygt blev Laasen drejet om, Og dvælende gik Inger frem, Mens Hans holdt Døren tro paaklem; Nu Grevens Arm foer op og ned Som vanded' han et Blomsterbed, Ham Iveren saa mægtigt drev, At ingen Draabe levnet blev; Saa førtes Inger hurtigt ind For Lysets fulde klare Skin. -- --

Men Inger var ej meer at see -- En Sky formørked Pandens Sne, Mens sorte Strømme skjød sig tyst Som Snoge over Hals og Bryst; Selv Haaret, gult som Høstens Rug, Var plettet af en giftig Dug, Og Pigens Øjne glindsed mat, Lig Stjerner i en sludfuld Nat: --

Der er i Blæk en lønlig Magt, Som gjør selv Lucifer forsagt, Og Greven baglænds sprang et Skridt Med Mund og Øjne spiled vidt, Det var ham, som en Øgle foer, Hvor nys han saae et Rosenflor, -- Og Nattens svundne Kogleri Gik atter fælt hans Syn forbi. Han stormede med Rædsel: "Fort!" Som maned han et Gjenfærd bort, Og Inger tyded Ordet grandt, Hun vendte hurtig Ryg -- forsvandt, Og løb som uden Vid og Sands Og faldt i Armene paa -- Hans. -- --

Ved Aftentaflet Greven sad, Og stirrede paa Glas og Fad; -- Han stak med Gaflen hid og did, Men gav sin Mund ej mindste Bid; Grevinden taus iagttog Alt, Skjøndt Øjet ej paa Greven faldt; Tilsidst hun mæled honningblidt: "Men hvor er Grevens Appetit? I er saa bleg -- det spaaer ej godt, -- Gud Eder frie fra lønlig Sot!

Lad føle Eders Puls -- min Gud! Vi maa til Lægen sende Bud, -- Og hvad er det? -- Jeg seer med Skræk, Manschetten kulsort er af Blæk! -- Det ender som jeg tidt har sagt: I øder Eders Liv med Magt: I vaager, skriver seent i Kvæld Og træller Eder selv ihjel, I taaler ikke mange Stød: Husk Eders Faders bratte Død!" -- "Hold op!" bad Greven, "hvis I ej Vil see mig vandre samme Vej!" -- Hun klapped ham ved blegen Kind: "Saa vær da ej for Faren blind, Men lov med Ære mig og Tro At unde Eders Svaghed Ro, Og ej at lokke Døden frem I Eders lykkelige Hjem." -- Og Greven mødte hendes Blik, Og gav et sky forvirret Nik. -- --

En Stund gik atter stille hen, Da lød Grevindens Røst igjen: "Jeg sidder just og grunder paa, Hvor Himlen er os god som Faa, -- Hvor let det er for os, næst Gud, At dele Fryd og Lykke ud: Jeg veed at Hans, vor Jæger tro, Sig ængster for at sætte Bo, Han fæstet har en fattig Mø Hist ved den fiskerige Sø; Vælg ham til Foged i vor Skov, Hvor nu Krybskytten gaaer paa Rov,

Da fremmer I to Sjæles Tarv Og faaer Velsignelse til Arv!" --

Grevindens fine Kind blev varm, Hun rejste sig og tog sin Arm Om Grevens Liv: "Ej sandt min Ven, Jeg talte ej i Luften hen? Jeg Eders noble Hjertelag Kun laante Ord i denne Sag; Dog -- hele Glæden faaer I ej -- For Begges Fremtid vaager jeg!" Taus Greven sank den bedske Drik, Og gav det andet store Nik.

Grevinden nejede ihast Og trak i Klokkens gyldne Kvast, Saa gik de Begge Arm i Arm, Med Smil paa Mund, som uden Harm Forbi det hele Tjenerskab, Som hilsede med Buk og Skrab. -- Der hengik kun en føje Stund, Før Greven laa i Edderduun; Grevinden sysled øm og god Ved Hoved snart og snart ved Fod: Med Spidsen af sin Finger fiin Hun rørte selv hans Medicin: Et Pulver, kjølende og mildt, Naar Blodet løber lidtfor vildt, -- Saa slukkede hun Lampen brat, Og bød ham Tusinde Godnat!

Ludv. Bødtcher.

Hanen og Ræven.

Norsk Folkeeventyr.

Der var engang en Hane, som stod paa en Møghaug og gol og flaxede med Vingerne. Saa kom Ræven til ham. "God Dag!" sagde Ræven. "Jeg hørte nok, du gol," sagde han, "men kan du ogsaa staa paa eet Ben og gale og blunde," sagde Mikkel.

"Det kan jeg baade godt og vel," gol Hanen og stod paa eet Ben, men han blundede bare paa det ene øie, og da han havde gjort det, saa brystede han sig og slog med Vingerne, som om han havde gjort noget Stort. "Det var vakkert," sagde Ræven, "det er mest ligesaa vakkert, som naar Præsten messer i Kirken; men kan du nu ogsaa staa paa eet Ben og gale og blunde med begge øinene paa een Gang? Det tror jeg knapt, du kan!" sagde Mikkel.

"Det kan jeg vel," sagde Hanen og stod paa eet Ben og blundede med begge øinene og gol. Ræven satte paa ham, tog ham over Nakken og slængte ham paa Ryggen, saa han ikke fik galet ud, før det bar tiiskogs med ham, saa fort som Mikkel orkede at springe.

Da de kom under en gammel Kvistegran, slængte Mikkel Hanen i Bakken, satte Foden paa Brystet hans og vilde tage sig en Smagebid.

"Du er en Hedning, Mikkel," sagde Hanen; "kristnet Folk korser sig og beder, før de æder," sagde han.

Men Mikkel vilde ikke være nogen Hedning, - nei Gud bevares - saa slap han Taget og skulde til at folde Hænderne og bede for Maden. Vips, fløi Hanen op i et Træ.

"Du skal nok ikke slippe for det," sagde Mikkel ved sig selv, gik saa bort og kom igjen med et Par Skaarefliser efter Tømmerhuggerne. Hanen kikkede og kikkede efter, hvad det kunde være.

"Hvad har du der?" sagde han.

"Det er Breve jeg har faaet," sagde Ræven, "vil Du ikke hjælpe mig at læse dem, for jeg er ikke brevsynt selv."

"Jeg vilde saa gjerne, men jeg tør ikke nu," sagde Hanen, "der kommer en Jæger; jeg sidder bag Læggen; jeg ser'n jeg ser'n!" sagde han.

Da Ræven hørte, at Hanen klunkede om Jægeren, satte han til Bens det forteste han kunde.

Dengang var det Mikkel, som lod sig lure.

P. Chr. Asbjørnsen.

Løvfrøen.

[Af Vilh. Bergsöe.]

Det var den unge Hr. Løvfrø, Han var sig en Ridder skjøn; Sølverbjælder paa Snabelsko, Dertil en Kjortel grøn. Men selv han voldte sin Kvide.

Sølverbjælder paa Snabelsko, Dertil en Stemme stærk; Sang han mellem de Fugle smaa, Det klang som et Orgelværk.

Det var den unge Hr. Løvfrø, Han stod paa Hasselblad; Slog han Strengen af røden Guld, Om Fruertro han kvad. "Hvad har du der?" sagde han.

"Det er Breve jeg har faaet," sagde Ræven, "vil Du ikke hjælpe mig at læse dem, for jeg er ikke brevsynt selv."

"Jeg vilde saa gjerne, men jeg tør ikke nu," sagde Hanen, "der kommer en Jæger; jeg sidder bag Læggen; jeg ser'n jeg ser'n!" sagde han.

Da Ræven hørte, at Hanen klunkede om Jægeren, satte han til Bens det forteste han kunde.

Dengang var det Mikkel, som lod sig lure.

P. Chr. Asbjørnsen.

Løvfrøen.

[Af Vilh. Bergsöe.]

Det var den unge Hr. Løvfrø, Han var sig en Ridder skjøn; Sølverbjælder paa Snabelsko, Dertil en Kjortel grøn. Men selv han voldte sin Kvide.

Sølverbjælder paa Snabelsko, Dertil en Stemme stærk; Sang han mellem de Fugle smaa, Det klang som et Orgelværk.

Det var den unge Hr. Løvfrø, Han stod paa Hasselblad; Slog han Strengen af røden Guld, Om Fruertro han kvad.Selv han eier et Blomster, Hun er ham fuldelig tro; Løvfrølille hedder hans Viv, Hun monne i Mosen boe.

Løvfrølille hedder hans Viv, Og han var en Asker Ryg, Hundreder af Taarne Reiste hun vist mod Sky.

Rasler det da i Revl og Krat, - Frem triner hans Væbner graa; Det er Hr. Fiirbeen Snarensvend, Saa sørgelig monne han traae.

Det er Hr. Fiirbeen, Snarensvend, Han kommer fra Elverstød; "Hil være Eder, min Herre god, I times en svarlig Nød!

"Hil være Eder min Herre bold, Jeg vil ei yppe den Kiv, Men sære gange de Tidender om: I eier en Slegfred-Viv!

"Fru Løvfrølille har født i Nat Vei hundrede Sønner smaa, Men Padden hun er saa led en Trold, Og de er Skiftinger graa.

"Ja Padden har været en Trold saa led, Hun lokked Fru Løvfrølil! Hr, Aal, han er en Hofmand glat - Til ham hendes Hu staaer til!"Hr. Aal han er en Hofmand gild, Han føier sin Tale vel: De mødtes alt i den Fruerlund, Naar Maanen lyste i Kvæld."

Blegned Hr. Ridder Løvfrø brat Han griber til Staal og Stang; Over den Myretue Vist femten Tommer han sprang.

Over den Myretue Sprang han vel femten Fod; Hver en Pusling i Høien var, Blev da i Hu saa mod.

Leder han frem sin Ganger god, Det er den Mysling graa; Spranget Mile og Sadelgjord, Lægger han selver paa.

Rider han gjennem Elversal, Alt til den Elversø: "Hil være Eder, Fru Løvfrølil, Nu skal I visselig dø!"

Det var Fru Løvfrølille, Hun segnede brat paa Stand, Sprang hun ud i den mørke Sø, Alt i det dybe Vand.

Det var Ridder Hr. Løvfrø, Han sortnede som en Jord: "Hjælpe mig alle Ellemænd For det jeg her haver gjort! „Hjælpe mig alle Ellemænd, Dertil den Helhest stærk! Hastig Mod er sjelden god, Og Skam føger bradgjort Værk.“

Satte sig Ridder Hr. Løvfrø Og paa et Duunhammerblad; Ei han smilte og ei han loe Tre hellige Uger i Rad.

Ei han rørte ved Staal og Streng Og ei ved sin Ganger graa; Hørte han da en Sommerkvæld De Klokker saa sagtelig gaae.

Hørte han da en Sommerkvæld De Klokker saa sagtelig klang; „Hjælpe mig Mosekonen god, Det er Løvfrølilles Sang?“

Ned han hopped fra Duunhammerblad, Saa taus han lyttede til; „Hjælpe mig alle Ellemænd, Det er Løvfrølilles Spil!“

Ude i Bølgen paa Aakandeblad Saae han sin Frue staae; Selv hun lærte hvert lidet Kind At lege som Klokker smaa.

Selv hun stod i de Sønners Flok Klædt i Silkesærk grøn, Ingen ligned Hr. Ridder Aal Men Alle Hr. Løvfrø skjøn.

Ingen ligned en Skifting led, Alle vare de smaa; Hver dog havde sin Kaabe, Dertil Snabelsko paa.

Hver dog havde sin Kaabe grøn, Dertil en Stemme stærk; Saae da Ridder Hr. Løvfrø, Det var hans eget Værk.

Ud sprang Ridder Hr. Løvfrø, Han var i sit Hjerte saa glad; Svømmed han sig over striden Strøm Alt til det Aakandeblad.

Der blev stor Gammen og mere Fryd, Paa Mysling de begge red; Han og Fru Løvfrølille De taltes saameget ved.

Han og Fru Løvfrølille, Dem fulgte de Sønner smaa; Der blev stor Glæde paa Løvfrøborg, Da ind man trine dem saae.

Der blev stor Glæde i al den Gaard; Hver glemte sin Kvide brat; Saa treen de Dandsen i Elversal Hele den Sommernat.

Saa lode de atter der Bryllup staae Med megen Glæde og Gammen; Og ere de ikke døde endda, End leve de begge sammen.Thi raader jeg nu hver Dannismand, Han høre ei Hadingsord! Skvalder er heel giftig en Blomst, Saa let hun i Hjertet groer.

Varer jeg end hver Ungersvend, Han mindes det gamle Bud: Hvor Nidkjærhed gaaer i Hjertet ind, Gaaer Kjærlighed ofte ud! Men selv han voldte sin Kvide.

Vilh Bergsøe.

Græshopperne drage forbi.

Et østerlandsk Billede.

(Af Samme.)

Græshopperne i det Fjerne.

Som den skysorte Nat farer frem over Jord, Som en Storm suser hen over Hav, Saadan drage vi frem ved det bydende Ord, Som os Herren den vældige gav. Rædsel spreder sig trindt over Jorden Rullende lyder som Hævnerens Torden Vingernes Slag. Høit over skjærmende Mure vi springe, Sværd kan ei saare vor pandsrede Bringe, Bølger ei hæmme, Luer ei skræmme Os, som gjør Nat af den solklare Dag.

Thi raader jeg nu hver Dannismand, Han høre ei Hadingsord! Skvalder er heel giftig en Blomst, Saa let hun i Hjertet groer.

Varer jeg end hver Ungersvend, Han mindes det gamle Bud: Hvor Nidkjærhed gaaer i Hjertet ind, Gaaer Kjærlighed ofte ud! Men selv han voldte sin Kvide.

Vilh Bergsøe.

Græshopperne drage forbi.

Et østerlandsk Billede.

(Af Samme.)

Græshopperne i det Fjerne.

Som den skysorte Nat farer frem over Jord, Som en Storm suser hen over Hav, Saadan drage vi frem ved det bydende Ord, Som os Herren den vældige gav. Rædsel spreder sig trindt over Jorden Rullende lyder som Hævnerens Torden Vingernes Slag. Høit over skjærmende Mure vi springe, Sværd kan ei saare vor pandsrede Bringe, Bølger ei hæmme, Luer ei skræmme Os, som gjør Nat af den solklare Dag.

Græshopperne i Luften.

Frem gjennem Skyerne komme vi seilende, Svirrende Dirrende Vingerne gaae. For vore øine, de Intet forfeilende, Blomsterne Blikkene bange nedslaae; Kronerne lukkende, Bladene dukkende, Bøie de Bægeret blysomt mod Jord, Sagtelig sukkende Klinger i Chor: Græshoppen kommer, til Skjønheden beilende.

Græshopperne paa Jorden.

Vi ere Jehovas Hære, Hans Vredes mægtige Tolk, Igjennem Landet vi bære Bud til det sløvede Folk. Har Lid det sat Til falske Guder I Vantroes Nat, Vor Hær bebuder, At Herrens Vrede Til Straf er rede;

Som Ildsluer komme vi, Hævnerens Gave, At kue Styrken; Foran er Edens blomstrende Have! Bag os en Ørken!

~~~~~~~

Græshopperne i Træerne.

Kryb op, kravl op Imod Træets Top Til Frugternes bugnende Stade! Derop i Galop Med dristige Hop, Der voxe de saftigste Blade. Hør Grenene brage Ved uvant Vægt, Og fostre, svage, En kraftig Slægt. See Fuglene drage
~~~~~~~

Med ængstlig Lyd Langt imod Syd Bort fra den truende Landeplage.

~~~~~~~

Græshopperne i Luften.

Bøier til Siden paa Vingen den bærende! Bragende Knagende Lue slaaer frem.Vi skal vel skræmmes fra Risen den nærende, Jages tilbage til Ørknen, vort Hjem. Slaaer de forbittrende Luer med knittrende Vinger og dæmper den blussende Ild, Mennesket sittrende Lære vi vil: Græshoppen agter ei Ild den fortærende.

~~~~~~~~~~~~~~

Græshopperne paa Jorden.

Vi hundrede Sønner føde Dog dræber Jehova en; Thi hvis ei den Ene døde, Timedes Jorderig Meen. Da Land og Hav Og høien Himmel Blev fælles Grav For Livets Vrimmel! Vi opaad Jorden Fra Syd til Norden, Og udtømte Havets dybtrullende Vande, Og gnaved Sandet, Til vidt det føg fra de tørrede Strande Og dækked Landet.

~~~~~~~~~~~~~~

Græshopperne i Træerne.

Herop i Galop Til Palmernes Top, Hvor Saften i Bladene rinder! Med dristige Hop Kravl op, kryb op! Den herligste Føde Du finder. Dugdraaberne blinker Ved Bladets Bund, Rød Frugten vinker Fra mørkgrøn Grund, Og Maisolens Straaler Kaster en Krands Af Guld og Glands Rundt om de duftende Blomsterskaaler.

~~~~~~~~~~~~

Græshopperne i Luften.

Hurtig nu fremad, rask Vingerne vendende! Susende Brusende Høres vor Hær. Stiger mod Solen, i Middagen brændende, Spreder jer, breder jer, flyv ei for nær. Solen omsværmende, Stadigt os nærmende, Dække dens lysende Skive vi til, Mørket det skjærmende Vidne da vil: Græshoppen tvinger selv Solen den blændende.

~~~~~~~~~~~~

Græshopperne paa Jorden.

Os Herren gav Løvens Bringe, Som Hestens vort Hoved staaer, Han laante os Ørnens Vinge Og gav os Kamelens Haar. Som Strudsens Fod Er vor og dannet, Og Tigerblod I vort han blanded; Med Oxens Nakke Vi tog til Takke, Os Slangernes Ringe med Plader bedække Og skjærme Bugen; Med Røst som Schakalens vi Folket vække, Som den forslugen.

~~~~~~~~~~~~

Græshopperne i Træerne.

Fra Palmernes Top Nu bort i Galop, Nu staaer kun den afklædte Stamme! I Buskene op Med dristige Hop, Frygt ei for den tærende Flamme. See Luen sig strækker I Græsset blot, Men ei den rækker Vort høie Slot.Ei gaae vi

tilbage, Før Ild som Gjæst Bryder vor Fest, Saa kan vi altid videre drage.

Græshopperne i det Fjerne.

Ingen Stamme paa Jord staaer i Styrke os nær, Og ei kommende Slægter skal see Noget Folk, der, som vort, har saa vældig en Hær Og hvis Slag bringe tungere Vee. Høit paa de høieste Bjerge den stiger, Skoven den fælder, og Mennesket viger Bævende bort. Markerne gulnes og Engene graane, Solen faaer Glands som den dæmrende Maane, Dyrene dødes, Jorden forødes, Himmelen klæder sin Hvælving i Sort.

Vilh. Bergsøe.

På Jernvejen.

Det klang i Skovene, Øxen bed, de stolteste Bøge segned; de graved og karte, de slæbte og sled, de banede Vejen jevn og bred, og tusinde Blomster blegned.

"Ak," tænkte jeg: "snart gennem Elvers Bo den stønnende Travlhed bruser; Nutids Afgud har aldrig Ro, Nytten, den plumpe, med jerntung Sko hver Skønheds Blomme knuser."

Men År svandt hen, og selv jeg for engang på de glatte Skinner; da så jeg, hvor Spaden den våde Jord havde væltet tilforn, ved de hårde Spor en smilende Flok Kærminder.

Så frejdig sig bredte de Blomster små, huldt dækkende Vejens Side; det var som med tusind øjen de så fra Engen trygt mod det høje Blå, hvor Skyerne trak så vide.

Det var, som de sagde: "Vær ej forsagt! Guds Verden har Rum til meget, og evig er Skønhedstankens Magt, i hver en Old er med nyfød Pragt dens Lys over Jorden steget.Ret aldrig den slukker sin Stråle mild, den lyser, hvor mindst du aned: i laveste Tjæld, i Kampen vild -, selv Flidens Smedje har tændt sin Ild ved Gnisten, Prometheus raned.

Og, tykkes dig, Kunsten i travle Tid hensygner og Sangen forstummer; og hidses af Løgn og Vold til Strid de svegne Folk, og fylder alt Splid hvert Land med Blod og Kummer, --

Vær ej forsagt! Hvert Folk, som stred for ædel Sag at vinde, skal skue den Blomst, som muldedes ned, sig vugge påny med Gammen og Fred i Vårens Luftninger linde.

Fryd spirer i Sorg, -- det er Verdens Løb, -- lad Blod og Tårer flyde! Ej Frihed fanges for bedre Køb, og Knop sidder skjult paa Kvist i Svøb, når Stormene Løvet bryde.

Hvo veed - alt stammer måske på Skød den gudvelsignede Tunge, som, efter den svundne Kamp og Nød, en højere Skønheds-Lovsang sød for Fremtids Slægt skal sjunge."

C. Rosenberg.

Tolf Sonetter från Spanien.

(Af Carl Snoilsky.)

1.

Till Fredrik Sander.

Minns du Castiliens slätt, den föga glada? Grönt fanns ej alls, och solen drack hvar våg. Man i Toledo öfver natten låg Uti ett mellanting af stall och lada.

Guitarklink, åsneskri och tiggarsuada! O kök, der oljan härsknade i tråg! Madrasser, fält för en entomolog! Men nog härom - säg, minnes du Granada?

Minns du Alhambras natt? I silfverdager Ett trollslott sken bland sykomor och lager. Besvuret fram af näktergalens ton.

Den hvita rosen vaggade en droppe, Tyst delta skyar gåfvo plats deroppe Åt lyrans stjerna - aldrig faller hon.

Tolf Sonetter från Spanien.

(Af Carl Snoilsky.)

1.

Till Fredrik Sander.

Minns du Castiliens slätt, den föga glada? Grönt fanns ej alls, och solen drack hvar våg. Man i Toledo öfver natten låg Uti ett mellanting af stall och lada.

Guitarklink, åsneskri och tiggarsuada! O kök, der oljan härsknade i tråg! Madrasser, fält för en entomolog! Men nog härom - säg, minnes du Granada?

Minns du Alhambras natt? I silfverdager Ett trollslott sken bland sykomor och lager. Besvuret fram af näktergalens ton.

Den hvita rosen vaggade en droppe, Tyst delta skyar gåfvo plats deroppe Åt lyrans stjerna - aldrig faller hon.

2.

Zaragoza.

Här är det gamla gråa Zaragoza: Här grumlig Ebro hjelper Lethes flod Att skura spåren efter trofast blod Från mur, som fienden haft svårt att krossa.

Der bomben slagit in, gror tofvig mossa, Der Spanskan, skön af mörkögdt hjeltemod, Med svedda lockar vid lavetten stod, Der såg jag wallmo, sömnens blomma, blossa.

Men Spaniens sömn är ingen sömn till död: Den Cid Campeador, som sången vördar, Sof så emellan tvenne lagerskördar.

Än tar, om det behöfs, karbinen stöd Mot Amors örongodt, två kullar hvita, Två Pyrenäer, hvarpå man kan lita.

3.

Bellman i Madrid.

Med glädjetårar fick jag dig i handen Du, som bland skalder helst jag lyssnar på. På Madrids horizont, den pinsamt blå, Jag såg min hvita svan från Mälarstranden.

Då skuggan krymper på den heta sanden, Och rödbrun botten syns i sinad å, Skall Nordens sångmö vid min gräsbänk stå, Der korkträdsgrenar mildra middagsbranden.

Jag låter Prados hvimmel dra förbi: Mantillor fladdra - mörka ögon smägta - Solfjädrarne kring hvita skuldror flägta.

Fast mörka ögon smägta, går jag fri; Jag tror de sköna saken så förklara: Han läser Don Quixote, låt honom vara!

4.

Velazquez. Om skönt i konst ej annat är än sannt, Står väl Velazquez ensam med sin lager: Det lefver, rörs, hvart

penselstrek han drager, Gör han en trashank eller en infant.

Hur blickar ej svartmuskigt välbekant Hvar lansknekt fram ur dimmig flandrisk dager, Då Spinola af Bredas höfding tager Stadsnycklarne som segerns underpant!

Se Drinkarne! Hur saligt rosenröda De glömma skjortlöshet och vedermöda! På näsan glider murgrönskransen ner.

Så målar blott Velazquez och en annan: Min skald "med vemodsdraget öfver pannan" - Kom nu ej strax med Raphaél, jag ber!

~~~~~~~~~~~

5.

Murillos helgon.

Då vettet styr, der kättarbålen glödt, Och biktstolns feta lyssnare försvinna, Murillos ljufva helgon änriu finna En hop, som ej blir i sin dyrkan trött.

På hans palett visst morgonrodna'n blödt: Så skära färger på de dukar brinna, Der under penseln himlens fästeqvinna Tog an förklaradt andalusiskt kött»

Så jordiskt ren, så öfverjordiskt sinnlig Hon hvälfver trånfull fuktig blick mot skyn, Der marterlönen vinkar öfversvinnlig.

Men Amor, hycklande serafuppsyn, Står bakom, full af gamla hedna funder, Och frambär suckar ifrån Prados lunder.

6.

Titians Ariadne.

(I Madrid.)

Den sköna mö, som Theseus öfvergaf, På Naxos ligger somnad eller dånad. Bland horizontens skyar halft utplånad, En snäcka syns på väg till fjerran haf.

En nektarrusig flock med thyrsusstaf Står kring den nakna slumrerskan förvånad: Hon, som besveks i lifvets blomstermånad, Ter fram behag, som Theseus knappt vet af.

Då diktens drakskepp flyr vid himlaranden, Gråt ärligt ut på musselsådda sanden, Skeppsbrutna barn på verklighetens kust!

Dölj sedan echo't af din brustna lyra I rasslet af cymbaln, i lifvets yra, Och le med nymf och faun åt din förlust.

7.

Philip II och hans älskarinna.

(Af Titian.)

Hvitulliga små skyar azurn fläcka, Alcazars lustgård grönskar sommarfrisk. Hörs något ljud, är det en silfverfisk, Som spräckte spegeln i cisternens snäcka.

Här ville Philip statsbekymren gäcka I famnen på sin sköna odalisk; Nämn mig den page, som då på egen risk En nederländsk depesch djerfts öfverräcka;

Här paret satt för trollkarln Titian: Hon, i en drägt, som icke namnges kan, Är så fulländadt skön, att vi stå stumma.

Han, sedd från nacken, är skizzerad blott: Forr'n sittningen var slut, sin väg han gått, Att ej autodafé och bön försumma.
~~~~~~~~~~~

~~~~~~~~~~~~~~

8.

I Guadarama.

Blott kala gråa fjell och bruna dalar! Den röda wallmon gror på flodens grund, Förtorkad som den febersjukes mund. - Ej minsta moln med hopp om regn hugsvalar.

Men hvad som mest till eftertanken talar, Är tystnaden i öknens vida rund; Hvar ären I, små foglar i grön lund? Ack, här har våren inga näktergalar.

Här blir naturen starka själars mor: Här är det, som den gamle örnen bor Och andas bergluft, fri och utan like.

Här satt ung Cortez, lutad mot sitt svärd, Och såg, af oförklarlig längtan tärd, Hur solen sjönk i Montezumas rike.

~~~~~~~~~~~~~~é

9.

Den spanska oljan.

"O sköna Spanien! Hungrad halft ihjäl "Vid dina magra mål, som olja osa, "Jag längtar hem till kärnfärskt smör och prosa" - Så klagar i Alhambra nyttans träl.

Men spörj vår mantelhöljda Don, som stjäl Sig längs arkaderna på nattlig kosa! Tro mig, han skall den spanska oljan rosa, Som smakar härsket, men som lyser väl.

Ser du den återglans, som dröjer egen På fensternischens helgonbild i sten, Se'n gammalt van att bära silkesstegen ?

Brinn, hulda lampa, brinn med dämpadt sken, Förtrogna vän, hvars form blef lyckligt funnen: En amorin med fingret lagdt på munnen!

10.

På tjurfäktning.

Den stöten gjort din lycka, matador! Ditt namn förkunnas skall i Spanien vida; Din mine, din hållning man i trä skall snida, Ditt svärd, som skalf i tjurens breda sår!

Kringjublad på arenans sand du står. Bakom solfjädrarne de sköna strida Om äran att få svigta vid din sida För frestelser i Andalusiens vår.

En öfvermodig Venus i mantilla Vildt stampar bifall med den minsta fot, Som ännu krossat hjertan i Sevilla.

För dig, för dig de häfvas, barmens klot .... Men brinner du för andra mor i landet, För dig hon bär en dolk i strumpebandet!

11.

Pepitas kyrkogång.

Pepita är ej riktigt själaglad, I det hon pyntar sig för ottesången; Hon lyssnat i går afton från balkongen För länge på en eldig serenad.

Med silkestrumpan på sin fina vad, Med hårets flod i nackens flätor fången, Att helgonvreden tappert hålla stången Hon frasande i siden går åstad.

Att skaka syndens stoft från hvita vingen Gick som en dans. - Ur mjuka altarringen Hon slätar märket af sitt runda knä.

Hvem nändes här att yrka fasta, späkning? Strax helgonet strök öfver hennes räkning.. Den unga patern var ju ej

af trä!

12.

Gamla och nya Spanien.

Snart är ej Spanien romantikens värn: En olla pódrida med nöd vill smaka, Man orkar ej i mulans sadel skaka, Men rutschar kring på skenor utaf jern.

En mohrisk borg reds in till en kasern, Mantillan flyr och vänder ej tillbaka, Den Figaro, som tvålar in min haka, Är svartklädd, moltyst och fördömt modern.

Snart skall kanske den sista tjuren springa Med sänkta horn mot matadorens klinga; Det stoltaste af nöjen är förbi!

Då läggs det gamla Spanien på båren: Det gått att söka upp Campeadoren - Farväl med riddardåd och poesi!

Carl Snoilsky.

Mellan tvenne verldsdelar.

Skeppet lustigt gungar Öfver böljegrafven, Der de tvenne hafven Möte stämt i qväll. Bum -- en fråga ljungar Från Gibraltars vallar! Svaret återskallar Djupt bland Libyens fjell

Solen blodröd slocknar, . Redan täta byar Vältra tunga skyar Af fantastisk form. Mörkret brådstört tjocknar. Vågor malmen skaka, Fosforgnistor spraka -- Hejsan, natt och storm!

Saltskum yr kring skutan, Kolsvart gapar Hades - Bättre var i Gades Under palmens träd! Virrvarr i kajutan, Strupljud, gråt och chaos! Britten ber hin ta oss, Insvept i sin plaid,

Rädd för sina öden, Lofvar Dolorita Aldrig mera bita I förbjuden frukt.Halft i skärseldsglöden, Halft sjösjukans offer, Svär hon sankt Cristoffer Evig klostertukt.

Mod min sköna! Vågen Var din moders vagga: Vaggsång ibland fragga Ljöd från musslehorn. Snart på himlabågen Glöder dagens strimma, Malaga i dimma Visar sina torn.

Stormens vinge slaknar, Gladt i morgonglitter Tumlarstimmet spritter Utmed skeppets bog. Allt till njutning vaknar, Forr'n ditt öga skådar, Vällukt re'n bebådar Kustens mandelskog.

Derför håll dig tapper: Tänk på lek och löjen, På arenans nöjen, Tjurars banesår, Bref på rosenpapper, Sång och serenader, Månskenspromenader Med en mörk señor!

Carl Snoilsky.

Alhambra.

I stjernljus glimma helt hvita Alhambras luftiga tak, Och timmarnes fotspår slita Förnimbart tysta gemak.

De smärta pelarne kasta Sin skugga längs marmorgolf, Längs öde gård med sin fasta Cistern och lejonen tolf.

Den gula månen, som tågar Derofvan bland bleka moln, Med mohriska guldmynt rågar Den lejonuppburna skåln.

Ur lunden letar med möda Sin kosa en balsamvind, Och helsan i rosor röda Slår ut på naturens kind.

I dunklet är näktergalen Just nu mot sin maka öm: Svagt klang en guitarr i dalen - Allt är blott en sommarnatsdröm.

Då är det den rätta stunden, Och har du det rätta ord, Du väcker ur långa blunden Den ätt, som försvann från jord

.Tyst - säkert något sig rörde I Abencerragernes sal: De släpande stegen jag hörde Derinne af en sandal.

Förvisso af andemunnar Nu nämndes det rätta ord: En timmes lif det förkunnar Den ätt, som försvann från jord.

De komma, de djupa leder, Likt vågor i nattligt svall, Med ögonen slagna neder Liksom vid Granadas fall.

Bland sina trogna vasaller Dess sista kung går igen; Klart halfmånens stråle faller Igenom turbanprydde män.

Sin bleke furste de följa I afmätt och ljudlös takt. På lejongården de bölja I mohrisk och dyster prakt.

Koranens tänkspråk på väggen Stå skurna i målad stuck: De läsa och skaka skäggen Och draga en pressad suck.

Hvar är Zorayda den sköna, Som prydde Boabdils gård? Ve, ve Lindaraxa du gröna, Hvem har nu om blomstren vård?Sin krona herrskaren fäller Vid synen af härjad borg: Det blodlösa hjertat sväller Af fyra århundradens sorg. -

O vålnad som minnet bränner, Jag pröfvat densamma brand: Jag vet hvad en furste känner Att gå från rike och land.

Jag ock ett Alhambra hade, Som paradis inneslöt. Mit glödande tinning jag lade Hvar qväll mot ett snöhvitt sköt.

I skymning af myrten och lager Flöt lugnad min lefnads ström -- Nu är det langese'n dager: Det var blott en sommarnattsdröm!

Du skinande bilders skara, Du ätt, som försvann från jord, Hur djup kan din sömn väl vara? Hvar lär jag det rätta ord ?

Den biltoge Mohrens like, Jag bär på en saknad tung: Mitt var fantasiens rike - Nu är jag en fallen kung!

Carl Snoilsky.

Bellmansro.

När bland söndagspublik du armbågat dig fram, När du flytt undan vagnar och hvirflande dam Till dryadernas bo, Såg du ej hur i qvällsoln det skimrade rödt Under ekar, der Vestan har rustat sig trött? Låg der ej, på de smäckra kolonnerna stödt, Bellmansro?

Der är stoj, der är lif, der är sprittande lust, Der finns glädje i hjertan, i glasen finns must, Der finns ungdom och sol. Der är löjet så ärligt, då qvickheten brann, Du blir syndabock strax, om ej svara du kan. Ur den fräsande flaskan gör korken en grann Kapriol.

Åh, nog såg du de hvita kasketternas hem, Och nog hörde du dånande hurra från dem Vid en jublande skål! Och nog hörde du sånger i moll och i dur: Sång, den gladaste helst, är studentens natur! Hin tar den som kan pimpla, tystlåten og sur, Alkohol!

Här, der ekarne flätat ett luftigt gemak, Hå vi skrattat i chör under grönskande tak Åt den lekande Braun; Här Carl Michaels sång har förtrollat vårt lag, Här i rosig belysning vi sågo hans drag, Och han smålog ur bronsen, vår höge Chorag, Som en faun.Brödraringen är sprängd - en har funnit sin graf, En är skild från de andra af länder och haf, En blef stadgad och vis. O när sitter jag åter, jag irrande gäst, I den krets, der jag hade det varmast och bäst? Då vi träffas, är den som jag älskade mest, Kanske is!

Carl Snoilsky.

En segel-tur på Mälaren.

(Af Orvar Odd.)

Lustigt upp med seglet, vänner! Raskt från bron! Det gick galant! Om jag rätt kompassen känner, ha vi östan,

icke sannt? -- "Östan? Tvi i den! direkte kommer den från Kronstadts vik, rå och kall som ur ett häkte --" St, med allt slags politik! ty i dag är det jag, farbror Jovial för alla, som ombord har att befalla, här må endast glädje skälla, skratt och muntrande musik!

"Vinden vänder!" -- Lika mycket! blott i lä med rodret då! vi få kryssa första stycket -- -- "Ror i lä, är gjordt." - Rätt så! Brödraringen är sprängd - en har funnit sin graf, En är skild från de andra af länder och haf, En blef stadgad och vis. O när sitter jag åter, jag irrande gäst, I den krets, der jag hade det varmast och bäst? Då vi träffas, är den som jag älskade mest, Kanske is!

Carl Snoilsky.

En segel-tur på Mälaren.

(Af Orvar Odd.)

Lustigt upp med seglet, vänner! Raskt från bron! Det gick galant! Om jag rätt kompassen känner, ha vi östan, icke sannt? -- "Östan? Tvi i den! direkte kommer den från Kronstadts vik, rå och kall som ur ett häkte --" St, med allt slags politik! ty i dag är det jag, farbror Jovial för alla, som ombord har att befalla, här må endast glädje skälla, skratt och muntrande musik!

"Vinden vänder!" -- Lika mycket! blott i lä med rodret då! vi få kryssa första stycket -- -- "Ror i lä, är gjordt." - Rätt så!Nu mitt herrskap täckes skåda, hur vår clipper fart skall ta! kränger skutan? ingen våda, mina damer! allt går bra. Märk nu blott, hur vi smått vinden in i seglet pina! Det är konsten just, den fina och den riktigt genuina! sjömanskapet, kort och godt!

Klart att vända! - Nu i tempo alla parasoller ner! allmän bugning, dock med lämpo, utan nerf-attack, jag ber! Så!... nu är det krånglet öfver, lilla vän i "eugeni'n"! hedrat skulle vår manöver verldsomseglaren Virgin; nu en sång, -- ej för lång, -- mina herrar amatörer! inga gamla Isis-körer! något täckt, som hjertat rörer med behag och utan bång!

"Hulda Kosa!" Hvarför icke? rosor här en båtlast är, styrbord, babord, hvart vi blicke, för-ut der och akter här, rosor i sin fullhets Juni, mången Thea-knopp så nätt, -- midterst ha vi lilla frun i denna tjusande bukett!-- "Åh bevars, farbror Lars!" -

Ss! min sköna! var nu öra, låt oss "fjärilns frågor" höra! Efter sångens slut, må göra! skall jag ödmjukt stå till svars...

Slut den är? ... förbaskadt lagom! udden just nu hinna vi, -- en passant i sigte tagom detta vackra skogsparti! Se hur strandens träd sig böja smakfullt öfver vattnet här, skugga böljan, der vi plöja nu en fåra silfverskär! och hur grannt och pikant torpet der! - Hvar ha vi Bertha? säg, hvad tycks, min lilla snärta? detta skogs-tjäll plus ett hjerta! . -- "Farbror, farbror! ack hur sannt!"

Eakt ut styra nu vi färden, förlig vind vi fånga här! Vi ha för oss hela fjärden, full af holmar och af skär. Der vi ha de Sällas Öar, der bor Freja, der bor Frej, sök kring hela verldens sjöar, skönare du finner ej! -- "Hoj, kapten!" - Nå, än se'n?-- "Här ett ångskepp stolt oss möter." Ah! Det der på herrskap stöter; nu, gif akt! min sak jag sköter, klart vid luntan! - "Klart alltre'n!"

Passa qvickt nu på signalen, att saluten jemnt må gå! mig det gäller, amiralen, och vår flagga gul och blå. Mina damer, - inga konster! lugnt på toften, en och hvar! Är jag - hvad? en turk, ett monster? - "Farbror är en ren barbar!" Lika godt! Fyra skott, mindre kan man ej spendera, högdjur må man respektera; Nu! - vi skola dickt passera junkern, - attention nu blott!

Pang!. . . Det kan salut man kalla! Pang igen! - superbt det gick. (Aldrakärsta kusin Malla, fingret blott i örat stick!) Trean!... Bra, mitt lejon, rutet! Så det fjerde! ditto bra! Mina herrar, nu till slutet öfver lag ett stolt hurrah! Merveljöst! makalöst! Echot hörs i alla backar rundtom fjärden! ... Jo, jag tackar, hvilka åskor! ... Nu det sackar

långsamt af, ... det är pompöst.Ha! Nu kommer efterslängen! Högljuddt svar på tal minsann! Gossar, edra hattar svängen för vår fina gentleman! ... Nå, hvad sägs ? går det ej lifligt, mina damer, till på sjön? -- "Obeskrifligt! obeskrifligt!" - Det är gammalt vikingsrön; frihetsvarm, nordbons barm af den friska sjöluft sväller, böljan brusar, tacklet gnäller, flagg i topp! saluten smäller, blixt och dunder! hvilken charme!

Snart vi lyktat nu seglatsen, -- gick det icke som en dans? Der i viken landningsplatsen ligger i en blomsterkrans; men de grunda böljor löga halffördolda skär i mängd, här det fordras hand och öga, rorman säker, lugn och slängd, Straxt - för Hin! ängslig min? aldrig, kära systrar, bäfven! se nu bara på, hur stäfven kilar snörrätt genom säfven! Här är sjöman med rutin!

Seglet klart att gå! - "Klareradt!" Stryk det!... Nå, hvad satans söl? Qvickt, när det är kommanderadt! -- Uff! nu skrapar det i köl. ..Hm! . .. Stor sak dock! välbehållen i sin hamn vår skuta är, hafsfrun och de leda trollen kunna spara sitt besvär. Här är lä och en kä, skuggad utaf almens grenar, med charmanta kullerstenar af naturen lagd, - jag menar, för små tygskor just exprés.

Nu från bord! Men en i sender! gå försigsigt, lilla Nåd! eljest lätt, tyvärr, det händer någon fotbads-episod. Här min hand, törs jag den sträcka? kusin Malla! tant Charlotte! lilla-Ebba, kan du räcka? så! superbt! blott ej för brådt! . .. Allt skall snart vara klart! Opp med korgar och kantiner! hvad är det i vrån der skiner? åh! de glada karafiner med ett fluidum så rart!

Här, mitt herrskap! denna stigen, -- så jag uppgjort mitt program, -- slingrande enkannerligen mellan hasselbuskar fram! Litet krånglig är väl färden, -- det dryadens löngång är, skogsfrun är af gamla verlden, märks, -- hon krinolin ej bär!

Början svår! Dock, det går ... Bertha, akta dig för grenen! så -- ja! -- snart förändras scenen, rör en smula blott på benen! Nu ... voilà! här målet står.

Är mitt gröna förmak, vänner! någorlunda i er smak? -- "Utmärkt!" -- Denna ek, som spänner vidt och bredt sitt höga tak! Dessa tufvans taburetter, sammetssoffan här, min fru! -- "Tillåt, att jag straxt mig sätter, farbror Lars!" -- Asseyez-vous! Täcks ni se, hulda fé, Brysselmattor, högst splendida! Men kring hela rummet vida björk och vilda rosor sprida doft af nordisk "Ess-bouquet."

Tycks ej här rätt trefligt vara ? -- "Öfvermåttan comme il faut!" Nå, så bulla opp då bara! här skall just kalaset stå; inlagd strömming och ansjovis till en liten hel och half; Steken -- torde vara oviss, fast dock kanske -- litet kalf! Metvurst se'n, -- lybsk, min vän!Smålands-ost, den der är äkta, ägg i tjogtal, hemmakläckta! Eask servering! ty vi smäkta . . . Korkskruf! ... Bravo, der är den!

Orvar Odd. --------------

De forlorne Krøller.

(Skitse fra et Par Ugers Ophold i Kjøbenhavn.)

[Af Henrik Hertz.]

Paa en Gaard i Jylland et Par Mill fra Veile sad en Formiddag i August Maaned Familien om Frokostbordet, Alle meer eller mindre sysselsatte med at læse. Posten fra Kjøbenhavn var nylig ankommen og havde bragt sine Skatte. Fruen gjennemløb nogle Breve, hendes Smaapiger og en ung Niece, hun havde taget til sig, læste Aviserne eller bladede i nogle nye, udkomne æsthetiske Bøger.

"Nei," udbrod med Eet den ældste Datter, Marie - en Pige paa omtrent 11 Aar, der sad og studerede den berlingske Tidendes Morgenblad, - "det er da mageløst hvad der alt er at see i Kjøbenhavn i denne Tid! Vil du høre, Moder! Tivoli har et stort Vauxhall paa 12,000 Lamper, et brillant Fyrværkeri - og vi Stakler, der aldrig. har seet et rigtigt Fyrværkeri! - og Beridere. Linedands og dobbelt Trapez; det er vist noget Udmærket, for det

staaer med saa store Bogstaver. Og Alhambra har et fransk Ballet-Selskab , der giver "Le pied de mouton eller Bukkefoden" med ganske nye Decorationer fra Paris. Og paa Alleenberg

Smålands-ost, den der är äkta, ägg i tjogtal, hemmakläckta! Eask servering! ty vi smäkta . . . Korkskruf! ... Bravo, der är den!

Orvar Odd. --------------

De forlorne Krøller.

(Skitse fra et Par Ugers Ophold i Kjøbenhavn.)

[Af Henrik Hertz.]

Paa en Gaard i Jylland et Par Mill fra Veile sad en Formiddag i August Maaned Familien om Frokostbordet, Alle meer eller mindre sysselsatte med at læse. Posten fra Kjøbenhavn var nylig ankommen og havde bragt sine Skatte. Fruen gjennemløb nogle Breve, hendes Smaapiger og en ung Niece, hun havde taget til sig, læste Aviserne eller bladede i nogle nye, udkomne æsthetiske Bøger.

"Nei," udbrod med Eet den ældste Datter, Marie - en Pige paa omtrent 11 Aar, der sad og studerede den berlingske Tidendes Morgenblad, - "det er da mageløst hvad der alt er at see i Kjøbenhavn i denne Tid! Vil du høre, Moder! Tivoli har et stort Vauxhall paa 12,000 Lamper, et brillant Fyrværkeri - og vi Stakler, der aldrig. har seet et rigtigt Fyrværkeri! - og Beridere. Linedands og dobbelt Trapez; det er vist noget Udmærket, for det staaer med saa store Bogstaver. Og Alhambra har et fransk Ballet-Selskab , der giver "Le pied de mouton eller Bukkefoden" med ganske nye Decorationer fra Paris. Og paa Alleenberg

og alle de andre Steder er der Sang, Musik, Dands og jeg veed ikke alt hvad. Læs, Moder, og husk saa paa, hvad du nu saa længe har lovet os."

"Hvad har jeg lovet Jer!"

"At du vilde tage over til Kjøbenhavn og tage os Alle med. Fru Falck spørger dig jo i alle sine Breve, om vi ikke snart komme; vi skal boe hos hende, der skal staae to Gjæsteværelser parate til os. Det har hun skrevet, det har du selv sagt. Og nu gaaer der et Dampskib fra Veile lige til Kjøbenhavn. Hele Reisen varer knap en halv Snees Timer."

"Det er besynderligt", sagde Fruen, idet hun henvendte sig til Huusjomfruen, der var ifærd med at tage fra Bordet, "det er besynderligt med os Mennesker. Da jeg bestandig boede i Kjøbenhavn, brød jeg mig kun lidt om alle disse Herligheder. Selv Museerne og Kunstsamlingerne besøgte jeg, hvad jeg nu ofte bebreider mig, kun sjelden. Dengang var Landliv, en stor Have, Meieri, Fjerkreature Gjenstandene for mine Ønsker. Nu, da jeg har alt dette, men Hovedstadens Herligheder ere mig saa fjerne og vanskelige at opnaae, nu gribes jeg undertiden selv af Længsel derefter; og naar jeg læser Avisernes Bekjendtgjørelser om disse mange og forskjelligartede Nydelser, saa kan jeg fristes til at dele Børnenes Ønske. Ere vi Mennesker da kun skabte til at glæde os ved det Uopnaaelige eller det, der er vanskeligt at opnaae, mens vi ere ligegyldige ved det, vi besidde?"

Disse Ord, som de unge Tilhørerinder lyttede til med stor Opmærksomhed, bragte dem nu til at bryde ud i et Frydeskrig. "Naa, Moder," sagde Marie og faldt hende om Halsen, "nu har du selv tilstaaet din Lyst til en Kjøbenhavnsreise. Nu kan du ikke være bekjendt Andet end at tage derover, og saa komme vi nok med."

Fru Holm - dette var Navnet paa den ældre Dame -havde blandt de modtagne Breve fundet et fra sin Veninde Fru Falck. Som alle dennes Breve endte det med den indstændigste Anmodning om at besøge dem, og endelig at komme snart, inden den gode Aarstid var forbi. Denne fornyede Invitation gjorde Sit til, at hun virkelig besluttede at opfylde de Yngres brændende Ønske, Dog troede hun at kjende sin Venindes og de kjøbenhavnske Huusholdninger saa godt, at hun ikke turde saa aldeles slaae Lid til den Erklæring, "at der altid skulde staae to

Gjæsteværelser parate til hende og Børnene." Som en klog Kone skrev hun forud til Fru Falck, at hun vilde komme og omtrent paa hvilken Dag.

Denne Forsigtighed viste sig ved Ankomsten til Kjøbenhavn at være meget nødvendig. Thi saa hjertelig og venskabelig Modtagelsen var, især fra Fru Falcks Side, saa kunde det dog ikke skjules, at man var i største Forlegenhed for at placere de Reisende. To Gjæsteværelser var der ganske rigtig, men det ene havde Annette, Datteren i Huset, nylig taget i Besiddelse og med megen Forkjærlighed udstyret og pyntet op, saa man ikke kunde nænne at tage det fra hende - hun syntes heller ikke selv meget tilbøielig til at overlade det - og det andet Værelse var endnu ikke bragt saaledes i Orden, at det kunde afgive et comfortabelt Ophold. Men man enedes dog om, at Fru Holm med sine to Døttre skulde beboe dette Værelse; det andet skulde Annette dele med Fru Holms Niece, Sophie.

Den første Dag var noget nær en Jerusalems Forstyrrelse. Fruen i Huset havde travlt med at sørge for de Reisendes Modtagelse og Beværtning; Fru Holm ikke mindre travlt med at undersøge de medbragte Kufferter og Kasser og udtage sit og Børnenes Tøi. Værst farne vare de tre unge Piger, der ventede sig saa mange Herligheder i Hovedstaden, men der var ingen der kunde vise dem om i Byen. Fru Holm, der med et Par Ord trøstede dem, saaemed det Samme hen paa Annette, om hun maaskee vilde tage sig af dem. Men hun i sin udsøgte Pynt satte et saa fornemt og udeeltagende Ansigt op, at man ikke turde vente Hjælp fra den Kant. Til al Lykke fik Familien Besøg af en juridisk Candidat, Julius Flindt, der var nærbeslægtet med Justitsraaden og anbefalede sig ved et muntert, opvakt Væsen. Han tilbød sig strax at være Cicerone, "at sige," tilfeiede han, "hvis mine nye, unge Veninder ville tage tiltakke med mig." Deres taknemmelige, glade Miner var det bedste Svar. "Altsaa vandre vi. Gaaer du med, Annette?" - "Det kan jeg jo ikke," svarede hun noget geneert. "Jeg er endnu ikke færdig med den Tegning i Vandfarve, jeg har begyndt paa; og Frøken Gjødesen kommer imorgen Formiddag",, - "Ja, saa gaaer vi alene. Jeg skal nok føre mine unge Damer i Vinden."

Fru Holm, hvem Annettes Maade at tee sig var uventet, tog hende noget nærmere i Øiesyn. Hun var unægtelig en smuk, ung Pige, Figuren ulastelig og hendes Manerer elegante, et Tegn paa, at hun tidlig var kommen i de bedste Familie-Forbindelser. Men der var noget Blaseret i hendes Væsen, noget Fremmed og Koldt i hendes Svar, naar man rettede et Spørgsmaal til hende. Og om denne Datter havde der i alle Moderens Breve fra flere Aar tilbage været Tale som om et halvt Vidunder. Hun var saa tidlig udviklet, saa exempelløs flittig, blev beundret i Skolen for sit ypperlige Nemme, sine mange Talenter. Med Annette begyndte, med Annette endte Brevene; hun blev anført som en Autoritet, og naar noget Tvivlsomt berørtes, hed det: "Annette var strax af samme Mening, og hun har en sjelden Forstand for sin Alder." I det sidste Aar forekom rigtignok disse Yttringer sjeldnere, og da Fru Holm nu ved Ankomsten sagde sin Veninde et Par forbindtlige Ord om Datteren, svarede hun blot: "Ja, er hun ikke voxetgodt til sin Fordeel?" og gik strax over til at tale om noget Andet.

Justitsraaden saae man i denne og de nærmest følgende Dage kun ved Middagsbordet. "Han er saa opslidt af Forretninger, undskyldte hans Kone ham ; naar han ikke er paa Comptoiret, saa er han i sit Arbeidsværelse og hænger over Acter og Brevskriveri." Men hun kunde dog lagt til, at naar han ikke var hjemme om Aftenen, saa fik han et Parti Whist i Kongens Club.

Dersom Ankomstens Dag var forstyrret, saa var Aftenen det næsten endnu mere. Fru Falck havde allerede Dagen forud givet sine Piger Tilladelse til at tage til en stor Festivitet i Alhambra, og kunde eller vilde nu ikke tage denne Tilladelse tilbage. Tjeneren, som hun havde stolet paa, var uheldigviis hele Aftenen ude i Justitsraadens Ærinde med Breve. Hun var altsaa nødt til at søge Hjælp hos en Familie i Huset, hvoraf Følgen var, at man maatte vente utilbørlig længe paa Maskinen og Bordets Servering. Annette, der sad ved Claveret, lod ikke til at tænke paa, at hun kunde staae sin Moder bi. Sophie, der hjemme var vant til at give en Haandsrækning, naar det behøvedes, hviskede til Fru Holm: "Skal jeg ikke spørge, om jeg kan hjælpe med Noget?" men fik et benægtende Svar. Mens Selskabet, der var bleven formeret med Julius og en Frøken Martin, en gammel og afholdt Veninde af Fru Holm, sad og ventede, raabte Julius over til Annette: "Vil du ikke, istedenfor den lange og kjedelige Sonate, synge og spille det Digt af Heiberg, jeg gav dig forleden, "Den fattige Tjenestepiges Sang?"" - "Det har

jeg nu ikke Lyst til." - "Aa jo, gjør det. Jeg har nu fabrikeret et nyt Vers istedenfor det første, og det passer fortræffeligt til Situationen hos os i dette Øieblik. Heibergs Vers lyder saaledes, vedblev han, idet han vendte sig til Fru Holm:"Mit Herskab kommer sildigt hjem, Jeg stakkels Pige sidder her alene, I Skoven de fornøie dem, Men jeg seer aldrig Skov og grønne Grene, Lyset brænder ned i Stagen, Taust er Alting her. Men tys! jeg hører en melodisk Klagen: Det Nattergalen er."

Saaledes skrev Heiberg 1830, og dengang passede disse Linier udentvivl i Eet og Alt. Men Tiderne har forandret sig. Nu maa dette Vers lyde saaledes:

"Vor Pige kommer sildigt hjem. Jeg stakkels Herskab sidder her alene. Hun i Alhambras stolte Hjem Fornøier sig med Bukkefodens Scene, Lyset brænder ned i Stagen. Lampen snart gaaer ud. Hvis hun kommer hjem før næste Dagen, Kan vi takke Gud."

Man loe over denne Parodie, men indrømmede, at den passede ikke saa ilde til de nuværende Forhold. Ved den Leilighed bemærkede Frøken Martin: "Det har ofte forundret mig, at øvrigheden ikke finder Anledning til at gribe ind i den Ugeneerthed, hvormed vore Forlystelsessteder holdes aabne til den dybe Nat, eller rettere til Morgenstunden. Mig synes, at der er en gammel Bestemmelse om deres Lukning Kl. 11. Men Carstensen havde neppe etableret sit Tivoli før han fik sat igjennem, at dets almindelige Lukning blev Kl. 12, og at det ved høitidelige Leiligheder, som et stort Vauxhall, kunde holdes aabent til Kl. 2 og derover. Og saaledes er det vedblevet til den sidste Tid, og denne Uskik er adopteret af de andre lignende Steder, kun med den Forskjel, at den almindelige Lukning nu maa være sat til Kl. 1; thi da de hyppige Fyrværkerier førstafbrændes Kl. 12, kan man ikke vente Localet rømmet før en Time derefter. Det er denne Nattecommers, der er det Demoraliserende. Der er kommet Uro og Forstyrrelse i vort huuslige Liv. Byens Befolkning og Omegnens Bander, der skareviis søge til disse Steder, ere blevne vante til en i alle Tilfælde usund Nattesværmen. Turde jeg raade, da skulde den almindelige Lukning finde Sted Kl. 11 og kun ved ganske enkelte Lejligheder Kl. 12. Men fremfor Alt burde intet Fyrværkeri brændes af sildigere end Kl. 10; thi det er disse, der friste Folk til at blive. Har man da sit Tyende eller sine Børn i Tivoli, da er det ikke muligt at faae dem hjem før den sidste Raket er gaaet iveiret. Og imidlertid maa, naar Tyendet er ude, det stakkels Herskab, som Julius siger, sidde alene og enten blive oppe for at lukke dem ind eller overlade dem Port- og Kjøkkendørs-Nøglen til fri Brug eller Misbrug.

"Men et Fyrværkeri Kl. 10." indvendte Julius, "vilde ikke tage sig saa meget godt ud i de lyse Sommeraftener."

"Altid ligesaa godt som ved Fuldmaanebelysning Kl. 12. For mit Vedkommende finder jeg meest Behag deri, naar Luften ikke er for mørk. Lidt af Effecten kan maaskee gaae tabt; men saa slipper man igjen for det pludselige Bælmørke, der følger efter hvert Nummer og altid, som mig synes, virker som en Spand Vand over Hovedet."

Samtalen blev her afbrudt af Maskinen og Theetøiet, der blev bragt ind, og Opmærksomheden henvende sig nu til andre, solidere Materier. Selv Annette forlod Claveret og satte sig tilbords ved Siden af sin Cousin.

~~~~~~~~~~~~~

Da man havde reist sig fra Aftensbordet og Enhver gik til Sit, tilbragte Husets Frue og Fru Holm endnu enhalv Times Tid i fortrolig Samtale. Tilsidst sagde Fru Falck: "Hør, Mille, der er Noget, jeg vil sige dig, og som du skal tage dig af. Veed du, at du er nærved at blive gammel ?

"Jo, desværre," svarede Fru Holm leende, "det kan man ikke saa godt være uvidende om. Jeg gaaer i mit 43de Aar; vi to er nok omtrent i samme Alder."

"Ja, men du seer gammel ud, du har forandret dig."

"Det er rimeligt."

"Men det er for tidligt. Hvorfor har du ikke gjort Noget derimod?"

"Hvad er der at gjøre? Kan jeg skrue mine Aar tilbage?"
~~~~~~~~~~~~~

"Nei, men du kan stryge de Haar tilbage, der begynde at blive graa, eller klippe dem reent af."

"Og gaae med forlorne Krøller?"

"Justement."

"Gjør da du det?"

"Det gjør jeg rigtignok."

"Det skulde man ikke troe. Jeg har just beundret dig, at dit Haar holdt sig saa godt."

"Det Samme skal du gjøre, Mille, og det saa meget hellere som du i mange andre Henseender ikke har forandret dig. Dine Øine ere ligesaa levende og smukke som før, din Teint er frisk og sund, dine Tænder fortræffelige; jeg vilde ønske, at mine vare saa gode. Er det saa ikke Daarskab, at du vil gaae med Haar, der allerede graane? og at du gaaer klædt og fører dig som du allerede var en gammel Kone?"

Disse Ord forfeilede ikke ganske deres Indtryk paa. Fru Holm. Hidtil havde hun, der efter sin Mands Død næsten ganske opoffrede sig for sine Børn, ikke synderlig brudt sig om de Forandringer i hendes Udseende, Tiden medførte. Hendes Omgivelser, der daglig saae hende, lagdeknap Mærke dertil, og de faa Omboende, hun stod i Forbindelse med, gjorde i al Fald intet Væsen deraf. Men allerede paa Reisen og under nogle Dages Ophold i Odense, maatte hun forundres over enkelte jevnaarige Damers unge Udseende, over den Omhyggelighed, hvormed de fulgte Tidens klædelige, paa en vis Maade foryngende Moder, uden at Nogen fandt det upassende. Og nu, ved Ankomsten her til Byen var hun skarpsynet nok til at mærke af sine Venners og Bekjendtes iagttagende Blik, at en betydelig Forandring i hendes Ydre maatte være indtraadt, og at den af Alle blev bemærket. Fru Holm havde altid havt Navn for at være et udmærket smukt Fruentimmer. Da hun ankom, var derfor de Yngres Forventning spendt, maaskee meest Annettes, og vel ikke uden lidt urolig Skinsyge. Men Forventningen blev skuffet, hun forekom dem Intet mindre end udmærket, hun syntes vel ugeneert og ligefrem i sit Væsen, uden Tournure, uden Smag i Paaklædningen. "Hvor er det muligt," sagde Annette afsides til sin Moder, "at hun nogensinde har kunnet være udraabt for en Skjønhed."

Som sagt, Fru Holm følte sig noget slaaet af sin Venindes Ord. Imidlertid svarede hun dog: For Jer her i Kjøbenhavn kan det være rigtigt, at I holde Skridt med hvad de Fleste gjør. Jeg synes ikke, at jeg har ret Lyst dertil.

Og hvorfor, om jeg maatte spørge?

Jeg skammer mig ikke ved at jeg er gammel.

Men det er du jo ikke. Er man gammel med 42 Aar? Og desuden, er dit Sind, dine Tanker, dine ønsker og Forhaabninger allerede gamle? Har din Munterhed forladt dig? Det kan jeg ikke mærke, og det er heller ikke at mærke af de Breve, du lige til det Sidste har skrevet os til.

Det kan Altsammen være sandt hvad du siger. Men man skulde dog, saavidt jeg skjønner, indrette sit Liv efterNaturens Gang. Begynder man at ældes, saa maa man finde sig i, at Haaret graaner eller bliver tyndere. Endeel Illusioner maa man da vistnok opgive; men saa kan man jo igjen trøste sig med, at graa Haar æres og agtes.

Om det er Tilfældet hos Jer ovre i Jylland, veed jeg ikke, her i Kjøbenhavn har jeg ikke mærket stort dertil. Det er tvertimod ganske almindeligt, at graa Haar i vor Alder, især Damernes, vækker en Opmærksomhed, der er meget besværlig. Naar man derimod bøder derpaa med kunstige Midler, saa finder Alle, at det er i sin Orden.

Ja, i et Babel som Kjøbenhavn er, eller i den senere Tid lader til at blive, gaaer det maaskee saaledes. Men hvor Sæderne ere jevnere, vil man dog ikke nægte Alderdommen den skyldige Ærbødighed.

Kjære Mille, lad os være oprigtige. Ligger Tabet af vor Ungdom i en Tand, der falder ud, eller i et graat Skjær, der kaster sig over Haaret? Og mener du, at man af den Grund bliver med eet Spring sat og alvorlig, og kan vente at respecteres som en gammel, ærværdig Matrone? Jeg veed ikke hvoraf det kommer, men vist er det, at i vor Tid

faae Mange, baade Herrer og Damer, graat, ja endog hvidt Haar i en meget tidlig Alder. Men det falder Ingen af dem ind, derfor at opgive deres vante Virksomhed eller sætte sig i en anden Stilling til deres Omgivelser, og heller ikke behandler man dem af den Grund anderledes end tilforn. - Du skal forresten ikke fæste Lid til mine Ord alene. Men tael med vor fælleds Veninde Mathilde Martin. Hun var af samme Mening som jeg. Ogsaa hun yttrede iaften, at du gjorde Synd mod dig selv, naar du ikke sørgede bedre for dit Exterieur.

Saa? Har hun virkelig sagt det?

Paa mit Ord, og da vi begge jo altid have betragtet hende som en Autoritet, saa - skal vi saa imorgen Formiddag begive os hen til en af vore Haarkunstnere, somde nu hedde, og til nogle andre hæderlige Folk og see til at bringe den Sag i Rigtighed?

Ja, lad mig sove derpaa. Imorgen tidlig skal jeg give dig min endelige Bestemmelse.

Om nu Savnen virkede, eller Frøken Martins Autoritet eller den veltalende Fru Falcks Grunde, det skal jeg ikke kunne sige. Men den næste Morgen blev det bestemt, at man strax efter at have drukket Thee skulde begive sig hen til en Friseur, en Modehandlerske, en Kræmmer o. s. v. og paa bedste Maade sørge for Fru Holms Foryngelse. Dennes Børn tilligemed Niecen Sophie vare imidlertid meget lykkelige ved et Tilbud, Julius havde gjort dem, at anvende den samme Formiddag til at besee Thorvaldsens Museum. Med dem fulgte Annette, enten det nu var for at have den Fornøielse at følges med Julius - thi disse Tvende lod til at have et godt Øie til hinanden - eller for at slippe fri for den Fornøielse at gaae med Moderen, der havde ønsket at hun skulde følge med hende og Fru Holm og staae dem bi med gode Raad; thi dette var ikke ganske efter den unge Dames Smag.

De to ældre Veninder kom sildigt hjem. Hele Formiddagen var gaaet hen, og tilbragt deels under den kunsterfarne Haarfriseurs Hænder, deels hos Kræmmere og Modehandlere. Fru Falck var utrættelig og maaskee ret egentlig i sit Es; hun var igrunden aldrig mere glad end naar hun havde travlt med at udføre egne og Andres Ærinder, Men hun blev ogsaa belønnet for denne Dags Anstrengelser. Fru Holms smukke og livlige Ansigtstræk kom virkelig først nu til deres fulde Ret ved de flatterende Omgivelser, Haarkunstneren gav dem, og da en moderne Hat, en tilsvarende Mantille og nogle andre Modesager kom til, udbrød Fru Falck i Henrykkelse over det gode Udfald af sit Raad: "Hør, Mille, du seer ikke ti, men tyve Aar yngre ud. Det er mageløst som den Coiffure har forandret dig." Daman kom hjem, var Indtrykket hos Familiens Lemmer maaskee endnu større, dog uden at man udtalte det lydelig, som jo ogsaa god Tone fordrede. Endogsaa den temmelig tørre Justitsraad opholdt sig længere end sædvanlig ved Middagsbordet, og henvendte flere Gange nogle artige Ord til sin forskjønnede Naboerske.

Der var især to Personer blandt de Tilstedeværende, paa hvem den omtalte Forandring frembragte et stærkt, ja næsten altfor stærkt Indtryk. Den Ene var Julius. Han havde strax fra Begyndelsen gjerne underholdt sig med den muntre og forstandige Fru Holm. Nu kom der Noget til, der ganske tydeligt var mere end Interesse for hendes Forstand, men snarere viste, at han var fængslet af hendes Skjønhed. Men dette var aldeles ikke efter Annettes Hoved, og hun geneerte sig ikke for at lade ham mærke, hvor fortrydelig hun var over hans, som hun udtrykte sig, overdrevne Galanterie. - Den Anden var Sophie. Ligesom Fru Holm traadte ind, udbrød hun: "Men Tante, hvordan er det, du . . .". Længere kom hun ikke, viist tilrette ved et strengt Blik af hendes Tante. Men hendes Taushed var næsten værre. Med aaben Mund og Forbauselse i alle sine Miner stirrede hun i Eet væk paa de forlorne Lokker, fortryllet af dette Syn saaledes som man fortæller, at Folk kunne fortrylles ved Synet af Slanger. Fru Holm, der var meget ærgerlig over denne evige Stirren, kaldte hende efter Bordet ind til sig. "Hør nu, Sophie", sagde hun med noget for hende usædvanlig Haardt i Stemmen, "det gaaer ikke an, at du lægger saa nøie Mærke til, hvordan jeg er klædt eller seer ud, og i Andres Nærværelse endog kommer med dine Bemærkninger." - "Men Tante", afbrød Sophie hende, "du seer idag saa forandret ud, du seer jo ud som du var ganske ung." - "Hvordan jeg saa seer ud, saa maa jeg alvorlig paalægge dig, at du vænner dig af med denne upassende Stirren. Man skal aldrig see for meget paatredie Mands Paaklædning, hans Ansigt, Haar, Hænder eller deslige. Man betænker ikke, at Den, der er Gjenstand for en saadan Beskuen, øieblikkelig bliver det vaer, og forstemmes deraf. Du maa itide lægge dig efter den Kunst, at see som om du ikke saae, og fremfor Alt holde dine Bemærkninger

for dig selv."

Den stakkels Sophie, der ikke var vant til, at hendes Tante tiltalte hende saa haardt og irettesættende, gav sig til at græde. Fru Holm var ikke ret tilfreds med sig selv.

Efterhaanden levede de Reisende, det vil da sige de Yngre af dem, sig ind i det kjøbenhavnske Liv og dets Herligheder. Alt hvad der var at see blev taget i øiesyn, adskillige Indkjøb gjorte, og Udflugter til den nærmeste Omegn foranstaltede, Altsammen især til Ungdommens største Tilfredsstillelse. Paa den anden Side levede Fru Holm sig daglig mere ind i sin Venindes Huus og huuslige Forhold, men just ikke altid til sin største Tilfredsstillelse. Hvad hun fra den første Dag havde formodet fandt hun bestyrket: der var ikke det bedste Forhold mellem Fru Falck og hendes Datter. Annette kunde, naar hun var ude og i Selskab, være ret behagelig, converserende og imødekommende ; hjemme var hun som oftest i ondt Lune, uvillig, suurmulende og pukkende. Blandt Andet havde hun, og det var just ingen smuk Retning i hendes Characteer, Meget at udsætte paa sin Moder, og tog ikke i Betænkning at udtale sig derom endog i Fru Holms Nærværelse. Snart syntes hun, at Moderen var for ødsel, snart for knap, eller hendes Bemærkning gik ud paa, at hun besøgte en vis Familie for ofte eller forsømte andre, eller at hun gik for meget i Boutiquerne, opholdt sig der for længe og passiarede for meget med Kræmmerne og deres Folk. En Aften, da der blev talt om, at man den næste Formiddag, der varen Søndag, vilde see Rosenborg Slot, sagde Fru Falck: "Vi ere i det Hele otte, og flere vil vi ikke være". - "Ja, mig skal du ikke regne med", bemærkede Annette paa sin sædvanlige noget fornemme Maneer. - "Vil du ikke gaae med? Hvorfor ikke?" - "Jeg vil imorgen i Kirke, og det veed du, jeg forsommer ikke gjerne." - "Aa, for den ene Gangs Skyld kan du gjerne følge med os. Jeg synes, du gaaer nok i Kirke. - I denne Uge har du eengang været til Aften-Gudstjeneste." - "Det kan jo Ingen dadle mig for. Det er ethvert Menneskes Pligt at høre Guds Ord saa tidt der er Leilighed dertil. Men du, Moder, det veed jeg nok, du bryder dig ikke om Kirken, eller om at høre en god Prædiken. I de to sidste Maaneder har du slet ikke været i Kirke, og det kan aldrig være rigtigt. Man bliver først ret opmærksom paa sine Pligter, naar de indprentes gjennem en agtværdig geistlig Mands Ord og under den høitidelige Handling."

Fru Holm, der hørte paa disse med megen Selvbehagelighed udtalte Ord, udbrød næsten forbauset: "Men, Annette, jeg troer, du moraliserer for din Moder." - Moraliserer! gav Annette noget forvirret til Svar, det gjør jeg slet ikke. Men det er jo sandt hvad jeg siger, at Moder er ligegyldig for -

Ja, lad nu det være nok, afbrød Fru Falck hende; vi har allerede talt for længe om den Sag. Vil du ikke gaae med imorgen, saa kan du jo blive hjemme.

Derved blev det. Annette satte sig hen ved et Bord for sig selv med en meget fornærmet Mine.

Fru Holm talte i en af de følgende Dage med Frøken Martin om Annettes Maade at være paa, og spurgte, hvorledes det var gaaet til, at den unge Pige havde antaget saa mange Unoder. Som Barn tegnede hun jo godt og blev rost for sine gode Anlæg, sin Flid og sin Opførsel i Skolen.Og med Rette, svarede Frøken Martin. Men saavidt jeg nu husker, har De, kjære Veninde, nok aldrig gaaet i en Skole i Deres Barndom.

Nei; jeg tog Deel i en privat Underviisning hos en Familie, vi stod i nær Forbindelse med.

Ja, saa kan De maaskee heller ikke sætte Dem ind i hendes Væsen. Netop hendes Flid og Evner have skadet hende. Hun var altid Nr. 1 i sin Classe. Hun blev af Skolens Bestyrerinde og ved de ofientlige Examiner omtalt som en Prydelse for Institutet. Hendes Characteerbog blev hjemme viist frem, hendes Stile og Afhandlinger, ja endog enkelte Smaavers, hun havde gjort, bleve læste og priste. Men naar en berømt Digter har sagt: "Det er vore Dyder, der ere os farlige" Göthe, og saavidt jeg husker, i et Brev til Zelter i Anledning af, at dennes Søn havde berøvet sig selv Livet., saa gjælder denne Sætning ikke mindst om Skolefliden. Er det vanskeligt for os Ældre at bevare Resignation og Beskedenhed, naar vi ere os en Fuldkommenhed, et Talent bevidste, saa tør man ikke vente, at et Pigebarn paa 13, 14 Aar skal formaae det bedre. Vænner man et Barn fra hendes 7de eller 8de Aar til at beundres, til at fremstilles som et Mønster; taaler man, at det ved alle Leiligheder kommer med sin Skoleviisdom, og finder det mageløst, at et saadant Barn allerede veed Dette eller Hiint, ja endog ved

forekommende Leilighed siger: "Spørg hende, hun veed det bestemt" - saa kan man være vis paa, at dette Barn, uagtet alle sine gode Anlæg, vil i en Alder af 15 eller 16 Aar være mere eller mindre utaaleligt. - Annette fik da Lidt efter Lidt store Tanker om sig selv, om sin Betydning og Vigtighed i Huset. Hun ansaae sig nu saa omtrent for den klogeste af dem Alle, og hendes Moder, der betragtede hendes Ord som et Orakel, gjorde ærligt Sit for at bestyrke hende i den Tro. Herved skeetedet, at hun meget snart blev indbildsk, disputeresyg og paastaaelig. Og saaledes er hun endnu. At faae hende fra en Mening, hun har udtalt, er en Umulighed; hun uleiliger sig ikke engang med at anføre Grunde. "Det maa De forlade mig; det veed jeg bedre" - andet Argument bruger hun ikke.

Det er iøvrigt ikke saa sjeldent - vedblev Frøken Martin - at Mødre, selv om de behandle deres Børn med lidt mere Forstand, komme under Tøflen af deres skolebesøgende Døttre. Enhver Huusgjerning, enhver lille Haandsrækning skydes tilside med det frygtelige Ord, Lectier. Da man naturligviis interesserer sig for Børnenes Fremgang i Skolen, saa giver man efter, og der udvikler sig nu hos den lille Dame et Slags Skole-Aristokratie. "Det maa du ikke forlange, Moder! det kan jeg ikke. Jeg har en saa svær Stiil til den franske Lærer." Men skal hun til Bal eller i Selskab, saa kan hun altid: "Vi har saa lette Lectier; jeg kan godt læse imorgen tidlig." Mødrene ere svage nok til at trykke et Øie til derfor.

"Men nu", indvendte Fru Holm, gaaer Annette jo ikke i Skole, og tager dog ikke Deel i Noget."

Ja, men nu har hun Spilletimer og skal øve sig; hun har Timer i Italiensk, hun gaaer paa Forelæsninger, hun sværmer for at høre den Præst, der har confirmeret hende. Der er altid Grunde.

"Hun er ikke behagelig i sit Hjem, det er vist nok. Selv jeg, der dog skulde være hende noget fremmed, kan ikke rose mig af, at hun behandler mig med stor Høflighed. Hun er snarere tvær imod mig."

"Ja dertil er der rigtignok en aparte Grund", svarede Frøken Martin leende, "og den kan maaskee undskylde hende noget."

En Grund? Hvilken Grund? spurgte Fru Holm forundret.Hun er jaloux paa Dem. "Paa mig? Hvordan skal jeg forstaae det?" Hun frygter for, at De skal snappe Julius fra hende, At han viser Dem en ualmindelig Opmærksomhed, kan Enhver see. Jeg for min Deel er overbeviist om, at det ingen dybere Grund har, og at det mindst er et Hjertes-Anliggende. Men Annette har nu sat sig i Hovedet, at han er hende utro; og selv den Omstændighed, at hun saa ofte maa see sig tilsidesat af ham for Deres Skyld, er meget Mere end hendes Stolthed kan finde sig i. Da De efter Deres Natur er venlig og imødekommende mod Enhver, saa er Annette nok ikke langt fra den Mening, at De lægger Snarer for Julius og har "alvorlige Hensigter", som man siger. De seer altsaa, min kjære Veninde, at De ikke saa let kan vente at komme i Naade hos Husets unge Herskerinde. Fru Holm blev meget forbauset over denne Meddelelse, og vilde ikke ret fæste Lid dertil. Men hun blev i den følgende Tid overbeviist om, at Frøken Martin havde seet rigtigt. Regelmæssig hver Gang Julius indlod sig i Samtale med hende, reiste Annette sig i Vrede og forlod Stuen. Men ogsaa Fru Falck gav kjendelige Tegn paa, at hans Galanterie, eller hvad man vil kalde det, ikke var efter hendes Hoved. Af mange Smaatræk, Fru Holm nu kom til at tænke paa, maatte hun indrømme, at hendes gamle Veninde i den sidste Tid havde været koldere mod hende, langtfra saa hjertelig og venskabelig som hun havde viist sig i Begyndelsen. At hun ikke før havde lagt Mærke dertil, grundede sig i, at hun var vel meget sysselsat med sig selv og maaskee en lille Smule beruset af den Lykke, hun ved den forskjønnende og foryngende Toilette-Kunst gjorde overalt, baade i Justitsraadens Huus og i de Selskaber, hun med Familien tog Deel i. Naar hun alvorlig spurgte sig selv, om hun havde givet Juliusnogen Anledning til hans Courmageri, turde hun ikke fragaae, at det unge smukke Menneskes Opmærksomhed havde smigret hende, og at hun var kommen den lidt mere imøde end man maaskee vilde finde passende. Alt dette var hende nu baade ærgerligt og ubehageligt, og det saa meget mere som hun ved en senere Samtale med Frøken Martin kom efter, at denne Sag havde taget en temmelig alvorlig Vending. Annette havde ikke kunnet holde sig fra, ligefrem at bebreide Julius hans "Courmageri til en Dame, der næsten kunde være hans Moder", som hun udtrykte sig, og Julius, vred paa hende for disse Ord, var i et Par Dage bleven fra Huset, Men derover havde Fru Falck yttret megen Urolighed. Baade hun og hendes Mand ansaae en Forbindelse mellem Annette og Julius for saare ønskelig. Han var et vakkert og flinkt ungt Menneske og eneste Søn af formuende Forældre. Annette holdt

af ham, og han havde allerede fra flere Aar tilbage følt sig tiltrukket af hende; thi mod ham var hun rigtignok endeel anderledes end mod sine Nærmeste. Der var altsaa Intet iveien for denne Plan, og det var dobbelt fortredeligt, at der nu saa uventet skulde indtræde en Forstemning i det gode Forhold. Hun antog vel ingenlunde, at han kunde have nogen alvorlig Hensigt med Fru Holm; men hemmelig frygtede hun for, at han ved denne Uenighed skulde faae Øinene op for nogle af Annettes ikke priselige Egenskaber, og af denne Grund trække sig tilbage. En saadan Frygt havde hun alt tidligere imellemstunder næret.

Fru Holm besluttede nu allerførst at sætte sig i et andet Forhold til Julius, for efterhaanden at fjerne ham fra sig. Men da dette ikke faldt saa meget let, og hun jo heller ikke turde behandle ham uhøfligt, var der kun eet Middel tilbage: at forkorte Opholdet i et Huus, hvor hun ikke længer var saa vel seet som forhen. Heri blevhun bestyrket ved en lille Omstændighed, der netop i de samme Dage kom til.

Justitsraad Falck, der var Comptoir-Chef i det udenlandske Departement, stod som saadan oftere i Forbindelse med Udlændinge. I denne Tid havde han hyppige Conferencer med en Franskmand, en Chevalier N*, der efter hans Sigende var en meget elskværdig og dannet Mand. Man kunde ikke undgaae at invitere ham, og han var saaledes to Gange indbudt til Middags-Selskab, og kom et Par Aftener af sig selv til Thee.

Flere Dage før disse Selskaber fandt Sted var der blandt Damerne i Familien megen Tale om, hvorledes man paa bedste Maade skulde skille sig ved Conversationen med denne Udlænding. Fru Falck var ikke stærk i det franske Sprog, men hun stolede paa Annette, der i Skolen altid havde faaet Ug i Fransk og var bleven rost for sin Færdighed i at udtrykke sig. Annette lod sig ogsaa temmelig ligefrem mærke med, at hun nok tænkte at kunne klare for sig. Den første Middag kom da, Justitsraaden havde taget Fru Holm tilbords og Chevalieren Husets Frue. Herved skete det, at han kom til at sidde ved Siden af Fru Holm. Ligeoverfor dem sad Annette, der med en kun slet dulgt Pretension og i Forventning af den Rolle, hun skulde spille, indtog sin Plads. Da nu Conversationen med Huusfruen ikke ret vilde gaae, henvendte Chevalieren sig engang til Fru Holm. Denne havde fra sine tidlige Aar havt den bedste Leilighed til at tilegne sig det franske Sprog, eftersom der i den Familie, med hvis Børn hun blev underviist, var en fransk Gouvernante. Hun udtrykte sig med Lethed, havde en god Udtale, og denne blev endmere hævet ved det behagelige Tale-Organ, der var hende egent. Chevalieren, henrykt herover og vel ogsaa over sin Sidedames smukke Ydre og hendes forstandige Bemærkninger, offrede nu hende næsten al sin Opmærksomhed, ogligedan gik det de følgende Gange, da han indfandt sig i Familien. Paa Annette blev der ikke tænkt. Ved et Par Leiligheder havde han vexlet nogle Ord med hende, men følte sig generet af hendes tvungne Udtale og de mange Danismer, hun paa god Skoleviis blandede ind med, hvorfor han ogsaa snart trak sig tilbage.

Fru Holm maatte ikke være et Fruentimmer, hvis hun ganske havde følt sig uberørt af det øiensynlige Fortrin, der blev viist hende af Chevalieren. Han var, Skjøndt just ikke ung længer, en særdeles smuk Mand, af fiin Dannelse og en Franskmands livlige Temperament. Den Ild, hvormed han talte, rev ogsaa hende med sig, og et Par Gange blev hun selv overrasket ved at gribe sig i en altfor levende Udtalelse, eller i en Ivrighed i sine Paastande, hun ellers pleiede at vogte sig meget for, især i det selskabelige Liv. Justitsraaden, der, som allerede omtalt, skjænkede hende mere Opmærksomhed end andre Damer kunde rose sig af, bevidnede hende om Aftenen sin Erkjendtlighed for den Munterhed og det Liv, hun havde bragt i Conversationen ved Bordet, og lagde til, at Chevalieren havde omtalt hende med den største Erkjendelse af hendes sjeldne Egenskaber. At alt dette bragte nogen Uro og Forvirring i hendes Sind, en Forstyrrelse af den hende ellers egne Ligevægt, vil man ikke undres over. Hun var ganske rigtig, som Fru Falck havde spillet paa, endnu ikke ufølsom for denne Verdens forskjelligartede og fristende Indtryk.

Men en Morgenstund, kort efter det andet Middags-Selskab, hvortil Chevalieren var indbudt, kom Sophie ind til hende og sagde hviskende: Hør, Tante, det er galt fat med Annette, hun er rent ude af sig selv. Inat har hun ligget og grædt, og imorges hørte jeg, at hun under Graad og Hulken beklagede sig for sin Moder. - "Beklagede sig? Hvorover?" Hun sagde - ja, Døren stod paa Klem, dumaa ikke troe, at jeg lurede; men jeg kunde ikke for, at jeg hørte hvert Ord, der blev talt - hun sagde, at hun ikke kunde holde det ud længer, at du, Tante, bestandig satte

hende i Skygge, at hun altid maatte staae tilbage for dig - hvad synes du? det følger jo af sig selv - og at det nok ikke varede længe for du ogsaa - ja, hvad der saa kom kunde jeg ikke forstaae, da hun saa i det Samme stak i at græde, og hendes Moder tyssede paa hende.

Jeg troer, det er en ond Aand, der her er paa Spil, tænkte Fru Holm ved sig selv, da Sophie var gaaet. Det er jo som om jeg var bestemt til at være en Plageaand for Annette og, hvo veed, maaskee for Flere end for hende.

Samme Dags Aften, da de Yngre var gaaet til Ro, og hun ogsaa vilde begive sig ind, kom Fru Falck meget iilsomt ud fra sin Mands Arbeids-Værelse. Han havde været ude om Aftenen og var først for en halv Times Tid siden kommen hjem. "Vent lidt, Mille, jeg har en stor Nyhed at fortælle dig."

En Nyhed? Lad høre!

Ja, du har rigtignok gjort Lykke hos vor Franskmand !

Den Lykke har vist ikke stort at betyde. Han er paa de Franskes Viis artig imod mig som mod alle Damer.

Saaledes har han dog ikke viist sig mod alle Damer, svarede Fru Falck med lidt Betoning. Men hør nu hvad jeg har at fortælle. Da min Mand i Eftermiddag var oppe hos ham, og deres Forretninger vare endte, bragte Chevalieren Talen paa dig. Han roste dig meget, fandt, at du var saa "aimable" saa "spirituelle", og forhørte sig dernæst om dine Omstændigheder, om din Stilling var uafhængig og sikkret. og lignende Ting. Tilsidst erklæredehan, at han vilde prise sig lykkelig, dersom han kunde vinde en saa distingueret Dames Haand og Hjerte.

Nu har jeg hørt det med! Men hvad svarede din Mand dertil?

Han kunde ikke svare noget Afgjørende, men antog, at du af Hensyn til dine Børn ikke lettelig vilde indgaae et nyt Ægteskab. - "Hvorlænge har hun da været Enke?" spurgte Chevalieren. - I syv Aar. - "I syv Aar!" udbrød han forundret. "Hvorlænge har hun da været gift?" - Omtrent i 15 Aar. - "Det er umuligt! Hvor gammel er hun da?" - Hun er 42 Aar. - "Men De tager vist feil. Hun kan umuligt være ældre end høist 30 Aar." - Min Mand forsikkrede, at det forholdt sig som han havde sagt, og tilføjede, at du havde en Søn, der om et Aar skulde afgaae til Universitetet. - "Saa er hun jo den anden Ninon de Lenclos! Men ligemeget! Det kan ikke hindre mig i at beile til den Lykke at besidde hende."

Fru Holm, der havde hørt paa denne Beretning med kjendeligt Mishag, reiste sig nu hastig: "Tjen mig i, ikke at tale Mere om den Sag. Lag endelig din Mand sige ham, at det er min faste Beslutning, ikke at indgaae et nyt Ægteskab. Har jeg ikke gjort det før, saa gjør jeg det vist mindre nu."

Ved denne Erklæring blev hun, uden at ville give efter for sin Venindes Indvendinger. Om disse vare oprigtigt meente, vil jeg ikke paastaae. Maaskee deres Hensigt blot var, at føre denne Sag til et vist Punkt og derved virke ind paa en tredie Person i Familien.

Fru Holm tilbragte en urolig Nat, ikke ganske fri for at lytte til det uventede Tilbud, der var gjort hende, og der heller ikke vel kunde undlade at smigre hendes qvindelige Natur. Den næste Morgen, lidt før hun skulde ind til Familien, satte hun sig et øieblik hen og lod den sidste Tid eller sit Ophold her i Byen passere Revu. Der varIntet, hun med nogen skjellig Grund kunde bebreide sig, men desuagtet saae hun ikke med Tilfredshed paa denne korte Tid. Hun var bleven ført ind i Noget, hun hemmelig ikke bifaldt og maaskee vilde have dadlet hos Andre, Noget der vel i og for sig selv ikke var saa dadelværdigt, men der hos hende truede med at virke forstyrrende. Idet hun reiste sig, faldt hendes Øie i Speilet. Den smukke, klædelige Haarpynt var hende nu næsten modbydelig. "Hvad er Hensigten dermed? udbrød hun. Man vækker Meninger hos Andre, der vise sig at staae paa løs Grund. Det har jeg allerede erfaret. Og andre Uleiligheder kan vel ogsaa flyde deraf." Hun kom til at tænke paa, at Annette, for et Par Aftener siden, igjen og i hendes Nærværelse havde moraliseret for sin Moder, og meent - maaskee med en lille Allusion til Fru Holm - at Moderen ikke klædte sig efter sin Alder, men gik med saa Meget, der kun passede sig for unge Fruentimmer. "Maaskee jeg - tænkte Fru Holm - ogsaa kan opleve, at mine Børn moralisere for mig og af samme Grund. Nei, det Klogeste er nok, at jeg tager hjem, og det heller idag

end imorgen; før kommer jeg ikke igjen i mine gamle Folder."

Fru Falck kom i det Samme ind til hende og spurgte, om hun endnu ikke havde skiftet Mening. Chevalieren var, efter hendes Mands Sigende, af en meget hæderlig Characteer, hans Familie anseet og han selv i en udmærket Stilling ; privat Formue havde han ogsaa. - Fru Holm svarede hertil, at hendes Beslutning var nu fastere end igaar. "Lad os ikke tale mere om den Sag, vedblev hun. Imorgen vil jeg, med Tak for al Eders store Godhed og Artighed mod os, forlade Byen, og saa haaber jeg, at dette daarlige Indfald falder bort af sig selv."

"Vil du allerede reise hjem? Jeg troede, at du blev hos os i det Mindste Maaneden ud."

"Det var ogsaa min første Hensigt. Men nu vil jegbenytte de faa Dage, der ere tilbage, til en Udflugt i det nordlige Sjælland, til Frederiksborg, Helsingør og hvorhen vi ellers kan naae; jeg veed, at det hører til Børnenes hemmelige Ønsker. Derfra tage vi saa over Roeskilde hjem."

Ved denne Bestemmelse blev det. Da hun var ifærd med Indpakningen, kom Frøken Martin til. Ved en Leilighed spurgte hun denne, om Ingen havde tænkt paa at føre Annette fra den urigtige Vei, hun var slaaet ind paa. "Hun er jo igrunden et ret begavet Pigebarn, og saavidt jeg kan skjønne, er der Intet iveien fra Hjertets Side. Hendes Unoder grunde sig dog vist for endeel i Barnestreger eller, som De meente, i en Lyst til at anbringe sin Skoleviisdom. Skulde det slet ikke være muligt at vække de bedre Impulser, der vel endnu kun slumre?"

"Jeg har allerede betænkt at prøve derpaa", sagde Frøken Martin; "maaskee man kan benytte den sidste Tids Begivenheder til at give hende en god Lection."

Denne Lection blev først efter Fru Holms Afreise givet Annette, men vi kunne strax meddele den her. Frøken Martin forestillede hende i en fortrolig Samtale, hvor nødvendigt det var, at hun forandrede Noget i sin Opførsel, blandt Andet satte sig i et bedre og mere passende Forhold til sin Moder. Flere havde gjort Bemærkninger derover og dadlet hende derfor. Selv Julius havde engang spurgt, om hun altid var saaledes, og hvorledes hun var falden paa en saa stødende Adfærd. - "Har Julius?" udbrød Annette. - "Som jeg siger dig. Jeg undskyldte dig saa godt jeg kunde, men han lod til at blive meget tankefuld over denne Sag."

Herved maae vi dog bemærke, at denne Beretning var ikke ganske overeensstemmende med Sandheden. Annette var klog nok til at paalægge sig Tvang i Julius' Nærværelse. Men hun følte sig ikke aldeles sikker, og var nødt til at troe det."Du har i disse Dage seet", vedblev den kloge Frøken Martin, "at der just ikke behøves Meget for at et ungt Menneske skal ledes i et andet Spor, Taber han først Agtelsen for dig, saa gaaer Kjærligheden snart den samme Vei,"

Annette var opløst i Taarer. Lectionen hjalp virkelig for øieblikket. Om den vil hjælpe for længere Tid, er ikke saa sikkert. Bliver hun forlovet med Julius - thi endnu er Spørgsmaalet svævende, da Justitsraaden ønsker at oppebie hans Ansættelse i et af Ministerierne - men bliver der Alvor af denne Forlovelse, da tør man vente sig det Bedste af hans Indflydelse paa hende. Maaskee det vil lykkes ham at fuldende hendes Opdragelse. Denne er hos unge Piger, der blive forlovede, ikke altid endt, men det skal først nu vise sig, hvad Retning den vil tage.

~~~~~~~~~~~~

Paa Afreisens Dag indfandt Fru Holm sig hos Familien om Morgenen ved Theebordet med Haaret glat strøget tilside og uden at lægge Skjul paa det graa Skjær, der faldt derover. Fru Falck bemærkede det med Forundring. "Hvorfor har du idag ikke gjort Brug af din smukke Haarpynt?" spurgte hun hende, da de var alene.

"Fordi jeg ikke har isinde at gjøre Brug af den tiere." "Hvilken Daarskab! Saa udmærket den klædte dig!" "Ja, det syntes du og mange Andre. Jeg selv maatte dog tilsidst frygte for, at den vilde forstyrre Hovedet paa mig, og altsaa just ikke klæde mig saa meget godt." "Men det er jo Griller og Indbildninger!" "Nei, det er det dog ikke. Havde jeg altid levet sammen med Jer her i Kjøbenhavn, skridtviis gjort Alting med, Klogt eller Taabeligt, som Moden paabød, saa havde jeg maaskee ogsaa heri vedblivende fulgt Skik og Brug. Men nu har det ikke virket godt paa mig; jeg er kommenud af Trit, som man siger. Undertiden havde jeg en Følelse, som om jeg var bleven fremmed for mig selv, som om jeg vilde gjælde for Noget, der dog ikke lod sig sætte igjennem.
~~~~~~~~~~~~

Da Fru Falck rystede paa Hovedet, vedblev hun: "Misforstaa mig ikke. Jeg dadler ikke dem, der ved deslige Midler søge at standse en Stund den ubarmhjertige Tid i sin Flugt. Men kan man ikke gjøre det med et let Sind, saa skal man opgive det. Man kan maaskee behage Andre, men man mishager sig selv. Kan du huske det lille Vers, Julius forleden anførte:

"Eines schickt sich nicht für Alle! Sehe jeder wie er's treibe, Und wer steht, dass er nicht falle!"

Det er disse Linier jeg har lagt mig paa Hjerte."

Fru Falck fandt sig vel ikke overbeviist, men hun gjorde ikke flere Indvendinger.

~~~~~~~~~~~

KL 11 tog Fru Holm, hendes Børn og Sophie med et Jernbanetog til Frederiksborg og havde tilfældigviis en Coupé for sig selv. Mens de foer afsted, strømmede fra en klar Himmel den friske Efteraarsluft ind til dem, som om den vilde feie Byens Taager og Forstemninger bort og aabne Sindet for renere Indtryk. "Hør, Tante", sagde Sophie, "jeg synes, at du er meget kjønnere som du nu seer ud end da du havde den Haarbesætning med Krøller paa, som du gik med i Byen."

"Synes du virkelig", spurgte Fru Holm smilende.

"Ja, det maae vist alle Mennesker mene."

"Alle vel ikke, mit Barn! men, vil jeg haabe, Alle, hvis Kjærlighed og gode Mening vi sætte Priis paa; og Andet og Bedre bør man ikke' forlange."

Henrik Hertz.

På soldattorpet.

(Af Orvar Odd.)

Midt i en dunkel barrskog ligger gömdt det lilla torpet. Ett Soldattorp blott, en gammal stuga utaf askgrå furu. Det ligger der utaf historien glömdt, Europa skall väl ock förvånas smått, när det blir spordt, först att och sedan huru jag, dock en man med sköldpadds-pince-nez, har gästat här två dagar eller tre.

Vid husets gafvel är på landtligt sätt en liten täppa utan pràl och flärd, åt nyttan helgad och det rent solida; - dock har jag samlat der en täck bukett i ena hörnets lilla blomsterverld, (Mor Elsa är dess fryntliga Armida,) der växer vildros både hvit och röd, och malva frodas der i öfverflöd.

Vi lefva här ett högst arkadiskt lif, dock mer i stilen utaf engelsmän, än af Virgilii sprättiga Damoner; jag jagar ekorrar till tidsfördrif, jag klättrar kring, - o, det var längese'n! - i bergen och studerar "formationer", jag går på fiske, - vi ha sjö och å, - och tar min siesta under himlens blå.

Min värd, korpralen, är en präktig en med solbränd hy och yfvig knäfvelbår, med kraftigt brösthvalf och med bredbyggd skullra. Hans namn är Flinta och hans knoge sten,han tal - är kulan som i pricken slår, hans röst - den hörs som ur ett bergsdjup mullra, och skarpt och säkert är hans ögonkast, - en blick som hittar och som håller fast.

Likväl, jag märkt, är björnen innanför långt mera tam, än först man skulle tro, ty stoj af yra barn hans hjerta lisar, och svalan låter han med lugnt humör i förstuqvisten bygga fritt sitt bo, och bygdens hundar, hvar han blott sig visar, ses genast komma gläfsande på lek, och lägga nosen på hans knä till smek. -

På aftonstunderna korpraln och jag vi lägga våra hufvuden ihop om ryssen, tysken, fred och krig, med mera; vi, som i schackspel, draga hvar sitt drag, (på riksdagsvis, fast utan namn-upprop!) och orden tryta ej oss någondera; det räcker timman ut, i går väl två! men då - hur lifvad diskussion också!

Jag såsom kålgårds-vän och botanist och af naturen litet stämd i moll, jag talade för freden, - det var gifvet; han,
~~~~~~~~~~~

Konglig Majestäts infanterist, slog kring sig väldiga åt alla håll och skonade ej barn i moderlifvet; paradkrig, märktes straxt, var ej hans sak, på allvar, det var mera i hans smak.

Han gaf den lede ryssen kort besked, han ordade om Narva, (hvad han setti något blad om Karl-den-Tolfte-festen;) mitt lugn, det gjorde honom nästan vred, hans kärnspråk föllo skarpt och tungt och bredt, likt slag af klingor, -- intressant för resten! fast grundlig fredsvän sjelf, jag tycker om det ord, som vapenfört till verlden kom.

Sjelf höll jag mig till "odlarns sälla lott", på prosa handelsflaggens lof jag qvad, jag om fabriker qvad och ångmachiner; min vän vid detta - tvärteg, eller blott helt tyst han mumlade jag vet ej hvad och gjorde vissa sällsamt långa miner; -- den karl'n i sin mimik ett något har, att lätt förbrylla hvem än heldst det var.

"Hör på, korpral! Ett ord så godt som två! (jag tog mig en högtidlig min med flit,) jag edra ädla krigarkänslor aktar, de tappre lefve! - men vi äro små, man äter upp oss som en gaffelbit och medan andra folk man likväl slagtar i laga ordning, öppnas gapet här och slukar rofvet utan allt besvär."

Men korpral Flinta endast log så smått, -- det klädde honom, ja, om ni så vill, det gaf hans åsyn något visst förklaradt; mig, -- stod jag der kanske till spe och spott? mig detta smil, jag nekar ej dertill, dock brydde mer än om, som nyss, han svarat med blixt och dunder. Roll'n var nu förbytt; förargad smått, tog ordet jag på nytt:"Ej sannt? kamrat!" (Han endast log igjen,) "vi äro ängsligt små, -- tyvärr som gryn!" (Här blef hans anlet mer och mer allvarligt.) "Vi äro dugtiga, men" -- "Inga men!" Han reste sig med rynkadt ögonbryn, (jag jemkade mig undan, lätt förklarligt!) "Lögn, herre, är det hvad ni säger der! än gamla Sverge gamla Sverge är.

Hvem slukar oss? -- Pass på, man låter bli! En gaffelbit att svälja ledigt ner? tag dessa glåpord åter i Er, herre!" Min vän var tydligt bragt til raseri, jag drog mig klokt tillbaka ännu mer, ty ställningen alltvärre blef och värre; dock -- i ett nu var allt som förr igen, ton, hållning, blick; den stormen, så gick den.

Han såg mig vänligt och förtroligt an, han strök sitt skägg, som så det är hans skick,. när tankarna ha kommit litet galet; nu -- ändtligen han riktig reda fann, han gaf mig liksom till signal en nick och lugnt, men djupt ur bröstet, så föll talet: (jag återger det här ej som poet, men heldst med -- diplomatisk noggrannhet.)

-- "Ni kan ha rätt, -- tyvärr! -- vi äro små men liten kan bli stor! -- så förr det gått, den gamla arten hänger länge vid en; än, herre, lefva våra gossar blå och rädas ej för lek med skarpa skott, -- fars lek det var och farfars förr i tiden! skälm den, som drager kronans uniform, men bleknar för en smula kulregns-storm!Dock ett jag säger! Exercis är bra, och gud bevare Konglig Majestät och sedan hela generalitetet! men blir det allvar, -- må miljarder ta (väl ej så farligt menadt, som det lät!) allt detta konstiga och lärda petet, katkeser, reglementen in och ut, ej vardt alltsammans ett skott ärligt krut!

Slåss skall jag, ta mig åttan skock, -- förlåt! men, herre, blott på gammalt ursvenskt sätt, -- för truppen då, som för mig sjelf, jag svarar; lått oss gå på! framåt! -- igen framåt! hurrah! med fälld och stadig bajonett! se der! det tar, och det på krutet sparar. Jag kan den nya lexan, som en prest! men gamla svenska sättet är dock bäst."

Han stod der för mig, som en pinne rak, med ställningssteg och handen till honnör lyft emot tinningen af gammal vana; jag,grep hans näfve: "Gnabb är mensklig sak och mellan vänner föga harm det gör, vi mötas likväl under samma fana, och samma lösen ha vi begge ju! för fosterlandet är jag knekt, som du!"

Orvar Odd.

~~~~~~~~~~

Smålandspigen.

I Skoven har jeg hjemme, i Skoven er jeg fød, Skoven gav os Brænde og Skoven gav os Brød, Skoven gav min Fader hans bjælkelagte Hus, Som støtter sig til Klippen mod Stormenes Sus.
~~~~~~~~~~

Den smålandske Vinter er langsommelig og hvid, Men Granerne staae grønne den hele lange Tid: I Strikkestuen falder der saamangt et Gammensord, Og Dagene de glide som Havrebrød fra Snor.

Men har saa Fyrren faaet sit sidste Snevandsbad, Og Maistangen loves med Birkens unge Blad, Da hænger jeg Klokken om vor egen gule Ko, Saa gaae vi ud i Skoven, vi er jo altid To.

Der sad jeg i Enerens duftende Skjul; Jeg tralled omkap med den fleltende Fugl; Jeg saae, hvordan Birkene gittred med Hvidt Det blåsorte Dyb, til jeg slumrede blidt.

Og tidt jeg har sprunget med Bækken afsted Og klavret ad Kløften til Kværnhjulet ned, Og kjølet mod de fugtige Stene min Kind Og lyttet mig døv og stirret mig blind.

Og Løvet er gulnet, og graanet Granens Skjæg, Og Stormen har buldret mod den røde Bjælkevæg, Og saadan er det gaaet, Aar ud, Aar ind, Og eensomt har det været, men efter mit Sind.Vel stundom, naar de læssed den ranke Mastegran, Som snart skulde gynge sig til fremmede Strand, Fornam jeg en Lyst efter langveis at flye Og see det store Vand og den steensatte By; --

Da kom de en Morgen med Løftestang og Bil, Og Birken faldt for Fode, ei voldte det Smil -- Farvel min hvide Jomfru, du grønnes ei til Vaar, Du Stakkel, som lærte mig at lokke mit Haar!

Og Klippen maatte springe, og Haanden var ei seen; Som en Flok Vandre-Rotter de gik over Stok og Steen; Det hjalp ikke Trolden, han sprang i Flint derved, Dog kløved de sig Veien saa favnedyb og bred.

Og aldrig skal jeg glemme det underlige Syn, Da Damphesten kom og forsvandt som et Lyn! En sprudende Drage med Blodet i Kog, Men tæmmet og tømmet og spændt under Aag.

-- Ved Stavgjærdet staaer jeg hver eneste Kvæld, Den Prusten og Stønnen jeg kjender saa vel; Det hviner mod Skoven, det svarer fra den, En Brusen - og Alting er stille igjen.

Men lønligt fortæller det ilende Tog Saamangt jeg har læst i min Eventyrbog; Jeg stirrer paa Granernes strittende Kløer, - Mig tykkes, her er dobbelt saa eensomt som før.

Chr. Richardt.

~~~~~~~~~~~~~~

Ved Rundarne.

No seer eg atter slike Fjell og Dalar, som deim eg i min første Ungdom saag, og sama Vind den heite Panna svalar; og Gullet ligg paa Snjo, som før det laag. Det er eit Barnemaal, som til meg talar, og gjer meg tankefull, men endaa fjaag. Med Ungdomsminne er den Tala blandad: Det strøymer paa meg, so eg knapt kan anda.

Ja, Livet strøymer paa meg, som det strøymde, naar under Snjo eg saag det grøne Straa. Eg drøymer no, som før eg altid drøymde, naar slike Fjell eg saag i Lufti blaa. Eg gløymer Dagsens Strid, som før eg gløymde, naar eg mot Kveld af Sol eit Glimt fekk sjaa. Eg finner vel eit Huus, som vil meg hysa, naar Soli heim til Notti vil meg lysa.

Alt er som før, men det er meir forklaarat, so Dagsens Ljos meg synes meire bjart, og det, som beit og skar meg, saa det saarat, det gjerer sjølve Skuggen mindre svart: sjølv det, som til at synda tidt meg daarat, sjølv det gjer hårde Fjellet mindre hårdt. Försonad' koma atter gamle Tankar: det sama Hjarta er, som eldre bankar.Og hver ein Stein eg som ein Kjenning finner, for slik var den, eg flaug ikring som Gut. Som det var Kjæmper spyr eg, kven som vinner af den og denne andre haage Nut. Alt minner meg; det minner, og det minner, til Soli burt i Snjoen sloknar ut. Og in i siste Svevn meg eiugong huggar dei gamle Minne og dei gamle Skuggar.

A. O. Vinje.

~~~~~~~~~~~

Langs ei Aa.

\~~~~~~~~

Du Skog! som bøygjer deg imot og kysser denne svarte Aa, som grever af di Hjarterot og ned i Fanget vil deg faa, lik deg eg Mangein munde sjaa og allerhelst i Livsens Vaar, at han den Haandi kyste paa, som slog hans verste Hjartesaar.

A. O. Vinje.

\~~~~~~~~

Og hver ein Stein eg som ein Kjenning finner, for slik var den, eg flaug ikring som Gut. Som det var Kjæmper spyr eg, kven som vinner af den og denne andre haage Nut. Alt minner meg; det minner, og det minner, til Soli burt i Snjoen sloknar ut. Og in i siste Svevn meg eiugong huggar dei gamle Minne og dei gamle Skuggar.

A. O. Vinje.

\~~~~~~~~~~~

Langs ei Aa.

\~~~~~~~~

Du Skog! som bøygjer deg imot og kysser denne svarte Aa, som grever af di Hjarterot og ned i Fanget vil deg faa, lik deg eg Mangein munde sjaa og allerhelst i Livsens Vaar, at han den Haandi kyste paa, som slog hans verste Hjartesaar.

A. O. Vinje.

\~~~~~~~~

Granen.

\~~~~~~~~

Granen stod bland lundens löfträd,. När den unga Maj till norden Kom med värme, ljus och solsken Och med rika blomsterskänker. Maj gaf pilen gyllne fransar, Häggen hvita blomsterklasar, Björken vacker, ljusgrön löfdrägt. Mörk stod granen bland de andra I sin allvarsamma grönska. -- Men ett ungträd frågte vänligt: "Har du intet nytt att bjuda? Inga blommor, intet rökverk? Bugar du ej lätt och smidigt? Högtidsklädda stå vi alla Att den unge herrskarn hylla." - Granen svarar hvasst och bistert: "När I alla fällden modet, Strödden löf vid höstens intåg, Togen fegt hans granna färger, Böjden er för vinterns stormar, Pråladen med rim för honom, Bar jag ensam vårens färger, Stod jag trofast, lugn och oböjd - Men jag sörjde djupt ert affall Och är ännu mörk i hågen." -

Maj med varma rosenläppar Kysste gamle, trogne granen, Och han ljusnade så stilla. Hvar en kyss vid granen rörde Slog han ut i vårlig blomning,Stod som prydd af rosenknoppar Rodnande af fröjd, af sällhet. På hvar spets af doftfull grönska Satt en knopp, ett högrödt smultron Lik, och nickade i vinden. Fjäriln flög att se dem; barnen Räckte sina späda händer Efter granens vackra prydnad; Träden rundomkring förnöjda Susade sitt glada bifall; Bygdens friska tärna sade: "Ja, det der är fröjd på allvar!"

Thekla Knös.

\~~~~~~~~~~~~

Veronica.

~~~~~~~~~~~~

Ack, hvem blickar der ur gräset stilla, Klart, med ögon blå? Låt mig se på dig, du blomma lilla, Som kan blicka så.

"Balders ögon" säger bygdens tärna; Blomma, nämns du så? "Trohet utan flärd" - jag tror det gerna Är dit namn också.

Mest Veronica man plär dig kalla, Ty du bär en bild I ditt inre, fast ej sedd af alla, Aldrig från dig skild. Stod som prydd af rosenknoppar Rodnande af fröjd, af sällhet. På hvar spets af doftfull grönska Satt en knopp, ett högrödt smultron Lik, och nickade i vinden. Fjäriln flög att se dem; barnen Räckte sina späda händer Efter granens vackra prydnad; Träden rundomkring förnöjda Susade sitt glada bifall; Bygdens friska tärna sade: "Ja, det der är fröjd på allvar!"

Thekla Knös.

~~~~~~~~~~~~

Veronica.

~~~~~~~~~~~~

Ack, hvem blickar der ur gräset stilla, Klart, med ögon blå? Låt mig se på dig, du blomma lilla, Som kan blicka så.

"Balders ögon" säger bygdens tärna; Blomma, nämns du så? "Trohet utan flärd" - jag tror det gerna Är dit namn också.

Mest Veronica man plär dig kalla, Ty du bär en bild I ditt inre, fast ej sedd af alla, Aldrig från dig skild.Himlens färg sig kring den bilden gjuter, Som jag anar här; Du din skatt i blomsterarmen sluter Och den troget bär.

Ben som tyst vill lindra andras smärta, Torka tårar mild, Bär som du i öga och i hjerta Stilla Mästarns bild.

Thekla Knös. ~~~~~~~~~~~

Danske Poeter i Bouquet.

Til en Ven i Portugal, der var fortrolig med dansk Poesi.

En Mindets Urtekost du her skal faae, Den bringer dig i Tanke Danmarks Skjalde, En Blomst, en Green, et Blad, et sjældent Straa, Ei meer fra hver, og selv ei fra dem Alle. -- Her har du Kjæmpevisens friske Grønt, Her en Sancthansurt groet i Klosterkrogen; Her Holbergs Grangreen paa hvis Pile kjønt Vor Daarskab groer som Blomst, saa frisk som nogen.

Ambrosius Stub gav denne Rosenknop, Og Kingo, Brorson, Psalmens Lillieblade; Her en Passionsblomst, den har lukt sig op Ved Ewalds Taarer. Her er fra den glade Fa'er Wessel Humleblomsten frisk og sund, Schack Staffeldt: blaa Violer. Oehlenschlæger En Rosa mystica, saa blød og rund, Du seer de svundne Tider i dens Bæger. Himlens färg sig kring den bilden gjuter, Som jag anar här; Du din skatt i blomsterarmen sluter Och den troget bär.

Ben som tyst vill lindra andras smärta, Torka tårar mild, Bär som du i öga och i hjerta Stilla Mästarns bild.
~~~~~~~~~~~~

Thekla Knös. ~~~~~~~~~~~

Danske Poeter i Bouquet.

Til en Ven i Portugal, der var fortrolig med dansk Poesi.

En Mindets Urtekost du her skal faae, Den bringer dig i Tanke Danmarks Skjalde, En Blomst, en Green, et Blad, et sjældent Straa, Ei meer fra hver, og selv ei fra dem Alle. -- Her har du Kjæmpevisens friske Grønt, Her en Sancthansurt groet i Klosterkrogen; Her Holbergs Grangreen paa hvis Pile kjønt Vor Daarskab groer som Blomst, saa frisk som nogen.

Ambrosius Stub gav denne Rosenknop, Og Kingo, Brorson, Psalmens Lillieblade; Her en Passionsblomst, den har lukt sig op Ved Ewalds Taarer. Her er fra den glade Fa'er Wessel Humleblomsten frisk og sund, Schack Staffeldt: blaa Violer. Oehlenschlæger En Rosa mystica, saa blød og rund, Du seer de svundne Tider i dens Bæger.I denne Æbleblomst du finde kan Den danske Duft og Biens Braad og Honning Fra Baggesen. Her er fra Ingemann Den hvide Lotusblomst Skovsøens Dronning. Og her en Krusemynt med Runer paa Fra Grundtvig; Kløverblomst fra Christian Winther. En duftfyldt Asters du fra Hauch skal faae, Saa farvefrisk, som Ungdoms Hyacinter.

Og her har Heiberg, Hertz og Hostrup bragt Den danske Scenes rige Blomsterranke, Et Blad fra hver, der er i det nedlagt Humeur, Spøg, Poesi og Alvors Tanke. En Paaskeurt fra Boyes Blomsterløg, Paludan-Müller: Sjæl i Skjønheds-Kjolen; En bellmansk Hvidtjørn sender Erik Bøgh, Fra Søren Kirkegaard er Natviolen.

Fra Kaalund Kornblomst! Her Convolvoli, Groet under Krigens Tid om Hegnets Pile; En Tidselrose, Bredahls Poesi; Her Hyldeblomst fra Blicher, Brosbøll, Thiele. Det friske Veibredblad fra Alfarvei Carl Bernhard og Fru Gyllembourg nedlagde; Holst, Molbech, Bødtcher gav os Glemmigei, Studenternellike Poul-Møller bragte.

Og som et Silkebaand det friske Græsstraa, Saa dansk, saa blødt, saa skarpt i Ynde vaier, De Navne Ploug og Richardt staae derpaa; Tryk til dit Hjerte den Bouquet du eier! Den er saa stor, saa riig, en Deilighed; Og dog har du ei faaet fra dem Alle; Maaskee Guldregnen svulmer til os ned Just i den nye Slægt af danske Skjalde.Men Wilster, Goldschmidt, Carl Andersen, Carl Bagger, Overskou --? Vi mange savne. Bouquetten blev for stor, men du igjen Vil faae en ny med kjendte, kjære Navne. Thi plant i Glæde gamle Dannebrog Paa Kunst og Videnskabs Gud reiste Kirke, Syng: Danmark døer først med det danske Sprog, Det danske Sprog er Danmarks Dannevirke!"

H. C. Andersen.

~~~~~~~~~~~~~~~~

En Stemning.

~~~~~~~~~~~

Jeg Guds Verden har seet, Jeg har grædt der og leet; Visner hen, Roser hvide og rede!

Naar min Stjerne gaaer ned, Mon i Klarhed jeg veed Hvad ustandselig jeg gaaer imøde?

I den rullende Sø Skal min Tanke der døe, Det Levende blive det Døde?

Hvad jeg følte og sang, Skal det døe som en Klang I det udstrakte, mægtige øde?

H. C. Andersen.

~~~~~~~~~~~

Men Wilster, Goldschmidt, Carl Andersen, Carl Bagger, Overskou --? Vi mange savne. Bouquetten blev for stor,
~~~~~~~~~~~

men du igjen Vil faae en ny med kjendte, kjære Navne. Thi plant i Glæde gamle Dannebrog Paa Kunst og Videnskabs Gud reiste Kirke, Syng: Danmark døer først med det danske Sprog, Det danske Sprog er Danmarks Dannevirke!"

H. C. Andersen.

~~~~~~~~~~~~~~~

En Stemning.

~~~~~~~~~~~

Jeg Guds Verden har seet, Jeg har grædt der og leet; Visner hen, Roser hvide og rede!

Naar min Stjerne gaaer ned, Mon i Klarhed jeg veed Hvad ustandselig jeg gaaer imøde?

I den rullende Sø Skal min Tanke der døe, Det Levende blive det Døde?

Hvad jeg følte og sang, Skal det døe som en Klang I det udstrakte, mægtige øde?

H. C. Andersen.

~~~~~~~~~~~

Skibbrud og Frelse.

~~~~~~~~~~

Han til Hende.

Send Tanken, send Tanken tilbage Og mindes de henfarne Dage, Da Kjærligheds svulmende Drue Blev modnet ved Hjerternes Lue.

Vort Haab var en flyvende Snekke, Stor nok til at rumme os Begge ; Da dristig fra Stavnen vi stødte, Os deilige Eventyr mødte.

Med duftende Blomster i Stavnen Vi styrede Farten mod Havnen; Med Samklang i jublende Røster Vi hilste de vinkende Kyster.

Men aldrig vor Fod skulde lande Paa Lykkens forjættede Strande. Vor Snekke har Stormene jaget -- Nu flyde vi Begge paa Vraget.

Hun til Ham.

Se fremad, se fremad i Nøden, Vort Maal er paa hin Side Døden; Der Træet kan Knopperne skyde, Hvis Blomster engang vi skal bryde.I Dage, saa mørke og tunge, I Sorg, som kan ælde den Unge, I Taarer, som Kummer forvolder, Sin Skjønhed først Blomsten udfolder.

Og Ingen dens Krone kan plukke, Som kjender ei Sorger og Sukke. Men Sorger og Sukke forsvinde I Duften der gjemmes derinde.

Se fremad og ikke tilbage! Snart tier hvert Savn og hver Klage; Snart løber en Snekke i Havnen Med duftende Blomster i Stavnen.

P. Hansen.

~~~~~~~~~~~~
~~~~~~~~~~~~

Konungs Lön.

(Af Fru Fridrica Runeberg.)

I den öppna försalen, på kullen högt, sitter Cormar, den gamle kung. Ej bär han svärd vid bälte, ej sköld på arm; men vid drottens sida, på furans skalade stam, syns stråla hans ungdoms sköld, och spjutet står, en dröjande kämpe lik, i väntan, färdig att kalla till vapen konun- gens män.

Men Cormar synes ej gripa till spjutet nu, han kallar ej sina män. Hans blick hvilar i fjerran, der hafvets svartgröna, brusande böljor stänka sitt skum i vrede mot

I Dage, saa mørke og tunge, I Sorg, som kan ælde den Unge, I Taarer, som Kummer forvolder, Sin Skjønhed først Blomsten udfolder.

Og Ingen dens Krone kan plukke, Som kjender ei Sorger og Sukke. Men Sorger og Sukke forsvinde I Duften der gjemmes derinde.

Se fremad og ikke tilbage! Snart tier hvert Savn og hver Klage; Snart løber en Snekke i Havnen Med duftende Blomster i Stavnen.

P. Hansen.

~~~~~~~~~~~~

Konungs Lön.

(Af Fru Fridrica Runeberg.)

I den öppna försalen, på kullen högt, sitter Cormar, den gamle kung. Ej bär han svärd vid bälte, ej sköld på arm; men vid drottens sida, på furans skalade stam, syns stråla hans ungdoms sköld, och spjutet står, en dröjande kämpe lik, i väntan, färdig att kalla till vapen konun- gens män.

Men Cormar synes ej gripa till spjutet nu, han kallar ej sina män. Hans blick hvilar i fjerran, der hafvets svartgröna, brusande böljor stänka sitt skum i vrede mot

de tunga moln, som hotande sänka sig ned emot dem, och slunga hväsande blixtar i hafvets vildt sig bäfvande harm.

Hvad skådar Cormar, den gamle kung?

Se, hög reser sig den gamle kungens gestalt, fast böjd af år och strider. Vinden kastar kring kinden hans hvita hår, och den tunga mantelns veck flyger häftigt opp; men konungen fattar sitt spjut, och låter dess udd sakta falla emot skölden; och en ton susar derur, tyst hviskande, som den sista vågens fall emot stranden, en högsommarqväll, sen vindarna gått till hvila.

Men fram till konungen träder Eimar, hans sven. "Einar, ditt öga är ungt, din blick icke mattad af år, se, hvad skymtar derborta, ej långt från den rand, der hafvet slår sitt hvitaste skum mot Ben Darras klippa?"

"Herre Konung, der seglar en hafsörn i stormens famn. Sju dagar har du bjudit ditt hufvud till lek åt stormen; natt stundar åter. Sju dagar har din blick spejat förgäfves öfver hafvet efter vikingens skepp. Tror du ännu, att han skall återkomma?"

"Han skall återkomma. Den väldige skall icke besvika den gamle kung, som till honom satt lit. Cormar har skyddat de värnlöse; nu skall han, sjelf värnlös, icke sakna en arm, som strider hans fejd. Sjuttio års strider hafva bräckt styrkan i Cormars arm, den var tioårig, då den först höjde svärd i strid. Eimar, se, ditt öga är ungt, din
~~~~~~~~~~~~

blick ej fördunklad af år, ej af den skymning som bådar, att natt för den åldrige stundar. Se, höja sig icke segel, ja flera, bland böljornas skum!"

"Herre Konung, blott måsar sväfva öfver Ben Darras klippa, for att söka sig ett fäste, men drifvas af stormen ur sin kosa. Herre Konung, ljusa dragter hafva flera gånger fladdrat vid dörren, men våga sig icke ut emot din befallning. Vill du icke gifva tillstånd att beledsaga dig till hvila.""Rosor kunna icke motstå storm, dufvor icke krossa fiendens makt, daggdroppar icke vara landets väldiga värn. Eimar, se, ännu är den gamle örnens blick skarpare än den unge hökens, se, se, der brusar sjökonungens stolta drakskepp fram öfver vågen; se, se, der följer ett annat, ett tredje, ett fjerde. Ha, de kastas som spån af vågorna. Hör, hör, sång öfverröstar vågens dån, det är Haralds mäktiga segersång, som brusar öfver böljorna. Ha, Cormar den gamle är hämnad, hans ära är räddad! Är Lindannal fallen, eller skall han ännu fara på härjningståg mot en årbruten konung? Clenmor och Eisdan, som söner fostrade af mig, men oärligt lekande giljarelek med konunga tärnor och derföre visade från gården, hafva de fallit på sinafviga sköld i förrädisk fejd? Mornak, den vilde, och Carannal, öarnes kung, sofva de i mörkret?"

"Eimar, häng konungens sköld på dess plats öfver konungens stol, häng hans svärd och hjelm deröfver, och ställ spjutet lutadt emot samma pelare i salen. Ej mera skall Cormar speja öfver hafvet."

Spiselns väldiga brasa flammade med klart sken i kådiga stammar, och ljust strålade skenet från facklorna, högt burna af tjenarnes händer. På kungsstol satt Cormar den gamle, med blicken strålande och hufvudet högt buret; men natten var djup. Längre bort satt Arthur skald, med hufvudet lutadt emot harpan, och nere på bänkarne sutto konungens män.

Nu hördes vapenklang i försalen, vidt slogs dörren opp, och med raska steg trädde in Harald, vikingen, men lutade, i det han trädde under dörrträdets furustam, sitt högresta hufvud och aflyftände hjelmen sänkte han dess örnvingar ned till golfvet.

"Hell, Cormar Kung! Lindannal, din förmätne fiende är fallen, här lägger jag hans svärd för din fot. Mornakoch Corannal, hans förbundne, sända dig gisslan och tigga om nåd."

Då reste sig Cormar Kung, han tog ett steg, Harald till mötes, och sade: "Harad, vikingaeld! Cormars makt är icke mera en gubbes, hans ära är icke mera kränkt; hans krona saknar icke mera ett mäktigt hufvud att bäras af! Cormar Kung går med glädje till väntande forntida hjeltar. Dig helsar Cormar den gamle: Harald Konung!"

Men fram steg Gyrileif, konungens främste man, hotande låg hans blick bakom hopdragna ögonbryn, och han sade: "Kung, trettioett skepp gingo ut, ett var Haralds, trettio dina. Fyra kommo hem, ett var Haralds. Lätt är, spela vinst med annans insatts."

"Hå, blef dock striden så sträng, Harald! En krona är dig ju då en för ringa lön. Men Cormar Kung skall icke föra med sig obetald gäld till hjeltarnes rund. Med konungslig lön anstår honom att gälda den, som med konungslig bragd räddat hans ära - Harald, hör sagan om Cormars rikedom."

"Som en storm hade Cormar brusat öfver hafven. Som en stormil der den far fram och med brak fäller tallarna ner som rör och sopar tomt som en gata genom skogen, så var hans väg, der han tog land och härjade och förde rof till sina skepp. Men qvinnor hade han aktat som skrymmande och bräckligt gods, och han skydde att få salt vatten inom bord, af deras tårar."

"Men många år gick, och jag började tänka på, att snart blefve tid söka dödshugg i strid, för att icke åldrad och svag sitta bakom ugnen. Men en dag dref mig storm med skepp och med folk till en fremmande strand. Det var hit till min ålderdoms ö. Att åter gå till sjös dugde ej, ty skepp funnos ej mera, endast spillror på strandens klippor. Våra vapen ägde vi dock, och så gingo vi rakt till konungens gård, och ville med makt taga oss hem häri landet, ty att tigga mig det, som skeppsbruten, behagade mig ej. Men konungen satt som i djupaste fred, och innan han anade öfvervåld, voro hans män bundna eller dräpna. Men för konungens lif stred emot mig en mö med ett svärd, som hon ryckt till sig från en sårad man, ock jag fällde mitt, ty mig syntes som jag hade blifvit solblind."

"Och jag satte mig ned och tog hustru, och tog land som län af kungen. Men snart blef han död och jag styrde för land och rike, och blef mäktig öfver mina grannar. Men hon, som späkt den vilda hafsörnen, hon, strandens söl, slocknade och det mörknade omkring mig. Men tre stjernor strålade opp vid hennes död, och de hafva lyst in i mitt bröst. Men nu lyster Cormar Konung att lemna lifvet, dock icke vill han dö stråddöd i säng. Som fordna konungar vill han med sina skatter bestiga sitt skepp, och färdigt är det lastadt med klart brinnande ved till hans bål. Men hans skatter äro icke silfver och guld, sådant lemnade han åt sina män att skifta, hans skatter äro tre stjernor. En konung såg jag: för att hon icke skulle bli hans fiendes brud, dödade han dottren, och sände bort hennes lik på skeppsbål till hafs; föga var hon honom kär! Icke heller Cormar Kung lemnar sin ålderdoms ljus till pris åt vikingars lyckliga svärd; ej skall lågan från Cormars dödsbål, åt bortjagade förrädare, visa vägen till skyddlösa tärnor, de skola dela lott med sin fader! I dimmiga moln sitta de bortgångne hjeltar från Cormars konungaö, men till Wallhall, till sin födelsebygds gamla gudar, vill Cormar gå. Hans svärd, hans sköld skall följa honom dit. Hans tärnor skola der, liksom här, bjuda honom bägarn med skummande mjöd, men - Harald, en konungslig lön höfves dig: Endast tvänne skola följa den gamle. Harald, en stjerna gifver dig Cormar Kung: Välj!"Och konungen slog hand emot hand, och ned föll ett förhänge, som dolde ingången till ett annat rum. Der stodo tätt invid hvarandra trenne stjernor, trenne rosor, tre unga systrar, lika till vext och anlete, lika fagra, lika till ålder och drägt, blott att vid bröstet klädningen hopfästes å den ena med en hvit, å den andra med en röd, å den tredje med en blå blomma. Men då förhänget föll, och Haralds blick med undran hvilade på de tre systrarna, då vexlade de färg och den röda rosens egarinna blef sjelf röd, som den ros hon bar, den blå blommans slog ögat ned emot golfvet och en darrning genomfor henne, och den hvita blommans tärna blef hvit, som blomman vid hennes bröst.

Men Harald, vikingen, svarade: "Konung, icke var min sed, att taga lön för halfgjordt. Du båd mig straffa dina fostersöner, Clenmor och Eisdan. Jag fann dem icke hos din fiende, hos Lindannal Konung."

Och Cormar sade: "I olydnad och trötts gingo de hädan. Ryktet sade, att de tjenade öarnes konung, då han öfverföll och skingrade mina krigare. Hade Clenmor och Eisdan fört mina män i striden, desse skulle då icke svigtat."

"Konung, tvänne män slöto sig till din här, då jag förde den till kamp mot din fiende. Den dag, jag slog Lindannal, slogo desse Mornak och Corannal. Den dag? då jag hämnade din kränkta ära på en, strålade den genom dem klart på stranden af trenne riken. Cormar Konung, vill du löna endast mig, som blott gjort tredje parten af arbetet? Konung, eger du intet för dina söner?"

Och nere vid salens dörr stodo tvänne män, men de blottade sina hufvuden och stego fram och böjde knä inför sin fosterfader. Och han såg på dem vexelvis och hans öga strålade, men ännu sade han intet. Men Harald talade: "Mig gaf du ju att välja, Konung? Röda ros, vill du följavikingen på haf, i storm och i lust? mig synes icke ogildt, att du sjelf ock må ha ett ord med i saken. Vill du bo i mitt gungande hem? När det stormar på haf, skola vi dock ega ett lugn, när det är kallt på hafvet, skall hjertat vara varmt, och när längtan drifver oss till söder och söl, då fara vi dit, der rosorna stå bland myrten, och der orangelunder skugga de mjellhvita pelares rader, och bo der tills storm och vind oss locka till hafs och stundom till den strand, der vännerna här lefva i nord. Röda ros, röda ros vill du bli vikingens brud? Ung är min arm, varm forsfor min blod, hvi skulle jag dväljas under sotad ås och försinka min dag med att vara laduväkt åt bonden och vållare åt stugukarlens ko ? Nej, tack för din krona, Kung. Tvänne bröder kunna godt sämjas om en krona, men icke om en brud, gif dem en krona och tvänne brudar, Konung. Och din röda ros, herre Konung, vill hon följa vikingen, utan att hennes fägring bleknar och tvinar, då har du lönat honom som en Kung."

"Harald, Harald! Vill du lemna intet åt Cormar, den gamle! Ungdommen är dock alltid rik, den eger en verld, den gamle eger intet. Ödena vexla med årens gång. Dock - icke anstår Cormar Konung att afslå lön och medföra gäld til hjeltarnes rund! Välan, mina söner, söner tre, åt eder min kärlek, min krona och mitt hjertas rikedom: mina tärnor tre, min rikedom all."

Än en gång reste sig konungen, han talade högt, så att det ljöd kring salen vidt:: "Fattig, som han kom, går

Cormar Konung från sin mannaålders ö, han medför, som då, endast sitt svärd och sin sköld. Men han går med okränkt ära, som han kom, ty okufvad är hans makt! Strålar af mitt lifs söl, stjernor i min ålderdoms natt, tärnor, ni unga, än en gång vill min hand hvila på edra lockar. När solen gått opp, skall Cormar Konung föras

till sitt skepp, ensam skall han gå ut till hafvet med morgonens vind från stranden. Högt skall dess låga flamma i sky. Arthur skald, sjung dräpa öfver Gormar Kung."

Och ned i stolen sjönk den gamle kung. Men högt och klart ljöd sången, som stämdes opp af Arthur skald, och herrligt klang dess ton, som ett dånande stridsrop, som svärdklang mot sköldar. Men mildare ljöd åter sångens ton och bortdog slutligen i några susande slag på harpans strängar.

Och tysta, utan ljud sutto männen i salen. Men ur östervåg höjde sig klar, i rodnande glans, morgonens sol, och på de efter stormen ännu i skum fraggande böljornas tusende toppar strålade från hvarje ett glittrande sken. Men genom kungssalens öppna dörr föll en stråle in öfver slumrande kung. Och hans sömn var djup, ty han väcktes ej af strålen. Hans slummer var för djup för att störas af jordlifvets skiftande skuggor och dagrar.

Fridrica Runeberg.

Ved Stranden.

Du drager Sindet, underfulde Strand, til Eensomhed og Fred, naar Solen daler, og Aftenstunden over Bølgen maler med Farvetoner dunkle, blide den lille Fiskerhytte, Skibets Side, dets Seil og Master i det stille Vand. till sitt skepp, ensam skall han gå ut till hafvet med morgonens vind från stranden. Högt skall dess låga flamma i sky. Arthur skald, sjung dräpa öfver Gormar Kung."

Och ned i stolen sjönk den gamle kung. Men högt och klart ljöd sången, som stämdes opp af Arthur skald, och herrligt klang dess ton, som ett dånande stridsrop, som svärdklang mot sköldar. Men mildare ljöd åter sångens ton och bortdog slutligen i några susande slag på harpans strängar.

Och tysta, utan ljud sutto männen i salen. Men ur östervåg höjde sig klar, i rodnande glans, morgonens sol, och på de efter stormen ännu i skum fraggande böljornas tusende toppar strålade från hvarje ett glittrande sken. Men genom kungssalens öppna dörr föll en stråle in öfver slumrande kung. Och hans sömn var djup, ty han väcktes ej af strålen. Hans slummer var för djup för att störas af jordlifvets skiftande skuggor och dagrar.

Fridrica Runeberg.

Ved Stranden.

Du drager Sindet, underfulde Strand, til Eensomhed og Fred, naar Solen daler, og Aftenstunden over Bølgen maler med Farvetoner dunkle, blide den lille Fiskerhytte, Skibets Side, dets Seil og Master i det stille Vand.Du drager Sindet, skjønne Tryllespeil! naar Dagen svinder, over Dine Strømme Sabbathen hviler, Dine Bølger drømme, og alle Skibe gaae for Anker, - ikkun en Skonnert glider hen i Tanker, og Solen falder i de hvide Seil.

Men Aftnens Skygge voxer, tæt og luun om Jord og Hav, og Alting glider over i Stundens Hvile, Lund og Eng og Vover, - en Drossel slaaer sin korte Trille, og Søen gaaer mod Landet, sagte, stille, som Barnet drømmer i sin Vugges Duun.

Du skjønne Sommeraften: varm og blød Du synker over Verden; i Din Skygge som Elverfolket mine Drømme bygge. Din Stemning aander saa fortrolig fra Blomst og Bølge - Sjælen slumrer rolig, med glemte Sorger, i Dit

hulde Skjød.

H. J. Greensteen.

Sommerfuglene.

~~~~~~~~~~

Se her et Glas med mine Sommerfugle ! Jeg samled deres Larver ind, da Skoven endnu stod grøn; jeg gav dem friske Blade, af Eg, Liguster, Rose daglig nye, til alle skøde Hud og bleve Pupper, - saa laae de stille hen og voxed stille.

Nu bryder stundom een og anden ud af Svøbets Baand og flagrer om i Glasset. Dens Verden er et Fængsel, trindtom lukket, hvorhen den flyer: Papir er spændt foroven, til alle Sider daarer Glassets Klarhed, men spotter ikkun disse spæde Vinger, der miste Støvets Glands i haables Kamp, til Døden bringer Frihed, eller Nogen, som føler Medynk, aabner Døren for den og siger: "Flyv, Du lille Stakkel, flyv "fra dette snevre Fængsel til det store, "vi kalde Verden!"

Men hvor sælsomt, naar nogen Sommerfugl, der kom af Svøbet, saalunde flagrer mellem visne Blade i denne lumre Celle, se da vaagner en Livets Uro blandt de stille Pupper: paa Glassets Bund de røre sig i Svøbet.

Jeg tænker da: nu drømme de om Livet, om Solens Herlighed, om Nattens Skygge, om Blad og Blomst, - nu hige de derefter og ville kaste Klædebonnets Byrde, som hæmmer deres Flugt.Men naar det lykkes, naar Svøbet brister, Vingen foldes ud - hvor maa jeg ynke dem! De flyve da i Fangeburets runde Kreds: foroven en Himmel af Papir, og rundtomkring de klare Skrankers Haan - et Glimt af Solen, et livløst Glimt, som kun gjør Luften tung, og visne Blade, ingen Livets Farver og intet Haab!

Saa lad da Vingen synke, utrættelige Flyver, lad den synke og sig, om Du formaaer: "Jeg er en Puppe, "end ikke skabt til Liv; men jeg vil vaagne, "naar Tiden kommer, under Luftens Blaa "og tømme Livets Bæger."

Denne Tanke jeg holder fast: i Sorgens dunkle Kilde den sænker Trøst, naar Hjertet græder stille.

H. J. Greensteen.

Guldbryllupssang.

~~~~~~~~~~

Der ligger et Huus mellem blomstrende Træ'r, og rundtom gaaer Urtehavens Gange; om Vaaren der samle sig Irisk og Stær, i Nøddehækken lyde dens Sange. Men naar det lykkes, naar Svøbet brister, Vingen foldes ud - hvor maa jeg ynke dem! De flyve da i Fangeburets runde Kreds: foroven en Himmel af Papir, og rundtomkring de klare Skrankers Haan - et Glimt af Solen, et livløst Glimt, som kun gjør Luften tung, og visne Blade, ingen Livets Farver og intet Haab!

Saa lad da Vingen synke, utrættelige Flyver, lad den synke og sig, om Du formaaer: "Jeg er en Puppe, "end ikke skabt til Liv; men jeg vil vaagne, "naar Tiden kommer, under Luftens Blaa "og tømme Livets Bæger."

Denne Tanke jeg holder fast: i Sorgens dunkle Kilde den sænker Trøst, naar Hjertet græder stille.

H. J. Greensteen.

Guldbryllupssang.

~~~~~~~~~~

Der ligger et Huus mellem blomstrende Træ'r, og rundtom gaaer Urtehavens Gange; om Vaaren der samle sig Irisk og Stær, i Nøddehækken lyde dens Sange.Der vandre to Gamle i Lindenes Hegn, de tale om Timer, som er svundne, om Dage med Solskin, om Dage med Regn, om Kjerlighedens Himle, som er vundne.

Han siger: "Hvad giver vor Alderdom Fred, "og hvad gjør vor Hviletime rolig? "Det er jo det Arbeid, vi øvedes ved, "der breder Fred om Alderdommens Bolig."

Hun siger: "De Blomster, som Abilden bød, "nedover os strøede Vaarens Smykke. "De Kjerligheds Blomster, som sank i vort Skjød, "gav Alderdommen Fred og stille Lykke."

De binde, de Tvende, paa Mindernes Krands med Gammen i Hviletimens Stilhed, til Dæmringen kommer med Stjernernes Glands, med Blomsterduft og Aftenstundens Mildhed.

Du glæde de Gamle, velsignede Vaar, Gud skjenker, naar Mindets Fugle synge! O, Guldbryllupskrands om det graanede Haar, Du pryde deres Hoved uden Tynge!

H. J. Greensteen.

Till min son,

(då han lagerkröntes vid Phil. Doctors-Promotionen i Lund 1865.)

Det är solsken öfver lifvet, liksom junidagens färg ligger utbredd öfver kornfält och skogar och berg, liksom junidagens gullglans på sprittande sjö, på syrenernas klasar och på liljornas snö.

Det är blomdoft och helsa i middagens vind, som fyller dina lungor och smeker din kind, och det spelar genom lunden, hvad nyföddt lif deri! det är en tusenstämmig pastoralsymfoni.

Det är solsken öfver lifvet, det är fröjd, det är fest, entusiasm och flamma; njut dagen som du kan bäst! i lagern kring din hjessa bind friska rosor in, töm glaset i sorglös yra och svärma och brinn!

När den himlaburna glädjen i en flygtig sekund kommer att sjelfmant trycka en kyss på din mund, håll henne fast, slå armen om tjuserskans lif! -- der halkar hon re'n ju undan för ditt smäktande: "o, blif!"

När ett ögonblick lyckan vid din sida slår sig ner och med rågade bägarn dig ljuft i ögat ser, tvemännings drick, och heldre för djupt, än för smått! bouqueten är re'n försvunnen förrän timman förgått.

Med stift och griffel tafla beräknar du stjernans ban och vädren hur de vexla från stiltje till orkan, ej räknar du din morgon med all din visdom ut, -- i dag är glans öfver lifvet, så sola dig och njut!Men ett står för oss alla oåterkalleligt fast: på trolös bölja vi drifvas af nyckfulla vindars kast; kölen är vår och rodret - en jernhand derom spänn! men anden, som fyller seglen, -- herre för sig är den.

Och der komma, hur allt sig vänder, och der komma för enhvar dagar, då fästet mulnar och stormen uppåt drar, då öfver lifvet det faller en skugga tung och bred, då midnatt sjunker i förtid öfver rymderna ned,

Då det knakar i hvarje fogning af hvad stolt du har byggt, då det brister och faller i spillror hvad du trodde fast och tryggt, då lifvets väldiga allvar med sitt: "ek Theon anangkä" fattar dig i din skullra och trycker dig i knä.
~~~~~~~~~~

Då, - om du yngling varit med eldig själ och håg, och vetat att njuta lifvet, när rosigt det för dig låg, då vet, att vara ej mindre i pröfningens stund en man! Enhvar kan ärligt kämpa, om han än ej segra kan.

Då vet, att lyfta ditt sinne öfver ödena högt och att åter resa din nacke, om ett ögonblick krökt, och att åter lappa ditt segel, om slitet i kras, och att åter trotsa vågen och stormarnas ras!

Då vet, att söka och finna i ditt hjerta, i din barm, den heliga kraft, som döfvas af inga åskors larm! tag ditt fotfäste åter som en stridsman, båld och god, med oförvilladt öga och med oförryckt mod!Ty på vandringen genom lifvet, hvart heldst, hur heldst det bär, lärdomen, konsten, snillet, väl herrlig vägkost är, men modet, mannamodet, som gifver bedriften stål, dock bäst af allt och säkrast dig förer till resans mål.

Der alla böckers vishet ej längre räcker till, der hjelper det, att din vilja det riktiga redligt vill, och der din tanke tröttnar, der lär du efter bli, om ej i ditt bröst det sväller af ädel energi!

Träd derför ut i verlden, ej endast lagerkrönt, -- det rustar dig ej för lifvet, om än det pryder skönt, -- men träd derut i pansar, att striderna hestå, handen till handling knuten! "frist mod, I gossar blå!"

Orvar Odd.

Stille Timer.

Naar Dagen stille synker, Men Stjernen tindrer frem, Useet og lydløst aabner En Haand min Dør paa Klem. En liden Alf med Guldspiir Tyst svæver indad den. Hun kysser paa mit øie Og rækker Spiret hen.

Jeg griber det og svinger, Da brister trange Muur, Da vorder til et Tempel, Hvad nylig var et Buur. Men hvad mit øie skuer, Kan Pen ei skrive ned - Om slig en Glands og Glæde Kun tause Hjerter veed!

-- Dog loved hun: Bliv trofast I al din Tro og Haab, Da skal engang din Stræben Nok fange Livsens Daab -- Af hvad Du faaer at skue I denne Stund ved mig, Skal da for Andre tændes Et Straaleglimt ved Dig!

Carl Andersen.

Hjertesorg.

Engang mit Sind var rankt og let - Svig end ej jeg prøved! -- Nu luder det mod Støvet, Dødskudt og vingetræt. Ak aldrig, aldrig dulmes mit Savn i Blund.

Hver Morgen klinger Busk og Træ, Hvor jeg gaaer i Lunden; Sangfuglen aabner Munden Og hilser fra sit Læ - Men aldrig, aldrig synges mit Savn i Blund.

Og gaaer jeg mig en Sommerkveld I de dybe Dale, Jeg hører stille Tale, Et Svar fra Sjæl til Sjæl - Men aldrig, aldrig tales mit Savn i Blund,

Naar Lærken flyver over Hav, Bort fra lange Nætter, Mens kun en Spurv sig sætter Og kviddrer paa min Grav - O mon den, mon den kviddrer mit Savn i Blund?

Carl Andersen.

Stridshingsten.

Da bruste Manken som en Busk Paa Heltens blanke Hjelm, Og øiet glimted som et Sværd, Der draget er til Kamp, Og Bringen hvaltes som et Skjold, Der bryder Landsens Spids, Og Skummet hvidned Hals og Bov - Da bar den ham til Strid.

Nu hænger Manken som i Sorg Et Flor om Fanens Flig, Og Øiets Glimt er Stjernens Glimt Bag Uveirsnattens Sky, Og Bringen er en kornsaaet Skrænt, Hvor Hagl og Lyn slog ned, Og ravnesort er Hals og Bov - Nu følger den hans Liig.

Carl Andersen.

Kung Kristian II i Sönderborg.

~~~~~~~~~

Kung Kristian satt uti Sönderborg Och sad' till sin gamle knekt: Min trogne Peder, haf ingen sorg! Mitt danska folk är käckt. Med kejsarens hjelp skall det sig resa; Vi skola i blod två af vår nesa; Vi skola strypa den tyska korp Och gissla pilten från Wasa torp. Vi skola åter beherrska norden, Ty snillet, Peder, regerar jorden.

Bedröfvad svarade knekten då: O herre, din tid är all. Din arm är maktlös, din hjessa grå, Och kejsaren glömt ditt fall. En fängselmur är ditt rikes gränser, Och intet svärd vid din sida glänser, Din här är slagen, din thron är såld, Din Norby smäktar i tsarens våld. För dansk, som tysk, är ditt namn en fasa, Och Sverge jublar kring Gustaf Wasa.

Hvad! -- uppfor kungen med väldig harm, Titanen i fjettrar snörd; -- Är jag ej den nya tidens arm, Som mejar fälten till skörd! Blott jag förstått att ur gruset leta Den stora tanken af Margaretha. Ett folk skall bygga i nordens land; En lag skall knyta dess styrkas band; Rom skall ej ockra med menskosjälar Och frihet adla ett folk af trälar.Min ädle herre, var knektens svar, Din mening var kanske god. Stor var den säkert. Dock sägs, du har Utgjutit nog mycket blod. Du folken bjöd hvad ditt snille mätit, Men folkens hjerta har du förgätit. Min herre konung, du har förglömt, Att ock ditt hjerta har klappat ömt Och lidit, blödt under lifvets skiften . . . Dyveke skådar på dig ur griften .. .

Hvit som en snö vardt kung Kristians kind -- Hans ljungeld slocknade brådt; Hans storm förbyttes i sommarvind; Han hade sin knekt förstått. -- Ve, är det sannt, som du säger, Peder, Så vill jag stiga i grafven neder. Jag har förfelat min lefnads mål. Hvad båtar menskan en barm af stål Och tankens storhet och planer bjerta, Om icke snillet har menskohjerta?

Z. Topelius.

Katharina Månsdotters vaggvisa för konung Erik

På en skön tafla, exponerad i Stockholm 1866, har E. J. Löfgren framställt Erik XIV efter Sturemorden sofvande i Katharina Månsdotters sköte.

Sof, du stormiga hjerta, sof, Sof i mitt lugna sköte! Tyst omkring dig är skogens hof; Eken susar Guds allmakts lof. Sof i mitt sköte Dagen till möte! Gud allena är ljus, men verlden är natt.

Sof som förr vid din moders barm, Sof på din fallna krona! Höghet kyler, och guld gör arm ; Kärlek ensam är rik
~~~~~~~~~

och varm. Sof på din krona! Gud kan försona. Gud allena är ren, men vi gå i synd.

Sverges rike är nu min famn; Sof i ditt kungarike! Hat går vilse, men tro ger hamn, Och välsignadt är Herrens namn. Sof till Guds rike ! Sorgerna vike. Gud allena är hög, men vi äro stoft.

Z. Topelius.

Det lukkede Land.

~~~~~~~~~~~~

Der er en vaarlig Egn med idel klare Dage, med Ynde, som ei falme kan; den har ei noget synligt Hegn, men dog i Sagn og Sage den nævnes som et lukket Land.

For Kløgt, der gaaer paa Spor, det ligger langt af Leden, og fjernt det er fra banet Vei; der drager sig en Tryllesnor om det forborgne Eden, hvis Sted i Verden kjendes ei.

Men den, der kommer did, har Lykken fart iblinde, han gik som i et Ledebaand; han spørger ei om Sted og Tid, han er med Et derinde hos Feen, som er Vaarens Aand.

En Helt med Skjold og Stang af Arthurs Ridderskare, Hr. Gawain rig paa Seiersry, han førtes fra sit Telt engang til dette underbare Lyksalighedens Rosenly.Hos Vaarens Fe forsvandt hans barske Krigermine, og glemt var Leirens Vaabenlarm. Saa mild og let en Lænke bandt den deilige Florine om Helten med sin hvide Arm.

Tilsidst dog Hjertet slog i ridderlige Længsler, der drog ham bort fra Fredens Havn. Hos Vaarens Fe han Orlov tog og sagde: snart du fængsler mig atter, Hulde, i din Favn.

Til mangen vældig Dyst han sporede sin Ganger, og vandt sit gamle Ry igjen, men ogsaa til den tabte Lyst, af stille Savn og Anger, med større Magt han droges hen.

Hr. Gawain tog afsted og sagte Tryllelandet, og drog saa vidt i Verden om. Men, ak, omsonst var hvert et Fjed, og Hjertets Haab var strandet, da han igjen til Leiren kom.

Paany med Heltes Tog han drog i Arthurs Krige, vandt Guld og Glands i alle dem; men stadigst færdedes han dog i Savnets øde Rige, og bragte intet Bytte hjem.Og tidt i Skovens Hal skred hen ad dunkle Gange den længselfulde Riddersmand; og hørte skjulte Kilders Fald og fjerne Fuglesange, der nynned om Florines Land.

J. S. Welhaven.

Et Tab.

~~~~~~~~~

Salen var tom og Festens Spor ryddedes hurtigt bort derinde. Hvor var nu Gjesternes muntre Chor? Spredet i alle fire Vinde. Sangen var sungen, Strengen var sprungen, og dybt er sjelden en Festdags Minde.

Der just havde vi Glæden fat, Hjertensglæde blandt Sjelefrænder; men, som en funden, forkoglet Skat, slap den os og med Et af Hænder. Lykken var svunden, forleden Stunden med Liv, som aldrig tilbagevender. Og tidt i Skovens Hal skred hen ad dunkle Gange den længselfulde Riddersmand; og hørte skjulte Kilders Fald og fjerne Fuglesange, der nynned om Florines Land.

J. S. Welhaven.

Et Tab.

~~~~~~~~~

Salen var tom og Festens Spor ryddedes hurtigt bort derinde. Hvor var nu Gjesternes muntre Chor? Spredet i alle fire Vinde. Sangen var sungen, Strengen var sprungen, og dybt er sjelden en Festdags Minde.

Der just havde vi Glæden fat, Hjertensglæde blandt Sjelefrænder; men, som en funden, forkoglet Skat, slap den os og med Et af Hænder. Lykken var svunden, forleden Stunden med Liv, som aldrig tilbagevender.Sidste Stund af saa lang en Rad lyse Timer paa Ungdomsbanen, hvor til en Krands med duftende Blad føied sig Digten, Haab og Anen, i Samlivs Gammen, ved Arneflammen, eller i Ly hos Birken og Granen.

I vort Farvel fra Ven til Ven lod sig et dæmpet Suk fornemme: Ingen kan samle vor Kreds igjen, eller dens brudte Harpe stemme. Tider skal komme, travle og tomme, og de skal bringe vort Savn i Glemme.

Tiderne kom, og mangen Gang mødtes det løste Samlivs Rester; aldrig dog kunde dets Efterklang samle dem mer som Mindets Gjester. Ringere Glæde vinker til Sæde de fordums Venner ved Nuets Fester.

Ene jeg sad en høstlig Kveld og lod fjernt mine Tanker drage, og i Erindrings tonende Væld hørte jeg Nyn fra hine Dage. Sangen er sungen, Strengen er sprungen; en bævende Klang er her tilbage.

J. S. Welhaven.

I et Traadvindsel

til en kjøbenhavnsk Bazar.

~~~~~~~~~

Fra Norge flyver dette Blad, og som et vildsomt Løv det er: det ved nok Vei til Axels Stad, men ei hvor det skal dale der.

Den Haand, der sender det afsted, med sød Erindrings Fingerkys. fik af de danske Rosers Bed saa mangen Skjenk forlængst og nys.

Og flyver Bladet vildsomt nu, det naaer dog vist et venligt Hegn, og finder der et Blik, en Hu, som tyder mildt dets Runetegn.

Gud signe dig, du danske Vang: dit Folk, din Skov, din Blomsterkyst, og Tak for Duft og Fuglesang og Sjelefryd og øienslyst!

J. S. Welhaven.

En Sangfugl.

~~~~~~~~~~~

Hvor Larm af Fossevældet kuer al anden Røst, der bygger og boer paa Fjeldet en Fugl med Sangerbryst. I
~~~~~~~~~~~

dunkleste Klippekløfter, ja tæt ved Elvens Fald, sin freidige Røst den løfter; og derfor hedder den Fossekal.

Mens Regn af Skummet driver gjennem dens Rugested, dens Sang og Flugt beliver Vandenes øde Bred. Men mangen en Gang, tiltakke for Triller og blide Kvad, faaer Fuglen over sin Nakke et isnende, umildt Styrtebad.

Dog aldrig den forlanger at kvæde i Blomsterduft, og ei som Skovens Sanger den undflyer Vintrens Luft. Paa Is, som Taage slører, i Elvegruben trang, alene for døve Ører den hæver endnu sin friske Sang.

Men skal en Sanger trives i Fossekallens Kaar, maa han for Alting drives af Iver, som forslaaer; dertil af Himlen skjenkes en rigtig Fjederpelts, som taaler at overstænkes af bistert brusende Vand tilfjelds.

J. S. Welhaven.

På Högfjellen.

Ett lösryckt blad ur mina Reseminnen.

(Af Oscar Fredrik.)

\~~~~~~~~~~

Vill någon följa med på färden uppåt Sognefjellens snöbetäckta höjder, så vare han välkommen. Men fort, ty ingen tid är att förlora, dagen gryr och vi hafva lång väg framför oss. Det är fem styfva norska mil qvar till kusten i Bergens stift, ehuru vi redan i går tillryggalagt två mil ifrån den öfversta bygden i "Lom". Vi böra vara framme tills i afton; natten torde vara ruskig deruppe bland snögubbarne; alltså till häst och -- "Afsted"!

-- -- -- Vi måste taga farväl af de sista Sæterna vid den djupa fjellsjöns fridfulla strand; men vi göra det icke utan saknad. Huru egendomliga förefalla icke Sæterlifvet och Sæterstugorna för den besökande främlingen! Denna låga och mörka boning, huru torftig förekommer den oss icke vid första påseendet; och likväl huru hjertlig och ofta oväntadt frikostig är icke den gästfrihet, som

Men skal en Sanger trives i Fossekallens Kaar, maa han for Alting drives af Iver, som forslaaer; dertil af Himlen skjenkes en rigtig Fjederpelts, som taaler at overstænkes af bistert brusende Vand tilfjelds.

J. S. Welhaven.

På Högfjellen.

Ett lösryckt blad ur mina Reseminnen.

(Af Oscar Fredrik.)

~~~~~~~~~~~

Vill någon följa med på färden uppåt Sognefjellens snöbetäckta höjder, så vare han välkommen. Men fort, ty ingen tid är att förlora, dagen gryr och vi hafva lång väg framför oss. Det är fem styfva norska mil qvar till kusten i Bergens stift, ehuru vi redan i går tillryggalagt två mil ifrån den öfversta bygden i "Lom". Vi böra vara framme tills i afton; natten torde vara ruskig deruppe bland snögubbarne; alltså till häst och -- "Afsted"!

-- -- -- Vi måste taga farväl af de sista Sæterna vid den djupa fjellsjöns fridfulla strand; men vi göra det icke utan saknad. Huru egendomliga förefalla icke Sæterlifvet och Sæterstugorna för den besökande främlingen! Denna låga och mörka boning, huru torftig förekommer den oss icke vid första påseendet; och likväl huru hjertlig och ofta oväntadt frikostig är icke den gästfrihet, som

bergsbygdens oförderfvade barn utöfva mot den tröttade vandraren.

Spenvarm mjölk, nykärnadt smör, ferskt renkött och ett par af dessa oförlikneliga "Fjell-Örreter", som vi nyss
~~~~~~~~~~~

sågo uppfångas ur det kalla snövattnet i sjön der nedanföre, -- se der en ypperlig kost, och kryddad, som den är, med den starka matlust, som luften häruppe alstrar, kan måltidens smaklighet endast öfverträffas af sömnens ljuflighet på den mjuka bädden af nybergadt doftande hö.

På tröskeln qvarstå de vackra "Bud-dejerne" i sina nätta Gudbrandsdalska folkdrägter, nicka oss vänligt farväl, och önska sitt godmodiga "Lykke paa Reisen!" Ja, de qvarstadna der följande oss med blickarne så länge till dess vi försvunnit på "Stigen", som kröker sig omkring nästa fjelludde. Sade jag stigen? Ja visserligen bär den detta namn, men aldrig gjorde jag mig föreställning om en sådan "ridstig"; och det fordras i sanning denna egendomliga race af fjellhästar, för att ryttaren må komma helbregda fram. Den går ömsom genom strida fjellforssar, der man tror sig hvart ögonblick blifva bortförd, ömsom öfver bråddjupa insjövikar, der döden lurar lömskt blott några få alnar vid sidan, på tjugu famnars djup; ömsom deremot öfver de branstaste hällar, riktiga ättestupor, der naturen likasom tyckes hafva roat sig med att hopa massor af kantiga och vacklande stenar, på hvilka en vanlig häst-hof omöjligt kan få säkert fäste. Men se dessa modiga och kloka djur, huru försigtigt de afväga alla sina rörelser, och huru väl de beräkna sina steg, och du skall, likasom jag, få det mest obegränsade förtroende till dem; du skall obekymrad framtränga öfver de mest obanade stigar, på branterna af de hemskaste bråddjup. Stupar någonsin en af dessa ypperliga hästar, och detta hände ett par gånger under vår färd, då är det oftast på jemförelsevis väl banadmark, der hästen förmodligen icke tycker uppmärksamhet vara af nöden.

Vi stiga alltmera. Småningom bortdö ljuden af koskällor och Sæters-lurar; ett skarpt och svalt vinddrag, som går under namnet "Fjeld-snoe", stryker ned långs efter dalsträckningen och förtager dessa sista påminnelser om samfundslif och civilisation. Vi hafva längesedan lemnat den egentliga bygden bakom oss. Fjellnaturen står nu framför oss, omgifver oss i hela sitt vördnadsbjudande majestät, sin högtidliga ensamhet. Den forssande "Bæverelvens" dån är det enda ljud som ännu störer tystnaden, men detta blifver allt mindre mäktigt ju längre färden går, ty vattenmassan minskas allt mer, hvaremot fallet blifver allt brantare. Slutligen är elfven förvandlad till en liten vildsint fräsande och skummande rännil, som hoppar från sten till sten, störtar sig från afsats till afsats, vridande sin silfverfåra i de mest fantastiska bugter.

Det hade varit en mulen morgon; det vill på dessa höjder såga: vi hade varit insvepta i en fuktig och tät dimma; men fjellsnoen begynner nu att jaga molnen framför sig och likasom sopa dem undan allt längre uppåt högfjellens kammar. Slutligen blånar himlahvalfvet öfver oss; genom delade skyar skjuter en ljum solglimt fram öfver högslätten; nu en ljusare strålblick, nu en annan, en tredje -- -- -- det klarnar!

O hvilken syn! Aldrig, aldrig går den ur mitt minne. Outplånadt och outplånligt qvarstår dess intryck. Framför oss en stor gletscher, den så kallade "Smörstab-bræen", ur hvars kalla sköte vår gamla bekanta "Bæverelv" uppsväller, för att småningom och genom många besvärligheter hinna vesterhafvets strand.

Solens klaraste middagsstrålar leka just i detta ögonblick på glacièrens skimrande yta; nu blixtrar den såsom ett smycke af de dyrbaraste demanter, nu är den klartgenomskinlig som den renaste kristall, nu åter skiftar den i grönt och blått som de skönaste "aiguemariner" eller "safirer", och alla dessa olika färgskiftningar mångfaldigt omvexlande genom snabbt förbijagande skyars skuggspel!

Ofvanom gletschern reser sig ett mäktigt fjell med det vilda namnet "Fanarauken". Det kan betraktas såsom en fristående förpost för den bergsträckning, som under benämningen af "Hurungatindarne" bildar högsta delen af "Jotun"- eller Sogne-fjellen. Fanaraukens väggar synas delvis betäckta med mjellhvit snö, delvis teckna de sig mörkt beskuggade, ja nästan svarta, hvilket tager sig temligen hemskt ut emot den kallt ljusgröna färgton, som luften alltid antager i närheten af den eviga snön.

Hurungatindarnes spetsar, med en höjd öfver hafvet af 5 till 9000 Svenska fot, äro branta och taggiga; snödimman, "Fjeldskodden" tyckes likasom haka sig fast vid dessa, och då ett svagt luftdrag sträfvar att bortföra de lätta skyarne, hvirfla de sig uppåt, och man får en icke så otrogen efterhärmning af halfutslocknade, rykande vulkaner, hvilket ökar det egendomliga i taflan.

Framför oss, till höger, finna vi oöfverskådliga snöfält och höjder, och ändå säger man oss, att detta år är

snömassan ovanligt liten på fjellen. Längesedan hafva vi lemnat den sista qvarters-höga dvärgbjörken bakom och under oss. Nu nalkas vi snögränsen, vi hinna den, vi hoppa af våra hästar för att kasta snöboll. Det är den 15 Augusti! Luften blifver hastigt afkyld. Den liknar närmast en af dessa klara och kalla vårmorgnar i Stockholm, då nordan blåser; men den har likväl något vida mera uppfriskande, och är alldeles befriad ifrån den obehagliga, raa skärpa, som alstrar frossor och andra sjukdomar. Här vet man ju knappt hvad sjukdom vill säga; här känner man tvertom helsan vara bofast, man insuper den i hvartenda andedrag. Likasom blicken fritt kan ströfva omkringöfver de oändliga högslätterna, så inandas lungan med vällust den rena bergluften. Man blir på en gång glad och högtidlig till mods. Tanke och känsla höja sig med marken, vidga sig med utsigten, och medvetandet häraf är så mycket ljufligare, som de nyss voro likasom tryckta och tyngda af de öfverhängande fjellarne i den trånga Sæterdalen. Man känner sig så långt -- långt borta ifrån den verld, hvari man vanligen umgås, nästan skiljd från jordelifvet, och plötsligt försatt ansigte emot ansigte med naturens allsmäktige Skapare! Man erkänner sin egen ringhet och vanmakt. Ett snömoln -- och man begrafves, en dimma - och man förlorar den enda, genom små stenkummel sparsamt betecknade stråt, som skall vägleda fjellvandraren till den aflägsna bygden.

Aldrig hade jag erfarit någon sådan känsla, om icke måhända under en svår storm på den ensliga Atlanten, eller kanske äfven vid åsynen af Sahara-öknens sandhaf från Cheops-pyramidens spets. Men i sistnämnda fall har man grannskapet af en odlad trakt och en folkrik stad; man behöfver blott vända sig om för att se Cairos minareter och citadell. På hafvet åter gifver åtminstone eget fartyg en hvilopunkt för ögat. Jag befinner mig der ombord omgifven af en mängd menniskor, hvilka alla deltaga i en verksamhet, som gifver full sysselsättning åt mig sjelf; dessutom känner jag mig hafva mitt hem med mig. Här deremot, här är jag lösryckt från allt, ett litet stoftgrand på den djupa snödrifvan. Jag inser min obetydlighet allt tydligare, ju större och mäktigare de naturföreteelser framträda, hvilka ifrån vördnadsbjudande hvila så lätt, så hastigt kunna väckas till förödande strid och bereda vandraren en säker undergång.

Dock på oss gick det ingen nöd, och det är blott undantagsvis som man löper fara. Med ett par dagars proviant, med säkra och oförfärade vägvisare, uthålligahästar och framför allt med friskt mod och godt lynne, går det vanligen bra. Hvad det friska, goda lynnet beträffar, så är detta en skänk af högfjellen, en välkomst och tacksamhetsgärd till de sällsynta resande som finna sin väg hit upp.

Vår lilla "karavan", denna benämning är icke så alldeles opassande, har ett ganska pittoreskt yttre; man må nu se på sjelfva resenärerne i sina grofva regnkappor, bredskyggiga hattar och höga stöflar, eller på de små, långhåriga ridhästarne, med sina starka knubbiga lemmar och täta kortklippta ståndmahnar, eller ock på de ännu mindre hästar, som bära vår packning i en slags klöfsadlar. Dessa kloka och ihärdiga s. k. Klöfje-Heste äro kanske mest värda uppmärksamhet, åtminstone förekom dett oss så med dem, som följde oss öfver fjellen. Jag förstår ej att de icke digna under sina tunga och skrymmande packningar, hvaraf nästan hela kroppen skyles, och ännu mindre huru de så lätt och vigt kunna hoppa från en häll till en annan, så försigtigt och dock beslutsamt kunna hjelpa sig utföre branta och slippriga sluttningar, och så obehindradt kunna genom vada dessa små men djupa fjellvattnen, hvilka under namn af "Tjærn" så ofta möta på vägen. Det mest förvånande af allt är likväl, att våra "klöfjehästar" alltid ville vara främst, ja trängde sig med våld fram, om ridstigen var aldrig så smal, och bråddjupet bredvid aldrig så brant. Sedan de väl kommit i spetsen, tycktes de likasom vilja leda hela tåget. Hvem ledde dem sjelfva? Endast den instinkt naturen nedlagt hos dem. Fjell-lifvet och det dagliga förtroliga umgänget med de mäktiga naturkrafterna skapa något likartadt äfven hos den enkla innebyggaren af Norriges högdalar. Bland typerna för en sådan må jag nämna en gammal renjägare, som vi mötte på högsta delen af vår väg. Sjuttio vintrar hade snögat i hans hår, men det prydde ett högburet hufvud. Stödd mot sin grofva,men säkert träffande reffelbössa, orörlig som en bildstod, sådan mötte honom först våra blickar på en höjd framför oss. Tyst och allvarlig var hans helsning, och lika orörlig stod han ännu qvar, när han snart försvann ur vår åsyn. Så får han tillbringa många långa timmar, ja kanske dygn, för att vinna sitt knappa bröd. Mig synes det verkligen hårdt förvärfvadt, men han är belåten med sin lott, han känner ingen bättre, verlden har icke lockat honom till oförnöjsamhet.

Ej långt derifrån låg en liten stenkoja, förfallen, Öde och föga inbjudande. Likväl är den en välsignad tillflyktsort för resande som mötas af yrväder eller svåra stormar, och icke det präktigaste hotell uti en hufvudstad lärer väl

någonsin beträdas med sådana känslor af tacksamt välbehag som de hvarmed denna usla "Fjeldstue" tages i besittning af uttröttade, stelfrusna och förirrade fjellvandrare.

Lyckligtvis behöfde vi dock ej söka skydd eller lä. Vädret blef allt ljummare och vackrare, luften allt klarare. Ungefär "Midfjelds" upptäckte vi efter en stunds letande de af oss tingade hästar ifrån Bergens-sidan. Att beställa friska hästar sig till möte, då man reser öfver fjellen, är ett försigtighetsmått, som jag råder hvar och en att om möjligt icke uraktlåta; men jag bör dock, sanningen till ära, tillägga, att våra hästar ingalunda syntes uttrötade, oaktadt sex timmars ridt denna, och fyra timmars föregående dagen, allt under beständigt stigande. I den fria, friska luften tillreddes och förtärdes en enkel måltid; bättre smakade mig aldrig någon. Under tiden gingo hästarne lösa omkring, sökande efter mossa i någon bergsskrefva.

Sedan vi rastat en timmas tid svingade vi oss med stärkta krafter åter upp i sadeln och fortsatte vår ridt. Det var ännu goda fem timmars väg till hafskusten.

Efter hvad vi redan,sett, trodde vi verkligen icke att en ny fjellutsigt, öfverträffande de föregående, kunde mötavåra blickar; och likväl bedrogo vi oss. Något mera storartadt skönt, något mera öfverväldigande sublimt än utsigten ifrån den sista "Hougen" innan nedstigandet tager sin början, kan man ej tänka sig. Framför oss hägra de tre "Skagastöls-Tindarne", näst de högsta på den Skandinaviska halfön. Öfver 9000 svenska fot resa sig deras jemnhöga hjessor. De stå der så klara, som vore de oss helt nära, men de ligga dock en half dagsresa aflägsna. Till deras fot har menniskan framträngt; deras toppar har ingen dödlig beträdt. De synas också förfärligt branta; snön kan ej få fäste, utan kantar blott här och der fjellväggen likasom en slingerväxt, eller gömmer sig i någon djupare klyfta der vinden, som här uppe är snöns enda fiende, förlorat sin kraft. Berget har en kall stålgrå färg, och kring de spetsiga topparne leka lätta snödimmor i ständigt vexlande former, ömsorn skockande sig, ömsom plötsligt försvinnande likasom bortjagade af en osynlig makt.

Föröfrigt, rundtomkring oss samma mörka, taggiga spetsar af "Hurungatindarne", omvexlande med bländande snöfält, hvilka, i synnerhet emot nord tilltagande i vidd, antyda det nära grannskapet af den vidtberyktade "Justedalsbræen".

Är då taflan dermed färdig? Nej, ännu har blicken endast ströfvat omkring på de solbeglänsta höjderna; men nu -- -- nu sänkes den, sänkes med häpnad nedåt gapande svalg, förlorar sig i ett allt skummare djup; den ser ingen gräns, intet slut! En vild forss störtar fram, nedåt -- -- -- hvarthän? Det ser man icke, det vet man icke; man endast anar, att den rusar hufvudstupa i ett förfärligt bråddjup! Vid rätt fördelaktig dager skall hafvet, detta bråddjups botten, kunna ses ganska tydligt från denna brant, nu kunde man blott dunkelt skönja företeelserna dernere, ty solljuset låg emot ögonen. Till hälften på god tro" varseblefvo vi emellertid den innersta viken afLysterfjorden. Men besinna: denna vik var nästan längre under oss än framför oss!

"Aldrig kan väl meningen vara att vi skola på hästryggarne ned i denna afgrund?" så frågade jag, eller rättare tänkte högt för mig sjelf vid denna oväntade syn. "Jo det er nok saa, du!" svarade, med det der oefterhärmliga, förtroendeväckande lugnet, min hederlige vägvisare. Ofrivilligt egnade jag åt min nacke en medlidsam tanke. Måhända märkte fjellbonden min ögonblickliga häpnad, ty detta slägte är begåfvadt med stor skarpsynthet; måhända märkte han den icke; nog af, jag kände att jag rodnade, och beslöt derföre att, hända hvad som hända ville, icke stiga af hästen, ehuru dertill ofta frestad. Och dervid blef det.

Vi hade i sjelfva verket intet val; vi måste denna enda väg fram, så vida vi icke ville tillbaka igen hele den långa fjellresan, till Gudbrandsdalen, ville försaka alla våra utstakade herrliga reseplaner kring "Sogne-" och "Nærö-fjordarne," öfvergifva den väntade ångbåten "Widar," som hade våra saker och vår vagn ombord! Och framför allt skammen att vända om. Nej, en sådan tanke gaf ingen ibland oss rum. Alltså framåt, låt det gå och -- det gick! Vid en mild qvällsols sista strålar kommo vi ned till stranden med lif och lemmar i behåll! Men att beskrifva den äfventyrliga, halsbrytande, svindlande färden -- det förmår icke min penna! Jag kan till och med knappast tänka den om igen nu, då jag söker att i minnet sammanfatta de spridda dragen af denna den märkvärdigaste ridt, jag företagit. Ett vill jag blott säga. Rädd bör man icke vara, och ej heller fallen för svindel; i båda händelser gör man bäst att utstryka Sognefjellen ur sina rese-planer. Blott ett lugnt förtroende till fjellhästen

- och det går väl.Ja! vore jag likavisst hunnen dit ner äfven i min berättelse, då skulle jag för dig, min läsare, upprulla taflor af annat slag, med varmare färgtoner, med blidare drag. I den yppiga "Fortun-dalen", på sextiotvå graders nordlig bredd, kunde jag för dina förvånade blickar framställa hela lunder af vilda körsbärsträd, årligen bärande mogen frukt, jag kunde visa dig det inom tre månader efter sådden fullväxta, gyllene kornet, i täta och rika skylar och på ganska vidsträckta fält; eller den böljande hafran som stundeligen afvaktar en skördande lia. Jag skulle föra dig till den majestätiska fjordens strand, och låta dig se huru, i dess spegelblanka djup, de resliga bergen återgifvas klara och skarpa, som vore der ett nytt landskap under vågen; jag skulle vidare leda dina blickar uppåt ända till den lilla gården der på branten ett par tusen fot öfver ditt hufvud. Dit kommer man blott på stegar ifrån dalen! - Allt detta och mycket mera skulle jag då noggrannt beskrifva för dig. Men nu stå vi, såsom du torde minnas, qvar på högfj ellens kam, och ett svalg synes befästadt emellan oss och det Kanaans land som är målet för vår färd!

Jag har således ingen bättre utväg än att här sätta punkt och blygsamt nedlägga pennan. Jag gör det med den uppmaning till dig min läsare, att sjelf företaga denna resa och sjelf erfara dess obeskrifliga intryck. Jag är säker om att min skildring icke skall finnas öfverdrifven. Rid sjelf en gång ned utför branterna emellan Optun och Lyster-fjordens strand, och du skall väl finna om en sådan nedstigning kan troget återgifvas på papperet. Men, tro mig, intrycket deraf förgår icke, ock du skall icke ångra din möda. En sommardag på Sognefjellen skall för dig, som för mig, medföra rika och sköna minnen - minnen för ett helt lif!

Oscar Fredrik.

En Sæterpiges Afsked fra sin Kjæreste.

Han.

Og nu farvel da, min Hjertens Ven! Nu falder Duggen i Dale, Paa Lørdag kommer jeg her igjen, Og faaer igjen Dig i Tale.

Hun.

Men vogt Dig, Halvor, for Huldrens List, Thi hun er farlig at møde, Hvis hun Dig daarer, da veed jeg vist, At jeg mig sørger tildøde.

Og vogt Dig, Halvor, for Dvergens Svig, Naar Maanen blinker paa Stien. Ja vogt Dig, vogt Dig, og tro Du mig, Der voxer Vildgræs paa Lien.

Han.

Jeg frygter ikke for Huldrens List, Om og jeg vandrer alene; Thi naar jeg nævner kun Jesum Christ, Da blier de Trolde til Stene.

Og nu farvel! vi maae skilles ad, Ei hjelper Bøn eller Klage, Naar hid jeg kommer, da er jeg glad. Med Sorg jeg vender tilbage.Hun.

Hvor Fossen falder, og Elven gaaer Imellem Klipper og Stene, Hvor Birk og Selje paa Fjeldet staaer, Der vil jeg vente Dig alene.

C. Hauch.

En ung Piges Klage.

Ja Stjernerne var Skyld deri, Den fjerne, lyse Hær, Thi da jeg dem betragted, Han kom mig sagte nær.

Og paa min Læbe trykked han Et Kys ved Stjerneglands. Da jeg mig vilde værge, Da var alt Kysset hans.

En anden Gang i Maaneskin Han stod bag Havens Træer, Og da jeg mindst det vented, Han kom mig atter nær.

Og atter da han kyssed mig, Og tog mig i sin Arm, Og da jeg vilde vredes, Da loe han ad min Harm. Hun.

Hvor Fossen falder, og Elven gaaer Imellem Klipper og Stene, Hvor Birk og Selje paa Fjeldet staaer, Der vil jeg vente Dig alene.

C. Hauch.

En ung Piges Klage.

Ja Stjernerne var Skyld deri, Den fjerne, lyse Hær, Thi da jeg dem betragted, Han kom mig sagte nær.

Og paa min Læbe trykked han Et Kys ved Stjerneglands. Da jeg mig vilde værge, Da var alt Kysset hans.

En anden Gang i Maaneskin Han stod bag Havens Træer, Og da jeg mindst det vented, Han kom mig atter nær.

Og atter da han kyssed mig, Og tog mig i sin Arm, Og da jeg vilde vredes, Da loe han ad min Harm.Naar Maanelys og Stjerneglands Med Amor er i Pagt, Hvor kan en stakkels Pige Da modstaae Elskovs Magt.

C. Hauch.

Qvällen.

~~~~~~~

Kom hit till fenstret, Ellen! Ser du, i Vestern står Den undersköna qvällen Med lockigt, gyllne hår.

Af dagens fröjder alla Hon tagit afsked nyss, Och milda tårar falla Ved solens sista kyss.

I dimmans lätta slöja Hon gömmer rosenkind, Men skira floret höja Vill tyst en aftonvind.

Hon blickar tankfull neder I böljans spegel sval, Som för dess fot sig breder, En skimrande opal. Naar Maanelys og Stjerneglands Med Amor er i Pagt, Hvor kan en stakkels Pige Da modstaae Elskovs Magt.

C. Hauch.

Qvällen.

~~~~~~~

Kom hit till fenstret, Ellen! Ser du, i Vestern står Den undersköna qvällen Med lockigt, gyllne hår.

Af dagens fröjder alla Hon tagit afsked nyss, Och milda tårar falla Ved solens sista kyss.

I dimmans lätta slöja Hon gömmer rosenkind, Men skira floret höja Vill tyst en aftonvind.

Hon blickar tankfull neder I böljans spegel sval, Som för dess fot sig breder, En skimrande opal.I hyddans mörka

sköte Hon gjuter himmelsk glans Och ger vid sorgens möte Åt den sin wallmokrans.

Som en barmhertig syster Till hvarje hem hon går, Och hvem det höra lyster En fridens helsning får.

Hon knäpper barnens händer Till stilla aftonbön Och mången blick hon vänder Mot himlen - nu så skön!

Jag kan ej qvällen måla Så underbart den ler - Men nu dess glorie stråla Jag kring ditt hufvud ser!

Du står vid rutan stilla Så tankfull, from och mild; I fensterramen lilla Jag ser en dubbel bild.

Dig är det qvällen målar, När så den rodnar blid! Ditt milda öga strålar Ett klarare Gudsfrid!

Thekla Knös.

I April.

~~~~~~~~~~~~~

Du ser ej på mig, du ser ut på vägen; Så kall, så främmande och stum du står. Jag känner dock -- nej, blif ej nu förlägen! -- Trots kylan känner jag att det är vår.

Om kalla ord du låter mot mig snöga, Jag vet du bara narrar mig April; Jag såg en skymt af himmel i ditt öga, Och du är god, fast ond du vara vill.

Ser du på rosenbusken: full af taggar Han är, och ändå är ju vintern slut; Dock tusen rosor han inom sig vaggar, Men akta -- dina slå i rodnad ut.

Jag bryter isen, ger dig vårens sippa, Den första blå -- ett leende jag får. Snart skall jag resa, snart du skall mig slippa -- Hvad ser jag? Frosten smälter till en tår!

Thekla Knös.

To Streger.

(En Fortælling af Carit Etlar.)

I Juni Maaned 1737 kom der en Dag en Rytter i skarpt Trav ridende ned igjennem Engelholms Hovedgade og holdt stille udenfor Gjæstgivergaarden. Her bankede han paa Vinduet med Skaftet af sin Pidsk og kaldte paa Værten. Folk stimlede sammen omkring ham, thi han førte et høirøstet Sprog medens han steg af Hesten og lod Gaardskarlen give den Brød og Vand. Derefter vendte han sig til Værten og forlangte han skulde skaffe ham en Veiviser til Boarp, men det maatte være hurtigt, for han havde Hast og hans Ærende var af stor Vigtighed. Veiviseren skulde naturligviis være tilhest og det kunde være det Samme hvad det kostede.

Rytterens Dragt betegnede ham som Tjener hos en eller anden fornem Herre. Han bar desuden en Sølvplade paa den venstre Arm, hvori der var afbildet en lukket Hjelm med en Grevekrone over. Hans støvede Klædning og den udmattede gispende Hest tydede paa at han havde gjort en lang og besværlig Reise den Dag. Værten gav sig nu til at udfritte ham efter bedste Evne, og Rytteren fortalte i samme høirøstede Tone, at han var sendt fra Grev Cronhjelm paa Flodstad med Budskab til Grevens Datter Baronesse Ankarstjerne, at den gamle Herre pludselig var bleven meget syg og forlangte, at Baronessen skulde komme til ham det snareste hun kunde. Han forsikrede Værten om, at han nu havde redet fra den tidlige Morgenstund uden at give sig Tid til at nyde det Ringeste, og blot hvilet, naar Hesten ikke kunde holde ud længer, saaledes vilde han blive ved at tørste og faste lige til han traf
~~~~~~~~~~~~~

Baronessen og fik sit Ærende besørget. Til Trods

for denne høitidelige Forsikring lod Værten bringe et Bord ud paa Trappen, selv hentede han en stor Klukflaske med Brændeviin og opfordrede Rytteren til at nyde lidt Styrkende, blot saalænge til Hesten havde fortæret sit Foder og var kommen til Kræfter igjen. Det kostede endda ikke saa megen Overtalelse at faae den skikkelige Karl til at synde imod sit Løfte. Da han saae Brændevinen perle i det store Glas, rystede han først paa Hovedet og forsikrede at han var en trofast Tjener, som satte sit Herskabs Velfærd over Alt, dernæst smilede han, tog Glasset og tømte det paa den syge Grev Cronhjelms Sundhed. Efterat først Fristelsen engang var overvunden, gik det lettere med det andet Glas, det tredie skænkede han sig selv og tog Plads paa Slagbænken ved Værtens Side, udenfor Døren. Imidlertid fortalte han en Mængde smaa morsomme Historier om den gamle Greve, hvor uhyre rig han var, at han nede i sin Kjælder havde hele Tønder fulde af Guld- og Sølvpenge, hvor sparsommelig han var: at han bestandig kun gav den ene af sine mange Døttre en saa anstændig Dragt at hun kunde vise sig blandt Andre, de øvrige maatte holde sig skjulte og hjælpe sig som de kunde. Saasnart det lykkedes ham at faae den ene Udvalgte trolovet, pyntede han den næste, fremstillede hende for Verden, og saa fremdeles. Den Yngste af Grev Cronhjelms Døttre hed Regina Catharina. Ung, smuk og rig havde hun havt mange Beilere, blandt disse valgte hun Baron Claes Ankarstjerne, en Søn af Friherren til Knutstorp. Om denne Herre vidste Rytteren især meget at fortælle. Baronen havde været Ritmester blandt Dragonerne, og lærte den unge Grevinde at kjende, medens hun en Vinter opholdt sig hos en Slægtning i Stockholm. Han selv var kommen til Hovedstaden for at hæve en anseelig Arv til to Frøkener Böye, Døttre af hans Søster. Baronen var en freidig og livslysten Herre, han hævede Pengene og brugte dem selv, det Eneste hansSlægtninge fik af hele deres Arv var et smukt stort Segl med deres Faders Vaaben paa. Baron Claes førte altsaa et muntert Liv i Stockholm, han udgav sig for en rig Godseier fra Skaane, friede til Fröken Cronhjelm og fik hendes Ja. Da den gamle Greve udbad sig nærmere Underretning om hans Forhold, fremviste han et ikke ganske ægte Dokument fra sin ældre Halvbroder, hvori han nævnedes som Medeier af alle dennes Besiddelser. Dermed var Greven beroliget. Bryllupet blev feiret med stor Pragt. Dagen efter fik Claes sin unge Baronesses Mødrenearv udbetalt med 60,000 Rd. Sølvmønt og levede nu en Tidlang i Herlighed og Glæde i Stockholm. Da han endelig gav efter for sin Hustrues Bønner og vilde reise hjem til sine mange Godser, blev han som det hed: portforbuden af Kreditorerne og tvungen til at betale dem Alt, hvad de havde tilgode. Dertil brugte han Resten af de 60,000 Rd., og saa drog Herskabet ned til Skaane. Da de kom til Engelholm, forlangte Baronessen at reise videre, hun vilde strax ud paa Godset, Claes kastede sig for hendes smaa Fødder og gik til Bekjendelse, at han hverken havde Godser, eller nogensomhelst anden Bolig at føre hende til, end det lille Kvistværelse de boede paa her i Gjæstgivergaarden, men det havde han rigtignok leiet for en Maaned, saa at der da ikke var nogen Nød paafærde for det Første.

Værten havde hørt denne Fortælling med stigende Opmærksomhed. Da Gjæstgivergaarden i Engelholm blev nævnet, smilede han tilfreds, og afbrød Tjeneren med den Bemærkning, at det netop var hos ham det unge Herskab havde boet for femten Aar siden. Han kunde tydeligt mindes dem. Baronessen var saa deilig, saa bleg af Sorg. Hun sad næsten hele Dagen med Haanden under Kinden og græd og saae ud af det lille Kvistvindue ned i Gaarden. Baronen trøstede hende, og naar han var kjed af det gik han op og ned ad Gulvet og fløitede. Faldt Tiden demaltfor lang, satte de sig til at spille Kort. Det var deres Beskjæftigelse, indtil Herren paa Knutstorp laante Baron Claes saamange Penge, at han kunde kjøbe Boarp. en lille Gaard i østsøsogn. Der flyttede de da ned og der døde Baronen næste Vinter. Han efterlod sin unge Hustru foruden Sorgen over deres Skilsmisse en ung Datter, Maria Cornelia. Baronessen førte siden et stille og eensformigt Liv, hun, som i Begyndelsen af sit Ægteskab havde været omgivet af Alt, hvad Pragt og Overflødighed kunde frembringe, maatte nu for at finde sit Udkomme deeltage i den ringeste Gjerning paa Boarp, Tilsidst anlagde hun et Brændeviinsbrænderi og forrettede Tjenesten med sine egne Hænder.

Under Saadanne Fortællinger var det blevet Aften. Solen gik ned, Tjeneren sad endnu ude under Bislaget paa Trappen. Han havde taget sin Frakke af og hængt den op paa Rækværket, han drak og klinkede med Veiviseren, som forlængst var kommen tilstede, og hvis Hest stod bunden ude paa Gaden. Værten holdt sig bag dem, bestandig med Klukflasken i Haanden. Saasnart Glassene vare tømte, fyldte han dem paany og skrev til Mærke

en Kridtstreg paa Døren for Regnskabs Skyld, men undertiden skrev han to Streger, det maatte han om. Tjeneren brød sig kun lidt om Regnskabet, han var saa sjæleglad og sang og skraalede de lystigste Viser, til stor Fornøielse for Naboer og Gadedrenge, som havde samlet sig udenfor Stedet. Af og til standsede han i Sangen, saae op paa Værten og sagde, at det kunde ikke nytte han spurgte om hans Herre var kommen til sine mange Penge paa en ærlig Maade, for han svarede ham ikke. Da det endelig blev silde ud paa Aftenen mindede Værten ham om at Klokken var mange, nu blev han vist snart nødt til at lukke sin Dør og at det vist var bedst de nu reiste til Boarp. Tjeneren stod da og hjalp Værten med at tælle de mangeKridtstreger paa Døren og betalte dem til Punkt og Prikke. Derefter forsøgte han at stige tilhest, men det lod sig ikke gjøre, han faldt af igjen. Efter nogle forgjæves Forsøg bestemte han sig endelig til at tage en Vogn, bandt sin og Veiviserens Hest fast til den og lod sig hjælpe op af de Omkringstaaende. Just som de skulde kjøre, standsede han Kudsken, vendte sig om mod Tilskuerne og forsikrede dem, at det ikke nyttede de spurgte om hans Herre Grev Cronhjelm var kommen til sine mange Penge paa en ærlig Maade, for han sagde dem det ikke. Derefter slog han Armene om Veiviserens Skulder, saa kjørte de, begge syngende og jublende ud af Byen for at melde Baronessen, at hendes Fader laa for Døden.

Lidt før Morgengry kom de til Boarp. Da var Tjeneren blidt indslumret og laa udstrakt paa Halmen bag i Vognen, Veiviseren havde bredet et Hestedækken over ham, og vakte ham idet han drog det af. Solen var endnu ikke kommen frem paa Himlen, da de kjørte ned til Boarp. Alt sov i Nærheden, ovre fra de fjerne Skove lød af og til et langtrukkent, klagende Hyl, det var Værgen eller Ulven, som søgte tilbage til Tykningen efter sin natlige Jagt, for ogsaa at sove. Kun fra en høi, sort Skorsteen, som ragede op over Træerne omkring Boarp, steg en mørk Røg iveiret, og beviste at man allerede var i Virksomhed der. Da Vognen kjørte ind i Gaarden kom en ældre Kone frem i Brænderidøren. Hun bar et Klæde om sit Hoved, et blaaternet Forklæde over sin Dragt og opkiltrede Ærmer, som viste to hvide Arme. Det var Fru Baronesse Ankarstjerne, som forrettede sin daglige Gjerning inde i Brænderiet. Da hun hørte Tidenden om Faderens Sygdom, som Tjeneren skildrede med de meest nøiagtige Enkeltheder, stod hun lidt og betænkte sig, derpaa strøg hun sine Kjoleærmer ned, kaldte Gaardens Tjenestetyende sammen, gav enhver af dem de nødvendige Befalinger, gik derefter ind og skiftedeDragt; en halv Time efter sad hun paa Vognen, som havde bragt Tjeneren og hans Budskab, og kjørte ad Veien til Flodstad. Det var en bestemt og snarraadig Dame, denne Baronesse, hun vidste hvad hun vilde og forstod at handle efter Omstændighederne.

Paa denne Reise havde Tjeneren Plads hos Kudsken. Baronessen sad bag i Vognen, et Halmknippe med et Dække over var hendes Agestol. Bondevognen de kjørte paa var kun tarvelig, Hestene ikke bedre. Hvergang de kom til en Banke, sprang Kudsken af og gik ved Siden af Kjøretøiet, smækkende med Munden eller udstødende nogle kraftige Eder, hvad han nu troede der meest kunde opmuntre de pustende skindmagre Dyr; naar Banken var meget steil, stod baade Tjeneren og Kudsken af og hjalp med at skyde bag paa, Undertiden hændtes det ogsaa, at der gik Noget istykker enten ved Vognen eller ved Seletøiet, men det var man vant til og hjalp sig som man kunde bedst med et Stykke Reb eller en liden Snor. Saa gik det videre. Af og til vendte Tjeneren sig om til den naadige Frue, der sad bleg og taus i Sædet, fordybet i sine egne Betragtninger, han forsikrede hende, at han var en tro og nidkjær Tjener, der havde reist Nat og Dag, hele den lange Vei uden at give sig Tid til at nyde enten Vaadt eller Tørt, saa ivrig var han i at opfylde sit Ærinde. Baronessen lod til at modtage hans Forsikringer med stor Opmærksomhed, dog syntes han ikke rigtigt om, at hun betragtede ham saa vist med sine store mørke øine og vedblev at tie stille, til Alt hvad han sagde.

Saaledes fortsatte de Reisen fra By til By, uden andet Ophold end det Befordringen med Skydsvognene gjorde nødvendig. Paa et af de sidste Steder indlod Baronessen sig endelig i Samtale med Tjeneren, som nu havde udtømt hele sin Veltalenhed og ikke mere vidste hvad han skulde forsikre hende om. Anledningen var denne:Baron Claes Ankarstjerne efterlod sig som fortalt en Datter, Maria Cornelia. Sexten Aar efter hans Død var Barnet blevet en voxen Pige, frisk, henrivende deilig, den unge Moders udtrykte Billede. Hun havde tilbragt hele sin Tid paa Boarp, og var der bleven opdraget saa godt som deres indskrænkede Kaar tillod. Sidste Efteraar sendte Baronessens Fader Bud og Brev efter hende, at hun skulde komme og besøge ham paa Flodstad. Maria

Cornelia reiste i September, tarvelig udstyret med Moderens omsyede Klæder, Rester af fordums Herlighed, medens der endnu var Tanke om Baronens Rigdomme og store Godser. Med Brevposten gik det dengang omtrent som med Skydsvæsenet, begge efterlod noget tilbage at ønske. Baronesse Ankarstjerne havde længe ikke hørt Noget fra sit Barn, det var om hende hun endelig indlod sig i Samtale med Tjeneren. Han vidste Besked om Alt; hjemme hos den gamle Greve forrettede han vexelvis Tjeneste som Skytte, Stafet, Gartner, ligesom det meest gjordes nødigt. Han kjendte saa godt den unge Baronesse, hun var saa venlig, saa nedladende mod Alle, hele Huset forgudede hende, hun gik og sang og tralallede den hele Dag, og spillede Kort med den gamle Greve, og red til Vesteraasen naar det var godt Veir. Tidt kom hun ogsaa ned i Borgestuen og saae til Folkene; naar hun syntes at Huusholdersken, den gamle Fru Martha fra Sandvigen, havde bredet for tyndt Smør paa deres Brød, fik hun hende til at give dem det bedre. Fru Martha meente, at tyndt Smør paa Brødet var godt nok til dem; men Baronessen sagde: Lidt Ost eller en lille Fisk til kan heller ikke skade, og saa gik det som hun vilde. Den Fru Martha fra Sandvigen var ellers en Jesabel, hvis Lige vist ikke fandtes i det hele Rige, altid gik hun og raslede med sit Nøgleknippe og brummede saa lang Dagen var, altid skulde der knibes og spares, hver Skilling hun gav ud, vendte hun først to Gange i Haanden,men det lo den gamle Greve jo af, for hvad hun tog fra Folkene gik i hans Lomme. Selv undte hun sig heller ikke Noget, hun kunde næsten leve af at see Andre spise. Med Herskabet huserede hun som med Folkene, havde hun først sagt ja, nyttede det ikke at Greven sagde nei. Han prøvede det heller aldrig. Der var kun Een som ikke bøiede sig for hende, det var Hr. Valter Ramel, den unge Løitnant i Livgarden, som kom saa hyppigt til Flodstad i den sidste Tid i Selskab med den yngste af Grevens Sønner. Han kunde faae Fru Martha til hvad han vilde, hun havde været hans Amme før hun kom til Grevens, sagde Nogle, hun havde siddet og solgt saltede Fisk i Gøtheborg, fortalte Andre. Hvergang hun saae paa Hr. Ramel, saa smilede hendes steenhaarde Ansigt, for ham var der Ingenting for godt. Der var En til, som smilede, naar Løitnanten kom ridende, det var den unge Baronesse. Derfor syntes Fru Martha saa godt om hende, og de Tre holdt altid sammen. Forst kom Hr. Valter Ramel eengang om Ugen, det var fra Løverdag Aften til Mandag Morgen, saa kom han om Onsdagen med, tilsidst kom han næsten hveranden Dag, og altid havde han noget Skramleri i sin Yadsæk, som ikke kunde taale at trykkes, saa en tosset Blomst i en stiv Papirstut, saa en Æske til Garnvindseler, saa en smækker Ridepidsk af lysegult Skind, den kunde fløite naar man pustede i den tykke Ende. Alt dette skulde den unge Baronesse have. Hun stod oppe i Taarnvinduet og speidede langt ud over Egnen, og klappede i sine smaa hvide Hænder, naar der kom en Rytter i blaa Kappe med hvide Snorer, nede paa Veien.

Dette fortalte Tjeneren, da han først havde faaet Leilighed til at yttre sig. Det var saa behageligt at tale med Baronessen, hun afbrød ham ikke, og syntes at lytte til Alt hvad han sagde med et velvilligt Smil og den dybeste Opmærksomhed. Først fra det øieblik hanbegyndte at fortælle om den unge Garderlieutenant forandredes hendes Mine, hendes Bryn rynkede sig, hun blev blegere, hun afbred ham pludselig med Spørgsmaal om hvad Greven sagde til dette. Tjeneren betragtede hende stift og betænksomt, for han svarede, at Naadigfruen gjerne maatte spørge ham om Alt, hvad hun vilde vide Besked om, men hvad hans Herre, Greven angik, saa fortalte han Intet. Han var en tro og skikkelig Tjener og Gjæstgiveren i Engelholm havde forleden Aften pinet og plaget ham for at faae ham til at sige, om hans Naade Greven var kommen til sine mange Penge paa en ærlig Maade, men han lagde Haanden paa sin Mund og sagde, at han vidste det ikke.

"Kjør til!" raabte Baronessen til Skydsbonden, "saa stærkt som dine Heste kunne løbe."

Bonden meente det var en farlig Sag at kjøre hurtig paa en daarlig Vei, hans Vogn var kun skrøbelig og Hestene havde langt at gaae. Baronessen lovede at betale det dobbelte af hvad der tilkom ham. Det hjalp, fra nu af gik Reisen mere hurtig end før, men fra nu af indlod den naadige Frue sig ogsaa mindre med den skikkelige Tjener.

Det var henimod Aften, da de nærmede sig Flodstad. Baronessen kjendte denne Egn fra sin Barndom, og dog forekom den hende saa fremmed. Bakker og Dale vare de samme, Aaen bugtede sig som før mellem Stenene, men hun savnede de store Skove, de mægtige Fyrre- og Egetræer, som før havde prydet denne Egn. Hele Strækninger laa nedhuggede og opstablede langs med Veien, høie Bunker af halv forraadnede Grene og Toppe laa adspredte overalt, mellem de nøgne Stubbe skød hist og her en Enebærbusk, eller en tyndstammet Birk iveiret, det var Alt hvad der var blevet tilbage. Tjeneren havde længe lagt Mærke til hendes Overraskelse over

Ødet og Tilintetgjørelsen, som omgav hende, omsider begyndte han at forklare, atNaadigherren havde tilbragt de sidste Aar med at lade alle sine Skove hugge ned for Fode, og siden solgt Stammerne. Det fandt han meget fornuftigt, medens Træerne stode og groede og gjorde Blæst vare de ingen Nytte til, men da de vare fældede kom der mange Penge ind for dem ved Auctionen, det holdt Naadigherren af. Tilsidst gik det dog noget broget til ved den Skovhugst, for da det var forbi med Grevens egne Træer, huggede vi rask væk paa Naboens. Det gik godt i den første Uge og det gik godt i den næste, det var ret en Fornøielse at see, som det ene Træ drattede ned efter det andet, men saa kom Eieren til og forlangte Erstatning for al den Skade vi havde tilføiet ham. Det lo nok vor naadige Herre af og paastod, at der var Ingen som rigtig vidste hvor Skjellet gik, for det stod ikke paa Kortet. Da saa Naboen vilde føre sin Sag for Dommer og øvrighed, red Naadigherren hjem til hans Gaard og sagde, at hvis han understod sig at bringe Klagen videre, skulde han spille med ham saalænge til han ikke beholdt et Haar paa sit Hoved. Derover blev Manden bange og saa taug han stille.

Baronessen saae hen paa Bøndergaardene de kom forbi, Alt omkring dem bar Spor af Forfald og Armod, Markerne vare sletdyrkede, Trægærderne, som i Skaane dannes af spaltede Fyrrestager, nedfaldne, Beboerne selv saae sørgmodige og lidende ud. Tjeneren forklarede, at Bønderne maatte forrette strengt Arbeide oppe paa Gaarden, Naadigherren pleiede desuden i de sidste Aar at lægge lidt til deres Afgifter hver Termin. De klagede og jamrede og sagde, at de kunde ikke udrede de mange Skatter, men saa fik de Fogden paa Halsen, han pantede dem, for Naadigherren vilde have sine Penge.

Baronessen skyndede paa Kudsken, Vognen kjørte stedse hurtigere. Hestene stønnede. Da de naaede Dyrehaven foran Herregaarden, gik den ene Axe istykker.Det begyndte at mørknes, men der var kun et kort Stykke Vei tilbage, Baronessen lod Tjeneren blive ved Vognen, selv gik hun ad Fodstien som forte igjennem Skoven og gik til Herregaarden.

Deroppe sad paa samme Tid tre Personer i en af de store Vinduesfordybninger i Dagligværelset. Den Ene var en ung Pige i en sort og noget falmet Silkekjole, den Anden en gammel Kone, høi, mager, med en kroget Næse, om Hovedet en tætsluttende Kappe, nedenfor hvilken to store Bukler af et tykt lysegraat Haar faldt ned i Panden. Det var hende Tjeneren havde omtalt som Fru Martha fra Sandvigen. Den unge Pige ved hendes Side var Baronesse Maria Cornelia. Den Tredie var Hr. Valter Ramel, Lieutenant i Livgarden, en ung Mand med et mildt og godmodigt Ansigt, et fiint Overskæg og et udmærket lysebrunt krøllet Haar. Cornelia havde lagt sit Hoved paa Fru Marthas Skulder, hendes ene Haand hvilede i Huusholderskens, den anden holdt Valter bedækket af begge sine, medens han talede til hende. Deres Underholdning blev ført i et dæmpet Sprog, thi Døren til det næste Værelse stod aaben, derinde laa den gamle Grev Cronhjelm, en ligbleg, udtæret Skikkelse, syg og stønnende, i en høi Seng, med store røde Gardiner om. Hans yngste Søn sad og vaagede ved Hovedgjærdet. Aftensolen skinnede ind ad Vinduet, dens Skær faldt hen over den unge Baronesses bløde og yndige Træk, og laante hendes mørke øine forøget Glands, medens hun ufravendt saae hen paa Valter, og smilede til det han sagde. Der laa saamegen Lykke og Tillid i disse store og talende øine, saamegen dyb og inderlig Hengivenhed, og dette Udtryk mistede de aldrig siden. Han talte om Fremtiden, det var Billeder fulde af Skjønhed og Fred, han kaldte frem for de to Lyttende, og det Milde i hans Røst og det Trohjertige i hans blaa øine lovede endnu mere end hansLæber. Fru Martha sad og rokkede frem og tilbage med Hovedet, det var saa hendes Vane, dertil nynnede hun naar hun gik, to eller tre Toner, ganske sagte, bestandig de samme. Alderen havde endnu ikke mærket hendes Træk med Affældighed, det var et bestemt villiefast Aasyn, noget strengt ved de to dybe Folder over øinene, noget barskt i den sammenknebne Mund, det vidnede om Prøvelser, om Skuffelser, men fremfor alt om Kraft til at bære disse. Ogsaa hun smilede til det Valter fortalte, men det var som om det kostede hende Møie at faae dette Udtryk frem, det var den Ældres Smil, mindre tillidsfuldt, mere tvivlende.

"Men hvad vil Moder sige til dette?" udbrød endelig Maria Cornelia, "hun som Intet aner, som er saa streng, og som vanskelig vil kunne forstaa mig?"

"Hun vil sige det Samme som Fru Martha", svarede Ramel, med Overbeviisningens fulde Styrke, "Fru Baronessen vil smile til vor Pagt, og ønske den maa blive os til Velsignelse."

"Nei! det vil hun aldrig," svarede en kold og bestemt Røst fra den modsatte Side af Værelset, og de saae en Dame staaende i den aabne Dør, hvorfra hun ubemærket havde været Vidne til alt hvad de talede. "Hvem er det som her paakalder mit Navn?" vedblev hun og traadte frem i Stuen med hævet Hoved, streng og majestætisk, "tal! jeg befaler det. Jeg er Baronesse Ankarstjerne. Hvad er det for et Sprog man vover at føre til min Datter?"

Maria Cornelia udstedte et dæmpet Skrig og kastede sig for Baronessens Fødder. Lieutenant Ramel stod op med et dybt og ærbødigt Buk og fremførte stammende nogle Ord, som Ingen kunde forstaa, Stemmen svigtede ham. Fru Martha fra Sandvigen havde ogsaa reist sig,hun stod ligeoverfor Baronessen, og betragtede hende fast og gjennemtrængende idet hun sagde:

"Naadige Frue! derinde i Værelset næstved ligger Deres Fader for Døden. Han har kaldt paa Dem den hele Eftermiddag. Vi skal tale om det Andet imorgen."

"Der er Intet at tale om imorgen," svarede Baronessen, "hverken med Eder eller med Herren der. Kom Barn! før mig ind til min Fader." Og udenat værdige Huusholdersken eller Lieutenant Ramel et Blik mere, tog hun Datteren ved Haanden og gik ind i Sygeværelset.

Der var bleven sendt Bud efter en Læge til. Han kom lidt efter. Da han havde undersøgt den Syge, trak han paa Skulderen og hviskede nogle Ord til den unge Greve, før han satte sig hen i en Krog til den anden Læge. Deres Kunst forslog Intet mod den Magt som bankede paa Døren, det var Døden med sin Stævning. Natten kom, Grev Cronhjelm laa og trak i Sengelagenet og dreiede sine magre Hænder om hinanden. Da Baronessen traadte ind til ham, havde han strax gjenkjendt hende. Han reiste sig iveiret, rakte hende Haanden og udbrød sløvt og ligegyldigt: "Naa er Du der Du!" hvorpaa han faldt tilbage igjen og syntes ikke mere at tænke paa hende. Lysene brændte bag to store Skjerme. Baronessen sad ved Sengen, hendes Blik gled omkring i dette Værelse, som hun ikke havde seet siden sin Barndom. Alt røbede Uorden og Forfald derinde. Gamle Lædertapeter, som engang havde været bemalede med Blomster og forgyldte Snirkler, hang iturevne ned fra deres Rammer, Vinduesruderne var sprukne, og sammenhæftede med paaklinede Papirsstrimler, tørrede Bundter Frøstængler af Haveurter hang omkring paa Væggene mellem Klædningsstykker og støvede Jagtredskaber. Der var mørkt og øde i dette Værelse, og den gamle Himmelseng med dens røde falmede Gardiner, Spindelvæv i Krogene og hist og herafrevne Fryndser gjorde ikke Billedet mere hyggeligt. I en Krog stod et stort Stueuhr i en mørk Trækasse med en udstoppet Fugl over, Perpendiklens eensformige Slag var den eneste Lyd som afbrød Stilheden.

Lidt efter Midnat blev den gamle Greve svagere, en paafaldende Uro syntes paa samme Tid at gribe ham, han reiste sig iveiret, saae sig om, hviskede nogle Ord og sank atter tilbage. Dette gjentog sig flere Gange, endelig udbrød han: "Gustav og Regina! hvor ere I? Jeg vil tale med Jer, lad os være alene".

De to Læger gik. Greven fulgte dem med ørnene og lyttede til de havde lukket Døren. Derpaa laa han lidt stille og syntes at betænke sig, en frygtelig Bleghed traadte lidt eftar lidt stærkere frem i hans Ansigt, men dette Ansigt smilede dog idet han hviskede: "Kom hen til mig, lidt nærmere endnu, det bliver saa mørkt herinde. Jeg er en rig Mand, Børn! - Jeg har sparet mange Penge sammen, - flere end I tro - Du skal ikke længer være fattig stakkels Regina! - Jeg har vel forvaret alle disse Penge, - ogsaa mine Obligationer, - Ingen veed hvor, - kom nærmere, saa skal jeg hviske det til Jer. - Jeg har gjemt dem nede under - Gud naade mig arme Synder! - "

Greven havde udtalt disse Ord med en svag næsten uforstaaelig Røst, idet Sønnen og Datteren lyttende bøiede sig nærmere over mod Sengen, udstødte han et dybt Suk, greb for sig i Luften med begge Hænder, hans Læber vedbleve at bevæge sig, men intet Ord kom over dem, en glasagtig Hinde syntes at glide henover hans øine, han faldt tilbage paa Puden og døde.

Tre Dage efter bankede Fru Martha om Morgenen paa Baronessens Dør og traadte ind til hende. Hun havde til dette Besøg fæstet et sort Baand om sin Lærredskappe, et lignende Baand, med et Ravhjerte i, om Halsen og et tredieendnu bredere nedenom det hvide Forklæde; iøvrigt var hun klædt i en mørk Kjole og bar sit graa Haar lidt mere tilsyne end sædvanligt, saa at det nu dannede to tykke fremspringende Bukler midt i Panden. Fru Martha neiede dybt, da hun kom indenfor Døren, rammede sig og sagde: "Jeg har Noget at tale med Fru Baronessen om,

og beder Dem undskylde, at jeg kommer saa tidligt." Efter disse Ord satte hun sig ned i en Lænestol foran Bordet. Baronesse Ankarstjerne sad i Sofaen; da hun saae Huusholdersken tage Plads, reiste hun sig og gik frem paa Gulvet. Den gamle Kone misforstod denne Bevægelse og vilde ogsaa staae op, men Baronessen gjorde et Tegn med Haanden og sagde:

"Bliv kun siddende, hvis I foretrækker det. Jeg bød Eder ingen Stol, fordi jeg er vant til at et Tyende taler staaende til mig."

"Jeg har maattet staae og gaae saalænge i Eders Faders Tjeneste, at jeg tilsidst er bleven træt deraf, svarede Fru Martha."

"Jeg haaber, at Grev Cronhjelm har betalt Eder derfor," sagde Baronessen.

"Til næste Fardag bliver det fjorten Aar siden han betalte mig sidst," sagde Fru Martha, "men jeg har ikke forlangt min Løn af ham, og kommer heller ikke herop for at kræve den idag."

"Tal! hvad har I at sige mig?"

"Det er om det Eders Naade forleden Aften blev Vidne til mellem den unge Baronesse og Lieutenant Ramel. Ja vist! de har ikke baaret dem rigtigt ad, jeg har sagt det: Tag hinanden i Haand, bad jeg dem, gaa strax hen til Fru Baronessen, fortæl at I holde af hinanden i Tugt og i Ære og bed om hendes Velsignelse, saadan skulde det være; men hvor er der Lidenskab, naadige Frue! som altid gik i Skole hos Klogskab, eller Ungdom, som ikke tog feil? Lad os dømme dem skaansomt. Lieutenant Ramel er nu reist sin Vei. Han turde ikke vove at frembære sit Hjertes Bøn for Eder i disse Dage, han fandt det ikke passende. Jeg kommer i hans Sted, for at bede om Tilgivelse for dem, og for at fortælle Eder Alt."

"Jeg veed allerede Alt hvad jeg ønsker at vide," svarede Baronessen, "og jeg skal drage Omsorg for, at min Datter i dette Punkt ikke oftere har min Tilgivelse nødig."

"Eders Naade har altsaa isinde at skille dem ad?", yttrede Fru Martha ængstelig.

Baronessen taug et øieblik, medens hun smilede og betragtede Huusholdersken fra Hoved til Fod med ubeskrivelig Spot. - "Hvem er denne Hr. Lieutenant Ramel?" spurgte hun.

"En hæderlig Krigsmands Søn. Hans Fader fulgte med salig Kongen paa alle hans Tog og sloges for ham og for sit Land, til de gravede ham ned paa Valpladsen. Hans Moder - veed jeg Intet om."

"Hans Moder var formodentlig en høist agtværdig Borgerkone, som solgte saltet Fisk eller saadan Noget, paa Gaderne i Bergen," svarede Baronessen. "Jeg tvivler ikke om denne Herres hæderlige Stand, han er blot ikke Den jeg vilde foretrække til Gemal for min Datter."

"Han holder dog saa inderligt af hende."

"Det troer jeg, siden I siger det, jeg finder selv, at Baronessen har nogle indtagende Egenskaber. Hun er smuk, hun er af god Byrd, og hun vil nu efter Grevens Død blive et af de rigeste Partier i Sverrig. Ikkesandt! denne sidste Omstændighed har maaskee ogsaa nogen Betydning i en Beilers øine?"

"Jeg veed det ikke", svarede den gamle Kone, "men Eders Naade taler maaskee af Erfaring?""Det vilde være at spilde eders Tid, hvis jeg indlod mig paa noget Skriftemaal over dette Punkt, Fru Martha kan blot være overbeviist om, at jeg forstaaer at benytte mine Erfaringers Frugt. Lad dermed denne Samtale være endt. Saavidt jeg veed, er eders Plads nede i Kjøkkenet, i Kjælderen, i Fadeburet, ikke her. Jeg sætter megen Priis paa eders Dygtighed som Huusholderske, men har derimod nogen Betænkning ved at benytte Eder som Fortrolig, som Raadgiver."

Fru Martha var bleven siddende ved Bordet under denne piinlige Samtale. Aarerne svulmede i hendes Pande, hendes Læber dirrede og skjælvede som i Krampe til alle disse Ydmygelser, men hun betvang sig og taug. Hun havde taget en lille Sax som laa foran hende, og dreiede den frem og tilbage i Haanden, medens hun sænkede sit Hoved for det skarpe og skaanselslese Blik der mødte hende. Da Baronessen talte om Barnets Moder, ridsede

hun med Spidsen af Saxen en dyb Streg ind i Bordpladen, da hun antydede Beilerens Lyst til den rige Arving, ridsede hun atter en Streg.

"Hvad gjør I der", spurgte Baronessen.

"Det skal jeg sige Jer", svarede Huusholdersken. "Eders Naade har idag sagt mig alt det Bittre og Krænkende I vidste. Jeg har skrevet det op, for at vi Begge kunne huske det. Nu gaaer jeg min Vei, som I forlanger, mærk Jer blot disse to Streger Fru Baronesse, der vil komme den Dag, hvor alle eders Taarer ikke forslaaer til at slette dem ud, Skjøndt I gjerne vilde det."

"Hvis I ønsker, at jeg skal forstaae hvad I mener, maae I forklare Jer lidt tydeligere", sagde Fru Ankarstjerne.

"Jeg mener, at I vil leve den Dag, hvor Folk finder den rige Arving fattig til en Beiler som Lieutenant Ramel, og en anden Dag hvor I har Raad nødig af denagtværdige Borgerkone, som sad og solgte saltet Fisk og saadan Noget paa Gaderne i Bergen, tænk saa paa disse to Streger." Dermed kastede Fru Martha fra Sandvigen Saxen hen ad Bordet, neiede dybt for Baronessen og gik ud af Stuen.

Nogle Dage senere blev Grev Cronhjelm begravet med al den Pomp og Pragt som tilkom en fornem Adelsmand, en forhenværende Rigsraad, med faa Ord en rig Mand, Ligkisten var betrukket med sort Fløil, forsynet med Sølvforziringer og næsten skjult af Krandse, et umaadeligt Følge fulgte med fra Gaarden til Kirken. Det gik her som ved saa mange Stores Jordefærd, Overflod af Alt kun Mangel paa Taarer. Greven havde aldrig forstaaet at skabe sig Hengivenhed i Nogens Hjerte, ikke engang i sine egne Børns. Ingen sørgede, Ingen savnede ham. Dagen efter var hele Familien samlet paa Flodstad, Grevens Gjemmer bleve aabnede, hans Skatte skulde deles. Da indtraf det mærkværdige Tilfælde, at Kister og Skabe vare tomme, der fandtes Intet. Under den Dødes Hovedpude havde der ligget en stor rusten Nøgle, Ingen vidste hvortil den hørte. I Skufferne laae der nogle gamle Spænder og Knapper og i en jernbeslagen Kiste, mellem en Mængde betalte Regninger, en stor Kalveskinds Pung fyldt med Kobberskillinger fra Karl den Tolvtes Tid. Det var Alt. I Begyndelsen smilede Arvingerne hertil, man antog det Hele for en Spøg, Alverden vidste jo at Greven var uhyre rig, men der gik Dage bort under denne frugtesløse Søgen, og Spøgen blev tilsidst Alvor. Folkene paa Gaarden fortalte, at der gik en hemmelig Gang fra Grevens Værelse ned til Kjælderen, det var dernede han gjemte sine Penge, Gangen fandtes, ogsaa Kjælderen, men den var tom. Man saae sig tilsidst nødt til at udspørge Tyendet. Enhver vidste Sit at fortælle, En berettede, at salig Greven altid lod sine Penge vexle om i Guldmønt, en Anden føiede til, at Herren saaestrengt paa at de gik tidlig tilsengs, at han skjændte naar de brændte for længe Lys om Aftenen, det var fordi han helst vilde være ene. Listede sig saa Nogen op til Salen, kunde de tydeligt høre, at han sad derinde og talte og talte og Pengene klingrede, og det kunde undertiden vare ved til den lyse Morgen.

Fru Martha blev ogsaa forhørt, hun fremstillede sig i sin sorte Kjole, med en tætsluttende Kappe over det graa Haar og et stort raslende Nøgleknippe ved Siden. Hendes alvorlige og strenge Ansigt var endnu mere barskt end sædvanligt, medens hun saae sig om i denne fornemme Kreds af Herrer og Damer, som alle sendte hende deres Smil og venligste Blikke. Baronesse Ankarstjerne stod og vilde byde hende en Stol, men Fru Martha gjorde en afværgende Bevægelse med Haanden og sagde:

"Lad det kun være. Deres Tyende pleier jo at tale staaende til Dem naadige Frue, var det ikke saa?".

Den tilstedeværende Øvrighedsperson udviklede nu med hele det høitidelige Alvor Sagen krævede, hvorfor man havde kaldt Fru Martha op, - det vidste hun nu forresten ret godt iforveien, - han udspurgte hende og afæskede hende de Oplysninger, hun var istand til at give. Fru Martha lod ham tale tilende uden ringeste Afbrydelse, hendes alvorlige og strenge øine hvilede imedens paa Baronessen. Da Manden taug og Forventningen stod præget i Alles Miner, foer der et eget spottende Smil over den Gamles Aasyn, hun rystede paa Hovedet og sagde:

"Min Plads er nede i Kjøkkenet, ikke i Salen, jeg har været Hr. Grevens Huusholderske, men ikke hans Raadgiver, jeg veed af Intet." Efter disse Ord neiede Fru Martha dybt og ærbødigt for hele Selskabet og gik igjen.

"Har I ogsaa sagt os Alt hvad I vidste?" spurgte Baronessen om Aftenen, da Huusholdersken kom op i et Ærende

til hende."Ja, naadige Frue," svarede Martha. "De Andre har jeg sagt Alt, hvad der vedkom dem, Eder har jeg endnu Noget at fortælle."

"Hvad er det?* udbrød Baronessen ivrigt.

"Deres Naade kan fra idag af gjerne slette den ene af de to Streger ud derhenne, nu er der kun een tilbage at huske paa."

Der blev nu søgt og atter søgt, men uden ringeste Nytte, Pengene vare forsvundne, de kom aldrig for Dagens Lys senere, der var heller ingen Laas paa hele Gaarden, hvortil den gamle rustne Nøgle kunde passe.

En Dag fandt Arvingerne i en Bordskuffe en Tegnebog, hvori nogle skrevne Bemærkninger tydede paa, at Greven til forskjellige Tider havde indsat store Capitaler i den svenske Bank, og at han for selv at blive ukjendt havde ladet disse indskrive under det fingerede Navn, Lars Lunta. Det var endelig et Spor, man fulgte det, henvendte sig til Banken og udbad sig nøiere Oplysning. Sagen havde sin Rigtighed, Pengene vare indbetalte, de kunde ogsaa hæves igjen saasnart man tilveiebragte "Depositionsdocumentet", som det hedder i Handelssproget. Nu blev der da atter søgt, dennegang var der intet Rum saa lidet, intet Gjemme saa ringe, at det jo kunde skjule det vigtige Papir, men det gik med Obligationen som med de rede Penge, den var forsvunden. Ingen kunde give ringeste Besked om den.

Saaledes forløb en Maaned, nu skulde Grevens Efterladenskaber stilles til Auction, Alt var opskrevet, gjennemsøgt paany, med det tidligere Uheld. To Dage før Auctionen kom der en Rytter i en blaa Kappe med hvide Snorer om ridende ind paa Gaarden. Maria Cornelia stod ved Vinduet og støttede Hovedet mod Karmen, hendes øine vare fugtige af Taarer, medens hun skrev et Navn i Duggen paa Ruden og sendte sin lønligste Tanke ud over Bjerge og Dale til den der bar Navnet. Baronessen sadved Bordet, hun stirrede ned paa de to Streger og syntes hensunken i et dybt Grubleri. Da Maria Cornelia fik Øie paa Rytteren, forklarede et straalende Smil hendes Ansigt; da han red ind i Gaarden raabte hun, glemmende Alt:

"Der er han!"

"Hvem?" spurgte Baronessen forundret.

Maria Cornelia søgte at gjøre sin Feil god igjen. "Der kommer en Herre ridende," sagde hun.

Baronessen gik hen til Vinduet. Rytteren stod af Hesten, han saae op; da hans Blik mødte Maria Cornelias blege og yndige Ansigt, smilede han og hilste.

"Det er formodentlig mig den Fremmede ønsker at tale med," yttrede Baronessen koldt. "Gaa op paa dit Værelse."

"O, Moder! Moder!" sagde den unge Pige og slog begge sine Arme om Baronessens Hals, "vær mild, vær skaansom, det er mit Livs allerbedste Lykke, Du nu skal fælde Dommen over."

"Troer Du det gjælder saameget?" sagde Baronessen med den samme Kulde som tidligere, og hun kyssede sit grædende Barn paa Panden og bad hende gaae op paa sit Værelse.

Den unge Baronesse forlod Stuen, men hun gik ikke op paa sit Værelse. Udenfor Døren standsede hun, knælede ned og strakte sine Arme iveiret, medens hun hviskede nogle Ord sagte og inderligt, Ord som kun Gud og hun hørte. Derefter stod hun op, og bøiede sig over mod Døren, saa tæt som hun kunde komme og lyttede, med bankende Bryst og spændt Forventning, efter den dæmpede Samtale hun opfangede inde fra Moderens Værelse,

Rytteren var Valter Ramel. Da han kom ind til Baronessen, standsede han et øieblik ved Døren og drog sit Veir med Møie. Hun lagde ved det første Blik Mærke til hans Usikkerhed og Forvirring, der laae et Udtryk ihans øine saa sørgmodigt og bønligt, og hans bløde og skjælvende Røst syntes ligesom at opfordre hende til at komme ham tilhjælp.

"Jeg er Valter Ramel," sagde han, "det er mig som fortørnede Dem den første Gang vi medtes. Jeg kommer for at spørge, om der sletingen Naade er for mig? O, døm mig ikke efter mine Ord, i dette øieblik mægter jeg neppe at

faae dem frem, jeg udtrykker kun slet det jeg mener. For en Maaned siden flygtede jeg for Dem, det var feigt, ja, men Deres Fader laae for Døden og for en Maaned siden var Deres Datter desuden den rigeste Arving i Sverig, nu hører jeg at hun er bleven fattig igjen, det gav mig Mod, saa tænkte jeg, nu er Afgrunden mellem os mindre dyb, nu grønnes mit Haab maaskee. O, naadige Frue!" vedblev han og traadte tæt foran hende og foldede sine Hænder, "naar De blot vidste? hvor jeg holder af hende, og hvor lyksalig og sjæleglad jeg har været, siden denne Følelse greb mig. Ja, De rynker Deres Bryn, jeg seer det nok, men De troer mig dog alligevel. for det jeg skrifter for Dem maa staae at læse i hver en Mine af mit Aasyn, det er umuligt andet. - Kan der ikke være noget Haab for mig? - Siig ikke nei, vend Dem ikke bort, Folk fortælle om Dem, at De selv engang har elsket inderligt, at De har bevaret denne Kjærlighed trofast og frisk gjennem Savn og Fornægtelse, De veed derfor, hvad det er at give sig bort i Sjæl og Sind til en Anden. Giv mig Lov til at holde af Deres Datter, De kan troe, jeg skal blive Dem en god og kjærlig Søn, hun og jeg skal bære Dem i vort Hjerte over alle Sorger."

Da han havde sagt dette taug han, hans Øine lyste med et Udtryk af Ærlighed og Sandhed, som umuligt kunde misforstaaes. Taarerne løb ned ad hans Kinder.

"Hvem er De, og hvad er De?" spurgte Baronessen."Jeg er næsten Ingenting," svarede han og smilede sørgmodigt dertil. "Uden hende vil jeg blive endnu mindre, for jeg vil gaae tilgrunde, - jo jeg vil, - men med hende skal det blive til noget Godt og Stort, jeg skal virke og naae et Maal, De skal faae det at see."

"Var det da ikke tidsnok at komme med denne besynderlige Bøn, naar De havde naaet dette Maal?" spurgte Baronessen.

"Hvorfor skal det vente, og hvorfor skal hun derude gaae og sørge med mig? - De veed det ikke, men hun holder af mig, som jeg af hende, naar De vredes paa mig og nægter os Deres Samtykke, gaae vi Begge tilgrunde. - Det kan jo ikke være fordi jeg er fattig, at mit Haab er umuligt, siden Deres Broder siger, at De heller ikke er rig; det kan heller ikke være min Slægt, thi den er saa hæderlig som Deres."

"Virkelig?" spurgte Baronessen spottende.

"Min Moder var Deres Mands Søsterdatter."

"Hvad vil det sige?"

"Min Moder var en Frøken Boije, hun var ogsaa fattig, mistede ved en ulykkelig Hændelse Alt hvad hun eiede og maatte arbeide strengt for at skaffe mig en Stilling i Verden."

"Frøken Boije!" gjentog Baronessen forbauset og sank tilbage i dyb Taushed; dette Navn fremkaldte en Hærskare af mørke Erindringer hos hende. Det var to Frøkener Bojes Skyld, at hendes Gemal var kommen til Stockholm, da han skulde hæve deres Arv, det var dem, han istedetfor Capitalen sendte det store Familievaaben aftrykt i et smukt rødt Laksegl.

"Frøken Boije," gjentog hun.

"De har vist ikke kjendt dem," sagde Ramel. "De levede stille og uændsede i en Afkrog paa Landet, de skjulte deres tilintetgjorte Haab og deres Armod og søgteikke Omgang med Nogen, deres Klager bebreidede Ingen, den fik ikke engang Ord."

"Jo, jeg har kjendt dem," svarede Baronessen, "Min Gemal var jo deres Formynder, han havde maaskee nogen Skyld i deres Ulykke."

"Det veed jeg ikke," svarede Ramel og sænkede sit Hoved.

"Jo vist! De veed det," yttrede Fru Ankarstjerne heftig. "De taler ikke Sandhed."

"Min Moder har idetmindste aldrig nævnet det," sagde han, "og det er nu saa længe siden, at det er glemt."

"Hvorfor slaaer De Deres Øine ned til Jorden, Hr. Valter Ramel! - See op! og svar mig: Er Fru Martha fra Sandvigen en Frøken Boije?"

Valter Ramel saae ikke op, han nikkede blot med Hovedet og svarede næsten hviskende: "Ja, Fru Martha er en Frøken Boije."

Baronessen sad lidt og taug, derpaa reiste hun sig og sagde, kort og heftigt: "De har valgt en sær ubeleilig Tid til at komme med Deres Bøn. Indseer De ikke det?"

"Jeg har været her hver eneste Aften udenfor Gaarden," svarede han, "men jeg turde ikke gaae ind. Det skal De dog vide, naadige Frue, at jeg hverken har seet eller talt med Deres Datter fra den Aften De kom og indtil denne Stund, nu kunde jeg ikke holde det ud længer."

"De er et stort Barn!" svarede Baronessen, "alene det kunde være nok til at give mig Frygt for min Datters Fremtid. Jeg vil dog overveie hvad De her har sagt, De skal faae mit Svar før jeg reiser."

"Siig blot et Ord," bad han og knælede ned for hende, "blot et eneste lille Ord, der kan give mig Haab imedens."

"Gaa Deres Vei," svarede hun, "det bliver som jeg har sagt."Den næste Dag gik bort i Travlhed. Baronessen lod sig ikke tilsyne. Hun sad med Haanden under Kinden inde i sit Værelse, og naar Maria Cornelia frygtsom prøvede paa at begynde en Samtale, i Haab om at faae lidt at vide om det, der laae hendes Hjerte nærmest, sagde Moderen:

"Lad mig være i Ro, mit Barn! jeg har noget at tænke paa."

Folkene lo og støiede omkring i Værelserne, de flyttede Møbler ned i den store Sal. Der gik Auctionsholderen, en gammel Mand med grønne Briller og klinede Numere paa alle de Gjenstande, som skulde sælges imorgen. Saaledes endte den Dag.

Henimod Aften kom Baronessen ind i Salen, da Folkene havde forladt den. Hun gjennemsøgte endnu en Gang ethvert Møbel, Gjemme for Gjemme, for at finde Lars Luntas Adkomstbrev, men forgæves. Da sank hun ned i en Stol, skjulte sit Ansigt i Hænderne og brast i en heftig Graad. Alle hendes Haab vare svundne, alle den sidste Tids lyse og fristende Gøglebilleder henveirede. Hun var igjen den lattige Moder, for hvem Fremtiden ikke havde andet Lys end det, der skinnede ud fra Brænderiet paa Boarp. Hun blev vækket af disse sørgmodige Tanker, idet en Haand lagde sig paa hendes Skulder. Da hun saae op, mødte hendes Blik Fru Marthas Ansigt, endnu mørkere og mere barskt end nogensinde før.

"Har Eders Naade saa fundet Beviset?" spurgte hun.

"Nei!" svarede Baronessen.

"Hvordan vil det da gaae med den store Arv og med alle de mange Rigdomme salig Rigsraaden har efterladt sig?«

"Det vil gaae saaledes, at jeg har levet uden dem i tyve Aar, jeg hjælper mig vel paa samme Viis fremdeles. Det er ikke værdt vi tale mere om den Sag."Fru Martha taug, hendes Ansigt undergik i dette Øieblik en sælsom Forandring, det røbede Spor af en heftig Sjælekamp. "Jo, tøv lidt," sagde hun, "der er dog Noget endnu at tale om." Hun gik hen og drog en gammel udpolstret Lænestol frem paa Gulvet. "Sidst vi To taltes ved, vilde I ikke byde mig en Stol at sidde paa, for det stred imod øespecten. Jeg vil byde Eder en iaften."

"Hvad skal det sige?"

"Det er Eders Faders gamle Sovestol, stræk Haanden ind under Betrækket og see hvad I finder."

Baronessen adlød. Hun fandt en fuldskreven Bog og et sammenlagt Stykke Papir, hun aabnede det, udstødte et Raab, et lydeligt jublende Glædesskrig. - Det var alle Lars Luntas Beviser.

"See saa!" sagde Fru Martha med samme Ro og kolde Udtryk som før: "Nu har vi ikke mere at tale om. Imorgen reiser I eders Vei, jeg reiser min, kun dette stod endnu tilbage: Jeg giver, Andre modtager. Saadan har det altid været før."

Hun vilde gaae, men Baronessen stillede sig iveien for Tiende. "Hr. Valter Ramel har været her igaar," sagde

hun. "Veed I det, Fru Martha?"

"Ja, og Eders Naade har jaget ham bort, som I jog mig bort forleden. Jo, jeg veed det nok."

"Hr. Ramel har nævnet mig hvem han var, hvad han ønskede, leilighedsviis kom han ogsaa til at tale Noget om sin Moder."

"Det skulde han have ladet være med."

"Hvorfor det? han talte som det egnede sig en god og kjærlig Søn, I kjender ham jo nok; Folk som han bære Hjertet paa Læberne. Han betroede mig, at hun havde kæmpet, lidt og savnet for hans Skyld, denne Moder."

"Det gjør vel enhver retskaffen Moder," svarede den gamle Kone."Ja, I har Ret, jeg har ogsaa maattet kæmpe og arbeide for mit Barn, disse to Hænder have skaffet hende Føde, da der intet bedre Vilkaar var for os; kan I da undres over, at jeg bliver ved at vaage over dette Barns Lykke og vægrer mig ved at give hende bort til en usikker og tvivlsom Skjæbne?"

"Hvad vil De mig da?"

"Medens Hr. Valter fortalte om sin Moder, nævnede han Frøkenerne Boije. Han sagde, at de havde savnet meget og maattet finde sig i meget, siden deres Morbroder berøvede dem alt hvad de eiede. Deres Morbroder var min Huusbond, det veed I vel ogsaa?"

"Det skulde Valter ikke have sagt," yttrede Fru Martha hastigt. "Jeg har aldrig selv talt derom til ham - det kan I lide paa."

"Det veed jeg," svarede Baronessen, "men det han sagde greb mig derfor ikke mindre, og jeg kom ihu, at det jo egentlig var os, der var Skyld i, at De havde ført denne ulykkelige Tilværelse en halv Levetid, fuld af Nød og Forsagelse. "

Fru Martha svarede ikke, hun havde bøiet sig ned og skjult Ansigtet i begge sine Hænder, som hvilte paa Bordet. Baronessen lagde sin Haand paa hendes Skulder. "Det kan I dog ikke nægte," tilføiede hun.

"Lad os ikke tale mere derom," svarede Fru Martha, og da hun hævede sit Hoved, saae Baronessen, at hendes Øine vare vaade. "Hvad Morbroder har forbrudt imod mig og min Søster, have vi forlængesiden tilgivet ham, han var ung og uerfaren dengang."

Baronessen slyngede begge sine Arme om hendes Hals og hviskede: "Stakkels Martha Boije! hvad har De ikke maattet lide."

"Ikke saameget endda," svarede den gamle Kone, "ikke saameget, som De troer, for jeg havde en trofast Huusbond,og da han døde, havde jeg min Dreng. Det var for ham jeg holdt det ud. Ja! jeg har siddet og solgt Fisk paa Bergens Gader, ligesom I, Fru Baronesse, har maattet arbeide i et Brænderi paa Boarp, det gjælder blot om at den Sag duer noget, som man virker for. Men hvad er Eders Mening med at tale til mig om alt dette?" spurgte hun lidt efter.

"Jeg vil ikke at Fædrenes Misgjerning skal hjemsøges paa Børnene," svarede Fru Ankarstjerne freidigt og smilende, "derfor rækker jeg Eder min Haand, Fru Martha Ramel, og derfor giver jeg mit Barn til din Søn, som bad om hende."

"Det vil I?" stammede Huusholdersken.

"Ja, slet nu kun den anden Streg ud, som De skrev forleden, der er intet mere at huske paa, den rige Arving har jo været fattig siden."

"Den er slettet ud, Frue! for da I nylig talte om den stakkels Frøken Boije, dryppede mine Taarer ned paa den. Jeg seer den ikke mere."

Samme Aften sad Valter Ramel ved Maria Cornelias Side inde i Salen. Hvad de To sagde, var ikke stort, det var kun deres Smil og straalende Blikke, der talede. Fru Martha stod ved Vinduet og saae hen paa dem. Nu var hun

atter den Gamle, tilsyneladende rolig, kold, Herre over enhver Mine. Det var Baronessen, der afbrød en lang Tids Taushed og sagde:

"Veed Du hvem det er, mit Barn, der har skabt din Lykke, hvem Du kan takke for Alt? - Det er hende der, som hele sit Liv har arbeidet sig træt for Andre, og dulgt sit Navn og sin Stand, ligesom hun dulgte den Uret, hun maatte lide."

"Lad de Døde hvile," sagde den gamle Kone blidt, og

trykkede Baronessens Hænder mellem begge sine, og hendes haarde Træk forklaredes til et ophøiet og lykkeligt Smil medens hendes skjælvende Læber tilføiede:

"Jeg er kun Fru Martha fra Sandvigen."

Carit Etlar.

Till en Marstrands-flicka.

\~~~~~~~~~~~

Du ser det vida hafvet alla dagar, En nyckfull granne, men du har den kär: Den ena vågen der den andra jagar, Och frid och oro vexla ständigt der.

Säg, har du tänkt, när vid dess strand du sitter, Att det är lifvet du framför dig ser? Dess yta skiftar och dess våg är bitter, Och rymden mörknar bäst som solen ler.

Det är ej lätt att alltid der ha känning Af land, och svårast af det rätta just: Man drifs af vinden emot skär och bränning, Man förs af strömmen till en orätt kust.

Mot vind och våg att sätta sig på tvären Har ock sin våda; - hög sig bryter sjön. - Ach! djupets faror, Paternoster-skären, Paternoster-skären de farliga skären i Nordsjön, norr om ön och fästningen Marstrand. Hur nära ligga de ej barndoms-ön! -

trykkede Baronessens Hænder mellem begge sine, og hendes haarde Træk forklaredes til et ophøiet og lykkeligt Smil medens hendes skjælvende Læber tilføiede:

"Jeg er kun Fru Martha fra Sandvigen."

Carit Etlar.

Till en Marstrands-flicka.

\~~~~~~~~~~~

Du ser det vida hafvet alla dagar, En nyckfull granne, men du har den kär: Den ena vågen der den andra jagar, Och frid och oro vexla ständigt der.

Säg, har du tänkt, när vid dess strand du sitter, Att det är lifvet du framför dig ser? Dess yta skiftar och dess våg är bitter, Och rymden mörknar bäst som solen ler.

Det är ej lätt att alltid der ha känning Af land, och svårast af det rätta just: Man drifs af vinden emot skär och bränning, Man förs af strömmen till en orätt kust.

Mot vind och våg att sätta sig på tvären Har ock sin våda; - hög sig bryter sjön. - Ach! djupets faror, Paternoster-skären, Paternoster-skären de farliga skären i Nordsjön, norr om ön och fästningen Marstrand. Hur nära ligga de ej barndoms-ön! -

Men tag din åra, låt den lätta slupen Gå fram, med solen till sin fasta fyr: Se glad mot himlen och se lugn mot djupen! Du kan blott rö, men det är Gud, som styr.

Böttiger.

Menniskohjertat.

~~~~~~~~~~~~~

Har papper! -- det vill säga lumpor bara; Och bläck! -- en vara som af gallfrukt fås; Och penna sedan! -- lånad af en gås. Hvad skall jag teckna! -- Samma kan det vara, Dock menskohjertat helst! -- Ett litet ting, Ej större än att det betäcks af handen, Ett bräckligt käril för den starke anden, En lifvets springbrunn, ja, med skum omkring.

Det krymper hop af hat och vidgas åter Att i sitt sköte gömma tusen qval. Dock spränges ej så lätt det spröda skal, Hvars innehåll sig ej förinta låter. Att strida, lida, gäckas är du van, Du lilla helvete, som kallas hjerta. Hur kan du rymma hela verldens smärta Och icke spruta eld som en volkan?

Du stilla dygders englalika boning, Du himmelrike i en menskobarm, Men tag din åra, låt den lätta slupen Gå fram, med solen till sin fasta fyr: Se glad mot himlen och se lugn mot djupen! Du kan blott rö, men det är Gud, som styr.

Böttiger.

Menniskohjertat.

~~~~~~~~~~~~~

Har papper! -- det vill säga lumpor bara; Och bläck! -- en vara som af gallfrukt fås; Och penna sedan! -- lånad af en gås. Hvad skall jag teckna! -- Samma kan det vara, Dock menskohjertat helst! -- Ett litet ting, Ej större än att det betäcks af handen, Ett bräckligt käril för den starke anden, En lifvets springbrunn, ja, med skum omkring.

Det krymper hop af hat och vidgas åter Att i sitt sköte gömma tusen qval. Dock spränges ej så lätt det spröda skal, Hvars innehåll sig ej förinta låter. Att strida, lida, gäckas är du van, Du lilla helvete, som kallas hjerta. Hur kan du rymma hela verldens smärta Och icke spruta eld som en volkan?

Du stilla dygders englalika boning, Du himmelrike i en menskobarm,För allt det goda, sanna, sköna varm, Hvad du är rik på kärlek och försoning! En högre sällhet framstår för din syn, Du gläder dig åt trons och hoppets vingar, Och morgonsolen dig en helsning bringar Från vännerna och vännen ofvan skyn.

Ett ljus i mörkret lyser underbarast, Motsatta krafter kämpa med hvarann: Mot ödets makter upprätt står en man, Den djupast känner, tänker ofta klarast. Välan, o menskohjerta, lögnens ord Och våldet möt med hatets hela styrka, Med hela värman af din kärlek dyrka Det heliga i himmel och på jord!

Sander.

Tiden är ond.

~~~~~~~~~~~~~~

Ond är tiden, -- så med ständigt gnäll Ordade en högst förståndig herre - Det är tydligt, att den blir allt värre, Se'n den blifvit så materiell.

Mammonsdyrkan råder öfverallt, Titelsjuka är en allmän krämpa; Men för ljuset ingen mer vill kämpa, För idéerna är hjertat kallt. För allt det goda, sanna, sköna varm, Hvad du är rik på kärlek och försoning! En högre sällhet framstår för din syn, Du gläder dig åt trons och hoppets vingar, Och morgonsolen dig en helsning bringar Från vännerna och vännen ofvan skyn.

Ett ljus i mörkret lyser underbarast, Motsatta krafter kämpa med hvarann: Mot ödets makter upprätt står en man, Den djupast känner, tänker ofta klarast. Välan, o menskohjerta, lögnens ord Och våldet möt med hatets hela styrka, Med hela värman af din kärlek dyrka Det heliga i himmel och på jord!

Sander.

Tiden är ond.

~~~~~~~~~~~~~~

Ond är tiden, -- så med ständigt gnäll Ordade en högst förståndig herre - Det är tydligt, att den blir allt värre, Se'n den blifvit så materiell.

Mammonsdyrkan råder öfverallt, Titelsjuka är en allmän krämpa; Men för ljuset ingen mer vill kämpa, För idéerna är hjertat kallt.Fy, hvad mensklígheten blifvit snål! Hvad är poesi emot en sedel? Vetenskapen lånar sig till medel För att främja egennyttans mål.

Mannen ockrar, om han kan, i smyg För att öka sina kapitaler; Fru och döttrar tänka blott på baler, Nya hattar, band och sidentyg.

Allt är endast ytlighet och flärd, Tiden öfvergår ju till förvildning. Ty hur skattas vetande och bildning? Jo, jag tackar, som en nullitet

Kastar någon fram ett varningsord, Blir han genast ansedd för en kruka; Men för resten råder klandersjuka Öfverallt, der sann förtjenst är spord.

Tag ett tidningsblad uti din hand, Läs och häpna för det fräcka tadel! Häcklas icke presterskap och adel, Dessa pelare för folk och land?

Kärnan skallrar redan i sitt skal, Samhällsbanden börja brista sönder; Allt försämras, prester blifva bönder, Stenen faller snart i grönan dal.

~~~~~~~~~~~Utan tvifvel, ädle, tiden är Full af sår och lyten, hvart vi blicke; Men en straffpredikan hjelper icke, Der man annan läkedom begär.

När ni fäller eder hårda dom, Kan man fråga, hvarföre så bitter? Månn ej roten dertill ofta sitter I en utbränd själ, en glädjetom?

Gissla tiden och den öfverskölj Men er vredes skålar; men jag undrar, Om med framgång ni mot flärden dundrar Från er bomullsstoppade fåtölj.

När en landtman plöjer, för att så, Och med oro väntar nederbörden, När han ängslas för den knappa skörden,. Som en hagelskur kan nederslå;
~~~~~~~~~~~

Säg den stackarn både först och sist, Att han är en oxe -- det är gifvet -- Utan tanke på det högre lifvet, Se'n han blef en slik materialist.

Får ej flickan dansa i sin vår? Hon med rosorna på friska kinder! Stackars herre, har ni fått förhinder Af en liktorn re'n vid edra år?

Tänk dock först og döm så efteråt: Den, hvars ungdom glädjelös försvinner, Till ett manligt allvar aldrig hinner, Grubblande han krymper som -- förlåt!Är med vetenskapen det förbi, Äro konstens tempel så förfallna? Jag beklagar, om man tyckes kallna För en dikt och er filosofi.

Men hvad kyrkan angår, lugna er, Ty hon ståndar nog på säkra grunder. Staten går väl icke heller under, Om de gamla stånden ramla ner.

Efter ni är stark och verlden svag, Staka ut den väg vår tid bör vandra. Men när offer ni begär af andra, Offra först ert eget lilla jag.

Sander.

Svensk och Norrman.

Ur en större jubeldikt vid Föreningsfesten 1864.

~~~~~~~~~

Hur skönt, när i hvarandras famn tillsist Man har det bästa gränsförsvaret funnit, Och du en trofast vapenbroder vunnit I samme stund en fiende du mist! Hur skönt, när folk för folk ej längre blöder, Men ett det andra älskar, hjelper, stöder, Och ingen misstro, ingen afund, stjäl Ett enda gullkorn från det helas väl! Så, ädle Norrman, stod du vid vår sida, Och Svensken stod vid din, beredd som du: Det är ej längre mot hvarann vi strida, Är med vetenskapen det förbi, Äro konstens tempel så förfallna? Jag beklagar, om man tyckes kallna För en dikt och er filosofi.

Men hvad kyrkan angår, lugna er, Ty hon ståndar nog på säkra grunder. Staten går väl icke heller under, Om de gamla stånden ramla ner.

Efter ni är stark och verlden svag, Staka ut den väg vår tid bör vandra. Men när offer ni begär af andra, Offra först ert eget lilla jag.

Sander.

Svensk och Norrman.

Ur en större jubeldikt vid Föreningsfesten 1864.

~~~~~~~~~

Hur skönt, när i hvarandras famn tillsist Man har det bästa gränsförsvaret funnit, Och du en trofast vapenbroder vunnit I samme stund en fiende du mist! Hur skönt, när folk för folk ej längre blöder, Men ett det andra älskar, hjelper, stöder, Och ingen misstro, ingen afund, stjäl Ett enda gullkorn från det helas väl! Så, ädle Norrman, stod du vid vår sida, Och Svensken stod vid din, beredd som du: Det är ej längre mot hvarann vi strida,Det är i samma led vi strida nu, Och följs så åt, det trogna tvillingparet, Hvad gör väl skilda färgen på standaret? Vi täfla -- det är sannt -- men täfla blott Om främsta steget i allt stort och godt. Du skattar nu vår lycka som din egen, Och vi, vi

glädas, när den Norska tegen Bär dubbel skörd, och höra utan agg, Att stolt på vågen svajar Norges flagg, Och att i konsten, lärdomen och sången Din jord, som vår, har skänkt åt verlden mången, Hvars genius flugit vida, och hvars namn Ej lätt skall sjunka uti glömskans famn. Här solen förr går opp, men dröjer längre Hos dig, -- det är dock en och samma sol; Men slutom oss intill hvarann allt trängre, Att ingen tränger oss ifrån vår pol! Än stiger röken lugnt från egna härden, Men rost ej gnaga må de ärfda svärden, Och bäst att, Österut som vestanfjälls, En dubbel utpost hvarje morgon ställs. Vi vända ej från Östersjön vårt öga, Du håller vakt vid oceanen blå, Men öfver bergen mellan oss, de höga, Skall vän till vän, och ingen annan, gå. Så, dubbelarmad, skall en högrest hjelte På toppen af Europa väpnad stå, Med fjällets hjelm, med hafven till sitt bälte, Och skölden med de gyllne kronor på.

Böttiger.

Nordens Sag.

Sang den 19de December 1865.

~~~~~~~~~~~

Kvæld er med Kulde kommen til Norden, sunken i Sø den solglade Dag; Mindernes Stjerner matte kun bryde Skyen, som Håb nys hylled i Glands.

Tyndt er og tyst, hvor tæt gik i Klynge mandstærk om Mærket Mængden med Sang; Hænder ej mange holde det oprejst trangt imod Vejrets tyngende Stød.

Truende trindtom Thurser imod det udstrække stærke, stålhvasse Klør; Frænder og Fæller fandt de i Landet, Menvætter gå dem mange tilhånd.Fejghed og Frygt vil Folket i Barmen puste sin kvalme kvælende Dunst; Dvaskhed og Dvale, Dværgene lede, brede til Blund det Bolster i Vrå.

Søndre vil Særhed, sløve vil trøstløs Vantro og Vanråd Viljernes Odd; gultørstig Svig, hin Svartalfekonning, lægger med Fjenden lønlige Råd.

Kyse dog kan ej Koglende Vætter, hvem blot en Vilje voxer i Barm. Møde skal Mørkets Magter endnu en Fylking, som fast om Fanen tør stå.

Frejdig i Luren Fjældgutten blæste, svared fra Svithiod Svende fuldtro; Daner sig fylke; fjerntfra os hilse

Snefjældets Sønner, Suomis Børn.

Frem skal vi stævne, stille, men sikkert: Fler alt og Fler i Flok med os gå; Vilje skal vække Viljer, som sove, Brand tænde Brand, til Bål står i Blus.

Tære skal Ildens Tunger til Aske Alt hvad skiller, Skammen afto, Jage fra Hjemmet Jætternes Trælle, smede til Kampdyst Klinger os nok.

Storme da stærke Storfolk mod Norden, da skal man ræd ej rømme fra Vold! Eet Folk skal Fjenden finde for trende, fjældhårde Flint, hvor før kun var Muld.

Se kun til Himlen! hældende skride Stjernerne milde, Midnatten svandt:

knuger end Kulden, kan vi det tåle; Glimt alt af Daggry graner i Sky.

C. Rosenberg.

~~~~~~~~~~~

Nornerne.

[Af **N. F. S. Grundtvig.**]

~~~~~~~~~~~~~~

Asken, som ved Urdas Kilde Rødder slog i Tidens Grund, Aarle grøn, udgaaet silde I den sidste Aftenstund, Plantet ud fra Gaade-Landet, Af Livs-Kilden altid vandet, Hedd i Norden Ygdrasil.

Nornerne, som Asken vande: "Vorde, Vægrende og Skal", Alle Folk i alle Lande Skabe Kaar og Arvetal, Regne ud med Runer strage Mandhjems Aar og Gudhjems Dage, Tidens Gry, Midtvei og Kvæld! knuger end Kulden, kan vi det tåle; Glimt alt af Daggry graner i Sky.

C. Rosenberg.

Nornerne.

[Af **N. F. S. Grundtvig.**]

~~~~~~~~~~~~~~

Asken, som ved Urdas Kilde Rødder slog i Tidens Grund, Aarle grøn, udgaaet silde I den sidste Aftenstund, Plantet ud fra Gaade-Landet, Af Livs-Kilden altid vandet, Hedd i Norden Ygdrasil.

Nornerne, som Asken vande: "Vorde, Vægrende og Skal", Alle Folk i alle Lande Skabe Kaar og Arvetal, Regne ud med Runer strage Mandhjems Aar og Gudhjems Dage, Tidens Gry, Midtvei og Kvæld!Ingensteds fra Hedning-Stader Man i Næde eller Ny Slige Døttre af Alfader Skimted over Skov i Sky, Som, med Fremsyn i det Høie, Holdt med hele Tiden Øie, Styred Slægtens Levnetsløb.

Dertil sporedes ei Mage Selv i Grækenland og Rom, Saa, hvad der i gamle Dage Skjalden kaldte Nornedom, Gjaldt kun Spindet af Livs-Traaden, Medens Menneskelivs-Gaaden Blev den blinde Skiæbnes Værk.

Ogsaa mellem Nordens Bjerge Man sig lod sin Lykke spaae, Men til Alfer kun og Dværge Regnedes de Norner smaa, Der, som efter eget Tykke, Hverdags-Liv og Slumpe-Lykke Maalte ud i Alenviis.

Ja, det var kun i Høinorden, Giennem Skjaldens Hjernespind, Irmin-Strædet over Jorden Gik i Gimle-Borgen ind, Frit sig selv opgav omsider Guderne for Aar og Tider, Evighedens Mærkesmænd!

Alle andre Hedning-Guder Sig tillyve Evighed, Tid for dem har ingen Knuder, Om dens Maal de intet veed, Menneskene de opfatte Kun som Guders Abekatte, Skabt til dem at lege med.

Aser alle ædle Helte, Efter deres Prøvetid, Vil i Valhall sammensmelte, Øve til den store Id: Selv-Opoffrelse ved Maalet, Af Ny-Solen overstraalet: Gimle-Borgens Gylden-Tag!

Alle andre Hedning-Stammer, Naar de søgte Viisdoms Skat, Søgte den i Stumheds Kammer Og i Dødens mørke Nat, Ledte op paa Tomheds Hylde Solegran til Rummets Fylde, Traad til Livets Labyrint!

Kun hos Aser og hos Vaner Syn der var for Tidens Tegn, Hvor sig Aanden Heltebaner Bryder i hver Himmelegn, Og hvor Kæmpen, som Hlorride, Er saavel paa Jordens Side Som paa Himmelens indfødt.

Døgnets Hedenskab i Verden Er, paa Tydsk og paa Latin, Blindt for Asa-Herrefærden, Her ved Sund, som hist ved Rhin, Leder op paa Tomheds Hylde Solegran til Rummets Fylde, Traad til Livets Labyrint.

Høit udraabes end med Latter: "Biblens fem Gang tusind Aar Selv for Himlens yngste Datter Ei til Vuggetid forslaaer, Og hvert Arvetal fra Eden Synker ned i Bundløsheden Som et Fnug i Verdens Alt.

"Krøniken om Verdens Riger Og Halvguders Heltery, Der til Stjernerne opstiger, Bryder med sin Glands hver Sky, Det er Tommelidens Pralen, Som vil maale med sin Alen Tid og Rum og Evighed.

"Pattedyret med Høinæsen, Som gaaer dagligdags paa To, Kalder sig et fornemt Væsen: "Menneske" med Ord og Tro, Naar han giøer og naar han gaber, Er han meer end andre Aber? Er hans Aande meer end Damp?

"Hvad er det man kalder Guder, Hvad er det man kalder Aand, Som skal løse alle Knuder Uden Mund og uden Haand! Hvad kan de mod "Dampens" Vætte Med et Aandepust udrette! Hvad er de mod Ilt og Brint!"

Kun i Skoven, hvor end blusser Hjertets Ild af Aandens Glød, Aser vove mod Rimthusser Tvekamp end paa Liv og Død, Odins Ord ved Balders-Baalet End, som i Vafthrudners-Maalet, Knuser Jettens Pandebrask!

Ja, hvor Mennesket paa Jorden Vaagner op med Aand og Ord, Og hvor Hjertet, som i Norden, Slaaer for Daad af Asa-Thor, Indeklemte mellem Skjolde, Arrige som andre Trolde, Thusser springe maae i Flint.

Thi kun hvor i Kæmpe-Røsten Larmen dønner høit i Sky, Som i Vaaren, saa i Høsten Troldene for Lynet flye, Maae bekiende, at ophøiet Ordets Kraft er over Øiet, Følelig som Tordenslag!

Ordet med sin Klang i Røsten, Med sin Fart til Hjertensgrund, Som en Lynilds-Fart fra Østen, Slag i Slag fra Mund til Mund, Det er Guddoms-Underværket Det er Folke-Kiendemærket Mellem Dyr som mellem Steen.

Mellem Jord og Himmel svinger Ordet sig af Munden ud, Livet, som deraf udspringer, Har kun Mennesket af Gud, Deraf sig hos Mand og Kvinde Skal et Levnetsløb udspinde, Som til Maal har Evighed!

Derfor ikke Bjergets Alder Eller Maanens første Ny Tidens Fødsel Aanden kalder, Men Kraft-Ordets Klang i Sky, Med det Storværk Tid er givet, Og for Mennesket Ord-Livet Er det aandelige Lys.

Ja, Livs-Ordet er Nat-Lampen For vor Slægt, og ei for Dyr, I vor Aande har Ord-Dampen Magt og Mod som Thor og Tyr, Kan med Liv og Lys udrette Meer end hele Rummets Vætte Med sin Trældoms blinde Drift.

Uden "Ordet som det lyder," Ord-Skrift er utænkelig, Bogstav-Skrift kun Ord betyder, Som kan hørlig nævne sig, Saa naar Ordet var forstummet, Ei i hele Verdens-Rummet Var et Glimt af Tanke-Lys.

Eller kan selv Rummets Pave, Som fornægter Livets Ord. Uden Røst og Runestave Raabe ud sin Kløgt paa Jord? Eller kan en Tanke fødes, Uden med en Lyd at mødes I det Ord, som skaber Lys?

Kun til Aand kan Ordet svare, Gaae i Hjertet ind og ud, Kun i Ordet aabenbare Kan sig Menneske og Gud, Kun i Ord kan alt udtrykkes, Hvad vi troe og hvad os tykkes, Ord og Tanke gaaer i eet.

Kun i Ord kan Tanker giemmes, Kun med Ord de gaae i Arv, Derved kun Oplysning fremmes Skridt for Skridt til Livets Tarv; Kun i Ordet Jorderige Fundet har en Himmel-Stige, Slægten har et Levnetsløb!

Levnetsløbet i det Store, Stykket ud i Baner smaa, Hvor Livs-Ordet vi kan spore, Læres til vi at forstaae, Som en Livs-Vei over Døden, Giennem Nat til Morgenrøden: Valhals-Vei til Gimleborg!

Det er klarlig Norne-Dommen, Liv og Fred er Urdas Maal, Verdand slaaer med Dødsord Bommen, Skulda drikker Urdas Skaal, Rister Runer for Livs-Ordet, Som, hvor dybt det end er jordet, Staaer med Solen op igien.

Derom Gladhjems Haner gale Høit i Nordens Asamaal, Det er Odins mørke Tale Ved Nordlysets Baldersbaal, Det er Hjertets Toner ømme, Freias gyldne Taare-Strømme, Morgenrødens Moderskiød!

Ja, Livs-Ordet op af Døde Stod med ham, som kaldes ret "De Opstandnes Førstegrøde," I sin Grav af Gud begrædt, I sit Ord til alle Sjæle Aandens Røst og Himlens Mæle, Selv det evige Guds-Ord!

Med hans Ord til hele Jorden Aand og Liv udgaae paany, Som i Østen, saa i Norden Svinger Ordet sig i Sky, Saa sin Byrd det aabenbarer, Thi kun det tilhimmels farer, Som fra Himlen daled ned.

Om Livs-Ordet i Høinorden Nu der Syn for Sagnet gaaer, Om Guds Forsyns Vei paa Jorden, Om Guds-Folkets

Gyldenaar, Levnets-Lebet af Livs-Aanden Selv sig klarer efterhaanden I Guds-Ordets Middags-Lys!

Folke-Livet, fra de Døde Her opreist med Ungdoms-Mod, I sin anden Morgenrøde Træder Døden under Fod, Og dermed er Pant os givet Paa Opstandelse til Livet Af det hele Adams-Kiøn!

Ja, Guds-Ordet i vor Midte Giør et Tidens Tegn fuldstort, Hvortil Speilet er at hitte Kun i Øst ved Nains Port, Hvor en Ungersvend fra Baaren Reiste sig og kyssed Taaren Fra sin gamle Moders Kind.

Og Guds-Ordet ved vor Side I sin egen Konge-Stad Giør et Tegn som rygtes vide Og giør Menigheden glad, Moder-Hjertet i Guds Rige, Moder til den tolvaars Pige, Som sad op ved Herrens Haand!

Levnetsløbet i det Store, Giennem Slægtens Tusindaar, Længe nok var kun at spore Til Utidens Ormegaard; Under alle Himmel-Egne For udlevet var at regne Folke-Livet trindt paa Jord!

Asken syntes nys forbandet Til at visne og gaae ud, Atter dog, af Norner vandet, Skyder nu den friske Skud; Dagligdags dog meer den frønnes, Og om end den synlig grønnes, Øxen er ved Roden lagt.

Folke-Livet trindt paa Jorden, Hvor engang det havde Vaar, Faaer, saavelsom i vort Norden, Høst i samme Hundredaar; Men, ifølge Himmel-Røsten, Alt som Sæden, saa er Høsten, Veirets Frugt er Hvirvelvind.

De, som saaed Støv i Luften Til et himmelhøit Kastel, De kun høste med Fornuften Rulle-Vei med Damp til Hel, Det er, hvad de hlinde Kræfter Pege paa og hige efter, Det er deres Dødning-Dands.

Men hos Folket i Høinorden Nu der Syn for Sagnet gaaer Om Guds Forsyns Vei paa Jorden Og Guds-Folkets Gyldenaar; Levnetsløbet med Livs-Aanden Her sig klarer efterhaanden I Guds-Ordets Middags-Lys!

Tidens Fødsel, Tidens Fylde, Derpaa giætted Nordens Aand, Derom han, hvem Engle hylde, Giver Svar fra første Haand; I Høinorden findes Øre Til om Tidens Løb at høre Klare Ord af Sandheds Mund.

Livets Kilde, Livets Krone, Kiærlighedens Dronning-Stol, Skjult i Hjertedybets Tone For Valguders Vinter-Sol, For den græd i danske Aarer Freia hemmelig Guld-Taarer, Taare-Sæd gav gylden Høst!

Her paa Kæmpe-Tungemaalet Klarer sig hver Heltedaad, Her paa Hjerte-Modersmaalet Røbes Hjertets skjulte Raad, Klarer sig paa jordisk Maade Kjærlighedens Himmel-Gaade: Aandens Frihed, Hjertets Fred!

Først og sidst sig klarer Ordet, Aandens Tolk og Kvindens Sæd, End ufødt med Kraft omgjordet, Men i Moder-Skiødet spæd, Som vi nu til Verdens Ende Glade troe og frit bekiende Om Guds-Ordet, som blev Kiød!

Sagnet gik for Vind og Vove Her paa Bølgen under Ø Om et Bur i Sællands Skove Ved den stille, dybe Sø, Hvor i Asernes Høialder Mad til Lægedom for Balder Laved Norne-Søstre tre.

Nu paa Grund er Sagnet drevet, Maa behandles som et Vrag, Thi sin Helsot overlevet Balder har den Dag idag, Ladet Gevars Datter fare, Ægtet Gefion den klare, Enke-Dronning efter Skjold!

Om med Gelder da end Høder Harmelig giør fælles Sag, Brat han for sin Kryhed, bøder, Stryge maa sit Fællesflag; Thi, hvor tit end Verden skifter, Atter dog sit Kys tilvifter Lykke-Disen Dannebrog!

N. F. S. Grundtvig.

Pilt-Ola.

[Af Fru **Magdalene Thoresen.**]

~~~~~~~~~~~~~~

Der hvilede en stille, solklar Høstdag over Vossevangen. Det store, dybe Vossevand laa smilende i Dagglandsen
~~~~~~~~~~~~~~

og Solstraalerne brød sig paa det, som paa en Flade af anløbent Staal.

Paa denne Side Vangen laa Bredderne lune og bløde som Grønsværspuder omkring det spillende Smaaskvulp; men paa hin stod en mørk, alvorlig Fjeldhøide sin truende Grændsevagt. Den havde sletintet phantastisk Maal i Skyerne, jevn og ligefrem som i Bevidsthed om sin Vælde, tegnede dens mørke Kam sig lige skarpt paa den lysblaa Himmelgrund og i det dunkle Vandspeil. -- Det var et mægtigt Dobbeltsyn med Evigheden over og under.

En Stund holdt dette Billede sig oppe i uforstyrret Ro. Der gives Øieblikke i Naturen, hvor ligesom Aandedraget standser og Alting lytter efter den næste Stund. Det kunde kaldes Pauser, hvor alle Toner tie for strax efter med fuldere Kraft at bruse frem i Akkorden.

Om med Gelder da end Høder Harmelig giør fælles Sag, Brat han for sin Kryhed, bøder, Stryge maa sit Fællesflag; Thi, hvor tit end Verden skifter, Atter dog sit Kys tilvifter Lykke-Disen Dannebrog!

N. F. S. Grundtvig.

Pilt-Ola.

[Af Fru **Magdalene Thoresen.**]

~~~~~~~~~~~~~~

Der hvilede en stille, solklar Høstdag over Vossevangen. Det store, dybe Vossevand laa smilende i Dagglandsen og Solstraalerne brød sig paa det, som paa en Flade af anløbent Staal.

Paa denne Side Vangen laa Bredderne lune og bløde som Grønsværspuder omkring det spillende Smaaskvulp; men paa hin stod en mørk, alvorlig Fjeldhøide sin truende Grændsevagt. Den havde sletintet phantastisk Maal i Skyerne, jevn og ligefrem som i Bevidsthed om sin Vælde, tegnede dens mørke Kam sig lige skarpt paa den lysblaa Himmelgrund og i det dunkle Vandspeil. -- Det var et mægtigt Dobbeltsyn med Evigheden over og under.

En Stund holdt dette Billede sig oppe i uforstyrret Ro. Der gives Øieblikke i Naturen, hvor ligesom Aandedraget standser og Alting lytter efter den næste Stund. Det kunde kaldes Pauser, hvor alle Toner tie for strax efter med fuldere Kraft at bruse frem i Akkorden.

Da var der et Sted paa en liden Helding ned imod Vandet, hvor der stod et vældigt Rognebærtræ, ikke saa høit just, men bredt og fyldigt, med en Masse af glimrende røde Bær. Tæt ind til Træets Rod laa et Mandfolk i dyb Søvn med Hovedet hvilende paa en rødmalet Bomme, Knæerne trukket op og Armene fladt udstrakte; og oppe i Toppen sad en Sværm af Kramsfugle, der gyngede lidt paa en Kvist, hoppede over fra en Gren til en anden, hvæssede Næbet, nappede et fuldmodent Bær og lagde Stund imellem Hovedet over paa Siden og keg med et nyfigent Øie ned paa den Sovende.

Pludselig for Manden med den høire Haand henover Ansigtet og jog en sulten Myg fra sin første Mundsmag, endda han havde mættet Hundrede før den, og han vendte Hovedet om paa Siden. Men Bommen gled idetsamme ud og rullede nedover Skraaningen, den hele Fuglesværm for skrigende ud fra Træet og strøg op over Lien i skræmmet Flugt, og Manden reiste sig hurtigt overende og saa sig omkring i Egnen med et søvntungt Blik, for ligesom at sandse hvor han var.

Da fik han Øie paa Bommen, der ikke var standset før den naaede Vandet, og nu laa der og gyngede stoltelig paa Skvulpet som et andet Grundmærke. Men det klarede ogsaa hans Syn i samme Stund. Han lod sig hurtigt glide nedover Skraaningen og sprang ud i Vandet, og efter et Par Forsøg fik han Tag i den.

Saa sad han da Stunden efter oppe under Træet igjen, og tørrede Bommen, først med et lidet, broget Tørklæde,
~~~~~~~~~~~~~~

siden med den flade Haand, varsomt og ømt, som en Moder, der steller med et umyndigt Barn. Derefter lukkede han den op og keg ned i den. Tog saa en liden sammenlagt Halskrave frem, tog et Bundt trykte Smaaskrifter og tørrede Væden af dem og lagde dem ved Siden af sig i Solskinnet. Lettede saa hist og her ved det øvrige

Indhold og pakkede omsider Stykke for Stykke ned igjen og lukkede Bommen til. Men det skete Altsammen paa hin eiendommelige, hemmelighedsfulde Vis, hvorpaa et Menneske sysler om sit eneste Gjemme. Hvem, der med Velstandens Frimodighed spreder sine Ting udover hundrede Steder, ved Intet om den Glæde, som et eneste lidet Aflukke kan give den, der kun har en ussel Smaating at gjemme paa.

Men Øieblikket, som syntes at have taget den lange Hvile, var allerede paa Flugten, og nu fulgte Uro paa Uro i ustandselig Hast ...

Oppe i Lien brølede en Ko nedover, ihærdigt som en Budstik for hele Slægten, -- Kramsfuglesværmene kastede sig fra Træ til Træ og kivedes om Høisædet ved det dækkede Bord, medens de hug hinanden de røde Bær ud af Næbet, -- langt tilbage, hvor Kirken laa paa en liden Høide med Landsbyens Smaahuse foran sig, reiste der sig et Sus af blandede Lyd, hvor hver enkelt tyktes at bryde sig paa Overmagten, og fra den nærmeste Gaard blev en Baad sat ud med tre Mand i, der roede den pilsnar hen over den stille Vandflade, saa Kjølfuren stod dyb bagefter ...

Da reiste Manden sig med Bommen i Haanden og saa indover mod Vangen, som syntes at være Tumlepladsen for et bevæget Liv. Der var en urolig Blinken i hans Øine og Raadløshed i hele hans Lag; det var som den halve Del vilde fremad og den anden halve tilbage. Hans Ansigt var veirbidt og bar paa store Træk. Panden og Kinderne vare stærkt furede, men det tyktes alligevel ikke Spor af Tidens jevne Skridtgang, thi der blandede sig Ungdom imellem, det saa snarere ud som om den i Vrede nu og da havde staaet stille og trampet sit Mærke ind saa ikke Letsindet i næste Stund skulde feie det bort igjen.

Hans Skikkelse syntes af Naturen givet et anseeligt Maal, som Skaden efterhaanden havde formindsket. Hans Hoved var stort og stærkt dannet med et Urede af lysebrune Haar, men Nakken var skjæv, og det saa ud som om Muskelstøtten var taget bort med Vold. Ryggen var bred, men den ene Skulder sænkede sig dybt under den anden, og det høire Ben var krummet stærkt sammen i Knæledet.

Det var kun en liden Stund han stod der og nølede med at gjøre det næste Skridt; men den var lang nok til at vise Billedet af En, der saa at sige aldrig havde truffet sig selv hjemme, og som hvergang Sjælen bankede paa og forlangte en liden Samtale i Enrum, for det lange Opgjørs Skyld, altid fik det saa travelt med hundrede andre Smaating ude i Livet, at Kreditor nødvendigvis maatte komme igjen en anden Gang. Men en "Anden Gang" er en Skjelm, siger Ordet.

Endelig tog han sig sammen og styrede indover mod Vangen. Hans Gang var vanskelig; thi for hvert Skridt han tog, hugede han stærkt fremover og aandede tungt og kort. Men han kom alligevel snar afsted, og der var midt i Vanførheden hint forunderlige Samhold i hans Skikkelse, som stundom findes i Naturen efter voldsomme Rystelser, hvor det Søndrede føier sig til det Hele med en eiendommelig Frihed og Harmoni.

*

Inde paa Vangen, hvorfra det stærke Sus gik ud, var der en talrig Menneskemasse forsamlet; thi det var det almindelige Hestemarked som her afholdtes om Høsten.

Enkelte Smaaboder vare reiste paa Markedspladsen og Borde med Mad og Drikke stode omkring imellem dem. Her samlede sig og slæntrede fra og til Kjøbere og Sælgere, paatrængende eller undvigende hinanden, efter som

Handelen kunde friste eller skræmme; men altid samlede i een Villie, naar Glasset fyldtes.

Det var en vild Forvirring af Mundhuggeri og Spøg, af Hestevrindsken, Pidskesmeld og drøie Eder, hvorigjennem Nødvendighedens Krav kunde skimtes, men ikke noget Godt. Og dog hvilede endnu Dagklarheden over denne Mylder, og forjog Dunsterne af de stærke Drikke; endnu var der et vist Hensyn med i Alt, skjønt af og til trak Ophidselsen i Musklerne paa Vossens brede Pande, og som et fjernt Uveirs Forbud glimtede Smaalynene

i hans kloge, urolige Blik. Hans Hænder stak endnu i Lommerne, men det voldsomme Tag var ikke dulgt dermed, og naar han hurtigt skjød Skuldrene op og rettede Hovedet med et Kast, var det en vild utæmmet Naturs Reisning mod baade Ondt og Godt.

"Hei Pilt-Ola!" skreg en Unggut, idet han gav den gamle magre Hest, han red paa, et Snert af Pidsken, og lod den styre lige mod hin haltende Skikkelse med den rødmalede Bomme i Haanden, just som han traadte frem om et Hus tæt ved Markedspladsen.

Manden skiftede Bommen over i den anden Haand, og gav intet Svar paa Tiltale; men hinkede videre frem.

"Kom hid og gjør et Bud, Pilt-Ola!" lød det fra en anden Kant.

"Er ikke Du Vidne paa, Du Pilt-Ola! at jeg kjøbte Øgen min ifjor og gav 35 Daler for den, og endda Piben min til paa Kjøbet?" skreg en Tredie, som holdt en liden udslæbt, graa Hest ved Tøilen, medens en Kjøber rev den i Munden og gav den et Snert hen over Benene med Pidsken for at bringe Liv i den. Men det stakkels, tungsindige Dyr rørte sig ikke, der kunde ligesaagodt have sat sig en Klæg paa dets Hale. Virkningen var bleven den samme.

"Jeg ved ikke noget om det" brummede Manden undvigende og vendte sig mod en anden Kant.

"Var Dig der, Du Pilt-Ola! eller la'r jeg Hesten min gjøre et Prøvesprang over Dig" raabte en kjæk Unggut, der lod et blankbrunt, livligt Dyr dreie sig til alle Sider i hurtige Sving, medens han tvang Støvlehælene ind i Siderne paa det, saa den steilede og skreg af Raseri, og Sten og Rusk fløi over Bord og Bænke.

Men Pilt-Ola lod sig ikke det Raad give to Gange. Ræd bøiede han af til en Side, og mellem Haan og Stød naaede han omsider igjennem Trængselen ud paa den banede Vei, der førte bagom Præstegaardens mange Smaahuse og hen langs med Vandet til en liden Furuskov.

Snart var nu ogsaa den aabne Vei tilbagelagt og Skovstien lukkede ham ind i sit grønne Hegn. Da sagtnede han Gangen lidt, tørrede Sveden af sin Pande og saa sig tilbage. Men idetsamme strøg et ridende Følge med Latter og Skrig ind paa den samme Vei, og som et jaget Dyr styrtede han afsted igjen fremover den skyggefulde Sti, stønnende af den ulidelige Møie og hugende sig endnu mere sammen, medens hvert andet Skridt tyktes en Reisning og hvert andet et Fald.

Først efter at være naaet op til en liden Afsats paa Fjeldet, der reiste sig i ujevn Skraaning bagom Skoven, og hvorhen Markedstummelen kun naaede som en Efterklang af det Hele, følte Pilt-Ola sig tryg. Og her satte han sig da ned paa Fjeldknuden, tog Bommen op paa Fanget, og slog begge Armene omkring den med en slig Inderlighed, som var det et levende Væsen han havde frelst fra Død og Fordærvelse.

Paa slig Vis sad han en Stund med lukkede Øine og et sørgmodigt Træk om Munden. Men det var ikke for Træthed han bøiede sig, det var ikke Hvile han tog, det

skjønnedes ved første Syn, han saa vel snarere ud over Tidens Strøm og mødte Billedet af andre Dages Glæde.

Saa syntes han at gribe sig i en Tanke og samle sig helt paa den. Han aabnede Bommen, tog Stykke for Stykke ud af den ligesom før, kun med lidt mere Hastværk, indtil han naaede Bunden. Der laa et lidet sammenlagt, gulsmudset Papir med store, keitede Skrifttegn paa, det udfoldede han paa Knæet, glattede hen over det med Haanden, for at det kunde holde sig jevnt, og saa begyndte han at synge efter de skrevne Ord, sent og tungsindigt som et Psalmevers, endda Ordene sletikke tyktes at kunne skikke sig i den Slags Takt.

Men som nu Suset fra Markedspladsen steg og sank med vexlende Lyd lig et Bølgeslag mod Fjeldet, og mens Pilt-Ola sang sin Vise og af og til strøg med Bagen af Haanden hen over Øinene, stod oppe paa den øverste Fjeldryg, støttet ind til Væggen af en Sæter, en liden, lyshaaret Gjente, et Stykke bort for hende stod en Gut.

Hun tyktes undvige ham, idet hun saa udover mod Fjeldene paa hin Side, han fulgte samme Tanke, men saa nedad mod Vangen. Hver for sig stod, som rammet ned af et Ord, et af dem, der en Gang udtalte, enten maa forsones eller skille ad for Livet.

Da aabnedes Sæterdøren og et gammelt Kvindfolk tren ud af den med hele Favnen fuld af Mælkeringe, som hun

stillede op langs Væggen til Tørkning.

Det gav et Sæt i Gjenten, og hun tren ud fra Væggen for at gaa. Men i det samme gjorde Gutten et Skridt lige mod hende. Saa stod de atter stille, hun saa ned for sig og han saa paa hende. Hendes Ansigt var blussende rødt, men hver Mine var nedslaaet. Hendes Øielaage sænkede sig tungsindigt over Blikket og hendes fastsluttede Læber lignede et Indsegl, trykket paa en stærk men sorgfuld Beslutning.

Hans Aasyn derimod var mørkt og haardt. Hans store Træk vare smukke, men syntes ligesom stivnede i Trods. Kun i Øiet var en urolig Glød, som en Stund brændte i Kjærlighed, en anden Stund glimtede i Nag.

"Du faar sige om igjen" brød han endelig Spændingen, idet han gik et Par Skridt nærmere mod hende.

Hun rystede sørgmodigt paa Hovedet til Svar.

"Mener Du nogen anden Gut kan holde af Dig, slig som jeg gjør?" spurgte han.

"Jeg har ikke tænkt paa nogen anden Gut," hviskede hun.

"Det gjør Du ogsaa vel i Gjente, for fik jeg høre Sligt, da skulde jeg nok vise ham en Snarvei ud over Livet, jeg!"

"O Jesus!" sukkede hun skræmt og vendte sig fra ham.

"Vær ikke ræd Sigrid" bad han blødt og inderligt, idet han slog Armen om hende og drog hende henover mod Fjeldranden. "Du er ligesom baade Mad og Solskin for mig, Du! Jeg har hverken Hygge eller Glæde af Nogenting, naar ikke jeg har Dig med mig... Jeg bander Solen og jeg sluger Maden, og der kommer ingen Velsignelse efter... Og Du! Gildeste Gjente i hele Flokken! Skulde ikke Du ha'e gildeste Guten, Du? ... Jo jeg mener det! Han Thore ifra Sten, det er Mand for Sigrid paa Bergslien. Hvad duger de Andre til? Fille-Skrab Altihop! Jeg skjønner mig paa Noget af Hvert, jeg, ser Du ... der staar ikke En for mig, der jeg bare lægger Fingeren paa, der vises Mærket efter."

"Hu! kom ikke med det fæle Vildskabet Dit" afbrød Gjenten og veg bort fra ham.

"Prat med Dig Gjente!" raabte han hidsigt og rev hende til sig igjen. "Er det ligt til Noget at bry'e sig med Sligt! En kan ikke Allesammen gaa slig og smaatære paa Livet. Der kommer nok Ro over mig ogsaa...

Du drager mig did *Du vil, Du Sigrid! . . Jeg glemmer baade Lidet og Stort, naar jeg ser paa Dig, for Du er saa fager som en Engblomme midt i Solskinnet ... Og nu faar Bryllupet vort staa, nu, lige saa snart, det ske kan . .. hører Du det Gjente!"

"Aanei, Thore! aanei!" hviskede hun ræd.

"Aajo, Sigrid, jovist faar det ske! Jeg længter efter Dig, saa jeg er lige ved at gaa fra Viddet. Naar jeg er sammen med Dig, saa har jeg ingen Ro, for jeg ved jeg maa gaa fra Dig igjen, det faar jo saa være; og naar jeg er fra Dig, saa render jeg Panden mod baade Høit og Lavt for at komme did igjen. Er der Mening i Sligt?"

"Jeg magter Dig ikke, Thore, vi faar skilles for dette Liv."

"Tag mig som jeg er, Gjente, Du kan bedst lægge Stilheden paa mig."

"Herre Gud i Himmelen!" sukkede hun ydmygt og brast i Graad.

"Har ikke Du Hug til mig længer, kanske?" spurgte han utaalmodigt.

"Jo," svarede hun stille "jeg skifter ikke Hug, som Du skifter Villie."

"Godt, saa tager vi os sammen i Et for hele Livet!" udbrød han heftigt og greb hende om begge Hænder. "Nu blir jeg hos Dig til hen paa Kvelden, saa lader Du den gamle Gjenten stelle heroppe, og vi drager nedover til Bergslien . . . Jeg vil ha'e Greie paa Sagen. .. Har Du slig Hug til mig, som jeg har til Dig, saa staar Bryllupet vort Maanedsdagen herefter ..."

"Onei, Thore, det kan jeg ikke, vær ikke ond paa mig!" båd hun graadtung og skjælvende.

"Djævelen!" for det ud af ham i Vredens Overmaal, og han kastede hende fra sig, saa hun tumlede hen over Fjeldryggen.Da lød et Skrig borte ved Sæteren, og han hørte en Kvinderøst raabe sit Navn; men han gav ikke Agt paa Nogenting. Som en Forfulgt styrtede han afsted hen over Fjeldhøiden, og fra Afsats til Afsats sprang han nedover og lod sig glide store Stykker, hvor Skraaningen var jevn, indtil han i Farten standsede ved Pilt-Ola, som nu var ferdig med Visen sin, og efter en omhyggelig Nedpakning havde stillet Bommen ved Siden af sig, medens han søgte at stable sig op paa de skrøbelige Ben igjen,

"Tag Skrabet Dit tilsides, der Folk skal frem" fnøs Gutten og sparkede til Bommen, saa den rullede fra Knude til Knude nedover bagefter ham og ikke standsede før ved Foden af Fjeldet.

"Det var ham Thore paa Sten!" udbrød Pilt-Ola Stunden efter, thi med det Samme tabte han hele Besindelsen, det var ligesom han vilde klare Tingen for sig selv og slaa den fast i sin Hukommelse. Saa lod han sig taalmodig glide ned ad Fjeldet et Stykke, hinkede sig frem et andet Stykke til han naaede Bommen, og med den i Haanden stred han sig da den samme tunge Vei tilbage, som han for to Timer siden havde vandret.

Men denne Gang tog han ingen Hvile i Indhugget. Uafbrudt vedblev han Stigningen til han naaede den første Høiflade, hvor en frugtbar Fjelddal strakte sig langt indover, medens Fjeldet ud imod Seen til heinede sig i jevne Afsatser op til selve Aasen.

Langt tilbage, hvor Dalen begrændsedes af en vild Klippetop, laa den rige Bondegaard kaldet Bergslien, omgivet af en stor Udmark til den ene Side og frodige veldyrkede Agre til den anden. Der hørte et Par Opsiddere til Gaarden, og disse laa nærmere hid; men nærmest laa et lidet ensomt Hus, der mest kunde ligne et Skur, bygget

til Opbevaring af Et eller Andet, hvortil det ikke brugtes længere, og hvorefter det stod hen til ingen Nytte.

Det var dog ikke saa; thi paa Taget fandtes en liden Aabning indfattet i en svag Ramme af løse Murbrokker, og det betød en Skorsten. Og der var et Fag gamle Smaaruder midt paa Huset, hvis søndrede Glas hist og her var klistret til med Papir eller udstoppet med en gammel Fille, og det talte om Husflid; det maatte da være en Bolig for levende Væsener, hvor ussel den end saa ud!

Og det var den; thi her boede en gammel Gjente, som til Hverdagsbrug slet og ret blev kaldet Kari, men som en sjelden Gang og ligesom til nøiere Forklaring benævntes Knapstad-Kari. Hun havde hverken Mark eller Kvæg at sørge for eller drage Næring af, og naar hun stelte med Sligt, hvilket hændte næsten hver Dag, saalænge Sommeren stod paa, da var det fremmed Eiendom, og deraf levede hun saalænge; men naar Vinteren mørknede og isnede Alting, baade ude og inde, da spandt hun lidt Garn, strikkede lidt, og hvor der var et lidende Menneske eller et sygt Kreatur, der pleiede og stelte hun dem hver efter sin Tarv. Og paa den Vis havde hun levet fyrti Vintre i det skrøbelige Hus. Skarveredet! som hun selv kaldte det i Spøg.

Men som det nu paa denne Eftermiddagsstund laa der, midt imellem Lyngtuer og lysegrønne Enerbuske, med Solstraalerne spillende paa sine smaa Ruder, saa det alligevel saa forunderlig glad ud, ret som naar Armoden smiler og byder sit: Velkommen til! skjønt den ikke har Andet at byde end det.

Der var stille og mennesketomt udover Fjeldsletten, kun langt tilbage hørtes et svagt Hundebjef ind imellem Lyden af enkelte Stemmer. Da Løftede sig lidt efter lidt en hugende Skikkelse op over Fjeldranden, hvor den bratte Vei førte hid fra Vangen -- det var Pilt-Ola. Han stodstille i nogle øieblikke for at drage Aande efter den svære Stigning, da styrede han rask over mod Knapstad-Karis Hus.

Men som han kom det nærmere, sagtnede han sine Skridt, han stønnede tungt og gjorde tilslut en lang Stands paa Veien, for, som det tyktes, at aande lettere, eller var det maaske for at skyde noget af Sindets Tyngsel fra sig; thi han sukkede dybt og gjentagende .... da gik han fremad igjen, men ikke langt, før han standsede paany.

Det saa næsten ud som om det lidet, af Eftermiddagssolen lueforgyldte Hus paa den smaragdgrønne Enerbund baade fristede og skræmte ham med sin Herlighed.

Endelig hinkede han lidt nærmere og saa sig speidende for, lyttede forsigtigt henimod Døren, og det vistes paa hans Aasyn, at han frygtede for Ingen at træffe hjemme naar han vovede sig til at banke paa. Men det skulde nu

forsøges. Og han tog i Døren og keg ind, men han lukkede den strax igjen; thi der var Ingen.

Da sank Skuffelsen og Ensomheden over ham med en slig Tyngsel, at han segnede under den og brast i Graad som et umyndigt Barn. Men umyndig var Pilt-Ola ogsaa i høieste Maade, skjønt han nærmede sig stærkt det Maal af Tid, som er givet Støvet. Det er ikke Aarene, som give Myndigheden, alt det Loven siger saa, det er Villien, som bestemmer Graden i et Menneskes Modenhed.

Og Pilt-Ola var ikke modnet i Nogenting. Urolig og eventyrlig vankede han om fra Bygd til Bygd og tog sig Hjem hvor han kom. Han var et Slags vandrende Missionsbud, men for egen Regning. Han sang for Folket, hvor han overnattede, Lidt af en Vise og Lidt af en Psalme, og ind imellem læste han op en Beretning om den christne Seir over Hedningernes Trods. Han kunde ogsaa fortælle gruelige Ting om de Vildes Færd imod det guddommelige Ords Fortolkere, og han forstod at fremstille det med al den Rædsel, som behøvedes for at hele Forsamlingen kundegyse og kjøbe hans Smaablade, og da var Pilt-Ola hjulpet for en Tid.

Men han gjorde alt dette, saavidt muligt, med et vist Hovmod, Ind imellem kunde ogsaa Styrken blusse op i hans Væsen; men det var kun et Blaft, hvorigjennem man skimtede det faldefærdige Ildsted, det sluktes strax,

Der gik ligesom en Treklang igjennem Pilt-Olas Liv, men det var til Forvirring og ikke til Harmoni, Det var vilde, toneløse Skrig, der endte med et Suk, -- det var Ubændighed, Fortvivlelse og Afmagt, -- Der hørtes et Ord udtalt i Kaadhed og Vildskab ved Siden af ham, og hans Natur fløi op som en Raket og gik Bersærkergangen med de Andres; men saa kom Angeren og Syndekvalen over ham, og da solgte han gjerne Livet for en Skilling, naar bare Samvittigheden fulgte med paa Kjøbet, saa han slap dens evige Manen, Efter dette fulgte da den tredie Tilstand, som var den jevne, den, der skiftede mellem Sløvhed og Selvopholdelsesdrift, men den var uden Evne og Villie, den var Stilheden, hvori han ligesom fordøiede det ene Udbrud og samlede Styrke til det andet; thi bagved Dorskheden lure de ubændigste Lidenskaber,

"Hu' Kari er nok oppe paa Bergslien, hu'," sagde en liden Gjetergut, som i Frastand havde staaet og set paa Pilt-Ola,

Pilt-Ola for op fra Dørhellen, hvor han sad, og greb efter Bommen med et forskende Blik hen til Gutten,

"Hu' Sigrid er nok stupet ud for Fjeldet," blev Gutten ved og tren nærmere,

Pilt-Ola saa over mod Bergslien, med et kummerfuldt Blik og gav intet Svar,

"Er ikke det Dig, som hedder Pilt-Ola?" spurgte Gutten og spyttede kjækt heri for sig.

Men Pilt-Ola tog sig ikke Tid til at forarges over Gutten, han var allerede paa Vei til det nye Maal for sinVandring - og paa samme Vis som Stunden før: først snar, som den, der er tryg for et godt Møde, siden ræd og nølende, som den, der aldrig blev ønsket: Velkommen til!

Omsider stred han sig da frem til Bergsliens Grund. Der stod foran paa Tunet et gammelt Kvindfolk og stelte med noget smaat Lintøi, som hun vred op og hængte fra sig over et Par løse Tømmerstokke.

"God Dag, Kari!" bød Pilt-Ola skræmt og tørrede Sveden af sin Pande.

Kvindfolket saa hen til ham med to kloge, lysende Øine i et gammelt, mismodigt Ansigt, og gav ham et Nik til Svar. Men det var kort og ligegyldigt nok, det bød ham hverken gaa eller blive.

"Jeg var borte ved Huset," føiede han til Stunden efter, idet han satte sig paa Stokkene ved Siden af hende. Der var ikke meget Mod i ham.

"Jeg bli'r her Natten over," sagde Kari efter en liden Stilhed; men hun saa ikke paa ham.

"Aaja, Du gjør vel det," sukkede han hengiven i sin Skjebne.

"Du faar gaa did og stelle for Dig selv," føiede hun til en Stund efter.

"I det tomme Huset?" spurgte han med sorgtung Røst.

"Jeg kan ikke være baade her og der," afbrød hun lidt kort.

"Der er kun liden Hygge for mig, hvor ikke Du er."

"Ja, da lader det, som Du ikke trænger stor Hygge Du," udbrød hun lidt haant.

"Jeg trænger den saa Hjertet vil springe," udbrød han stærkere.

"Hys!" bød Kari, og saa sig om mod Huset, "Du faar ikke tale høiere end jeg hører om der raabes paa mig, for hun Sigrid er ikke bra'.""Gud give jeg laa der hun ligger, saa var der vel Nogen, som tog sig over at stelle med mig ogsaa .... og jeg gik ikke slig omkring som et skabet Faar!" sukkede Ola og Stemmen kvaltes i Graad.

"Der kan ikke siges Noget om det, Far," sagde Kari og satte sig ned ved Siden af ham. "Den, som ikke tager fast Hold i Nogenting, drager en Sot med sig, hvor han kommer hen, for værste Soten er Uro."

"Ja vis mig det, jeg kan holde mig til," klagede han og græd stærkere.

"Hold Dig til Vorherre."

"Han er saa langt borte, han!"

"Ja saa er det Dig, som lægger Veien," sagde hun fast.

"Du er nu strid, Du Kari," sukkede han, "En kan ikke komme til Dig med Sorgen."

"Da er det længe siden Du kom med Glæden, og ligevel lægger Du Tid imellem Veien hidop over Fjeldet."

"Der er slig Vildskab derned ... En gaar træt."

"Der er Raad til at gaa træt, naar En skal være med i alslags Lag," kastede hun forarget hen.

"En skulde bande paa, der var Troldskab med i det," indvendte han. "En Stund drages en fra -- en anden Stund til..."

"Jeg skal sige Dig den Ting, Far," afbrød hun kort, "Du har ligesom to Mennesker i Dig. Det ene er en Ungdom, der drages med Vildskaben, det andet er en Stakkers Vanføring, som længter efter Ro. Du faar sætte Skjel imellem dem. En kan ikke være ung og gammel paa en Gang, Fjas og Alvor drager aldrig ret ihop."

"Ja, Du har nu Greie paa Alslag, Du! ... En anden Stakker faar Lykke til at drages med Uvittigheden," sukkede Pilt-Ola lidet Gran lettet."En drages Allesammen med Uvittigheden," føiede Kari til med Styrke. "Men Gud Herren har sagt: Lad ikke det Onde overvinde Dig, men overvind Du det Onde med det Gode."

"Jeg er nu vel bleven for gammel i det Onde," sagde han ydmyg, men det kom ikke fra Dybden.

"Der er bare En, som er for gammel i det Onde, og det er Djævelen selv, Far!"

"Tag ikke saa haardt i, Kari!"

"En faar tage haardt i med Ladheden."

"Er jeg lad!" sukkede Pilt-Ola forknyt, "jeg under mig ikke Ro paa noget Sted."

"Ja, det er just værste Ladheden det," vedblev hun, "for Du løber bare fra Eftertanken! Hvergang Vorherre la'e Haanden paa Dig og fik Dig til at staae stille, var Du ligesom besat ... Husker Du, hvordan Du stred imod, da han Lars i Stordraget bred Ryggen Din isønder, og Du laa her i mange Uger og droges mellem Liv og Død? Tog Du Ro i Sindet da? Bar Du Korset, Far? - Nei, Du slængte det væk og tog det igjen ligesom Sygdommen gjorde med Dig ... Og siden hen, da Knæet Dit tog til at værke efter Knivstikket Du fik borte ved Bolstad-Øren for otte Aar siden, var det bedre med Dig da? ... Nei, det var ikke bedre ..."

"Ak, havde Du holdt fast ved mig, Kari!" stønnede han, og denne Gang lød det, som om det kom dybere fra.

"Hvor er den Dag og Stund jeg slap Dig?" spurgte hun strengt.

Pilt-Ola krøb sammen i Krogen, hvor han sad uden at svare, og det saa næsten ud som om han ikke kunde gjøre

sig liden nok ligeoverfor hendes Styrke og Strenghed; thi hvormeget han end talte imod, der var dog en Forsagthed over ham, som vidnede for Sandheden af hendes Ord."Ja for Menneskens Øine saa det vel slig ud," vedblev hun Stunden efter, "men for Guds øine har jeg aldrig sluppet Dig."

"Det tør kanske rette paa sig endnu," hviskede han ydmygt.

"Det retter aldrig paa sig i dette Liv," sukkede hun og græd stille.

"Har Du ikke selv sagt hin Dagen, da det røg ud med os: Naar en bare rigtig vil! saa gaar det nok . . . og nu vil jeg," udbred han og rettede paa sig.

"Ja Gud give det var saa vel!" sukkede hun og tørrede øinene. Men Du har to Villier, det er Ulykken. Det kan lidet nytte Du spænder to Heste for Ploven, naar den ene vil hid og den anden did. Enten rykker de den ikke af Stedet eller de bryder den isønder, og hver løber med sin Stump."

"Ja jeg har nu sagt det, og denne Gangen staar jeg ved det," føiede han lidt kjækkere til og reiste sig for at gaa.

"Gaar Du bortover til Huset?" spurgte Kari.

"Nei, jeg gaar nedover mod Vangen igjen."

"Træffer Du ham Thore paa Sten, saa hold Dig fra ham, det er en laak Gut," sagde Kari og reiste sig brat.

"Han kom dragende nedover Fjeldet mens jeg sad og tog en liden Hvile, og han gav et Spark til Bommen min, saa den for nedover. Jeg mener han var gal, jeg," sagde Ola.

"En mundkaad Fant er han; han slaar om sig med Ordet ligesom en ikke havde at svare til Sligt."

"Men det er Gut, det, som tør vove sig ud paa en Knivsod!" udbrød Ola og en vild Glæde blussede op i hans Ansigt.

"Aaja, han begynder der, hvor Du tog fat for fyrti Aar siden," sagde Kari tørt. Du ved kanske ikke, hvadsom er hændet her paa Gaarden, Du? Men hvorfra skulde Du faa vide det .., Du ved, at hun Sigrid, Datteren her, var lovet til Thore for Aar og Dag siden ... En Tid gik det nu gildt nok, men saa gik det Fanteveien med dem. Han har taget sig til at handle med Heste, og det liker ikke hverken Gjenten eller Far hendes, for det trænges ikke. Bergslien kan nok føde sin Mand, den! ... Saa har hun nu givet ham Ordet hans tilbage mer end en Gang, men idag blev det Alvor, da han var der oppe paa Sæteren med hende, og det endda han fristede og lokkede hende, som en ond Aand. Men da hun saa blev fast ved Sit, saa drog han til hende i Sinde, saa hun tumlede ud for og slog sig i Svime, og havde jeg ikke været borte ved Sætersdøren og set hvordan det bar afsted med Gjenten, saa jeg fik hjælpe hende lidet Gran, ved ikke jeg hvad Slut der var kommet paa den Ting."

"End sige, slog til hende!" udbred Pilt-Ola og det gøs i ham.

"Aa, jeg lægger ikke endda saa stort Lag paa det," fortsatte hun, "har en først faaet den ene Skaden, kan en sagtens tage den anden med."

"Ja, men Livet Kari!"

"En kan heller miste Livet ved Sligt, end miste Glæden for hele Livet," sukkede hun og reiste sig.

"Faar ikke tale slig, Kari!" bad Ola sørgmodigt.

"Ak, der er Lidet om Livet, skal en bare leve det for at faa Slut paa det," føiede hun stilfærdigt til, og saa vendte hun ham Ryggen og gik ind i Huset.

"O Gud, o Gud!" brast det som et Nødskrig ud af ham i samme Stund.

Men Kari tog ingen større Sorg af det, og hun blev, hvor hun var. Hun havde saa mangen Gang set hans Sønderknuselse, hun gad ikke se den op igjen. Hans Sorgvar som et grædende Barns, der i Frastand øiner et Sukkergodt i Trøstens Haand.

Og det vidste Pilt-Ola selv. Han forstod sig fuldtvel paa sin egen Afmagt, han vidste, at han var hurtig og stærk i

Bestemmelsen, omskiftelig og svag i Udøvelsen, medens Kari var sen til at beslutte, og urokkelig til at fuldføre. Men trods denne Viden, var hun dog hans eneste, jordiske Længsel, og det havde hun været i over fyrti Aar. Han havde nok skiftevis kastet den fra sig og grebet den igjen; men hvergang han eiede den paany, var det gjennem en usigelig Skræk for at miste den. Derfor kunde han heller ikke gaa uden endnu en Gang at tale til hende, uagtet han sletikke var fast i hvad han vilde sige. Og han listede sig bortover til Huset og lukkede Kammersdøren op. ydmyg og selvfornegtende som en angrende Synder, men da han stod i Døren, og hans Øine mødtes med hendes i sorgfuld, haabløs Forstaaelse, da vendte han sig og gik igjen uden at sige et Ord.

Kari saa ud efter ham medens hans usle Skikkelse strøg forbi Vinduesruderne og forsvandt bag Huset, saa satte hun sig stille hen og bøiede sig over sit sorgfulde Minde, og som hun i denne Stund beskuede det, saaledes havde hun set paa det i fyrti Aar. Det var hverken blegnet eller forvandlet gjennem Tiden, det var som da hun i Afgjørelsens Stund lukkede sig inde med det.

~~~~~~~~

Knapstad-Kari, saa kaldet efter Faderen, en fattig Husmand ved Navn Niels Knapstad, var en livsglad Gjente paa tyve Aar, baade fager og stærk, da hun tog Tjeneste paa Gravseidet, en temmelig stor Gaard i Nabobygden. Den Husbond hun fik, thi Husmoderen var død for længe siden, var snild og velmenende og lod hende stelle sigmere som Datter af Huset end som Fremmed, og der gik et Aar hen for hende i Tryghed og Glæde.

Paa Gaarden var Ola den yngste af tre voxne Sønner. Han var vel kjendt af Alle og vel mødt hvor han kom; thi han havde gode Evner, og fager og kjæk var han tillige. Da nu Kari drog ind paa Gravseidet var det ligesom op- og afgjort i samme Stund, at sige mellem Ungdommen, at det var en Gjente for ham Ola, og han var Gut, som passede for hende; thi begge vare de ved første Møde ret ligesom to Fugle, der hoppede og sang paa hver sin Kvist, glade over Alleting, men mest dog over hinanden, hver for sig.

Siden hen da Vinteren kom og Skoven føg til, da samledes de under det fælleds Ly, og tog Lunhed og Glæde af det Samme, og da var der ikke den Ting som var iveien for dem; thi den Ene jevnede Livet for den Anden. Men udover Vaaren, da Fuglene atter droge mod Skoven, mødtes ogsaa de paa en grøn Gren, hver med sit Straa i Næbet til den fælleds Rede.

Nu var det vel saa, at Olas Fader ikke strax lod Glædens Ordlyd klinge over det Forbund; men Kari var en brav Gjente, baade nøisom og flink, derfor var der snart rettet paa Gamlingens Mismod, og sidenhen forvandlede den sig til en oprigtig Glæde.

Da nu et Aarstid var gaaet, døde den Gamle. Den ældste Søn overtog Gaarden, og de to yngre Brødre fik se sig om efter en anden Livsstilling, medens Kari vedblev at tjene paa Gravseidet.

Da var det Ola slog sig paa Handelen. Først med Uld og Skind, og andet Sligt til Husbrug, men da det ikke drog frem til Noget, begyndte han at handle med Heste. - Han byttede og han solgte, han vovede kjækt hvor Andre betænkte sig, og lod aldrig Modet synke ved et Tab. - Saa stod kun Vinteren imellem de Unges Lykke;thi Ola tjente mange Penge; han havde allerede kjøbt et lidet Hus paa Vangen og til Vaaren skulde Bryllupet staa.

Imidlertid fik Ola ikke al den Handelsklegt for Intet. Noget maatte gives i Bytte for Snuheden og det dristige Skjøn, det følte Ingen bedre end Kari. Han kom ikke mere dagstødt til Gravseidet, og naar han kom var der noget Vildt i hans Lag, som mere passede foran en ustyrlig Hest, der skulde tvinges end overfor en liden Gjente, med Blyghed i Sind og Tanke, der tog et Kjærtegn af ham som en Himmelens Gave.

Og det tog til. Der kan føies Aarsag til Aarsag i Hundredevis før Virkningen modnes. De mange Reiser, Ola maatte gjøre ifølge sin Stilling, forhærdede baade Sjæl og Legeme; thi Vinteren var streng, og Naturens Vildhed ubøielig, der maatte Ondt mod Ondt, Haardt mod Haardt, om det skulde gaa. Saa drak Ola med de Andre, først til Styrkning og Oplivelse, siden til Tidsfordriv og endelig til Bedøvelse. Han lærte at sværge paa en Løgn, saalænge, at Sandheden blev til Løgn og Løgn til Sandhed, men da var Holdet borte fra ham, og hvor han siden satte Foden hen, der gled han.
~~~~~~~~

Rundt om i Bygden hed det nok endnu: "Han Ola fra Gravseidet, kjæk Kar' det: Maale Knivsod med ham? Lige det Samme som at maale Syn med Døden!"

Og saa kom Vaaren, men der blev ingen Bryllupsfærd paa Gravseidet den Gang. Kari havde ikke grædt sig svag, endda hun havde grædt Taarer i Tusindtal over al hans Synd og Ugudelighed. Der kom en Stund, da hun tog Ordet frem, som hun selv havde skjælvet for, og som hun havde gjemt paa i Stilhed til det var prøvet og stærkt, og det satte det strenge, grundfaste Skjel imellem dem, som ingen Overtalelse, ingen Graad og ingen Bøn kunde rokke eller nedbryde."Ikke vilde hun være med at sætte Hegn om alt det Ukrud, han fik Sind til at plante ind i Livet. Ikke vilde hun rede Leie for Synden og læse Fadervor over Løgnen!"

Men da sank Olas hæslige Mod, dog ikke i Havet som Midnatsmulmet, saa den klare rødmende Morgenstund gik op derover med stærke, smertefødte Beslutninger -- nei; Ola græd først, drak saa ovenpaa og kom til slut i Strid med Alle, hvorved han fik Vreden og Ondskaben over sig, og vankede omsider med forslaaede Lemmer og svækket Aand fra Bygd til Bygd for at friste Livet med en liden Handel med gudelige Smaaskrifter og andet Sligt. -- Da tog Folket det kjække Navn: Ola fra Gravseidet, fra ham og døbte ham Pilt-Ola isteden, og under dette Navn var han vel kjendt af Alle, men ikke godkjendt af Nogen.

Kari gik da imens sin egen Vei, og den var ensom; men saa vilde hun. Der kom nok en og anden Gut, som gjorde sig fin for Gjenten, thi Sorgen og Harmen havde vel plukket de fagre Roser af Kinden, dog endnu stod det, klare Lys i Øiet og det blanke Guldskjær laa over Haaret; men Kari gik saa strengt og urørt forbi Alle, at hun omsider fik spredt den ørken omkring sig, som en stille, umeddelsom Sorg bestandig skaber.

Og Aarene gik hen. Kari flyttede omsider som gammel Gjente i Huset paa Bergsliens Grund, og her kom Pilt-Ola Tid imellem og fik læget de Saar Ubændighed og Kaadhed slog, endda hun vel vidste, at hun derved gav ham Styrken til at friste et nyt Tab.

Naar han saa var hygget og tilstelt og havde gjenvunden saameget Livsmod, at han paa ny droges ud over Fjeldet, da sad Kari alene tilbage, lidt fattigere end før paa jordisk Gods, men og lidt fattigere paa Lykke; thi det var nu hendes eneste Lyst, hendes gamle Hjertes gyldneDrøm, i sine stille Tanker at holde fast ved "Brudgommen sin! Ola fra Gravseidet, den kjække Guten, som hverken havde Skam eller Lyde!" Og Alting var da saa vel; thi det Bedste var jo ivente! - Hun tog saa let paa Arbeidet, den unge Tanke løftede mer end det Halve! - Og naar Ugen var slut, kom Søndagen med Psalmesang og Hvile, og udover Middagen droges Hviledagsarbeidet frem, et gulnet Linstykke med mange kunstige Syninger paa, det var "Brudgomsskjorten til ham Ola!"

Og da kom Naal og Traad paa Bordet. Syringen blev sat paa Fingeren og Brillerne paa Næsen, og nynnende tog hun fat paa de vanskelige Sting - lidt vanskeligere nu end i de unge Dage, da Synet var den klare Veiviser for en sikker Haand.... Og føg saa Sneen omkring Huset og trængte sig ind gjennem den skrøbelige Vindueskarm, saa gjorde det Ingenting, det smeltede strax; thi henne paa Ildstedet knitrede og spragede det af Furukviste og Eneløv, som et vidunderligt Fyrværkeri af Smaastjerner og glimrende Neg, der kastedes ud til alle Sider, og der var baade duftende og varmt i det trange Rum. Ja selv om Stormen tog i med sine vældige Arme, som om den vilde lette det gamle Hus fra Grunden og dandse med det ud over Fjeldet paa sin stærke Haand - det gjorde heller Ingenting! Det var en Spøg, den havde truet med saa tidt og det blev aldrig til noget Mere; men livfuldt var det alligevel, og det hørtes som mange Menneskers Røst blandede sig ind i Braget .... "Ja lige til han Olas med, for naar den Guten satte i, hørtes han over den værste Fosse-Dur, som fandtes!"

Men naar da Pilt-Ola kom hinkende igjen op over Fjeldet og hen mod Huset, forskræmt og nødlidende, som en Skibbruden, da gik der en hurtig Smerte gjennem hendes hele Væsen; thi i samme Stund brast det pralende Forhæng og hun stod Ansigt til Ansigt med denkummerlige Virkelighed. Saa pakkede hun Brudgomsskjorten sammen med et Suk og gik hen til Gruen for at stelle Maden til, og Stunden efter sad Ola lunt og godt bænket med et dampende Grødfad mellem sig og Knapstad-Kari.

Der blev da vexlet Ord, som lidet betød, det var af dem, der kastes Mund imellem paa Alfarvei og rammer hverken Sjæl eller Tanke. Havde Kari draget frem et eneste af dem, hvormed hun talte til sit unge Minde, da

havde Ola nok kunnet føie sit til, som naar der spørges og svares fra Hjertens Grund. Thi naar han hugende og stønnende stred sig op ad Fjeldet til hendes Bolig, og hvert Skridt han tog, syntes at bære hans usle Skikkelse mod Graven, da bar det ham, ved Længselens vidunderlige Evne, hen mod den unge, leende Kari, der vistnok stod bag Døren for at skræmme ham med et Skrig, eller og sprang ud over Marken som en lokkende Huldre for at lade sig fange af ham, for bagefter at snige sig ind til ham og saa tage mod alle de gode Ord med sit gladeste Smil.

Men Ingen af dem talte nogensinde om hvad de tænkte paa, og derfor sad de saa nær og kjendte i Sjæl og Sind og dog saa fremmed i Ord og Væsen. Det Livsenstræ, som paa en Gang havde skudt sin Rod i deres Hjerter og som tog sin hurtige Væxt i Lys og Glæde, blev hugget over i den unge Tid, derfor var der endnu Saft nok i Roden til de mange Vildskud, men Stamme og Krone fik det aldrig mere.

Det var da Knapstad-Karis og Pilt-Olas haarde Liv. De vare paa en Vis endnu Kjærestefolk; thi skilte fra hinanden levede de den svundne Tid om igjen, og den bar dem atter mod hinanden. Stille og upaatalt følte den Ene sin Ret til den Anden, det Uopnaaede baade løste dem og forbandt dem. --Paa denne Dag for første Gang i de mange Aar havde Kari talt til Ola om den svundne Tid og om hans forspildte Liv, men det var fordi hun havde Billedet for sig af sin egen Jammer i den syge Gjente, som hun pleiede. Hele Bitterheden, som hun draabevis havde samlet paa, flød over i denne Stund, og trak hendes gamle Hjerte sammen med ulidelig Pinsel. Derfor havde hun heller aldrig for set Sandheden saa usminket som nu ... "Det var ikke ham Ola fra Gravseidet, det var Pilt-Ola!"

"Jeg mener han Ola var mer aflægs idag end jeg nogentid før har set ham" sukkede Kari, da han var borte. "Stakker! Gud lade ham snart gaa træt, saa han faar Fred for denne Verden!" --

"Jeg mener hu' Kari var ikke saa godslig som hun pleier," smaasnakkede Pilt-Ola med sig selv, da han sad borte paa Fjeldknuden og tog en liden Hvile før Nedstigningen.

"Aaja! ... Ret har hun lige vel," sukkede han Stunden efter. "Det er Ladhed, alt Kavet mit. Det synes ligesom en tog sig Noget til med slig Handel ... Driv altihop! Ja vidste en bare en Udvei med sig selv! Der kommer nok af og til ligesom et andet Menneske op inden i mig, og det staar og ser slig paa mig, som det havde Noget at sige mig -- ja, jeg skulde bande paa at det er saa; men da blir jeg saa ræd, at jeg er lige ved at sætte i et Skrig, og saa er det væk .... Aaja Gud hjælpe en vel! ..." --

I denne Stund sank Solen ned bag Fjeldet og kastede et bleggult Skjær over den vestlige Himmel. En frisk Luftning bar Suset fra den larmende Markedsplads op mod Pilt-Ola, hvor han sad og saa om sig som om han søgte Noget han kunde trøste sig med; thi det Mismod han bar med sig hidop, havde han ikke, som han pleiede, lagt efter sig i Knapstad-Karis Hus, der var tvertimod øget paa det, og hans Sind var fuldt lige til Fortvivlelse.

Da bares der et Skrig op mod ham, bagefter fulgte en skraldende Latter.

"Nu er Styret igang derborte" udbrod han sørgmodigt mens han lyttede nedover.

Atter hørtes de kaade Skrig mellem Latter og andet Vildskab.

"Faar vel se til at komme sig nedover" sukkede han lettet og reiste paa sig. "En kan ikke vide om der kan blive en liden Handel."

"Ho ho!" lød det af en enkelt Røst midt i Larmen.

"Ho ho!" skreg Pilt-Ola og gjorde et Hop, og i samme Stund var han forvandlet. Øinene funklede, Ansigtet bares høiere, Skulderen rettede sig lidt og hele Forsagtheden sank af ham som en fortørret Ham, der ikke havde fængslet Modet, men kun dækket over det mens det voxte.

Og saa gik der ikke mange Stunder hen mellem den, hvori han sad og sukkede over sin syndige Natur paa Fjeldknuden og den, hvori han rask og livlig hinkede hen over den jevne Skovsti, ind mod Markedspladsen.

"Godt Mod Pilt-Ola!" skreg en hæs Røst ud til ham fra en liden Klynge af halvdrukne Mennesker, som stod ved

en Træbod, "hvad har Du i Bommen Din?"

"Jeg har Sælebod baade for Dig og mig" svarede Ola høitideligt og trængte sig nærmere.

"Har Du det, Du?" udbrød Manden. "Ja da kan det trænges vel ... kom saa hid med Bommen Din!"

"Du faar lade mig raade for hvad mit er" sagde Ola og skjød ham kjækt fra sig.

"Er det sandt Du har en Vise om Djævelen fra Amerika?" spurgte en lang Gut med søvntunge Træk, der med begge Hænderne i Lommen havde puffet sig igjennem Trængselen for at naa hen til ham.

"Jeg ved ikke det, at Djævelen er anderledes der end her" svarede Pilt-Ola trodsigt,

"Jo" sagde Gutten med et polidsk Grin til de Andre. "Han har baade Klumpfoden og Hornene sine af bare Guld, og her er det vel ikke noget Andet end slig, som hvert Naut har det."

"Josa! for ugudeligt Prat!" udbrød en Kjerring, der stod for Udskjænkningen ved et lidet Bord.

"Du faar ikke tage Dig noget Livstab af det, Mor!" lo en høi sværtbygget Gut med et aabent solbrændt Ansigt ... --

"Hvor staar til med Modet Dit, Pilt-Ola?" vendte han sig til denne. "Jeg mener Du græd, da Du sad der borte paa Fjeldet?"

"Jeg har ikke stort mere Mod end jeg trænger til, Thore" svarede Pilt-Ola venligt, idet han søgte at drage sig fra ham.

"Kom hid og drik, saa øger det paa" sagde han og tog ham fast i Armen. "Desuden faar jeg vel ud med Bøde, siden jeg sparkede Bommen Din ud for Fjeldet."

"Tak den som byder" svarede Pilt-Ola forknyt "men jeg tror helst jeg vil slippe."

" Slippe!" udbred Thore og holdt ham Glasset lige hen til Munden, "der, drik Din Tomling! der skal vel ikke bydes Dig Sligt to Gange?"

Pilt-Ola stod et Øieblik tvivlraadig, men saa tog han Glasset og nippede til det.

"Ud til sidste Draaben, Skarv! Det er Thore paa Sten som byder!"

Ola tømte Glasset helt ud og hinkede hen for at sætte det fra sig paa Bordet. Men nu var der ingen Skyhed over ham, han maalte Thore med det samme faste Blik, som enhver Anden.

"Hvormange slige trænger Du for at bli'e et Mandfolk" spurgte Thore og lo helt.

"Jeg tænker ligesaa mange, som Du trænger til for at bli'e et Kvindfolk," svarede Ola kjækt og tømte i et Drag det næste Glas.

"En kan ikke finde sig frem med Øinene til slig liden Mandsling" sagde Thore. "Du faar staa her paa Bordet, saa en kan ha'e Dig jevnsides." Og han tog ham under begge Armene og løftede ham op paa et Bord ved Siden.

Men da greb Kaadheden fat i Pilt-Ola, og som hin Dverg ved Dronninghoffet opførte han en Dands mellem Flasker og rullende Glas under Alles ustandselige Latter, indtil han som Slut paa Leken gjorde et Kast udover Bordet og hang sig om Halsen paa Thore. Men i samme Stund greb denne ham og kastede ham som en Rul over til den anden Side, hvor han blev siddende fortumlet og sandsesløs paa den flade Jord, medens Bommen rullede ned af Bordet og ud over Veien.

"Kom hid med Bommen hans" sagde Thore til en halvvoxen Gut, som arbeidede paa at bryde Laaget op.

"Du faar den ikke" svarede Gutten, "for jeg vil se Visen om Kjæresten hans."

"Hvad kommer den Dig ved Skjærenæb?" raabte Thore og lo.

"Jeg vil vide, hvordan en skriver en Vise om Kjæresten sin" blev Gutten ihærdigt ved og trak i Laaget.

Men nu havde Pilt-Ola samlet sig lidt, og han kom krybende hid og greb efter Bommen.

"Nei, Du skal ikke ha'e den før jeg har set Visen om Kjæresten Din" skreg Gutten og holdt fast.

"Gutten har Ret. En faar lære, mens en er ung" sagde Thore idet han tog Bommen til sig og brød Laaget op med et eneste Ryk,

"Giv mig Bommen min" stønnede Ola og reiste sig paa Knæ med begge Arme udstrakte mod den.

"Se nu til Du finder Visen, Gut" udbrød Thore, idet han vendte Bunden iveiret paa Bommen og hele Indholdet for udover.

"I rører det ikke!" udbrød Pilt-Ola og krøb henover et Stykke endnu. "I rører det ikke" bad han og sank sammen i Afmagt og Smerte. --

Men Bønnen og Truselen vare tomme Lyd, som Ingen hverken hørte eller agtede paa. Begjerligheden magtede Hensynet, og inden et Par Minuters Forløb vare alle Smaaskrifterne grebne, og Hver studerede sit, høit eller i Stilhed, hvilket han bedst kom fra.

"Her er Visen!" skreg Gutten og holdt et gammelt sammenlagt Papir høit over sit Hoved.

"Kom hid, lad mig se!" raabte Thore og greb hen efter det.

"Tag og giv mig det, Du, Thore!" bad Pilt-Ola hævende sig op paa Knæene igjen.

"Nei nu faar vi se, hvad Kar' Du er, om Du kan lage en rigtig Vise" lo Thore og foldede Bladet ud foran en Haandløgte, som stod paa Bordet og brød sig en svag Lysbane udigjennem det sidste Dagskjær. Og han læste med famlende Røst:

"Der bor en Gjenta paa Graveid-Gaaren, Hun ska' nu gifte sig ud paa Vaaren. Hun er saa lyslet og fin og stout Som nogen Brud i et Lillierskout."

"Aanei, aanei, Thore! at Du gjør mig slig Tort" stønnede Pilt-Ola idet han slyngede Armene om Thores stærke Ben og saa op til ham med et bristende Blik."Slip Benet mit, Naut!" sagde Thore vredt og sparkede ham fra sig saa han rullede henover mod en Helding af Veien. Og saa vedblev han syngende:

"Og hun har Øine, som lyse Sommer, Og hun har Kinder, som røde Blommer! Og rask i Ordet og let i Lag, Hun er som kviddrende Fugl paa Tag!"

"Hun er som kviddrende Fugl paa Tag!"

gjentog Gutten syngende, og et Par snøvlende Stemmer blandede sig ind med.

"Ja slig skal Kjæresten min være" raabte Gutten overlydt "bare, pure Solskin og Sommer!"

"Hys!" bød Thore "en faar ikke Lyd for den Hakspætten der!"

"Giv mig Visen min Thore" bad Pilt-Ola, som havde draget sig henover til Forsamlingen igjen. "Det er det Sidste jeg har i denne Verden," sukkede han og snappede efter Veiret, som en Døende.

"Hvor er den vakkre Gjenten Din?" skreg Gutten "jeg vil vide, hvor hun er!"

"Aa Stakker!" udbrød en Kjerring. "Den Blommen er visnet for længe siden den! Det er nok Knapstad-Kari, der op' paa Fjeldet."

"Hys!" bød Thore og sang videre mens Alle lyttede:

"Der gaar en Unggut bort over Heie, Han søger Gjenta paa alle Veie, Han kalder Gjenta til hver en Tid Og altid svarer hun lige blid.""Men Guttens Glæde kan Ingen kjende, Han ved nok bedst, hvor slig Lek skal ende, Han ved naar Vaarknuppen springer ud, Da er han Brudgom og hun er Brud."

"Da er han Brudgom og hun er Brud!"

istemte hele Flokken livligt.

Men i samme Stund reiste der sig en Skikkelse op foran Thore, det var Pilt-Ola. Det saa ud som om han var voxet en halv Alen siden sidst, slig strækkede han i overmenneskelig Styrke de vanføre Lemmer. Hans Aasyn var hvidt som en Lindug, og hans øine flammede som blege Lyn.

"Hvad vil Du mig?" spurgte Thore haansmilende og søgte at trænge ham tilbage.

"Jeg vil gi'e Dig Lov til at vælge mellem Livet Dit og Visen min" sagde Pilt-Ola og stod fast. -- Han lignede i denne Stund en døende Kriger, der uden at vide ret hvorfor reiser sig op som til en Fægtning, men hvis Styrke brydes over i det Samme og han synker iknæ for Døden.

Et Øieblik maalte de Syn og Villie, den Ene holdt det fuldt mod den Anden.

Da brast Thore ud i en Haanlatter og satte i at synge det sidste Vers:

"Men der kom Vaarsol og der kom Sommer, Og der kom Høstkveld og visne Blommer; Men der kom aldrig det Fæstens-Bud, At han var Brudgom og hun var Brud!"

"Liker Du det Maalet?" spurgte Pilt-Ola og han holdt Tollekniven i den høire Haand lidt ud fra Siden af, med Tommelfingeren fast sluttet til Midten af Bladet."Jeg orker altid lidet Gran over det, som er Hvermands Maal," svarede Thore paa Sten idet han tog Tollekniven frem af Slidren og satte Fingeren paa, men lidt nærmere Skaftet.

"Hoho! der er god Raad til at age paa, naar Lysten er med i Laget," udbrød Pilt-Ola leende og drev med det Samme Knivspidsen ind i Thores Arm.

Thore fæstede et hurtigt Blik paa ham, og løftede Armen; men en Tanke slog ham i samme Aandedrag, og han stak langsomt Tollekniven ind i Slidren igjen, medens Pilt-Ola hidsigt blev ved at drive Knivspidsen ind i ham, snart i Armene og snart i Brystet, saa Blodet piblede ud over Vest og Trøie.

"Saa, nu kan det være nok med den Leken!" sagde Thore besindigt, og han afværgede med Haanden et Stød, som Ola i ubændig Hidsighed rettede lige mod hans Ansigt. Men derved dreves Kniven med endnu større Kraft ind i hans hule Haand og blev siddende fast i Saaret.

"Isa!" udbrød Thore, ophidset af Smerten, og hug Ola med den knyttede Næve over Armen, saa den slap Taget og sank lammet ned; men med det Samme rev han ogsaa Kniven ud af Haanden og kastede den langt fra sig.

"Det skal nok lade ikveld, som Du var Ola fra Gravseidet, Far!" sagde Thore leende, "men nu skal jeg vise Dig hvem Du er, Gutten min," og dermed tog han Ola med sine brede Hænder om Livet og løftede ham op over sig og rystede ham som en støvet Klædning til hele Forsamlingens Latter og Lyst.

"Ser I nu, at det er Pilt-Ola?" spurgte han.

"Ja, ja!" skreg de Allesammen.

"Godt! Saa takker han af med Laget," udbrød Thore leende, og han kastede ham som en Bold henover Marken, hvor Hougen skraanede op imod Kirken.Her laa nu Pilt-Ola en liden Stund bedøvet af Faldet og rørte sig ikke, men saa reiste han sig og vaklede henover et Stykke, faldt igjen, og reiste sig paany, og dette gjentog sig et Par Gange til han omsider tumlede udover med et løsnet Fjeldstykke, som laa og vippede paa Randen af et lidet Held, og der blev han liggende.

Der gik en Tid hen, hvori Ingen agtede paa ham; men da Latteren og Tummelen stilnede lidt af, var der En og Anden som undrede sig over, at Pilt-Ola havde givet tabt; thi det havde endnu Ingen erfaret, naar han først var begyndt.

Saa blev der søgt efter ham, og han blev funden. Ind under Heldet laa han med Stenen over Ryggen, men da han varsomt blev draget frem var der Ingen, som skjønnede enten han var levende eller død.

Da faldt der en uhyggelig Tyngsel over dem Alle; thi der var ikke En, som vidste sig fri for Skyld i dette Vanheld. Der var ikke En, som ikke havde givet sin Tone med i Vrænglatteren for at hidse den Ulykkelige. Ingen af dem, som nu stode omkring det sandsesløse Legeme i raadløs Taushed, havde for en Stund siden havt Maal

for, hvor dybt et Haansord kunde trænge i et saaret og fortvivlet Sind; thi det er Følelsen, der danner Sindets Dybde; og kun Følelsen kan udmaale den. -- Nu fik de pludselig Forstand paa det.

Der var for en Stund siden Ingen som tog sig en eneste Bekymring af Pilt-Ola, endda han titnok benævntes af dem: "Usle Kryben!" og "Stakker!" Men der fulgte ingen medlidende Tanke med Ordet, det var kun et Mundsveir. Nu samlede hver Sjæl sig en Hob af bekymrede Tanker for ham, og der var ikke En iblandt dem, som ikke søgte omhyggeligt efter i sin Hukommelse for at finde et godt Ord eller blot en god Mening ligeoverfor Pilt-Ola, saa det kunde drage lidt af paa Skylden, og havde han idenne Stund lukket sine øine op til Livet, da havde han vel ment at hvile i Abrahams Skjød.

Men han lukkede dem ikke op. Ubevægelig som en Død blev han liggende iblandt dem. Da tren Thore lidt efter hid og bøiede sig ned i Hug, en anden Gut, som fulgte med, løftede forsigtig det bevidstløse Legeme op og lagde det over Thores Ryg, og han reiste sig stille og stærk med sin Byrde og tog Veien nedover mod Skovstien, medens Gutten, som hjalp ham, fulgte tæt bagefter.

"Ak, nu drager han opover til Kjæresten sin" sukkede Kjerringen og brast i Graad.

Men der var Ingen, som svarede paa dette Udbrud. Hver havde sin egen Tanke om det, og nedslaaet og mismodig skiltes Hoben ad; thi her var begaaet en Uret, som ikke var forsonet, og Sligt er en Orm, som aldrig der i et uforhærdet Sind.

~~~~~~~~~

Der viftede en frisk og liflig Høstvind hen over Fjeldet, da Kari næste Morgen vandrede hjem fra Bergslien til sit lille Hus.

Ak! hun fordrog næsten ikke at se det ligge der i Dagen, som om Solstraalerne lekede sig omkring det, og som om det vinkede og blinkede til hende med en Guldsølje i hver af de skinnende Ruder. Al den Hygge og Fred det syntes at byde hende Velkommen til, det var for hende Noget hun ligesom tog fra ham; thi for første Gang i lange Tider havde han været udestængt af den Dør, som ellers blev aabnet ved det første Syn paa hans ludende Skikkelse opover Fjeldranden.

Men da hun tren ind i Stuen, den eneste i hele Huset, og saa Ola ligge dødbleg paa Sengen og Thore sidde paa en liden Krak ved Siden af ham, da kom der ingen Forfærdelse eller Uro over hende, hun var ligesom med etAandedrag tilbunds i hvad der var hændet, og hun satte sig stilfærdigt ned indenfor Døren.

"Jeg drog ham hid" hviskede Thore og reiste sig fra Krakken, "jeg tænkte, han fik vel bedste Pleien hos Dig."

"Hvem slog ham?" spurgte Kari fast og saa Thore lige ind i Ansigtet.

"Jeg slog ham ikke, men jeg ertede ham op, og det kan komme ud paa det Samme" svarede Thore sagtmodig.

"Du gjorde kanske med ham, som Du gjorde med Gjenten, hvem Du tog Fodfæstet og øiemaalet fra og lod saa Fjeldet gjøre Resten?" udbrød Kari lidt haanligt, idet hun reiste sig fra Døren og satte sig hen til Sengen.

Thore stod lamslaaet af hendes haarde Ord og fæstede øinene paa Gulvet. Der var en mørk Strid i hans Sjæl i denne Stund, det var en Brydning mellem Egenkjærligheden og den skyldige Bevidsthed, og mægtige Kæmpere vare de; thi de vare begge baarne og nærede af det samme Sind.

Saaledes stod han længe ubevægelig. Der var dyb Stilhed i Stuen, den Syges Aandedrag hørtes ikke og Kari sad hensunken i Sorg. Da for det igjennem ham, som naar en Sovende vækkes, og han strøg med Haanden henover Panden.

"Kari" bad han. Han vilde sagt mere, men Stemmen brast og han snappede efter Veiret som en Fisk paa Stranden.

Kari vendte sit sorgfulde Ansigt mod ham.

"Sigrid" fik han frem, men mere kunde han ikke, da sank han ned paa Bænken og brast i Graad.

"Du skal ikke bry' Dig med hende" sagde Kari og vendte Synet fra ham igjen."
~~~~~~~~~

"Jeg faar vide en Ting" hviskede han Stunden efter "jeg faar vide, hvordan det staar til med Gjenten?"

"Gjenten blir nok bra', faar hun bare Fred for Dig" svarede Kari tørt."Hun skal faa Fred for mig" sagde Thore og reiste sig med en stærk Beslutning.

Men nu tog den Syge til at stønne og gribe for sig med Hænderne.

"Visen min" raabte han og slog med det samme Øinene vidt op og saa om sig med et truende Blik.

"Her er Visen Din Ola" sagde Thore blødt og tog et gulsmudset Papir ud fra Vesten og lagde det hen paa den Syges Bryst.

Da foregik der en stor Forandring med Ola. Det stive Dødspræg løsnede og jevnedes lidt efter lidt, og der sank en mild Dug hen over Øiet. Han listede den høire Haand op over Brystet og famlede lidt om Papiret, til han fornam det rigtigt, da klemte han det fast i Haanden og saa med det samme op paa Thore, som om han vilde byde ham Trods lige ind i Døden.

"Jeg skal ikke fortrædige hverken Dig eller noget Menneske mer paa denne Jord" sagde Thore og strøg Ola kjærligt hen over Haanden.

"Vorherre hjælpe Dig til at staa ved Ordet" sukkede Kari og tørrede de stride Taarer af Kinden.

"Hør Kari!" bad Thore inderligt: "Tag et Bud med op til Sigrid fra mig ... Sig det, at han Thore gaar nu nedover en Tid ... Du kan sige, at han har det ikke godt, for han har mistet det Bedste ... Men kommer han hid igjen, da blir det i en god Stund, og da faar hun tage vel imod ham ..."

"Jeg skal sige det" svarede Kari.

"Vov Dig ikke did" stønnede Pilt-Ola "det gaar Dig galt."

"En faar prøve, før en kan vælge," sagde Thore fast. "Jeg række et godt Stykke længer end Du, Ola."

"Djævelen rækker det længste" sukkede Ola og vred sig under Smerten."Nei Gud Fader i Himmelen rækker det Længste!" udbred Kari "for Djævelen nedslaar, men Herren opreiser!"

"Giv mig et godt Ord Ola, det kan komme mig vel med i en enslig Stund" bad Thore med inderlig Vemod og rækkede sig henover den Syge.

"Bommen min Thore!" bad han.

"Den skal Du faa" sagde Thore og bød Farvel med Knapstad-Kari.

Stunden efter vandrede han ned over Fjeldet med freidigt Lag, baaret høit af sin Beslutning og sit stærke Mod. Han saa nok tvende Herrer paa sin Yei, han vidste, at han kunde tjene dem begge, og kun en i Sandhed. Der fik da gjøres et Valg, og han forstod, at skulde han gjøre det rette, maatte Egenvillien synke til Jord og Ydmygheden seire.

Men ydmyg havde han været denne lange Nat ved Sygesengen, saa ydmyg, at han ikke kunde se sig til Trøst paa noget Punkt i det svundne Liv. Han mødte sig selv i Hovmodet, hvor han saa hen, og Retten tyktes altid være hans. Nu sad han midt i Uretten og Samvittigheden holdt Dom over ham i hvert Aandedrag. Det tyktes ham vel en Stund at være første Gang han havde gjort Uret; thi slig dyb, ulidelig Misnøie med sig selv havde han aldrig følt før; og fra dette Syn paa Sagen kunde han endnu lægge sit Maal paa Omverdenen og byde den Trods. Men Stund for Stund blev Maalet kortere, som Sorgen blev dybere, og tilslut brast det som en Konglevæv for et Aandepust og og han saa hele sit Forhold som en eneste Uret. Men herfra var det ogsaa han reiste sig igjen i Kraft af en ny Villie, for at gaa mod den Strøm han før fulgte med ... Slig er det Larven bryder sin Skal for det nye Liv -- men før den fik Vinger maatte den krybe!

~~~~~~~~~Saa sad nu Knapstad-Kari ved Sygesengen, der var hun baade Læge og Præst. Hun havde et forunderligt Skjøn paa Tegnene til Liv og Død, endda hun aldrig grebes af det ved første Syn, men maatte gruble sig frem til det Rette. Og saalænge denne Grublen stod paa tog hun intet fast Sæde, da gav hun sig Mangt at
~~~~~~~~~

stelle med og gik fra og til i en uvis Sumlen med sig selv; men fra den Stund hun fik Visheden fat, satte hun sig stærk og rolig hen til Leiet, og baade den Sunde og den Syge følte sig tryg i hendes Nærhed, hvad enten det bar til Liv eller Død; thi i begge Fald kunde Dommen læses i hendes klare Aasyn og i hele hendes Lag, hun tog sig ingen Møie med at skjule Sandheden. "Det var Guds Villie, og der fik ikke høres et Kny imod den!"

Dage og Uger gik hen. Sollyset blegnede af, og kun et bleggult Skjær glittrede i Middagsstunden paa Ruderne i det gamle Hus, men trængte aldrig ind over Karmen. Tilslut forsvandt ogsaa det, og Vinteren stod i taus, ubøielig Trods rundtomkring det. Og vel var det endda, saalænge den taug; thi naar den oplod sin vældige Røst og talte med Stormens Tunge, da skjalv baade Levende og Livløst i Afmagten, og Karis rystende Hus, der stod midt paa Fjeldvidden som et Kejsgjærde med Snehougene omkring Væggene og udover det lave Tag, saa ud som om det var sunken iknæ for Overmagten og kunde ikke reise sig igjen.

Da holdt det haardt for Kari at stride sig henover det fygende Snefjeld og Tid imellem søge en Livsfrist til den Syge. For sig selv havde hun ingen Tanke; det Lidet, hun kjendte sig trængende til, blev mindre for hver Dag, som gik; thi med den synkende Livskraft synker ogsaa Behovet. Og dog var dette den lykkeligste Tid hun havde levet, om det end ikke var den gladeste!Saa var nu Bergslie-Gaarden hendes nærmeste Tilflugt, og did vendte hun sig aldrig forgjæves. Sigrid glemte ikke Hjælpen i en fortvivlet Stund, og hun kunde aldrig nok fuldtakke den, der havde bragt hende Thores Hilsen og Bud; thi nu droges hun ikke mere tilbage af Tvivlen for paa alle Veie at mode en bekymret Stund, nu saa hun trøstigt ud over Vinteren og den fygende Sne med en Sommer ivente.

Rigtignok tyktes det hende, at Kari sank sammen og blev ligesom mindre for hver Gang hun kom, men denne Tanke gik som et Kornmods-Blink over Sjælen. Sigrid havde intet klart Øiemaal paa det som var; thi hun længtes fremad mod det som skulde blive.

Imidlertid laa Ola stille hen uden noget Skjøn paa hvad der var saa nær ivente. Han saa nok Sneen drive forbi de smaa Ruder og staa som fine Støvskyer ind igjennem den aabne Karm, naar Vinden bar paa, men han tænkte sig Vaaren alligevel, saa frisk og fager som ingensinde, og da tog han Bommen i Haand, og ned over Fjeldet gik det, hinkende og rullende, som bedst han kunde, naar bare han kom fort afsted.

Men i slige Stunder var det som om han maatte gjemme Tanken bort for Kari; thi just som det fagre Billede var ferdigt med Vaarsol og Blommer, faldt der en Frostnat henover det fra hendes rolige Blik, og da var det Død hvorhen han saa ... ikke en Udvei for Livet!

Saa stred han imod, haanede og skjendte og viste frem Livskraften i to rystende Arme ... Kari veg ikke fra Sandheden. -- Saa bad han og græd. Han fik vel leve, han, som havde sligt Livsmod endnu!... "Aanei, aanei!" sukkede Kari og bøiede sig i ydmyg Graad, "slig Stjernetindren i Øiet var ikke noget Lys for denne Jord, og slige luerode Roser paa en gusten Kind vare ikke til at flætte i Krands for Livet."Da kom endelig den svære Stund, hvori den sidste Udflugt hang over ham som et svævende Konglespind fra Træ til Træ; men endda greb han efter det, og samlede hele Usselheden til et fast Tag.

"Kari" udbrød han og vendte sig mod hende. Han vilde have sagt mere, men det hurtige Aandedrag tog Ordet fra ham. Det behøvedes heller ikke, hun forstod ham ligevel.

"Aaja, Yennen min, det er Døden," hviskede hun mildt.

Han saa en Stund paa hende med anspændt Kraft, da lukkede han øinene tungt til og et smerteligt Træk gled over hans Ansigt. -- Det var Konglevæven, som brast! Saa reiste Kari sig op fra Sengen og hendes afmægtige Skikkelse famlede sig henover til den blommede Kiste. Her drog hun hastigt det gamle Syarbeide frem, det, som havde givet hende Søndagsglæden i saamange Aar, en Psalmebog blev viklet ud af et gammelt Klæde og Naal og Traad blev funden frem af en liden Ledike, og med disse Ting listede hun tilbage til Sengen igjen og tog sin Vagt ved den Lidende.

Der hvilede dyb Stilhed over det gamle Hus. Der var intet Uhr, som varslede Tidens Gang, og ikke en Lyd, som forkyndte Livets Seier. Og Kari syede. Den skjælvende Haand drog Traaden til og fra med ustød Hastværk, og

de røde Korssting føiede sig ujevnt til hinanden; men det tyktes nu ikke hende saa. Hun lod Øiet følge Naalen med inderlig Tilfredshed, og en Gang imellem holdt hun Sytøiet hen mod Dagen for at tage et nøiere Synsmaal over det, og da var det godt og vel Altsammen! Der var en isnende Kulde omkring hende, hun skjønnede det ikke. Hun havde ingen Tanke for sig selv, og for den Døende var der Varme nok.Da slog Ola paa en Gang Øinene vidt op igjen og fæstede et spørgende Blik paa hende. Det var som han besindede sig paa Noget. Kari nikkede blidt til ham.

"Du ser saa glad ud, Kari," hviskede han.

Ja, jeg mener det," svarede hun livligt, "naar en faar Slut paa et Arbeide, som en har gaaet og draget sig med i fyrti Aar, saa er der Raad til at se glad ud."

Ola vendte Blikket med en urolig Skyhed hen mod Syarbeidet.

"Det er Brudgomsskjorten Din, skjønner Du vel?" føiede hun til, idet hun bredte den ud paa Sengen foran ham, "der var bare Navnet igjen, saa var den ferdig. Men Du fik nu ha'e den paa indfor Vorherre, derfor har jeg skyndt mig, og her ser Du Navnet... Her ser Du O, det siger Ola, og her ser Du G, det siger Gravseidet... Ola fra Gravseidet! Det er noget til Navn det!" . ..

Men idetsamme saae hun op til den Syge, der stønnede tungt. En vild Flamme slog ud af hans Blik, og han begyndte at gribe om sig og slaa ud for sig med Armene^ som om han vilde værge sig mod en Fiende.

"Ser Du ham der?" stønnede han, "Pilt-Ola! ... Se hvor han smyger sig hidop.... Tag ham!.... Slip ikke Taget! ... Saa! Udfor Fjeldet med ham! ..."

"I Jesu Navn," sukkede Kari og lagde sin Haand paa hans Bryst.

"Naa - saa... lad ham nu ligge der, Skarven!" fortsatte han med mere Ro, "gagnløs Fille, var han.... Skryd og Løgn var han.... Guds Ord i Bommen sin og Djævelen i Hug ... tvi!..."

"Saa lad ham ligge der han ligger!" afbrød Kari stærk.

Da reiste Ola sig op i Sengen med fuld Styrke og saa paa hende med sit vilde Blik. "Ved Du hvem der slog ham, Du?" spurgte han, " ... det gjorde han Ola, stouteGuten ifra Gravseidet!" Og dermed var Landsen brudt med den, som evigt seirer. Mild og føielig lod han sig stelle til Ro af Kari, der fik ham ned igjen paa Leiet og i samme Stund slumrede han stille ind, og Sjælen tog den sidste Hvile paa sin Flugt udover Tidens Grændse.

Middag var allerede længst forbi, og endnu sov Ola. Af og til gik en Trækning hen over hans Ansigt og forraadte en Talen uden Ord, men for hver Gang løsnede Noget af det gamle Menneske og forsvandt, og efter det stod omsider Klarhed og Fred over det hele Aasyn. Vrængbilledet var forsvunden og Støvet fik sin Ære tilbage.

Og lyttende i aandeløs Forventning sad Kari bøiet hen over ham, det syntes næsten som om hun vilde fange den flygtende Sjæl for at give den sit Hjertes sidste kjærlige Farvel med paa Veien.

Da lukkede Ola øinene op og saa vist paa hende. Det vilde Blink var forsvunden og Dæmringen af en evig Dagglands lyste hende imøde.

"I Jesu Navn!" hviskede hun og saa med et inderligt, kjærligt og spørgende Blik paa ham.

En liden Stræben for at bevæge Læberne, en Dreining med Hovedet og en ubeskrivelig Samstemning i det straalende Blik var hans Svar. Da sank han sammen, og Sjæl og Legeme skiltes ad for dette Liv.

Dagen svandt hurtigt og enkelte blodrøde Strimer skjød sig i Solnedgangen hen gjennem de tunge Skymasser. Af og til gik et hult Vindstød over Fjeldet lig et truende Varsel, og hvirvlede Sneen som en Søile op i Sky; men brat som ved et Lune slap den sit mægtige Tag igjen og en Ørken af Taushed og Gru bredte sig over de ensomme Vidder.

Men midt i denne Ørken stelte Kari med den Døde, nøieseende og travl, som om en hel Verdens Agtpaagivenhed fulgte hendes Gjerning. "Det skulde ikke spørges, at hanOla fra Gravseidet blev lagt som en Pille i Kisten sin,"

var Karis Tanke; men den blev ogsaa det mægtige Drivhjul, som tog fat, hvor hendes skjælvende Lemmer ikke mere vidste hvad de kunde bruges til.

Endelig var da det tunge Arbeide færdigt, og Ola laa i Brudgomsskjorten paa sit Leie. Et lidet Bord med et Linklæde over blev flyttet hen til Sengen, en Lampe blev tændt og stillet paa det, og en Psalmebog slaaet op og lagt ved Siden. Saa stod Kari stille en Stund og betragtede sit Værk. "Der var ikke Nogenting at rette paa. Han Ola, havde aldrig været saa vakker som i denne Stund!" Og fra dette Skjøn vendte hun uvilkaarlig Blikket mod sig selv. "Ak! slig som hun saa ud, var det lidet hoveligt naar Høitid skulde være!... Saa fik hun jo ogsaa udover Fjeldet ved første Daggryet for at finde Folk... der var Mangt, som skulde drages Omsorg for."

Og under disse Tanker ledte Kari frem af Kisten sin pynteligste Dragt og afklædte sig den gamle; men for hvert nyt Stykke hun skulde iføres paany, var der en liden Strid; thi noget var for vidt, noget for trangt.

Saa var hun endelig pyntet til sin Fest; men et godt Stykke af Natten gik med, for der kom Slut paa det Hele, endda hun mente at være baade snar og tænksom, og som hun altid skjød frem for sig: "ikke noget Barn længer." Men Kari skjønnede sig ikke ret paa, at det er med den synkende som med deri stigende Evne: den ene vil hvad den endnu ikke kan, den anden kan ikke hvad den endnu vil, Afmagt er Grunden i dem begge.

Stunden efter sad Kari ved Bordet, afsluttet og høitidelig, thi nu var Alting som det skulde være, og hun tog Psalmebogen og istemte Psalmen fra Hjertens Grund, saa som det tyktes hende være ret og sømmeligt. Stormen tog til ud over Natten og gik sin vilde Bersærkergang omkring det rystende Hus, de umaadelige Snemasser løsnedefra Grunden og hvirvledes med, saa Himmel og Jord forsvandt i den endeløse Tykning. Kari agtede ikke derpaa, hun sang, og der var Kraft i Maalet og vidunderlig Klang i Røsten, endda der hørtes ikke en Lyd i Rummet, det lød blot saa for hendes eget Skjøn.

Og Vers fulgte efter Vers... hvorfra kom de mange Ord? - Hvorfra kom, at de lyste som glindsende Guld over en falmet Grund? ... Og Ordene bleve større og større! Tilslut føiede der sig sammen en underlig Skrift af Sol og Stjerner, og da lukkede hun øielaagene til for det blændede Syn. Men inde bagved dem steg der ogsaa op et Lys, det pinte ikke det forgrædte Øie; det bredte sig mildt som en deilig Dagglands ud over Fjeld og Vang og bar den mørke Stenkirke op paa en glindsende Sky. -- Og der var Høitid overalt, hvor den trætte Sjæl mødtes ligesom i et Farvel med det svindende Liv.... Bryllupshøitid var der! - Der stod en Brud mellem en Flok smilende Gjenter, selv var hun saa fager som en Sol af bare Glæde, og Brudekronen funklede i Dagen som det pure Guld... Paa hin Side stod Brudgommen, rank og stout som en Gran paa Fjeldet, haardfør og djerv i Laget ... Og hvor hun længtes mod ham! Længtes, saa det tog hvert Aandedrag.... saa det tømte hele Sjælen ud - og tog det sidste Suk.

Men Dagbrudet kom og Skumringen fulgte efter baade denne og den følgende Dag, og der kom ingen Kari ud over Fjeldet.

Da fik Sigrid paa Bergslien en ængstlig Tanke: i sex Dage havde ikke Knapstad-Kari sat sin Fod paa Gaarden, hvad var vel hændet, siden Sligt kunde ske? Saa lang Tid hun huskede tilbage, var der ikke gaaet tre Dage hen, hvori hun ikke havde talt med hende... Der maatte da være en Ulykke bag ved dette! -- Og da Kvelden kom, og Dagens Gjerning var slut, tog Gjenten med sig baade

Stort og Smaat til Livets Behov og vandrede raskt afsted hen over det frosne Snefjeld.

Der faldt en tung, uhyggelig Anelse over hende, da hun stod foran Døren til Knapstad-Karis Hus. Slig endeløs, uudgrundelig Taushed var aldrig falden hende paa Sinde før. Det var som om hun stod der, eneste Levende paa den hele Jord, og som om Evigheden gabede rundtomkring hende. Hun lagde øret lyttende hen til Døren, der hørtes ingen Lyd derinde. Hun listede hen til Vinduet, Stormen havde revet Fillen ud af en Rude, der keg hun ind: store Snedynger laa indenfor Karmen, ellers skjønnede hun ikke ret hvad det var hun saa; thi det blege Gjenskin af Sneen var det eneste Lys, og hun veg tilbage igjen.

Men, o Gud ske Lov! der reiste En sig op og tren lige hen mod Døren.

"Aanei, saa ræd som jeg var, Kari!" udbrod Gjenten lettet idet Døren gik op. Men som rodfæstet af Skræk stod

hun stille foran Trinnet; thi det var ikke Kari, som hun mente, det var Thore paa Sten, som traadte ud imod hende.

"Skal vi mødes slig, Sigrid?" hviskede han og skjalv i Maalet.

Sigrid mægtede ikke at faa Ordet frem, hun bare saa op paa ham.

"Du ser saa god ud Sigrid. Du ser ud som Du vilde mig vel."

"Jeg ved aldrig jeg vilde Dig ondt" sagde hun stille.

"Aanei, den, som vilde mig værst, det var nok mig selv," sukkede han. "Men nu har jeg prøvet Hugen min, Sigrid, den drages ikke af Nogenting undtagen Dig."

"Var det saa vel!" hviskede Sigrid mildt.

"Jo. Jeg havde tænkt at blive Natten over her, og lige med Daggry at stevne hen over til Bergslien ...Saa kom Du mig ligesom imøde, Sigrid. Lad det være et godt Varsel!"

"Jeg har Noget her til Knapstad-Kari, hun trænger vel om det" sagde Sigrid bevæget og tren ind over Dørhellen.

"Aanei, Sigrid, væsle!" udbrød Thore sorgfuldt og tog hende om begge Hænder. "Hverken Ola eller hun Kari trænger Noget i denne Verden mer ..... De er' døde beggeto.... Jeg kom hid ligesom Dagen sank og siden har jeg siddet her -- -- og jeg har tænkt over Mangt!" --

Saa ledte han den skjælvende Gjente ind i Stuen. Der satte de sig paa Kari's blommede Kiste og talte om Livet som bedst de kunde med Døden for øie. Og de bleve der Natten over, men det fulgte hverken af Spørgsmaal eller Svar, det kom blot af at de mødtes i en Tanke.

Og da Morgenen dæmrede over Fjeldet, toge de fat og stelte til i Stuen. Sneen, som laa ud over alle Ting blev feiet bort og da mente Thore: at de fik rette paa Leiet saa Kari kunde hvile Side om Side med Kjæresten sin "for da er nu:

Han Brudgom og hun er Brud

som der staar i Visen hans!" udbrød han og saa Sigrid ind i det milde Aasyn med frygtsomme bønfaldende Blikke.

Da mødtes de igjen i en Tanke, der steg op over Sorgen lige saa lys og glad, som Morgensolen over Snefjeldet, og de vandrede trøstigt hjemover til Bergslien, medens Solstraalerne lekede Festensblus omkring Pilt-Olas og Knapstad-Karis stille Brudekammer.

Magdalene Thoresen.

Konung Olaf den heliges syn.

(Efter Sturleson.)

Från Gardarike Konung Olaf vände Tillbaka till det gamla Norges fjell. Oemotståndlig i sin själ han kände En längtan hem till fadrens tjäll. Som flykting nu han nalkades det rike, Der fordom ingen var i makt hans like. Med godo eller väpnad hand Han ville våldsinkräktarne förjaga, Sin spira och sin krona återtaga Och skänka lugn åt söndradt fosterland.

Ej ensam företog han långa färden, Ty honom följde vapenvana män, Som förr i hårda strider pröfvat svärden, Men aldrig nesligt svikit än. En enda tro var rådande hos alla, På rättvis sak: att segra eller falla Var Drottens mål, var deras ock. De kände nog den vilda bondehären, Som samlats inom Norges landamären Och slutit sig tillsammans flock vid flock.

Från arla morgon intill serla qvällen Gick tåget rastlöst fram i nordanskog. Allt brantare blef vägen uppåt fjellen, Men ingen hvila Kungen tog. Till dagens färd man nattens vandring lade, Till dess man Kölens rygg bestigit hade Och stod vid hemmets gräns alltre'n.Ett plötsligt gny sig då förnimma låter, Med ändlöst jubel helsade man åter Sin fosterjord, som låg i solens sken.

Men Konung Olaf syntes dyster rida, Och ingen djerfdes störa honom då; Blott Bispen vördsamt trädde till hans sida Och sporde, hvad han tänkte på. "Herr Konung, mörkt ett moln din panna skymmer, Är det en skugga af din själs bekymmer? Var glad, det skingras skall till slut!" Då hördes Konung Olaf tankfull svara: "Från Kölen lät jag mina blickar fara Allt längre, längre - framåt, vesterut -

"Och när jag såg de skogbekrönta bergen, Mitt hemlands berg, som skilja dal från dal, De fagra ängarna med gröna färgen, De blaa strömmar utan tal; Då rann det för mig, att jag njutit mången Bekymmerfri och lycklig dag, förgången På denna välbekanta strand. Jag mindes goda år och svåra tider, Och ärofulla liksom bittra strider För samma evigt kära fosterland.

"Der har jag städse kämpat utan bäfvan, Mot våld och svek jag straffets glafven bar. Att skipa lag och rätt det var min sträfvan, Min konungsliga pligt det var. För kristen tro jag velat tempel grunda, Att korsets lilja i de år, som stunda, Må veckla ut sin kronas blad. För detta land jag trofast velat vaka,Der är mitt hem, dit längtar jag tillbaka Att bo uti min sköna kungastad.

"Och vid jag tänkte så, inför mitt öga Allt klarare stod Throndhjem fram i glans, Och den berömda kust med klippor höga. Och hafvet med dess vågors dans. Och ställen -- underbart allt detta hände! -- Dem förr jag sett, dem förr jag icke kände, Ett efter annat nu jag såg. Min hela själ i ögat ville dröja, För blicken fanns ej gräns, för tingen ingen slöja, Liksom en öppen bok all verlden låg.

"Så var den syn, som mig med undran slagit; Månn den bebådar seger eller fall? Mot mig har Norges folk i härnad dragit, Hvad tyckes dig jag hoppas skall?" Men Bispen sade blott (sin röst han sänkte): "Din syn är helig!" -- hvad han mera tänkte För sig allena han behöll. Kung Olaf gick att spiran återfinna För sekler, ja, och martyrkronan vinna Vid Stiklarstad, der han i slaget föll.

Sander.

Pilgrimen.

~~~~~~~~~~

Sjung om palmen i ödemarken Som beskuggar den trötte pilgrim, Då han söker en vänlig fristad Och mot glödande solens strålar Gömmer sitt anlet. Sjung om korset uti hvars skugga Verlden hvilar i salig frid.

Sjung om dadlarnes ädla frukter, Som hans darrande händer plocka. När han äter en sådan manna, Vederkvickas de lama krafter, Stärkas ånyo. Sjung om ordet, det enda brödet, Som kan mätta en hungrig själ.

Sjung om källan i ödemarken, Af hvars vågor pilgrimen dricker. Ljufligt svalkande är dess vatten, Såsom dagg öfver brända blomstrens Törstiga tungor. Sjung om blodet som rann på korset, Nådens heliga purpurström.

Sjung om himmelens stjernekrona, Solens afsked och nattens tystnad, Böljans lekar och sorl vid stranden, Der de flyktade slägten sofva Djupt uti mullen. Sjung om hvilan i grafvens sköte Och det eviga lifvets fröjd.

Sander.

~~~~~~~~~~

Normannen.

[Af Chr. Richardt.]

~~~~~~~~~~

I.

Imellem isgraa Fjelde Min Trævugge stod, Fossen var min Amme, Sang op mit vilde Blod; Med Bjørneungen brødes jeg Saalænge jeg var Gut, Siden lod jeg Stormen Med min Snekke slaae Smut.

Men Olaf kom til Norge Og Klerk og Bisp med ham, Sit Christenkors han planted Paa Bakkens grønne Kam; Og hvergang vi det rusked Som andet Ugræs op, Des fastere det groede Og naaede Granens Top.

Vort Gude-Hov han brændte, Haansord med Gnister føg, Trangt stod den mig for Brystet, Den tykke sorte Røg; Tungt som et Sørgeklæde Den laae om Birkens Blad, -- Da svor jeg Christenguden Et evigt Fjendehad.Hvad skal jeg her i Bygden, Naar min Arm er for kort, Hvad skal jeg her i Norge, Naar Odin drager bort! Ad Havet vil jeg ride Paa dragevinget Hors Til fjerne gyldne Lande, Hvor der er ingen Kors.

Saa skjød jeg ud min Snekke, Vandt Seil fra høien Raa, Skar ud af Fjordens Lukke Og lod mod Sønder staae; Thor holdt Vagt i Stavnen Mod Skærets lumske Egg, Tidt dypped han i Skummet Sit tjærede Skjæg.

Hvor friskt der var paa Havet, Jeg havde Norge med, Der var Fjeld og Dale Og der var hvide Skred! Stormen blæste Luren, Det var en anden Klang End Munkeslængets tyste, Drøvelige Sang.

Syvende Dag vi landed Ved Vallands hvide Strand: Godmorgen norske Frænder! "Velkommen norske Mand!"Kom med, saa vil vi døbe Alt Klosterfolk i Blod! "Nei, vi er Jarlens Svende, Og han er Bispen god."

Vil Ørnen værge Lammet Og stumpe Næbbets Staal? Skal Elven til at trælle Og sjunge Romermaal? Lad see, om Eders Sværde Har samme kjælne Skik. Om I har byttet Jernet Med Bly eller Blik!

Da hvined Pil fra Bue, Og Spyd mod Skjolde sang, Rød blev mangen Kofte Og rød den grønne Tang; Høi vi maatte kaste, Og Brynjer sammensye, Men Rude-Jarlens Svende, De maatte for os flye.

~~~~~~~~~~

II.

Vi hærjed og vi brændte Som Olaf havde brændt, Guld vi bar til Skuden Før Stavnen blev vendt;Saa ud igjen paa Dybet, Og lange Tider randt: Stormen rev i Seilet, Men Njørfasund vi fandt.

Her gjorde vi Strandhugg Paa Blaamands hede Kyst, Hist med Saracenen Vi havde en Dyst. Tumleren sprang om Stavnen Og Strømmen viste Vei, Over de blade Vande Vi naaede Sikel-Ey.

Fremmed Luft at aande, Og fremmed Brød for Tand, Fremmed Folk at møde Paa denne Palmestrand! øine som en Fjeldfinn Men renere Lød, Solen havde brændt dem Saa brune som Mjød.

Er det de gyldne Lande, Jeg længtes imod? Det stimer jo med Munke I denne Kvindeflod! Hvor er Trostens Fløiten? Og hvor min Birkelund? Sneekammen i det Fjerne, Den tykkes mig for rund!Slængte jeg mig paa Hellen Med Haand under Kind - Da frisked mig en Latter Som en Nordenhavs-Vind! Blinkende Brynjer lyste Fra Klippens krumme Vei: Gode Kæmper var det, Fjeldbaarne som jeg!

Hjelmen de mig fyldte Med Druemost god, Luende Abild dryssed I Skjoldet ved min Fod; Om Olaf og hans Præster God Tidende jeg fik: I Svolders rede Vande Tilbunds hans Krone gik.

Alt lakked det ad Kvelden, Jeg sad i vaagent Blund, Skinfaxe toede Manken Udi det viinblaa Sund; Da klang der tre Klokkeslag Fra Taarnets hvide Bræ, Alle slog Kors og knælte! Jeg selv fast sank i Knæ.

Heel underlige Tanker Sig vælted i min Hu: Har Loke taget Magten! Hærfader, hvor er Du!Jeg saae -- jeg saae i Sønder Glødende Sneefjeldslyn -- Har Surtur sadlet sin Ganger, Ha, sælsomme Syn!

Det var som Midgaardsormen Nu rystede sin Krop, Den sorte Røg sig vælted Med Flammetunger op! Da randt mig i Sinde -- Hvor gik det mig i Glem? -- Hin Nat, da Olaf brændte Vort fagre Gudehjem.

Ei vilde jeg Haanden løfte Mod dem der gav mig Fred, -- Men Sværdet maatte kjølnes; Det raste, det bed! Den første Munk jeg mødte, Han sank i sit Blod. Saa foer jeg til min Snekke, Atter til Havs jeg stod.

~~~~~~~~~~~**III.**

Fagert var at fare Paa Bølgerne der, Kjøl og Hav skjød Gnister, Som var det Sværd i Sværd; Luefjeldet lyste Som en rygende Bavn, - Hvor skal jeg og Odin Nu søge os Havn?

Fremad gik det, fremad, Det var saa frisk en Blæst, Til Akethor vi bloted Alt som vi kunde bedst. Vei vi fandt om Natten Fra Ledestjernens Skjær Mellem Græklands Holme, Den Graasæle-Hær.

Fremad gik det, fremad, Mod Miklagaard det bar, -- Da reiste sig et Stormveir, Slog sønder Havets Glar; Det buldred og det braged, Rullende Snekken foer; Bølgen viste Tænder: Der slugte hun vort Roer.

Stormen spændte Bue, Dens tusind Pile hveen, Stor-Raaen hang og rangled Som en lemlæstet Green!Dybets Orme vælted Af Mulmet fjernt og nær: Hvor var Land og hvor var Hav? Ha Skæret, -- det var her!

Skumbørstede Drage, Du kommer som fra Hel! Flyer Svende, flyer fra Skuden, Hun hugger sig ihjel! Det sortned for mit øie, Løftingen sank i Kvag; Det Sidste jeg hørte, Var et Ragnaroks-Brag.

Hvo bar mig i Natten Gjennem fraadende Hav? De fandt mig paa Stranden Som et opskyllet Rav. Ikke fik jeg vaagne Hos Odin eller Hel, Jeg vaagned i et spydfast, Skarlagens Tjeld.

For mig stod en Høvding, Saa herlig og høi, Kaaben sid og sydlandsk, Dog tyktes mig, den løi; Over Axlen bølged Den graagule Lok, Blanke var hans øine Som selve Freias Rok.Stolt stod han ved min Side Men mæled ei et Ord, Han peged mod Strandens Stene: Der laae i Stumper Thor! Jeg skrifted mine Veie, Al min sælsomme Færd; Hænderne taus han folded Om sit korslagte Sværd.

Og nu, min bolde Frelser, Du sige mig paastand: Hvor under Solen er jeg? "I Jorsaleland! Kald ikke mig din Frelser, Det er hin hvide Christ, Her leved han og døde, Her stod han op forvist!"

En Storm som hin fra Havet Slog Brænding i min Hu: Hos Hvide-Christ jeg landed! Og hvem - hvem er da Du? "Jeg er hin grumme Olaf, Du svoer et evigt Had, Jeg gaaer til Jordans Vande -- Kom, skal vi følges ad!"

Det dønned i mit Hjerte Som Isbrud mod Vaar: Hvide-Christ mig vinked Til Gimles gyldne Gaard!Fra hans Torne-Krone Der gik saa stærk en Glands -- Selv Han har mig hentet. Og nu er jeg hans.

Chr. Richardt.

Legende om Keiser Trajan.

[Af A. Munch.]

~~~~~~~~~~~~~~

I.

Halvt i Gruus laae Verdensstaden, Sjunket var det stolte Roma Dybt fra Keisermagtens Dage. Hedenskabets Pragt og Skjønhed Havde viist sig hul og ormædt, Grumhed, Feighed, skjændig Vellyst, Verdensrigets Keisergalskab Havde som en fæl Medusa Snoet om af Slangelokker, Dræbende med stive øine, Reist sig op af Venusaltret; Jupiter Capitolinus Laae med Haan i Støv omstyrtet, Kunde ei sin Stad meer skjærme. Over den sig stødviis vælted Som en Strøm af Blod og Flammer Nordens kraftige Barbarer, Gother, Hauner, Longobarder. Fra hans Torne-Krone Der gik saa stærk en Glands -- Selv Han har mig hentet. Og nu er jeg hans.

Chr. Richardt.

Legende om Keiser Trajan.

[Af A. Munch.]

~~~~~~~~~~~~~~

I.

Halvt i Gruus laae Verdensstaden, Sjunket var det stolte Roma Dybt fra Keisermagtens Dage. Hedenskabets Pragt og Skjønhed Havde viist sig hul og ormædt, Grumhed, Feighed, skjændig Vellyst, Verdensrigets Keisergalskab Havde som en fæl Medusa Snoet om af Slangelokker, Dræbende med stive øine, Reist sig op af Venusaltret; Jupiter Capitolinus Laae med Haan i Støv omstyrtet, Kunde ei sin Stad meer skjærme. Over den sig stødviis vælted Som en Strøm af Blod og Flammer Nordens kraftige Barbarer, Gother, Hauner, Longobarder.Men en anden Magt opvoxed Gjennem Blod af Verdensgruset, Dækked med Passionsblomsts Ranker Revnerne i Romas Mure. Korsets Magt det var, som stille Steg af dunkle Katakomber, Bredte Morgenlys i Natten, Seired over Romer, Græker, Over Gother, Longobarder, Vendte Alles Blik mod Himlen. Hver Basilika blev Kirke, Klostre lukked Templer inde, Bodsprædiken lød paa Forum Just, hvor Cicero før talte. Klokker klang for Tiberskraldet, Mørke Bodstog nu kun vandred Under Bøn og fromme Sange Ydmygt opad Via sacra, Der, hvor Triumphator fordum I sin Gudeglands fremkjørte. Dog, blandt alle de Ruiner Under ny Tids Væxter skjulte, Stod en Plads i Roma endnu Næsten hel i al sin Skjønhed Fra de bedste Keiserdage. Og det var Trajan! Forum, Der, hvor end i vore Dage Trajans rene Mindesøile Over brudte Marmorblokke Peger op mod Evigheden. Dengang, i det sjette Sekel Efter Christi Byrd, stod alle Pladsens Bygninger fast hele: Bibliotheker, Haller, Templer,325 Billedstøtter, Æresbuer Af det kosteligste Marmor, Smykkede med Kunstens Under. Det var som den vise Hersker Ulpius Trajanus Cæsar Med sin milde Aand omsvæved Endnu sine kjære Steder, Skjærmed dem imod Vandaler, Holdt dem oppe midt i Gruset Af det faldne Rom, til Vidner End om Skjønhedsoldets Blomstring.

~~~~~~~~~~~~~

II. Paa dette Forum traadte hin Tids Pave, Gregor den Store, ind en Aftenstund. Han havde været ude mellem Grave At søge Helgenbeen for Kirkens Grund, Nu vandred han tilbage mellem lave Straahytter, klinede paa Slottets Bund, -- Da stod med Eet han ved en mægtig Bue Af parisk Marmor, blank i Aftnens Lue.

Han traadte ind deraf, med ham hans Præster, Der bare Korset og de hellige Been. Og see! -- for dem laae Hedningrigets Rester I magisk Glands, i Skjønhedsformen reen. De standsed uvilkaarligt, disse Gjæster Fra Klostrets Mulm, thi paa dem fra hver Steen, Hvert Arkitrav, hver Søile skued rolig Et Vidne om den store Fortids Bolig.326_ Gregor var vel en hellig Mand, en Kjæmper For Korsets Sag, asketisk, uforsagt -- Men han var Romer dog, og Intet dæmper Hos Romas Søn et Savn af gammel Magt. Det hjælper ei, den Stemme han bekjæmper, Han kan ei skue bort fra al den Pragt. Med Stolthed og med Veemod frem han skrider Imellem Søileskovens. blanke Sider.

Hvor var her stille nu! -- Ei længer byder Trajans Basilika ham Retfærds Ord, Og Bibliotheket ikke meer gjenlyder Af Digteres og Philosophers Chor. En pjaltet Tigger sig ved Skyggen fryder I Søilegangen, som bær Cæsars Spor, Ad Marmortrinene, som hvide smile, De grønne Fiirbeen op og ned kun ile.

Men i den Taushed talte blidt og mægtigt Med Aandestemmer Billedværkers Hær. Gregor staaer stille for et saadant prægtigt: Trajans Eqvesterstatue det bær, Faa Fodstykket et stort og bronzevægtigt Basrelief han seer indfattet der. Et Træk af Heltens Liv det skjønt fremsætter En Indskrift derom Følgende beretter:

"Keiser Trajan drog engang ud i Krigen Tilhest, i al sin Imperatorpragt, Hans Legioner fulgte ham med Higen Og Verdens Kreds sig bøied for hans Magt.Da følte han En gribe fat i Fligen Vel af hans Kappe -- See, i fattig Dragt En Kvinde sig i Veien for ham kaster Og raaber: O, Retfærdighed! -- Det haster!

Man vil med Vold og Magt bortfjerne hende, Men Keiseren sin Hest selv standser nu Og, idet mildt han ned sig monne vende, Han spørger: Kvinde, hvad begjærer Du? -- Hun svarer: Herre, vi din Godhed kjende -- Min Søn er myrdet, mig til Sorg og Gru. Jeg fordrer, at hans Mordere Du straffer, At Ret Du for en fattig Enke skaffer.

Du vente maa til jeg tilbage kommer Fra Krigen, siger Keiseren nu blid, Da skal jeg selv i Sagen være Dommer, Nu kan jeg ei, mig kalder Kamp og Strid. Men Kvinden bliver ved: Nu er det Sommer, Hvo siger Dig, at Du til Høst faaer Tid? -- Om Du i Krigen falder, Hvo skal give Mig Ret? -- Du har ei Eftermand i Live.

Da mælte Keiseren et Ord ei mere, Men steg af Hesten, gik med Kvinden ind I Rettens Hal, og sad der Timer flere At drøfte Sagen, med taalmodigt Sind. Hvert Vidnesbyrd han vilde selv vurdere Skjøndt Hæren fnyste som en Hvirvelvind, Den maatte vente, indtil Dom var fældet, Og Retten skiftet, Skyldneren gjengjældet." --Gregor stod længe taus foran hint Billed, Hvor denne Scene tro udformet var. Han sukked dybt, og see -- en Taare trilled Ned ad hans Kind i Sølverskjægget klar. Dybt rørtes han ved hvad her var fremstillet, Og paa hans Hjerte faldt den Tanke svar: "Evig fordømt! -- hver Hedning maa det være, Saa siger jo den strenge Kirkens Lære.

"Men denne Hedning! -- ingen Christen kunde Dog handlet bedre, meer i Jesu Aand. -- Og han -- den Gode, skal i Helveds Grunde Dog være dømt til evig Pines Baand? -- O Gud, din Mildhed prise Engles Munde, Kan da saa jernhaard være dog din Haand?" Saa sukked Kirkens store Overhyrde Og vandred sorgfuld hjemad med sin Byrde.

~~~~~~~~~~

III.

Hjemkommen til sin Celle I Vatikanets Borg Han fandt dog der ei Ro for Sin Ængstelse, sin Sorg. Kun mere Gru og Bæven Med Aftenmørket kom - Da steg han ene ned til Sankt Peters Helligdom.I Kirkens dybe Gange Alt Nattemulmet flød, Kun oppe fra Høialtret En Lysning Mørket brød, Apostlens Grav omstraaled Der evig Lamperad -- Did skred den fromme Biskop Og knæled ned, og bad.

Der, lange Nattetimer Paa haarde Marmorfjæl, Han stred med Gud i Bønnen For Hedningfyrstens Sjæl. Det var, som maatte han drage Hin Keiser op af Grund, Hvad heller selv nedsynke I Svælget uden Bund.

Et Hav af mørke Tanker Indvælded paa hans Sind: Var Gud da uretfærdig, Barmhjertighed da blind? Og dog lød Herrens Ord jo: "Ei Frelse uden Daab." Hvor kan, hvor kan saa være For udøbt Hedning Haab! --

Opløfted han sit Øie Mod Chortribunens Hvælv, Da saae han der en Christus Som trued: "Knæl, og skjælv!" -- Thi der sad Christ afbildet Alt efter hin Tids Sæd Som strenge Verdensdommer, Ei mild, men haard, ja vred.

Da lod Gregor sin Tanke Til Galilæa naae, Og skued der Vor Frelser Saa blid ved Søen gaae, Med Bod for alle Synder Med Balsam for hvert Saar, Saa mild og saa livsalig Som Kjærlighed og Vaar.

Han saae ham række Haanden Mod uslest Tolder ud, Han saae ham glæde Hedning Som Jøde ved sit Bud -- Han saae ham døe for Alle, For Fattig, som for Riig. Han saae ham tage Røveren Med i Himmerig.

I denne Livsens Kilde Han sænked Sjæl og Krop -- Slog saa sit øie atter Mod Chorets Bue op. Og see -- det strenge Aasyn Var blevet mildt og klart -- Alkjærlighedens Almagt Var deri aabenbart.En Stemme lød fra oven Saa himmelsk og saa reen Som Morgenvindens Susen Igjennem Palmegreen: "Glæd Dig, Du fromme Hyrde! Din Bøn er fundet god: Forløst er Keiser Trajanus Ved Naadens Overflod!"

A. Munch.

~~~~~~~~~~

De tvende Kilder.

Et romersk Sagn for min Tanke staaer: Enhver, som i Midnatsstunden Med Tro i Hjertet til Tre vi gaaer Og fører dens Vand til Munden, Han skal saa vide han farer om -- Ja var det til Nordpolens Strande -- Dog længes efter det deilige Rom Og Trevis hvidskende Vande.

Han skal ved Morgen og seent i Kveld, I Vintrens, som Sommerens Dage, Dog mærke i Sjælens inderste Væld En Kraft, som drager tilbage, En Magt, der lokker med lønlig Røst, En Røst, der kalder og klager, En bævende Længsel, dybt i hans Bryst, Som atter mod Rom ham drager. En Stemme lød fra oven Saa himmelsk og saa reen Som Morgenvindens Susen Igjennem Palmegreen: "Glæd Dig, Du fromme Hyrde! Din Bøn er fundet god: Forløst er Keiser Trajanus Ved Naadens Overflod!"

A. Munch.

De tvende Kilder.

Et romersk Sagn for min Tanke staaer: Enhver, som i Midnatsstunden Med Tro i Hjertet til Tre vi gaaer Og fører dens Vand til Munden, Han skal saa vide han farer om -- Ja var det til Nordpolens Strande -- Dog længes efter det deilige Rom Og Trevis hvidskende Vande.

Han skal ved Morgen og seent i Kveld, I Vintrens, som Sommerens Dage, Dog mærke i Sjælens inderste Væld En Kraft, som drager tilbage, En Magt, der lokker med lønlig Røst, En Røst, der kalder og klager, En bævende Længsel, dybt i hans Bryst, Som atter mod Rom ham drager.Han skal ei glemme den evige Stad, Hvor Skjønhedsstraalerne stramme, Hvor Skjemten og Alvoren følges ad Og Gjerningen parres med Drømme; Hvor Nuet løfter ham fuglefri, Mens Storhedens sjunkne Minder Ham sang en alvorsfuld Melodi Om Tiden, som løser og binder.

Og er han ei en usalig Mand, Der svigtes og vrages af Lykken, Da skuer han atter Italiens Land Og hviler i Laurbærskyggen; Da drømmer han atter med Fryd en Gang Hin Drøm fra hans Ungdoms Dage; Han lytter igjen til Sphinxens Sang Og til Antikernes Klage. --

Du klare Fontæne med Perlers Pragt, Du boblende, skummende Trevi, Du kjølige Nymfe i Sølvmorsdragt, Som vækker en Længsel, en evig, -- Vel lytted jeg tidt til din lokkende Sang Ved Dag og i Natten den silde, Dog lærte mig Livets vexlende Gang En dybere rindende Kilde.

Den bruser dybt i hvert Menneskebryst, Men dybest dog hos en Kvinde; Den taler om Længsel, om Savn og Lyst Saa lifligt som Vaarens Vinde; Den klinger dæmpet som Aanders Sang, Den kalder, klager og daarer,Og bryder den synligt frem en Gang, Da kalder Verden den Taarer.

Som Trevi, der kommer fra Bjergenes Schakt Og styrkes af Jordens Indre, Saa eier det Væld en unævnelig Magt Til Menneskesjælen at lindre; Men vee den Mand, som i lønlig Stund Har speidet dets lønlige Veie Og kjølet ved det sin brændende Mund, -- Hvis ei han det fanger i Eie.

Han hviler aldrig, han har ei Fred For Længslens urolige Bølge, Han kan ei mane de Skygger ned, Som stedse hans Spor forfølge, Og kaster han sig med Fortvivlelsens Magt I Verdens larmende Skare, Han og hans Sorg have sluttet en Pagt, Som gjennem Livet skal vare.

Vilh. Bergsøe.

Sorrento.

~~~~~~~~~~~~~

Jag sjunger om klippor, som stupa I rundel kring Napolis bugt, Och spegla i azurn den djupa Lustgårdar med gyllene frukt.

Jag sjunger om pinjer, som hvifta Från branten af molniga berg; Om soliga landskap, som skifta Hvar timma på dagen sin färg.

Sorrento, Sorrento du sköna, Du stad med det vackraste namn, Likt vårvindens suck i det gröna, Likt vågornas sorl i din hamn!

All sorg, som min panna vill fåra, Skall hejdas vid tanken på dig, Och tornet ej mera skall såra, Se'n du blef en ros på min stig.

Jag minnes den tidiga stunden Jag såg dig i rodnande sken: Zefiren i doftande lunden Orangerna fällde från gren.

I skuggan af jernekens krona Jag såg öfver vikarnes krets, Såg Ischias kuster förtona Och rök ur Vesuvii spets.Hur gerna jag framtog ur fickan Min Flaccus, en skald för min själ! Hans sång om Falernern och flickan Förstod jag bland vinberg så väl!

De gamla bekymren och qvalen, Hur föga de kunde mig bry! I fjerran, likt dimmor i dalen. Jag såg dem förblekna och fly.

Jag njöt af den Flacciska yran Och brann som min sångare brann. Så när som på Lydia och lyran Jag tyckte mig lycklig som han.

Sorrento, Sorrento du ljufva, Du binder med tredubbla band: Mig fängsla din tärna, din drufva, Men mest din omsorlade strand.

Jag minnes, hur salig jag glömde Mig sjelf och min verld på dess brädd, Och böljornas drömmar jag drömde Vid sqvalpet på kiselstensbädd.

Hur skönt att mot qvalmet och qvafvet Hvar qväll i det salta få bot! Hur herrligt att bada i hafvet Med solens försjunkande klot!

På fästet var stjernan uppgången: Då vaknade Cyprias slägt; Hon hviskade sjelf från balkongen, Sorrento, på din dialekt!Hur lätt lär ej Amor de nnga Ett främmande språk på en dag! Nordsonens motsträfviga tunga Han lärde slå näktergalslag.

Sorrento, Sorrento du kära, Som smyckat med rosor min stig, Mitt hjerta med möda kan bära Att skiljas för alltid från dig!

Bland isar och drifver vid polen Mitt hjerta vill brista ihjand: Det trår till Sorrento och solen, Sorrento, det trår till din strand!

Jag ofta på ödet har klagat, Som saknadens ve mig beredt: O hade från början det lagat, Att aldrig jag hade dig sett!

Men genast besegrad af ånger, Jag trycker din bild i min famn Och flätar på nytt in i sånger, Sorrento, med kärlek ditt namn!

Carl Snoilsky.

Laurbærtræet.
~~~~~~~~~~~~~

~~~~~~~~~~

Elskovsvarm forfølger Apol den flygtende Daphne, -- Nu, nu griber han kjæk efter sin Længsels Maal; Da bønhøres den bange Mø: han favner det første Laurbærtræ, af dets Green snoer han sin Digterkrands.

Oldtids Sagn om den delphiske Gud og Daphnes Forvandling, Ak, saa tidt gaaer igjen her blandt Menneskebørn! Elskerens Sorg udvælder i Sang: mod et bankende Hjerte Aabned han kjærlig sin Favn, favned et Laurbærtræ.

M. H.

Epigrammer efter det Italienske.

~~~~~~~~~~~

1. Michel Angelo's Statue af "Nattenu.

(Af Giovanni Strozzi.)

Her Natten, smilende i Søvnens Dvale, Er af en "Engel" hugget ud, o Under! I Steen lyslevende -- thi see: den blunder. Væk den, om du har Tvivl, og den vil tale!

2. "Nattens" Svar.

(Af Michel Angelo.)

Kjær er mig Søvnen, kjært af Steen at være, Saalænge Skam og Skade her skal bygge; At ikke høre, ikke see, er Lykke: Thi væk mig ikke, -- tys! tal sagte, Kjære!

M. H.

Laurbærtræet.

~~~~~~~~~~

Elskovsvarm forfølger Apol den flygtende Daphne, -- Nu, nu griber han kjæk efter sin Længsels Maal; Da bønhøres den bange Mø: han favner det første Laurbærtræ, af dets Green snoer han sin Digterkrands.

Oldtids Sagn om den delphiske Gud og Daphnes Forvandling, Ak, saa tidt gaaer igjen her blandt Menneskebørn! Elskerens Sorg udvælder i Sang: mod et bankende Hjerte Aabned han kjærlig sin Favn, favned et Laurbærtræ.

M. H.

Epigrammer efter det Italienske.

~~~~~~~~~~~

1. Michel Angelo's Statue af "Nattenu.

(Af Giovanni Strozzi.)

Her Natten, smilende i Søvnens Dvale, Er af en "Engel" hugget ud, o Under! I Steen lyslevende -- thi see: den blunder. Væk den, om du har Tvivl, og den vil tale!

2. "Nattens" Svar.

(Af Michel Angelo.)

Kjær er mig Søvnen, kjært af Steen at være, Saalænge Skam og Skade her skal bygge; At ikke høre, ikke see, er Lykke: Thi væk mig ikke, -- tys! tal sagte, Kjære!

M. H.

Chiajan.

~~~~~~~~~~~~~~

Lodrätt badda sommarsolens lågor. Mörkblå hafvet ligger utan vågor, Strålen, bruten mot dess spegelslätter, Sprakar tusen gnistrande paljetter Omkring kölen på hvar fiskarbåt.

Capris kantiga konturer glimma Fram ur solrök och ur morgondimma. Hvarje guldmoln, som förbi vill slippa, Ristar upp sig på Tiberii klippa; Dagg i dalen - det är molnets gråt.

Öfver bugten hänger mörk Vesuven, Ur dess kägla står en rökstod dufven. Omkring foten på Vulkani smedja Täcka städer laggt sig i en kedja Liksom hjordar af små hvita lam.

På Chiajan gå en dag som denna: Trottoirens lavaskifvor bränna. Der, i skygd af trappors stenalkover, Suger apelsiner eller sofver Masaniellos lättförsörjda stam.

Vattnet fullt af silfverfenor spritter, Men vid torra näten fiskarn sitter, Skildrar, pladdrande bland lazzaroni, Huru billigt man fick macaroni Under Bombas milda faderstukt.Se den unge slumrarn stödd mot muren, För Murillos pensel klippt ocli skuren: Nakna bröstet häfves och arbetar, Munnen öppnas halft -- en tandrad letar Efter drömmens saftigt gyllne frukt.

Timmar skrida. Vinden vaknad äggar Våg till dans kring "Äggkastellets" väggar, På Sankt Elmo skuggan sig förlänger, Bullret från Toledo närmre tränger, - Men ännu tar ej siestan slut.

Främlingen, som kom till nöjets stränder Ifrån Norden, köldens, mödans länder, Hejdar foten, som höll på att snafva Öfver kropparne på gatans lava, Och i ord, det sägs, hans harm brast ut:

"Bruna lätting, du som ensam öder Lifvet bort i sömn bland vakna bröder, Se, Hesperien profvar nya pansar, Lagern löfvas att ge nya kransar, - Du bär vallmokrans, o blygd och hån!"

Unge slumrarn ler åt tadlet bara, Småler tryggt i stället för att svara. Han i drömmen ser en strålfull flicka Rörd och tankfull från sin skyvagn blicka Ned på Napolis Endymion.

Och de frias engel i hans öra Hviskar ömt: "jag vill din blund ej störa. Låt mig först på dina bröder kalla! Dig, mitt barn, jag väcker sist af alla. Sof vid böljors lek och dröm om mig!

När Italias standar utrullar Sina färger tre från Romas kullar, Skall jag kyssa dig på pannan sakta, Bedja dig att vakna och betrakta Hvad min kärlek verkat tyst för dig."

Carl Snoilsky.

~~~~~~~~~~~~~~

Bedstemoders Manuskript

[Af **H. F. Ewald.**]

Jeg har Gudskeelov ikke saa faa Venner, og blandt dem ere nogle unge, livsglade og elskværdige. Det har altid været min Lyst at omgaaes især de sidste, ikke blot fordi Deres Selskab glæder mit gamle Hjerte, men ogsaa fordi jeg ikke kan Andet, end følge deres Færd med Deeltagelse og det i desto helere Grad jo mere muntre og tankeløse de ere. Livet synes dem en Leg, og de ere saa opfyldte af Dagens Smaabegivenheder og Glæder, Sorgerne gaae saa let hen over dem, at det nu paa mine gamle Dage vilde forundre mig høiligt, hvis jeg ikke mindedes, at jeg selv engang i min tidlige Ungdom havde været som de.

Men jeg mindes ogsaa, hvorledes Livets dybe Alvor meget tidlig og paa en ganske eiendommelig Maade hjemsøgte mig, og hvorledes dette Besøg af Skyggerne, ret benyttet, lagde Grunden til den Kraft, der senere under mange Prøvelser holdt mig opret. Det er maaskee nogle Gange lykkedes mig ved i Fortrolighed at fortælle mine unge Venner eller Veninder mit Livs mærkeligste Hændelse at vække hos dem alvorlige Tanker af en Art, der ikke kan virke nedtrykkende, men som maae styrke og opløfte. Til de Gamle fortalte jeg den sjelden, thi jeg har mere end een Gang erfaret, at det gjorde mindre Indtryk paa dem; det er især de Unges bløde Hjerter, vi skulle indvirke paa, medens det er Tid.

En vanskeligere Sag er det at føre min Fortælling i Pennen, men dog er jeg tilmode, som om jeg havde et Slags Forpligtelse til at forsøge derpaa, for at dette lille Manuskript efter min Død kan findes blandt mine Efterladenskaber, og mine Bern og Børnebørn da kunne sørge

for, at mit Livs bedste Erfaring ikke overgives til Forglemmelse med mig selv.

For halvtredssindstyve Aar siden var jeg et sundt, lykkeligt, ret smukt Pigebarn paa fjorten Aar; ja, hvem skulde nu i den graa og rynkede Moerlille, der sidder og kryber sammen i sit Shavl, gjenkjende den blomstrende, gullokkede, skjelmske Pige, om hvilken Portraitet der paa Væggen giver en saare heldig Forestilling. Saaledes saae jeg ud, da jeg gik i mit femtende Aar, det vil sige i mine allernådigste øieblikke, naar jeg ikke tænkte paa, hvad jeg igrunden godt vidste, at jeg behagede og let vandt Hjerterne. Jeg var vel seet overalt, og min muntre Latter glædede mine Venner; dog Ingen mere end min Velgjører, den Mand, i hvis Huus jeg var bleven optaget som Datter uden anden Aarsag, end den, at min salig Fader havde været hans Ven, og at jeg var fattig og forældreløs.

Min Pleiefader, hvis Døbenavn var Charles, havde en indbringende Embedsstilling, og han var en rig Mands Søn. Hans gamle Fader levede endnu, men Børnene ventede engang at faae en stor Arv efter ham. Der syntes da intet Overdrevent at være i, at mine Pleieforældre førte et stort Huus, og jeg levede i en Overflod, der for mig kom som en brat Overgang og havde noget Berusende ved sig. Jeg tog mig det ikke nær, at min Pleiemoder, som hed Katinka, ikke viste mig synderlig Godhed, og det var vel ganske naturligt, at da hun selv havde Børn, var der ingen Plads i hendes Hjerte til mig; men hvor eftergivende end hendes Mand i andre Ting kunde være, saa taalte han ikke, at jeg blev stedmoderligt behandlet.

Hvor jeg elskede ham og saae op til ham! Han var i mine Øine det bedste og ædleste Menneske paa Jorden, og jeg taalte ikke, at Nogen sagde et nedsættende Ord om ham. Hvor stor var da ikke min Forbittrelse, da jeg en Dag ganske uventet maatte høre grove Beskyldninger modham af et simpelt Menneske, der var i hans Brød, og som indbildte sig at kunne gjøre mig til sin Fortrolige. Han sagde, at hans Herre ingen ærlig Mand var, fordi han levede over sin Evne og skyldte mange Penge bort.

Jeg angav ham øieblikkelig for min Pleiemoder, og Følgen blev, at han mistede sin Tjeneste; men da Hævnen var fuldbyrdet, fortrød min Hidsighed mig, thi denne Tjener var et retskaffent Menneske; men da jeg, inden han forlod Huset, i barnlig Godmodighed tilbød ham at lægge et godt Ord ind for ham i det sidste øieblik, saa viste han mig, at Retskaffenhed godt kan forenes med et haardt Hjerte, thi han loe mig ud, sagde, at han var mig taknemmelig, fordi jeg havde sladdret, da han jo før jo hellere ønskede at forlade sin Tjeneste; thi han skammede

sig ved at være her længere! og saa rystede han Støvet af sine Fødder, som om han forlod en Uretfærdigs Huus.

Og hvad var det saa for et Huus! Lad mig tænke mig om og ret tilbagekalde det i min Erindring. Det er vanskeligt nok nu, efter saa mange Aars Forløb, atter at levendegjøre den Forundring og Henrykkelse, der greb mig, der var vant til tarvelige Omgivelser, da jeg første Gang traadte ind i min nye Faders Bolig. Den var baade i Luxus og fuldendt Smag i mine øine et sandt Feeslot. Maaskee overvurderede min barnlige Naivitet Pragten, der vel paa sine Steder fandtes større i Hovedstadens rige og fornemme Huse, men ikke det Præg af Skjønhed, som adlede det Hele. Min Pleiefader havde aabenbart hverken de smukke Meubler, de deilige Malerier, Statuerne, de smagfulde Bogskabe, fulde af Poesiens og Videnskabens Skatte, for at prale dermed, men for at tilfredstille en virkelig, levende Trang.

Han var, som en af hans bedste Venner, der overlevede ham i mange Aar, sagde, en kundskabsrig, fiint dannet, høit begavet Mand med et saa skarpt Blik for det Skjønneog en saa levende ømfindtlighed for alt Uskjønt, at hans Bolig, som han selv, var -- fortryllende. En Samtale med ham var sjelden indholdsrig; hvilken Modsætning til den almindelige, tomme Conversation! Tiden fløi, naar han fortalte eller forklarede; men havde Andre Lyst til at føre Ordet, og de gjorde det godt, da var han den behageligste og meest taknemmelige Tilhører -- to Egenskaber, som sjelden findes forenede, og som røbe en Ydmyghed og Humanitet, der ikke ofte karakteriserer begavede Mænd.

Intet Under da, at mange Mennesker, baade unge og gamle, følte sig dragne til ham, eller at hans Aftener, naar han var hjemme, næsten altid oplivedes ved talrige Besøg. Han yndede selv meest denne frivillige Art af Selskabelighed, og det fattedes ham ikke paa Mod til at sætte sig ud over Modens Tvang, men hans Hustru tænkte anderledes. Min Pleiemoder var ikke udannet, men hun havde dog mere Sands for Livsnydelsens Skal, end dens Kjerne. Hendes Skjønhed og den Smag, hvormed hun klædte sig, forklarede min Pleiefaders Valg, thi hun sympathiserede ikke med ham og havde ingen Sands for alt det, der idelig fængslede hans Aand; men hvor langt hun end stod tilbage for ham i Begavelse, saa overgik hun ham dog i een væsentlig Henseende - hun havde en langt kraftigere Villie. Hun vilde nu glimre, og store Selskaber og Baller maatte der til. Han fandt sig da i, hvad han ikke kunde undgaae, og siden det skulde saa være, tog han sig af disse Fester, ledede dem med saa stor Omhu og paatrykte dem et saa ædelt og skjønt Præg, at flere af dem sikkert ere blevne uforglemmelige for Deeltagerne.

Men Dagen efter en saadan kostbar Fest saae man gjerne Rynker i hans Pande. Jeg, og kun jeg, havde det i min Magt at glatte dem. Hvor jeg var stolt deraf! Altid var jeg velkommen, naar jeg bankede paa Døren til hans eget Værelse, der egentlig var Husets skjønneste, ognaar jeg havde Et eller Andet at bede ham om, morede han sig over mine ønskers Beskedenhed. Saa levende erindrer jeg endnu det elskværdige Smiil, hvormed han altid modtog mig, og som gjorde hans ædle Træk saa skjønne! Han glattede gjerne Haaret fra min Pande, kyssede mig og kaldte mig sin ældste Datter. Hans egne Børn vare ogsaa dengang endnu for smaa til at kunne være ham til Selskab, og hans Hustru levede ligesaa meget udenfor Hjemmet, som i det.

Hvilket tankeløst Barn var jeg ikke dengang! Det faldt mig ikke ind at tænke nærmere over, hvad det egentlig var, der satte ham Rynker i Panden, men han hentydede heller ikke selv nogensinde dertil, og den fripostige Tjeners Beskyldning var afviist og glemt som aldeles taabelig. Det vilde nu heller ikke gavnet ham det Ringeste, om jeg havde havt en klarere Forestilling om en Mands oekonomiske Forlegenheder, der lever over sin Evne. Min Uvidenhed og min uskyldige Sorgløshed var jo netop mit Fortrin. Hans Sorger flyede, naar jeg traadte over hans Tærskel; et lille Spørgsmaal af mig om et Maleri eller en Konstgjenstand fordybede ham da i en heel Reisebeskrivelse, thi han havde i sin Ungdom reist meget, og det fornøiede ham øiensynlig at afpasse sin Fortælling efter min Fatteevne. Jeg kunde ikke blive træt af at høre paa ham, og hvor hans Tanker end havde været, da jeg kom - naar jeg gik, saa dvælede de mellem Schweitz's Klipper, blandt Roms Euiner, eller ved Neapels paradisiske Golf; og hvor meget end selve Fortællingens Gjenstand fængslede ham, saa røbede dog mangen lille indstrøet Yttring hans store Godhed for mig. Jeg tænkte ofte over den sjeldne Lykke, at et forældreløst Barn, som jeg var, blev omfattet med saa varm en Kjærlighed, og det var en stadig Gjenstand for

min travle Fantasi, hvorledes jeg engang i Fremtiden vilde vise min Taknemmelighed iGjerningen; men intet af de Eventyr, jeg satte sammen, havde den fjerneste Lighed med de Omstændigheder, under hvilke mit brændende ønske i Fremtiden virkelig blev til Gjerning.

Saaledes gik to Aar, som et skjønt Eventyr. Jeg vil ikke kalde dem de lykkeligste i mit Liv, thi jeg lærte senere bedre, hvori den sande Lykke bestaaer, men den Hengivenhed for min Pleiefader, som de befæstede i mit Hjerte, var noget Godt og Blivende.

Jeg var nu sexten Aar og blev confirmeret. Forberedelsen til den hellige Handling mødte mig som noget Nyt og vakte mig ligesom af en Dvale; thi religiøse Samtaler fandt næsten aldrig Sted i min Pleiefaders Huus, og for første Gang gjorde jeg mig selv det Spørgsmaal, om han da ingen gudfrygtig Mand var? Det varede ikke længe, inden jeg aabnede mit Hjerte for ham og bad ham forklare mig nogle af de Gaader, som Modsætningen mellem Præstens Formaninger og det virkelige Liv indeholdt, og hvilke jeg ikke formaaede at løse. Mine Spørgsmaal forvirrede ham en Smule, og han søgte at slippe fra mig med den Besked, at det vilde jeg nok faae Forstand paa, naar jeg blev ældre; men jeg lod mig ikke saa let afvise og bragt i Klemme tilstod han da, at han ikke vurderede Confirmationens Betydning saa høit, som jeg, og han føiede Noget til om "Præsternes Uforstand".

Det gjorde et meget dybt Indtryk paa mig. Min Velgjørers, min bedste Vens og min Sjælesorgers Anskuelser om Livets vigtigste Anliggende stode altsaa i skjærende Modsætning til hinanden. Han maa have læst i mine Øine, hvad der foregik i min Sjæl, thi han føiede strax til: "men bryd Dig ikke derom, kjære Therese! Jeg paanøder aldrig Andre mine Meninger; behold Du kun Dine og lad os ikke tale oftere om den Sag!" Det gjorde vi heller ikke, men Samtalen var dog ikke tilende hermed, thi jeg sagde hammed en Bestemthed, som overraskede ham og med en Bedrøvelse, som gjorde et pinligt Indtryk paa ham, at for første Gang maatte jeg være uenig med ham; jeg holdt i den Sag afgjort med Præsten; men saa klappede han mig paa Kinden og loe, idet han kaldte mig en lille Stivnakke. "Hold du kun med Præsten, mit Barn!" sagde han, idet han forlod mig, og jeg opfattede som Overbærenhed, hvad der dog kun var Lunkenhed.

Nu var jeg en voxen Pige, afholdt af de mange elskværdige Mennesker , der kom i min Pleiefaders Huus, og hyppig Gjæst i adskillige dannede Familier, der førte et muntert og selskabeligt Liv; ogsaa var jeg kjendt og bemærket af mere end een vakker Ungersvend, der gjorde sig en Ære og Lykke af at være min opvartende Kavalleer, naar vi mødtes; der var Rift om mig paa Ballerne, og til Trods for de kjærlige og alvorlige Formaninger, min Sjælesørger havde givet mig, saa var der dog al Udsigt til, at mit Hoved vilde blive fordreiet. Fader Charles saae intet Betænkeligt i, at jeg gjorde Lykke i Verden; tvertimod vilde han i modsat Fald næret ringe Tanker om de unge Herrer, saa eensidig var hans faderlige Kjærlighed; men jeg lykønsker dog mig selv til, at dette Afsnit af min Ungdom ikke varede længe, ikke fordi jeg bryder Staven over uskyldig Munterhed; -- jeg veed af Erfaring og har seet det hos Andre, at de færreste Mennesker blive bedre ved at nægte sig enhver Adspredelse; det kan ikke nytte at forlange af dem, hvad der dog gaaer over deres Kræfter, og det slaaer let over til noget Værre, naar de Unge ganske afsondres og overlades til deres egne Tanker; men jeg har ofte beklaget, at der navnlig i Hovedstaden ikke holdes Maade i Nydelsen af selskabelige Glæder, og at Forældre undertiden ere lidet nøieregnende med det Selskab, deres Barn søge. Den gyldne Middelvei er nu sikkert, hvad Selskabelighed angaaer, den rette for de Fleste; men jegmaa indrømme, at naar jeg seer en ung Pige ene og alene optagen af Baller, Comedier og Tant, da forekommer hun mig at være et Væsen, der er at ynke, saa maa hun forresten være nok saa smuk og elskværdig.

Til at blive et sligt ynkværdigt Væsen var jeg paa gode Veie, da en alvorlig Begivenhed pludselig greb ind i og forandrede mit Livs hidtil saa lyse og lette Flugt. Min Velgjørers gamle Fader blev syg og døde. Jeg var hos den Syge flere Gange og navnlig den Dag, da han udaandede. Jeg blev ikke opfordret dertil, tvertimod; thi min Pleiemoder mente, at der havde jeg Intet at bestille, og Fader Charles var bange for, at det skulde angribe mine Nerver; men i saa Henseende kjendte han mig kun daarligt. Den gamle Mand havde viist mig Velvillie, og det var kun simpel Gjengjæld, at jeg tog Afsked med ham og viste mig taknemmelig i Gjerningen. Et svagt Smiil paa hans blege Aasyn belønnede mig derfor, men dette var ogsaa det eneste Lysglimt.

Min Pleiefader var den ældste Søn, men ikke sin Faders Yndling; det var en yngre Broder, der uheldigviis var paa Reiser i Udlandet, og da alle Døttrene vare gifte i Provindserne, saa var der ingen Andre hos den Døende, end mine Pleieforældre og jeg. Dette var ikke den Gamle tilpas, mine Pleieforældre mærkede det og vare derfor i en noget ophidset Stemning. De talte nu og da sagte med hinanden, jeg vidste ikke hvorom, men jeg følte, at der ikke var Fred ved Sygeleiet, og det bedrøvede mig. En Timestid, førend Døden forløste den Syge, tog min Pleiemoder hjem, og jeg hørte, at hun hvidskede til sin Mand: "husk paa, hvad Du har lovet mig, og vær nu ingen Cujon!"

Hvad mon han havde lovet hende? Hendes Udtryk var haardt og bestemt, da hun sagde disse Ord; han saae tvivlraadig og forvirret ud; men jeg tænkte dengang ikke videre derover; jeg var tilfreds med, at man i Forvirringen syntesat have glemt mig. Jeg sad i Værelset ved Siden af, hvor jeg var gaaet ind, da den Syge blev rolig, og der gjorde jeg Noget, som jeg er bange for, min kjære Pleiefader vilde fundet baade overspændt og indbildsk -- jeg bad til Gud for den gamle Mand, jeg båd Herren gjøre hans sidste Strid let og modtage hans Sjæl med Barmhjertighed.

Men træt, som jeg var, faldt jeg isøvn paa den Stol, hvor jeg sad, og da jeg vaagnede og forskrækket saae ind i Sygestuen, blev jeg vaer, at Alt var forbi. Den store Stilhed derinde forekom mig strax paafaldende ; min Pleiefader, Tyendet, Vaagekonen - alle vare de borte, og der laae det afsjælede Legeme med Dødens ubeskrivelige Stempel paa sit Aasyn. Jeg foer sammen, og det var mig en stor Beroligelse at høre Nogen røre sig i Værelset paa den anden Side. Det lød, som om Skuffer bleve trukne ud og atter skudte ind. Jeg gik hurtigt forbi Dødsleiet og aandede friere, da jeg ved at aabne Døren pludselig saae min Pleiefader for mig.

Han foer sammen, da han saae mig, og sagde i en vred Tone: "Hvad vil Du her, Therese? jeg antog -- jeg troede naturligviis, at Du var taget hjem med Moder. Gaa Din Vei, gaa Din Vei, saa kommer jeg strax!" Den haarde Tone, i hvilken han talte, overraskede mig høilig, og mit forundrede Blik maa have ladet ham føle, at han havde overilet sig; thi han vedblev i en mildere Tone, Skjøndt han baade blev bleg og rød - "jeg har ladet Vaagekonen og de Andre gaae for at styrke sig ved et Maaltid, og jeg vilde selv vaage -- blive hos -- Liget imens; men det var noget uhyggeligt, og saa beskjæftigede jeg mig her, som Du seer, med -- med at eftersee Faders Papirer."

At han som eneste tilsteværende Arving gjorde dette, mente jeg i min Uskyldighed var ganske i sin Orden, Skjøndt det forekom mig lidt underligt, at han gjorde det strax ogi dette øieblik. Jeg var dog selv altfor betaget til dengang at tænke videre derover, og glad ved at slippe bort, svarede jeg, at jeg vilde gaae ud til Tjenestefolkene og der vente paa ham; thi da det var mørk Aften og Veien lang, turde jeg ikke gaae hjem alene.

Han skød Døren i efter mig uden at sige et Ord, og da vi siden skulde kjøre, og han hentede mig, havde han sin Hat og sin store Slængkappe paa; han holdt den om sig, som om han bar Noget under den, og han havde stor Hast med at komme afsted.

Den næste Dag var min Pleiemoder i et ualmindelig oprømt Lune ; hun gjorde sig vel Umage for at vise sømmelig Sorg ligeoverfor Fremmede, men dog var det ikke til at miskjende, at en eller anden stor Steen maatte være falden hende fra Hjertet. - Denne lykkelige Stemning holdt sig og forundrede mig saa meget mere, som jeg hørte, at baade min Pleiefader og hans Sødskende bleve ikke saa lidt skuffede ved de Oplysninger, Skifteretten bragte for Dagen om den Afdødes Formuesomstændigheder. De udtalte alle, og min Pleiemoder ikke mindst, deres Forundring over, at der ikke var blevet fundet flere Obligationer og contante Penge i den Gamles Gjemmer, thi de vidste, at han i levende Live havde yndet den gammeldags Maneer at have store Summer liggende. Mindre undrede det dem, at han intet Testamente havde gjort, thi det er jo saa almindeligt.

Alligevel var der kommet nogen Velstand til min Pleiefaders Huus, som til hans Sødskendes; thi den Afdøde havde eiet den Gaard, han boede i, og han efterlod sig ogsaa en Deel udestaaende Fordringer. Dette maatte da vel have været tilstrækkeligt til at hjelpe min Pleiefaders Sager paa Fode, hvis de virkelig havde været i Forfald; thi han vedblev at leve paa den samme overdaadige Viis, og han tilfredsstillede mere, end nogensinde før, sit Hang til at kjøbe Konstsager og sjeldne Bøger.Men ellers - hvor havde han dog forandret sig! Medens hans Svogre vare i Byen, og saa længe Arvesagen stod paa, var han alvorlig, vranten og ordknap og tillige høist nerveus.

Enhver uventet stærk Lyd forskrækkede ham, og han viste en Opfarenhed, hvortil jeg aldrig før havde bemærket noget Spor. Ak! nu formaaede jeg ikke mere at glatte Rynkerne paa hans Pande; han undgik saavidt muligt at være alene med mig og gjorde dog af og til ufornødne Anstrengelser for at fornøie og behage mig. I en større Kreds kunde han endnu blive oplivet og glimre ved sin Smag, sine Kundskaber og sin sjeldne Gave til at fortælle; men den gamle Ro, Blidhed og Elskværdighed var veget for en feberagtig Ild. Jeg kom efterhaanden til det Resultat, at min kjære, stakkels Velgjører ikke mere havde en glad Time.

Og hvad var vel Aarsagen? Ja, den er vel allerede Dig, kjære Læser, klar nok, thi Du har ikke kjendt Fader Charles personligt, Du har i min korte Beretning kun faaet en ufuldkommen Forestilling om hans ædle Personlighed, endnu mindre skylder Du ham, som jeg, store Velgjerninger. Altsaa forstaaer Du maaskee dog, at jeg kun langsomt og modstræbende kom til Erkjendelse af den sørgelige Sandhed; men efterhaanden som den dukkede op for mig med større Klarhed, gjennemgik jeg Alt, hvad jeg havde oplevet lige fra hiin skrækkelige Nat af, og mit Hjerte blev tungt ved at see, at Alt viste hen til det samme Punkt, og at det Hele samlede sig til et mørkt Billede af Brøde og Anger. Hvad vilde Enden derpaa blive?

Havde han virkelig tilvendt sig en stor Part af det, der burde været deelt mellem ham og hans Sødskende, saa var han jo ikke bedre end en Tyv. Min ansete, agtede Pleiefader, et Mønster paa en Gentleman - en Tyv! Nei, det var umuligt! Mit Hjerte stødte denne afskyelige Tanke bort; men saa viste der sig et Syn for min Erindring, derhavde gjemt sig i en Krog af min ængstede Sjæl for at overrumple mig, naar jeg allermindst ønskede at see det -- hans Aasyn som det saae ud i det øieblik, da jeg paa hans Faders Dødsdag overraskede ham i Cabinettet. Hvor besynderligt havde hans Udtryk ikke i det Øieblik været! Saa koldt, frastødende, fremmed -- han lignede slet ikke sig selv. Han havde endnu af og til øieblikke, der paa en uhyggelig Maade mindede mig derom; især naar han sad hensunken i sine egne Tanker; men disse Anfald af Aandsfraværelse, der stedse bleve hyppigere, vakte i høj Grad hans Hustrus Vrede. Det var i Sandhed min eneste Trøst at vide, at hvis min stakkels Pleiefader virkelig havde begaaet en saa slet og uærlig Handling, saa var Tanken derom neppe fra først af opstaaet i hans eget Hjerte, men indgivet ham af hende, der medens hans Fader droges med Døden, bad ham holde sit Løfte og ikke være en Cujon.

Men mod alt dette satte jeg dog den Kjendsgjerning, at Ingen syntes at have den ringeste Mistanke til ham. Hans Slægtninge og Venner viste ham ligesaa megen Agtelse og Hengivenhed, som forhen, og hans Huus var ligesaa søgt. Hvor gjorde det mit Hjerte godt at see ham som Gjenstand for Andres Kjærlighed og Høiagtelse og høre hans Svogre, naar de besøgte ham, med uforandret Hjertelighed kalde ham "kjære Charles". Saa tænkte jeg, at min Mistanke var taabelig og Alt, hvad jeg havde seet og bemærket, en fæl Drøm.

Men uafladelig, med rastløs Virksomhed og mod min Villie behandlede mine Tanker det samme uhyggelige Thema, og kun den, der har baaret paa en slig sørgelig Hemmelighed uden en eneste Fortrolig, vil kunne have en klar Forestilling om min Tilstand. Jeg mindes saaledes en Dag, da der var stort Middagsselskab, min Pleiefader viste sig ualmindelig oprømt, og jeg selv for et Øieblik havde glemt min hemmelige Sorg, at da, som vi sad veddet rigt besatte og overdaadige Bord, en tilfældig Yttring af en af Gjæsterne pludselig fremkaldte en ny skrækkelig Tanke hos mig -- hvis min Mistanke var grundet, og jeg var det eneste Vidne til hans uærlige Handling, saa var det jo egentlig min Pligt at forraade og angive ham! Og da han i det Samme talte til mig og kaldte mig sin kjære Therese, saa foer jeg sammen, rødmede og svarede hen i Taaget.

Den Kamp, jeg havde at bestaae, tærede paa mine Kræfter. Mine Kinder bleve blege, mit muntre Smiil sjeldnere, mit Væsen alvorligt og aandsfraværende. Dog gjorde jeg Alting med, ja det var mig endog en Lettelse at tage ud, thi fra Hjemmet var al Fred og Hygge flygtet. -- Jeg gik ogsaa nu og da i Kirke, men mit Sind var under Stilheden i Guds Huus allermeest oprørt, og jeg kunde ikke holde Tankerne samlede. Jeg indsaae omsider, at Et af To maatte skee -- enten maatte jeg kaste mig om min Pleiefaders Hals, aabne mit Hjerte for ham og anraabe ham om at forsikkre mig om sin Uskyldighed og tilgive mig min Mistanke -- og jeg var mere, end een Gang, nær ved at gjøre det -- eller ogsaa maatte jeg forlade hans Huus.

Man blev da ogsaa omsider opmærksom paa den Forandring, der var foregaaet med mig, Lægerne bleve

raadspurgte, og de erklærede, at Ballerne og den megen Nattevaagen havde undergravet mine Kræfter, hvorfor det vilde være gavnligt for mig, om jeg kunde forlade Hovedstaden og tilbringe et Aarstid paa Landet. Jeg iagttog ved denne Leilighed, som ved enhver anden, min Pleiefaders Ansigt, og jeg saae, at det opklaredes. Han vilde gjerne være mig qvit! men Grunden var neppe den, at han frygtede mig; han troede udentvivl, at jeg slet ikke havde forstaaet, hvad han foretog sig i hans Faders Skuffer, og vist er det, at jeg viste ham samme Kjærlighed, som før

Det kunde jeg sagtens! Jeg elskede ham ikke mindre; mit Hjerte blødte ved den Tanke, at det Menneske, jeg havde agtet høiest, ikke mere var Agtelse værd; men trængte han da ikke mere end nogensinde til Kjærlighed? Dog var den nu værdiløs for ham, thi jeg mindede ham vel stadig om det, han an skede at glemme. --

Det blev altsaa besluttet, at jeg skulde reise, men det var ikke saa let at afgjøre til hvem, eller hvorhen, og der var imidlertid hændet mig Noget, som fængslede mig til Byen, saaat jeg ikke fremskyndede den paatænkte Forandring.

Jeg havde fundet en Ven, en Mand, der forstod mig, som jeg virkelig var; thi det gik mere og mere op for mig, at jeg af Naturen slet ikke var saa munter og overgiven, som mit Væsen i min Barndom lod formode. Særdeles gunstige Omstændigheder havde for en Tid bragt Liv og Lys i min Sjæl, men mit Temperament er alvorligt og grublende; ellers vilde vel heller ikke den Hemmelighed, jeg bar paa i saa ung en Alder i den Grad tynget paa mit Sind.

Han hed Emil, og han var theologisk Candidat. Han var en begavet og kundskabsrig Mand og ikke uden Sands for Konst og Poesi. Dette havde bragt ham i et løseligt Bekjendtskab til min Pleiefader, i hvis Huus han nu og da kom; men han var rigtignok i mere, end een Henseende, en Modsætning til den øvrige Kreds, og han saae undertiden Et og Andet, som neppe kunne tiltale hans alvorlige Sind. Jeg kom derfor paa den Tanke, at han egentlig kom for min Skyld.

Jeg vil være saa ærlig at tilstaae, at jeg under andre Omstændigheder neppe vilde følt mig draget til ham. For den livsglade, tankeløse Pige, som jeg var et Aar tilbage i Tiden, vilde han neppe været den rette Mand; thi han var femten Aar ældre, end jeg, hans Væsen var roligt og

sat, ikke synderlig poleret, og han dandsede ikke. Jeg vilde maaskee neppe bemærket ham i den Sværm af muntre, unge Herrer, der oplivede vore selskabelige Sammenkomster, hvis den hemmelige Sorg, jeg bar paa, Ikke havde formørket mit Sind; men nu var det mig en usigelig Velgjerning at tale med denne rolige, alvorlige Mand, og naar vi talte med hinanden under fire øine, var han altid hjertelig og deeltagende.

Vi talte da om det, som igrunden laae mig paa Sinde, uagtet det var blevet tilbagetrængt ved alle mine Omgangsvenners verdslige Sind -- om Religionen. Han fortsatte saaat sige min christelige Underviisning, som var bleven afbrudt ved min Confirmation, og han gjorde det paa en saa fordringsløs Maade og gik saa ganske ind i min barnlige Tankegang, at det ikke blev til en Prædiken eller Forelæsning, men til en høist fængslende Samtale. Dog var han mig altfor overlegen i Kundskab, til at jeg ikke ofte skulde have tiet for at høre paa ham, men han sørgede altid for ved et eller andet Spørgsmaal at vække min Eftertanke og paany at løse min Tunge.

Jeg veed godt, at vi Qvinder jevnlig blive beskyldte for Svaghed og Sværmeri ligeoverfor Præster. Mændene sige, at Præsterne forskrue Hovedet paa os, og at vi over Sjælesørgerens Person glemme Vorherre. Denne Beskyldning er destoværre undertiden sand. Jeg har selv seet det, at Qvinder kunne give sig under et saadant aandeligt Formynderskab og i en utilbørlig Grad opgive deres Selvstændighed; det er da en Trøst at see, at Mænd er istand til det Samme! men jeg misbilliger Sligt ganske, og jeg veed som god Protestant, at ingen Præst, var han end en Engel, kan tage det Ansvar, vi have hver især for Vorherre, af vore Skuldre; men til Forsvar for mit eget Kjøn vil jeg gjøre Eder, I Fædre, Brødre, Slægtninge, ja Ægteherrer det Spørgsmaal, om det ikke fordetmeste er Edersegen Skyld, naar Eders Døttres, Søstres eller Hustruers Sympathi i Livets vigtigste Sag fravendes Eder? Opfylde I altid Eders Pligt som aandelige Formyndere og Veiledere? Vise I Eder ikke ofte ligegyldige ved det, der rører sig i en christelig Qvindes Sjæl, og selv om I ikke ere istand til at veilede, nægte I hende saa ikke

Deeltagelse, saaat hun maa vandre eensom og forladt paa de aandelige Veie? I saa Fald kan Christendommen umuligt være for Eder, hvad den burde være -- en Hjertesag.

Men det var den for ham, om hvem jeg nu taler, og hvor kjær han end selv efterhaanden blev mig, saa glemte jeg dog ofte hans Person over det, hvorom vi talte, og mine Følelser for ham adledes ved Tanker af den høieste og reneste Art. Hvilken Trøst var det mig saaledes ikke i min daværende Stemning, da han en Dag forklarede mig, hvorledes han opfattede Herrens Ord paa Korset til Røveren, hvem Frelse og Salighed blev tilsagt, uagtet han først angrede og troede i det yderste Øieblik! Denne Røver var dog vist en langt mere forhærdet Synder, end min stakkels Pleiefader. Kunde Frelsens og Omvendelsens Time da ikke engang slaae for ham? men hvor ung og uerfaren jeg end var, saa indsaae jeg dog, at det er langt vanskeligere at angre og omvende sig midt i Velvære og Livsnydelse, end paa Korset med Naglerne i sit forpinte Legeme.

Det var imidlertid et farligt øieblik for mig, da Emil berørte den Streng, thi nær havde jeg røbet den Hemmelighed, der pinte mig, og saa meget større var Fristelsen dertil, som han aabenbart grublede over, hvad der vel i den Grad kunde tynge paa en syttenaarig Piges Hjerte. Det var umuligt for mig at skjule mit Tungsind; men dog beholdt jeg Aarsagen til det hos mig selv. Jeg elskede min Pleiefader for høit til at kunne røbe ham.

Man havde endelig fundet en Familie, i hvis Skjød jeg kunde anbringes, og Dagen til min Afreise var endogbestemt, da min Pleiefader pludselig blev syg, og derved gik Reiseplanen overstyr; thi det blev en alvorlig Sygdom, og jeg var nu ikke istand til at forlade ham. Gudskeelov, da han først laae afmægtig paa Sygeleiet, blev han al Sky for mig qvit. Den Muur, der havde reist sig mellem vore Hjerter, faldt, og jeg blev igjen hans kjære Therese fra de sunde, lykkelige Dage. Han kunde ikke undvære mig, jeg pleiede ham trofast, og han var mig inderlig taknemmelig. Min Pleiemoder røbede stor Lyst til at fjerne mig, men da hun ikke kunde drive det igjennem, gik hendes Magelighed af med Seiren, og hun overlod mig Størsteparten af Sygepleiens Byrde.

Gid den Syge havde været ligesaa rolig i sit Hjerte, som han nu var kjærlig og taknemmelig! men der var ingen Sjælefred under Lidelserne, en indre Uro plagede ham, og hans feberhede Blik hvilede ofte paa mig med et saa ængsteligt spørgende Udtryk, at det skar mig i Hjertet; saa tog han min Haand og trykkede den krampagtigt, medens jeg tørrede Sveden af hans Pande. Mere, end een Gang, var jeg nærved at spørge ham, om der var Noget, der foruroligede ham og bede ham betroe det til mig, men jeg kunde ikke overvinde mig dertil. Havde Lægerne ikke paa det Strengeste anbefalet at undgaae Alt, der kunde bringe Sindet i heftig Bevægelse; det kunde dræbe ham, sagde de! men da jeg en Aften spurgte dem nøie ud om hans Tilstand, og de paa mit bestemte Forlangende kom frem med Sandheden, at hans Liv svævede i den største Fare, og at Døden kunde komme hurtigere, end vi ventede det, saa kunde jeg ikke længere udholde den Spænding, jeg gik i.

Seent paa Aftenen, da Lidelserne toge af, og den Syge nød en forholdsviis rolig Søvn, overlod jeg ham til Vaagekonens Pleie, tog min Hat og min Kaabe paa og listede mig ud af Huset. Jeg ilede gjennem Gaderne uden atbryde mig om Snee eller Regn, thi det var midt om Vinteren, og jeg naaede omsider mit Maal -- Emils Bolig. Heldigviis havde han en Dag, da vi mødtes paa Volden, og han fulgte mig hjem, viist mig sine Vinduer, og det havde glædet mig at see, at de vare fulde af blomstrende Planter, og han gjorde mig selv opmærksom paa hans bedste Ven og tro Selskaber, en lille Sisgen i et Buur. Han fortalte mig dengang mange morsomme Træk af den lille Sangfugls Klogskab og Lærvillighed, og hans Kjærlighed til et Dyr og til de smukke Blomster gjorde ham mange Aar yngre i mine øine.

Medetbankende Hjerte saae jeg nu op ad Huset -- Gudskeelov, der var Lys i hans Værelse, og da der ikke var rullet ned, viste baade Fugleburet og Blomsterne mig, at jeg ikke var gaaet feil. -- Jeg skyndte mig op ad Trappen, og det var let nok at finde hans Dør, uagtet jeg aldrig havde været der; thi Trappe-Lampen viste mig hans Navn, tydeligt skrevet paa et Stykke Papir, der var hæftet paa Døren. Men jeg følte mig nu greben af en ny Skræk -- hvis han ikke var alene! Dog varede det kun et Minut; blæse være med mit Rygte i en saa vigtig Sag, tænkte jeg, og bankede paa. Hans kjære Stemme raabte: Kom ind! og strax efter stod jeg for ham med et blegt Aasyn, stirrende Blikke og drivvaad af Regnen.

Han blev da yderlig forbauset, dygtig forskrækket og ikke lidt forlegen; thi jeg var saa forpustet af at løbe, at jeg

ikke strax kunde tale; men da jeg havde gjenvundet Mælet, bad jeg ham lukke Døren af, for at Ingen skulde forstyrre os, og jeg fortalte ham nu i Hast, hvorledes det stod til hos os, hvilket han var ganske uvidende om, da min Pleiefader kun havde ligget syg i kort Tid; men uagtet det gjorde ham ondt at høre, begreb han dog ikke, hvorfor jeg var kommen og spurgte mig derfor i en kjærlig Tone, men dog med nogen Misbilligelse i sit Blik omAarsagen; og nu aabnede jeg ganske mit Hjerte for ham og betroede ham min sørgelige Hemmelighed. Den Energi og Varme, hvormed jeg talte, gjorde ham ganske stum, og han hørte, som en Mand hører, uden at afbryde mig med et eneste unyttigt Spørgsmaal; men jeg saae det paa hans Aasyn, at min Beretning gjorde et saare dybt Indtryk paa ham.

"Lægerne have opgivet ham," udbrød jeg tilsidst; "ak kjære Ven, skulle vi da ogsaa opgive ham? Skal han døe med denne store Synd paa sin Sjæl, uden aandelig Trøst, uden Forsoning med Gud? Er jeg overspændt og forstyrret i Hovedet, eller har jeg Ret? Hvad raader De mig til at gjøre?"

Han saae paa mig med et usigelig kjærligt Blik, og hans ellers saa rolige Stemme skjælvede af indre Bevægelse, da han svarede mig. O, lad mig ret levende tænke mig ham, som han i det øieblik stod for mig og hans ædle Sjæl lyste ud af hans Aasyn! I det øieblik vandt jeg ganske hans Hjerte, og han mit, uagtet vi ikke talte et eneste Ord om Kjærlighed. Vore Hjerter mødtes i et alvorligt og helligt øieblik, det var et godt Varsel! Og som Begyndelsen var, saa blev ogsaa det, der senere fulgte efter -- et lykkeligt, ægteskabeligt Samliv, baaret op af den faste Tro og den Sjælsstyrke, Gud havde forlenet ham med, som aldrig svigtede, hvor haardt han end blev prøvet, og som, ikke blot til Sjælens Frelse, men ogsaa til Bevarelsen af dette Livs Fred og Lykke, er mere værd, end alle de verdslige Goder, vi saa meget hige efter. Han, der lærte mig dette, sover nu den evige Søvn, og jeg er en eenlig Enke; mange Taarer har jeg fældet ved hans Grav, og Adskillelsen var mit Livs bittreste Øieblik; men dog haaber jeg, det kan kjendes paa mig endnu, at ikke blot en ædel og kjærlig Mand, men ogsaa en sand Christeni saa mange Aar var min Ægtefælle, min Sjæls Veileder, Støtte og Trøst.

Denne mit Livs klare Stjerne er nu slukt, men dengang var den i Opgang. Der stod han da for mig og talte til mig og det, han sagde, indeholdt jo vistnok en Roes, jeg var langtfra at fortjene, men i hans Mund vare disse Ord mig dyrebare og ere blevne mig uforglemmelige.

"De handler christeligt og ret, saaat Englene glæde sig derved. Gud give mange unge Piger lignede Dem! Gjør, hvad de udentvivl af Gud er udseet til at gjøre, men gjør det varsomt og blidt! Frygter De at være alene om denne vanskelige Gjerning og troer De, at jeg kan være til nogen Nytte, saa behøver jeg vel neppe at sige, at jeg ganske er til Deres og Deres stakkels Pleiefaders Tjeneste."

Ja, det kunde han visselig! Havde jeg ikke havt ham at tye til, vilde jeg aldrig faaet Mod til at gjøre, hvad jeg ansaae for min Pligt, og det vilde hele mit Liv igjennem angret mig. Enden paa vor Samtale blev da, at han fulgte mig hjem, og det lykkedes mig at bevæge ham til at følge op med, hvilket han nødig gjorde uden at være kaldet af den Syge selv; men da jeg sagde, at Modet vilde svigte mig, hvis jeg ikke vidste ham i Nærheden, saa gav han efter.

Jeg gik imidlertid alene ind til den kjære stakkels Fader Charles, som var vaagnet op af sin Søvn og nu havde et af sine lidelsesfri og klare øieblikke. Jeg skjelvede ved at bemærke det, men jeg lod dog Vaagekonen gaae for at nyde nogen Hvile, og nu vare vi alene. Han saae paa mig med det samme underlige spørgende Blik, som jeg nu kjendte saa godt. Hvor skarpe vare ikke hans ædle og fine Træk blevne ved hans Lidelser! Mine Øine fyldtes med Taarer ved at see paa ham; jeg vilde tale, men Ordene frøs fast i Munden paa mig, da han Gudskeelovgjorde mig et Spørgsmaal, som viste mig den lige Vei til Maalet.

"Therese," sagde han, "hvad sige Lægerne om min Tilstand?"

"De frygte for Dit Liv, kjære Fader!" svarede jeg, idet jeg brast i Graad.

Hans Hoved, som han havde hævet lidt, sank tilbage paa Puden, og Skyggerne under hans Øine bleve mørkere og dybere. Jeg samlede alt mit Mod, saae kjærligt paa ham og sagde:

"Er der Noget, kjære Fader, der tynger Dit Hjerte, Noget som - Du kunde ønske at betroe en Ven for det Tilfælde,

at Gud kalder Dig herfra, saa betro det til mig! Du veed, at jeg elsker Dig, og at jeg er taus og tro."

"Det er Du," svarede han med svag Stemme, "det er Du!"

"Og en Skam vilde det være, om jeg ikke var det. Ak, kjære Fader, hvor stor Kjærlighed har Du ikke beviist mig, et stakkels forældreløst Barn, der stod ene i Verden uden Slægt og Venner! Jeg skylder Dig Alt. Gud lønne Dig derfor!"

Et svagt Glimt af Glæde oplivede hans Blik, men det forsvandt hurtigt igjen.

"Du har i længere Tid ikke været lykkelig", vedblev jeg; "Du er heller ikke i dette øieblik rolig; kan jeg Intet gjøre for at skaffe Dit Hjerte Fred?"

"Du veed det" , udbrød han pludselig, idet han greb min Haand og holdt den fast med større Kraft, end man i hans Tilstand skulde tiltroet ham. "Du veed det, Therese, og Du har vidst det hele Tiden!"

Jeg bøiede mit Hoved, tog hans Haand og kyssede den. Han rev den til sig og sagde heftigt:

"Kys ikke den Haand! Den burde hugges af og kastes i Ilden; med den tog jeg mine Sødskendes Eiendom. Ak,Therese! vidste de, hvad Du veed, saa vilde de engang sige ved min Grav - der ligger en Kjeltring!"

"Naar Du angrer Din Synd", svarede jeg, idet jeg saae ham kjærligt, men fast ind i øiet, "og beder Gud tilgive Dig den for Jesu Christi dyrebare Blods Skyld, saa vil Din Bøn blive hørt, og Du er selv retfærdiggjord"

"Jo vist!" svarede han bittert. "Nei, der skal mere til, end at angre; det har jeg gjort hver Dag og hver Time paa Dagen siden hiin forbandede Nat, da jeg lod mig friste."

Han sagde ikke af hvem, men det vidste jeg kun altfor godt.

"Det Vigtigste er at gjøre min Uret god igjen; det vil falde sværere Therese!"

"Nei", svarede jeg bestemt," det Vigtigste er det ikke; og hvis Du nu ikke mere formaaer det, om Du end aldrig saa gjerne vilde, hvad saa?"

Jeg saae det paa hans Blik, at saaledes forholdt det sig; han kunde ikke tilbagegive det uretfærdige Gods, thi det var forbrugt.

"Jeg bryder mig ikke mere om at leve", sagde han efter en Pause, "men jeg vil -- o, jeg vilde saa gjerne døe som en ærlig Mand!"

"Ærlig for Gud, kjære Fader", svarede jeg, "men ikke for Menneskene!"

Han saae forundret og spørgende paa mig og syntes at tænke over mine Ord, der vel Løde underligt i hans Øren; men han kom dog bestandig tilbage til det Samme -- at gjøre sin Uret god igjen og døe som en ærlig Mand.

"Saa gjør det, kjære Fader", sagde jeg omsider, "eller gjør idetmindste, hvad Du formaaer".

Men saa klagede han over, at han ikke kjendte noget Menneske, til hvem han gad betroe sig, og at der Ingen var, der kunde hjelpe ham dermed. Derpaa svarede jeg,at en saadan Ven dog maaskee lod sig finde, og jeg nævnede Emil. Han studsede lidt, men efter et Øiebliks Eftertanke sagde han til min store Glæde, at det lod sig maaskee høre.

"Sidste Gang jeg talte med ham", vedblev han, "havde vi en besynderlig, alvorlig Samtale; den passer godt til det, vi nu skulle gjøre, kun altfor godt! og det er mig igrunden kjærest, at han ikke staaer mig nær og ikke er min fortrolige Ven."

Da han havde sagt dette, vare hans Kræfter udtømte, og han faldt hen i en døsig Søvn; men da han atter vaagnede, havde han sin fulde Bevidsthed og befandt sig bedre. Det laae i hans Sygdoms Natur, at en Lindring gjerne indtræder, inden Døden kommer. Det Første, han saae, da han slog øinene op, var ikke blot mig, men Emil, der sad ved hans Seng. Han studsede og rødmede svagt, men de kjærlige og besindige Ord, som Emil nu talte til ham, gjorde aabenbart hans Hjerte godt; o, med min Ven kom Fred og Forsoning til den angrende

Synders Dødsleie!

Jeg vil ikke dvæle ved Alt, hvad der forefaldt denne sidste Nat, eller forsøge paa at gjengive de Ord, der bleve talte. Noget deraf vilde være pinligt og trættende, det Gribende og Opløftende vilde min Pen dog ikke kunne skildre. Hvad den Døende saa ivrigt ønskede, blev gjort. Hans sidste Villie blev opskrevet, og han testamenterede sine forurettede Sødskende Alt, hvad han eiede. De skulde have det, sagde han, og kjende hans Synd. Hans efterlevende Enke kaldte ham derfor i hans Grav en unaturlig Fader; hun var ikke tilsinds at ville slippe, hvad hun paastod, at han i Vildelse, forført af en forrykt Præst og en utaknemmelig Pleiedatter, havde skjænket bort; men en unaturlig Fader var han ikke, thi i sit Testamente anbefalede han sin Hustru og sine Børn til sine Sødskendes Barmhjertighed, og til deres Roes maa det siges, at da delærte deres Broders Formuesomstændigheder nærmere at kjende, afsloge de det tilbudte Offer. Deres Bedrøvelse over Broderens Feiltrin var stor, og de vare enige i saa vidt muligt at skjule det for Verden.

Men gid alle de, der beflitte sig paa Uret og de, der forhærde sig i Vantro, med os havde staaet ved min stakkels Pleiefaders Dødsleie! Gid de havde seet hans Sjælekamp, da Sandhedens Lys saa seent tændtes i hans Sjæl, men gid de ogsaa havde været Vidne til den Fred, der lyste fra hans Aasyn, da Alt var fuldbragt, og han lagde sit trætte Hoved til Hvile! Dog, hvad vilde det nyttet, om de havde været der? Et saadant uretfærdigt og vantro Menneske kom jo tilstede, hans egen Hustru, og hvad Høst fik hun deraf, undtagen Angst og Forbittrelse ? Nei, kun ham, hvem Sygdommen naglede til Sengen ligesaa fast, som Røveren var naglet til Korset, kun ham gik Sandhedens Ord gjennem Marv og Been.

Han gav mig sin Velsignelse paa en kjærlig og ydmyg Maade, der rørte mig dybt, og han bad mig tilgive sig, at han ved at antage sig mig havde vænnet mig til et mageligt og nydelsesrigt Liv uden at kunne efterlade mig Noget. Min Fremtid laae ham tungt paa Sinde; men saa betroede Emil ham, hvad der var skeet, mens han sov. Jeg var nu hans Trolovede, og da Fader Charles hørte det, lyste hans øine af Glæde.

Hvad jeg stræber at mindes, det er den Kjærlighed og Fred, der var over ham i de sidste øieblikke, mens han endnu havde sin Bevidsthed; jeg glemmer aldrig det kjærlige og taknemmelige Blik, hvormed han betragtede Emil, mig og hans yngste Barn, en sød lille Pige, der havde listet sig ind til os; men da der igjen kom Uro over ham, og han fantaserede, saa viste det sig dog, at hans sidste Tanker dvælede ved hans ulykkelige Hustru.Ofte tænker jeg med et Suk paa, at en Tilværelse, som hans, der visselig var bestemt til noget Bedre, saa sørgeligt skulde blive plettet og forstyrret, men Enden blev dog saaledes, at hans dyrebare Minde staaer reent for min Erindring. Jeg gaaer til hans Grav med Glæde og Fred; ingen Tvivl eller Skygge følger mig derhen; i Rosernes Duft, i Vindens Pust gjennem Hængeaskens Blade aander Paradisets Fred mig imøde, og Fuglene synes mig at synge i Chor: "han gik bort i Fred, han døde forsonet med sin Gud! Kom herhen, kom herhen, her er godt at dvæle!"

H. F. Ewald.

Landsbykirken.

[Af J. Fibiger.]

~~~~~~~~~

Min Kirke staaer paa Hedehøien, en gammel rolig Patriarch, der agter disse Tiders Støien som Frøens Kvæk i Byens Park.

Og agter vel og mig, desværre, for Tidens Foster fra ifjor, saamangen værdig Kirkeherre den gav en Grav i dette Chor.
~~~~~~~~~

Af Kragens Yngel hist i Linden, af Storkens Kuld paa Taarnets Tak den muntres ei i Sommervinden, de føre dog kun Børnesnak. Ofte tænker jeg med et Suk paa, at en Tilværelse, som hans, der visselig var bestemt til noget Bedre, saa sørgeligt skulde blive plettet og forstyrret, men Enden blev dog saaledes, at hans dyrebare Minde staaer reent for min Erindring. Jeg gaaer til hans Grav med Glæde og Fred; ingen Tvivl eller Skygge følger mig derhen; i Rosernes Duft, i Vindens Pust gjennem Hængeaskens Blade aander Paradisets Fred mig imøde, og Fuglene synes mig at synge i Chor: "han gik bort i Fred, han døde forsonet med sin Gud! Kom herhen, kom herhen, her er godt at dvæle!"

H. F. Ewald.

Landsbykirken.

[Af J. Fibiger.]

~~~~~~~~~

Min Kirke staaer paa Hedehøien, en gammel rolig Patriarch, der agter disse Tiders Støien som Frøens Kvæk i Byens Park.

Og agter vel og mig, desværre, for Tidens Foster fra ifjor, saamangen værdig Kirkeherre den gav en Grav i dette Chor.

Af Kragens Yngel hist i Linden, af Storkens Kuld paa Taarnets Tak den muntres ei i Sommervinden, de føre dog kun Børnesnak.Men ruske Vinterstormens Aander i Dørens Planke, Taarnets Glug, og præd'ke om al Verdens Vaander med meningsløse Skrig og Suk,

den Gamle bliver sært tilmode, han ynkes over deres Færd, al Helveds Hær ham faldt tilfode og under Fod al Livets Hær.

Skal Sommervind og Vinterhvinen da spilde ham hans gode Ro? - Saalidt som Aanders tyste Trinen henover Gulvets Flisebro.

Nu tier Aftenklokkens Tunge; den Røst, som klang saa ung og let, som om den altid vilde sjunge, sov ind som Barnet der er træt.

Kun mine Fjed i Gangen hvisle og Fluen i den røde Sol, mens Kveldens kjøle Bølger risle saa sagtelig fra Stol til Stol.

Den gamle Graver Nøglen lægger dernede i det lyse Skjær ved Vaabenhusets Dør og vækker med sit Gudsfred en Echohær.

Saa er jeg ene -- O ja, ene med Aandevrimlens Drømmebro, fra denne lave Hvælvings Stene den løber op til Himlens Bo.Saa er jeg ene -- Verden snakker! Naar tusind Øines Alvorsblik udforske, om jeg ogsaa takker min Herre for hans Kirkeskik;

naar tusind Hænder bønlig folde sig mod mit hjælpeløse Bryst, og atter Tusind Fingren holde for Læberne og lytte tyst:

er jeg da ene? -- See, de stimle til alle Sæder Rad paa Rad, de kloge Engleminer vrimle, som dybt i Skoven Blad paa Blad.

Og opaf Gulvet, ud af Pillen, fremaf de Dødes Mindeskrift det hvirvler som et Væld i Kilden, som Glimt af Aandevingers Vift.

Her var det værdt sin Røst at røre, her er engang en Menighed, her var det værdt at bøie øre til Lovsang i al
~~~~~~~~~

Evighed.

Her gad jeg prøve at fortælle om Hjærtets Glød og Tankens Nød -- Dog nei, hvem har vel Nyt at melde til Folk, der æde Dødens Bred?

Hvad veie alle mine Længsler mod Talen ved Guds Arnested, mod Hjærtesuk i Dybets Fængsler og Svar fra Edens Kildebred?Forstaae I mig, I kjære Venner fra Dydens Hule, Himlens Sal? Ja, min Forstand I sagtens kjender, desværre og min Tunges Pral.

Det faaer jeg mindes, naar jeg lægger mit Knæ for dette Alterskrud, som naar jeg over Folket rækker min Haand med Sædekornet ud.

Hjælp mig at mindes, at I lytte til alle taabelige Ord, og at jeg selv engang skal flytte til Eders store Alterbord.

Og kom saa flittig i min Kirke, forsmaaer ei fattig Leilighed, da skal vi trolig sammen virke, en sær og blandet Menighed.

Nu Natten sine Stjerner tænder, saa gaae vi til vort Hvilested. I Lysets Børn og Mørkets Frænder, Guds Fred! Ønsk ogsaa mig Gudsfred!

Johannes Fibiger.

Påsktankar.

[Af Ernst Björck.]

I.

På Påskmorgonen. Nej, viken sorger! I dag är fest, I dag må tystna båd' qval och ånger. En hvar må prisa som han kan bäst Vår Gud med ljufliga sånger.

Ja, låt oss fröjdas af hjertans grund, Ja, låt oss gladligen hålla Påska, Och hvila, hvila en liten stund Från lifvets möda och brådska.

Hell, hell, uppståndelsens ljusa dag! Bryt fram med ära i rena lågor! Vid sinom tusende lärkors slag Bryt fram ur vaknande vågor!

"Han är uppstånden, Han är ej här!" Så änglastämman med fröjd predikar, Men hjertat hviskar: "Han är oss när Och vi Hans bröder och likar."

Uppstånden är Han, och solen går För verlden fram och Hans ära prisar, Och hafvet märker att det blir vår Och bräcker bugtande isar.Men morgonvinden från skyn far ned Med svala vingarna frid att hvifta, Och mellan vintern och våren fred De väna granarna stifta.

Med snö på grönskande barr de stå, Vid roten sipporna bo i knoppar; Sjelf väcker drifvan de späda små Med ljumma, glittrande droppar.

Vak upp, du blomma, var icke rädd! Nu är det slut med båd' död och dvala, Nu får du stå i din prydning klädd I lunder gröna och svala.

Var tröst, mitt hjerta, du skall ej dö! Allt mer och mer det mot våren lider; Snart skall du glömma båd' köld och snö För blida Midsommartider.

O ljufva sommar, o hjertats vår Från slagregn fri och från qvalm och åska! Haf tack! Jag torkar mitt ögas tår Och håller gladligen Påska.

Han är uppstånden, den hjelte god, Den vårens furste förutan like -- Var tröst, min ande, och haf godt mod: Du

lefva skall i Hans rike!**II.**

I kyrkan.

De tempelportar vida Slås opp vid klockornas manande ljud, Och menskoskaror skrida Till templet att prisa sin Gud.

Der komma de en efter annan Och vandra till helgedomen opp; I dag ha de sol på pannan, I ögat odödligt hopp.

I dag de lagt sig att sofva, De kämpande tvifvel, de låga begär. Det nya lifvets gåfva Är vår. Uppstånden Han är!

De höga orgor brusa, Och ljusets änglar i toner gå fram Att nattens tempel grusa Och komma döden på skam.

Jag ser hvart öga tåras, Jag suckar hör ur beklämda bröst. I hjertat nu det våras: Han lefver -- Haf tröst! Haf tröst!

Gif akt, nu tystnar sången, Nu ljuder talarens ord med makt Om lifvets sol uppgången Att stråla i evig prakt.Kraft var i denna stämma Och ordet på helgade läppar brann; Till himlen han ville ej skrämma, Men ljufligt talade han.

Likväl -- hur underliga Har allt förändrats, se'n sången dog! Nu tvifvel i hjertat stiga, Som nyss af sällhet slog.

Nu ser jag grubblarns öga Omtöcknas, der på ordet han lyss; Nu börjar det att snöga I hjertan, som knoppats nyss.

Så lärd nu tänkarn sitter Och mäter allt med logikens norm; Med spetsadt öra en vitter Beundrar blott talets form.

Men -- åter hvalfvet bäfvar Vid jubeltonernas vingeslag: Mot höjden bönen sväfvar, Fröjd bor i hvart anletsdrag.

Man sjunger: "Hvad ljus öfver griften", Man sjunger med gamman: "Han lefver, o fröjd!" Nu tycks fullkomnad skriften, Och hvarje själ är nöjd.

Visst ordets röst hugsvalar, Visst sprider det ljus på vår bana också, Men öfver jordens dalar Står dimman tung ändå.Visst ordets röst hugsvalar, Men -- höjd öfver tvifvel och reglors tvång Blott på himmelens språk man talar, Och himlens språk är sång.

Jag leds vid det långa bråket, Vid ordaträtorna tröttnar jag snart; Deruppe, der sång är språket, Jag vet att allt blir klart.

Ty ej i konstlad lära Den eviga sanning gömmer sig der -- Han lefver uppstånden i ära, Och Sjelf Han sanningen är!

III.

På promenaden.

Ett riktigt helgdagsväder! I vagn de rika åka, Gesälln bär svarta kläder, Och barnen hoppa kråka.

Små gummorna derborta Tycks ense bli omsider Att nätterna bli korta, Ju mer till vårn det lider.

Med fästman går en enka På nya bron att svalkas Och på sitt bröllop tänka, Som blir när Pingsten nalkas.Der sitter vid sin kista Ett barn och säljer nötter. Två Theologer tvista Om två Ebreiska rötter.

En mor och dotter snattra Om balen Annandagen Och sättet att kalfatra De åldrande behagen.

Sjelf är jag störste narren, Som vågar dessa klandra, Men blossar på cigarren Och gör precis som andra.

Ar detta nya lifvet, Som ej af död förjagas ? Ar då vårt öde skrifvet: Bedraga och bedragas ?

Vi skratta och vi äta, För intet vi oss möda -- Blott Honom vi förgäta, Som uppstod från de döda!

Om himlen skulle ljusna Och domsbasunen skalla Och grafvens ben de frusna Till lif uppvärmas alla,

Om ängeln skulle välta Från alla grafvar stenen, Och verldarna försmälta Så lätt som snön på renen.Om domarn skulle ljunga, Den höge, som I vänten, Och nya stjernor slunga Kring nya firmamenten --

I bröder, o hur skulle Han af sitt slägte helsas, Den store, kärleksfulle, Som vill att alla frälsas?

På lek vår kraft vi tömma, På allt vår tid vi öda, Men -- Honom blott vi glömma, Som uppstod från de döda!

Ernst Björck.

En Moder ved sit Barns Grav.

~~~~~~~~~~~

Du var min Fryd, min Øienslyst, En Haabets Rose ved mit Bryst, Mit Sollys i den glade Stund, Min Trøst i Mismods Skyggelund.

Din Barnelatters friske Klang, Den var for mig som Fuglesang, Gav Gjenlyd i mit Hjertes Vraa, Naar paa Din muntre Leg jeg saae. Om domarn skulle ljunga, Den höge, som I vänten, Och nya stjernor slunga Kring nya firmamenten --

I bröder, o hur skulle Han af sitt slägte helsas, Den store, kärleksfulle, Som vill att alla frälsas?

På lek vår kraft vi tömma, På allt vår tid vi öda, Men -- Honom blott vi glömma, Som uppstod från de döda!

Ernst Björck.

En Moder ved sit Barns Grav.

~~~~~~~~~~~

Du var min Fryd, min Øienslyst, En Haabets Rose ved mit Bryst, Mit Sollys i den glade Stund, Min Trøst i Mismods Skyggelund.

Din Barnelatters friske Klang, Den var for mig som Fuglesang, Gav Gjenlyd i mit Hjertes Vraa, Naar paa Din muntre Leg jeg saae.At kysse Dine Taarer bort, Naar Sorgens Skygge flygtig, kort Dit lille Hjerte kom for nær, Det var Din Moders Syssel kjær.

Din Alvor, naar Du hos mig sad Og lytted til min Tale glad, Den spaaede mig saa rig en Høst, Den varsled om min Alders Trøst.

Ak, elsked jeg Dig altfor ømt, Har jeg for meget med Dig drømt? Kom derfor Dødens Engel brat Og brød min Rosenknop, min Skat?

Den faureste i Haugen min Nu visner under Sneens Liin, Da blev det dødt, da blev det tyst, Da blev det Vinter i mit Bryst.

Den friske Grav, hvortil vi gaae, Den hvide Steen, vi lagde paa, Den Lok, jeg bærer ved mit Bryst, Blev kun til Rest som fattig Trøst.

Lær mig, o Gud! at troe det fast, Da hendes søde Øine brast, Da fløi hun til Din Faderfavn, Hvor der er ikke Sorg, ei Savn!

Lær mig at see det, Jesus Christ! Hos Dig hun trives herligt hist; Opelsket af sin Frelser kjær Udfolder sig min Rose skjær.Send Trøstens Engel til mig ned, Gyd i mit syge Hjerte Fred, Opklar min Længsels Nat saa mørk, Send Manna ned i Sorgens Ørk!

I Hjertet hendes Minde groer, Som Blomsten i en frodig Jord, Skjøndt fredet om med Længsels Suk Og vandet tidt med Taarers Dug.

H. F. Ewald.

Pigen ved Sanct Kirstens Kilde.

~~~~~~~~~

Tys, lille Fugl! lad mig agte paa, At jeg kan høre, naar Klokkerne slaae, naar Klokkerne slaae! Det er ellers saa taust i Midnatsstunden, Men Nattergalen vaager i Lunden.

Jeg blev saa ræd, da det først faldt mig ind At gaae ene herud i Maaneskin, i Maaneskin; Og jeg kan neppe min Angst forvinde, Skjøndt jeg har intet Ondt isinde. Send Trøstens Engel til mig ned, Gyd i mit syge Hjerte Fred, Opklar min Længsels Nat saa mørk, Send Manna ned i Sorgens Ørk!

I Hjertet hendes Minde groer, Som Blomsten i en frodig Jord, Skjøndt fredet om med Længsels Suk Og vandet tidt med Taarers Dug.

H. F. Ewald.

Pigen ved Sanct Kirstens Kilde.

~~~~~~~~~

Tys, lille Fugl! lad mig agte paa, At jeg kan høre, naar Klokkerne slaae, naar Klokkerne slaae! Det er ellers saa taust i Midnatsstunden, Men Nattergalen vaager i Lunden.

Jeg blev saa ræd, da det først faldt mig ind At gaae ene herud i Maaneskin, i Maaneskin; Og jeg kan neppe min Angst forvinde, Skjøndt jeg har intet Ondt isinde.Min Moder ligger hjemme, syg og sæll; Jeg vil hente en Drik fra Kirstens Væld, fra Kirstens Væld, Og til den hellig Kirsten bede, At hun min Moder vil helbrede.

Maanen seer ned fra Skyens Rand Gjennem Bøgenes Løv i det blanke Vand, i det blanke Vand; Nu hør jeg de fjerne Klokker kime, Nu veed jeg, det er den rette Time.

Saa øser jeg da min Krukke fuld: Guds hellige Moder, vær mig huld, o vær mig huld! Min Moder har været syg saa længe, Nu vil hun snart staae frisk af Senge.

Jeg trænger selv til en Lægedom: Tidt græder mit Øie, jeg veed ei hvorom, jeg veed ei hvorom; Min Pande brænder, mit Hjerte banker, Og jeg har saa længselsfulde Tanker.

Jeg vil, forinden jeg tager min Vei, Først tvætte mit Øie, saa græder det ei, saa græder det ei, Og kjøle min Barm og svale min Pande Med Kirstens friske hellige Vande.

M. H.

Till Aftonstjernan.

~~~~~~~~~~~~

Var helsad stilla sommarqväll, Som öfver slott och öfver tjäll Din rosenslöja sänkt; Var helsad helga sabbathsfrid, Som efter dagens larm och strid En huld natur oss skänkt.

Nyss bortom furukrönta sund Sjönk solen ned i dunkel lund, I skogen blef så tyst; Ej minsta flägt dess kronor rör, Den sista böljans svallning dör Vid stranden, som hon kysst.

Än dröjer der vid vesterns bryn Den lätta purpurstänkta skyn, I milda strålars brand; Men qvällens stjerna sitter blyg Och blickar fram, liksom i smyg, Från molnets öfre rand.

Hvad tyder du, min stjerna, på? O kunde jag ditt språk förstå, I sången tolka det! Men fåfängt jag min lyra slår, Dig nalkas tanken blott, som går I dina tysta fjät.Det är så långt dit upp till dig Och skummare blir vandrarns stig, Din ledning dock han har; Ju mera natten faller på, Du tyckes mindre fjerran stå Och tindrar mera klar.

Uti din strålblick hoppet ler Och hviskar: "Tvifla icke mer, Du skall mig nå en gång; Ditt öga blott för mig ej slut, Jag lyser troget natten ut. Så blir den icke lång."

Hvi skulle jag ej vaka då, Ej hjertats bästa toner gå Från mina strängars guld! Om stjernan min jag sjunga vill, Allt mera hänryckt lyssna till Dess maning ljuf och huld.

Oscar Fredrik.

En vintermorgon.

[Vid mitt skrifbord.]

~~~~~~~~~~

Hvad jag är lycklig! - brasans flammor spraka Så gladt och vänligt från min egen härd; Och tusen tankar i mitt sällskap vaka, Med dem jag skapat mig en egen verld.

Ej minsta buller stör, De smugit sakta Till hjertats kammardörr och klappat på. Än aldrig lärde jag för dem mig vakta, Fast mången gång de stört mitt lugn också.

Jag älskar er, I genier, evigt unga, Mitt enrums gäster och min lefnads salt; Som luftens syre i en menskas lunga I svalken än, och än förbrännen allt.

Dock nu välkomna! Mer än eljest blida I sväfven här med tysta vingslag kring. Ej manen I mig fram att fåfängt strida, I skänken blott, men fordren ingenting.

Hvad I mig gifven är förnöjsamheten Och samvetsfridens glädje i mitt bröst; I edra spår sig smyger tacksamheten, Den milda dottren med sin barnaröst.

Sig seglarn fröjdar, när han frälst sitt ankar I stilla hamnen fällt, och natten flyr: Så ock min själ vid er, I goda tankar, Och hoppet, liksom dagen, åter gryr.Det hoppet slocknar ej, skall värma, lifva Och styrka viljan under dagens id. När qvällen skymmer se'n, må det ock gifva, Till vänlig dröm förbytt, min hvila frid.

Oscar Fredrik.

Den Lykkelige.

~~~~~~~~~~~~
~~~~~~~~~~~~

Lyksalig hver, som finder paa sin Vei I Livets Mai Den Rose, som hans Hjerte higer efter! For ham bli'er hver en Byrde let, Og aldrig træt Han iler frem med ungdomsfriske Kræfter.

Mens Andre tumles om blandt Sorg og Savn, En sikker Havn Han fundet har med venligt kruste Bølger; Hvor Andre Tab og Nederlag kun fandt, Han Seier vandt; Han Lykken fængslet har, og den ham følger.

Sit Huus han reiser kraftig, stærk og sund Paa Klippegrund, Mens Daaren sit paa Flyvesandet bygger, Og al den Sorg, der knuger Støvets Slægt Med Centnervægt, Kun som en Blomsterkrands hans Pande trykker!

H. P. Holst.

Det hoppet slocknar ej, skall värma, lifva Och styrka viljan under dagens id. När qvällen skymmer se'n, må det ock gifva, Till vänlig dröm förbytt, min hvila frid.

Oscar Fredrik.

Den Lykkelige.

~~~~~~~~~~~~~

Lyksalig hver, som finder paa sin Vei I Livets Mai Den Rose, som hans Hjerte higer efter! For ham bli'er hver en Byrde let, Og aldrig træt Han iler frem med ungdomsfriske Kræfter.

Mens Andre tumles om blandt Sorg og Savn, En sikker Havn Han fundet har med venligt kruste Bølger; Hvor Andre Tab og Nederlag kun fandt, Han Seier vandt; Han Lykken fængslet har, og den ham følger.

Sit Huus han reiser kraftig, stærk og sund Paa Klippegrund, Mens Daaren sit paa Flyvesandet bygger, Og al den Sorg, der knuger Støvets Slægt Med Centnervægt, Kun som en Blomsterkrands hans Pande trykker!

H. P. Holst.

Hvad fattes mig?

~~~~~~~~~~~~

En ung Pige synger:

Nu kommer Vaaren med sit Følge Af Duft og Toner til vor Stad; Omkring mig Harmonier bølge, Og dog er jeg ei rigtig glad. Hvad fattes mig? Jeg har et Savn Og kjender ei engang dets Navn.

Jeg er saa ung, og Livet rækker Mig hver en Blomst, jeg peger paa, Og ydmygt for min Fod sig lægger Hvad nys jeg stolt og opreist saae. Hvad nytter det? Jeg har et Savn Og kjender ei engang dets Navn.

Min Moder kysser mig paa Kinden Og hvisker ømt: "Du bli'er saa bleg! Før var Du let og glad som Hinden, Nu flygter Du fra Dands og Leg!" Ja lad mig ene med mit Savn, -- Jeg kjender ei engang dets Navn.

H. P. Holst.

Hymenæ.

~~~~~~~~~~~

Ved en Digters Bryllup.

Chor. En Ungdomsdrøm er drømt tilende, Den gyldne Tid tilbagelagt, Da Alt stod klædt i Haabets Pragt -- Nu skal I Livets Alvor kjende! Nu gjælder det med freidig Aand, Med roligt Smiil og Haand i Haand Dets strenge Alvorsblik at møde!

Solo.

Men en seirende Magt Er forunderlig lagt I det Hjem, der har Kjærlighed inde! Der, hvor Huusalfer smaa Titte frem af hver Vraa, Intet Blivested Sorgerne finde!

Over Arnen i Glands Staaer en skjærmende Krands Af Penater, hvis Nærhed bebuder: Her er Fred, her er Ro! Her er saligt at boe ! Ogsaa her, ogsaa her er der Guder!

Chor.

Saa drager trøstigt da tilbage Til Hjemmet, der sig aabner smukt For vore Sanges muntre Flugt.De skal paa Vandring Jer ledsage, Thi Sangen -- kraftig og dog blød -- Bør klage ved en Sangers Nød, Men juble dobbelt ved hans Lykke!

H. P. Holst.

Mindestene.

I.

Steen Steensen Blicher.

Hedelærken, den liden Fugl, Bygged bag Lyng paa Tue, Svang sig dog fra sit lave Skjul Høit mod Himmelens Bue, Lysnede om Jyllands Strand, Tindrede for Folk og Land Som en Nordlys-Lue.

Hedelærken, den fattig Fugl, Eied knap Klæder egne, Hented sig dog af Lykkens Hjul Guld, som aldrig kan blegne, Drømme-Havens Rosenflor, Tanke-Havets Perlesnor, Sangens Trylleevne.

De skal paa Vandring Jer ledsage, Thi Sangen -- kraftig og dog blød -- Bør klage ved en Sangers Nød, Men juble dobbelt ved hans Lykke!

H. P. Holst.

Mindestene.

I.

Steen Steensen Blicher.

Hedelærken, den liden Fugl, Bygged bag Lyng paa Tue, Svang sig dog fra sit lave Skjul Høit mod Himmelens Bue, Lysnede om Jyllands Strand, Tindrede for Folk og Land Som en Nordlys-Lue.

Hedelærken, den fattig Fugl, Eied knap Klæder egne, Hented sig dog af Lykkens Hjul Guld, som aldrig kan
~~~~~~~~~~~

blegne, Drømme-Havens Rosenflor, Tanke-Havets Perlesnor, Sangens Trylleevne.

De skal paa Vandring Jer ledsage, Thi Sangen -- kraftig og dog blød -- Bør klage ved en Sangers Nød, Men juble dobbelt ved hans Lykke!

H. P. Holst.

Mindestene.

I.

Steen Steensen Blicher.

Hedelærken, den liden Fugl, Bygged bag Lyng paa Tue, Svang sig dog fra sit lave Skjul Høit mod Himmelens Bue, Lysnede om Jyllands Strand, Tindrede for Folk og Land Som en Nordlys-Lue.

Hedelærken, den fattig Fugl, Eied knap Klæder egne, Hented sig dog af Lykkens Hjul Guld, som aldrig kan blegne, Drømme-Havens Rosenflor, Tanke-Havets Perlesnor, Sangens Trylleevne.

Hedelærken, den flygtig Fugl, Havde saa klart et Øie, Saae, hvad der rørte sig i Skjul Under en Vadmels-Trøie; Tegned i sin dunkle Krog Folkelivets Billedbog, Bindestuens Saga.

Hedelærken, den stakkels Fugl, Ruged paa egen Smerte, Magted at tænde Glædens Jul Dog i saa mangt et Hjerte; Qvad med Stemme høi og ren Drapa over Bautasten, Vakte Folkeaanden.

Hedelærken et Hædersnavn Blev blandt Dannemarks Fugle; Livet bandt det til Sorg og Savn, Døden det ei kan skjule. Lysnende om Jyllands Strand, Tindrende for Folk og Land Staaer dets Nordlys-Lue.

~~~~~~~~~~~~

II.

Laurids Pedersen Skau.

Der pløied en Bonde paa Sønderjyllands Grund: Tiderne vare saa ramme; Thi Tydsken var Herre, og Dansken var Hund, Og Hunden knap magted at glamme.

Hedelærken, den flygtig Fugl, Havde saa klart et Øie, Saae, hvad der rørte sig i Skjul Under en Vadmels-Trøie; Tegned i sin dunkle Krog Folkelivets Billedbog, Bindestuens Saga.

Hedelærken, den stakkels Fugl, Ruged paa egen Smerte, Magted at tænde Glædens Jul Dog i saa mangt et Hjerte; Qvad med Stemme høi og ren Drapa over Bautasten, Vakte Folkeaanden.

Hedelærken et Hædersnavn Blev blandt Dannemarks Fugle; Livet bandt det til Sorg og Savn, Døden det ei kan skjule. Lysnende om Jyllands Strand, Tindrende for Folk og Land Staaer dets Nordlys-Lue.

~~~~~~~~~~~~

II.

Laurids Pedersen Skau.

Der pløied en Bonde paa Sønderjyllands Grund: Tiderne vare saa ramme; Thi Tydsken var Herre, og Dansken var Hund, Og Hunden knap magted at glamme.

Den modige Mand, som bød Herrerne Trods, Ud de af Thingsalen stødte, Og han, der var Hersker for dem og for os, Ei voved vor Ret at beskytte.

Da satte den Bonde Plov og Heste ind: Hjertet ham voxed i Bringen, Og Blodet skød op i hans dunede Kind, Og Tankerne sloge med Vingen.

Da talte den Bonde fra Sønderjyllands Høi: Tusender lytted og stirred; Som funklende Stjerneskud Tankerne fløi, Som Sværdehug Ordene klirred.

Og Ordene ramte: de skabte Haab og Mod, Trældommens Tid var udrunden; Istedetfor Bonden en Ridder der stod, En Hersker istedetfor Hunden.

Thi Folket ham fulgte: snart flokkedes en Hær, Trofast og tæt, om hans Banner, Og hvor han den fylked i Morgenens Skær, Der veg Sønderjyllands Tyranner.

Og Folket ham løfted paa Skulder stærk og bred Opad til Herrernes Sale, Og hvor han gik frem, der han gjorde Besked, Og magted dem med Kløgt og med Tale.

Men da Sønderjylland igjen af Fjendehæl Traadtes og vaandedes i Smerte, Da havde den udstridt, hans mandige Sjæl, Da standsed hans bankende Hjerte.

Saalænge i Danmark en Bonde bag sin Plov End paa vor Eet og Ære skjønner, Saalænge skal Mindet ei døe om Laurids Skau, Om Kæmpen blandt Sønderjyllands Bønder.

C. Ploug.

Riisbøgen.

\~~~~~~~~~~~~

Der er saa lyst i Skovens Hal, Thi Taget ligger nede, Den klare Dag ei længer skal Om Vej til Gulvet lede.

De ranke Bøge, Vaarens Sol Fik smykket ud til Gilde, De kasted stolt den bløde Kjol, Da Luren klang, den vilde.

De blotted Issen som til Fest, Ej Frost og Snee dem skræmmer, De strække mod den skarpe Blæst De nøgne Kjæmpelemmer.

Ikkun den lave Riisbøg staaer Med Løv paa alle Kviste, Dens Brudedragt blev bruun og haard, Dog vil den ej den miste.

Saalænge i Danmark en Bonde bag sin Plov End paa vor Eet og Ære skjønner, Saalænge skal Mindet ei døe om Laurids Skau, Om Kæmpen blandt Sønderjyllands Bønder.

C. Ploug.

Riisbøgen.

\~~~~~~~~~~~~

Der er saa lyst i Skovens Hal, Thi Taget ligger nede, Den klare Dag ei længer skal Om Vej til Gulvet lede.

De ranke Bøge, Vaarens Sol Fik smykket ud til Gilde, De kasted stolt den bløde Kjol, Da Luren klang, den vilde.

De blotted Issen som til Fest, Ej Frost og Snee dem skræmmer, De strække mod den skarpe Blæst De nøgne

Kjæmpelemmer.

Ikkun den lave Riisbøg staaer Med Løv paa alle Kviste, Dens Brudedragt blev bruun og haard, Dog vil den ej den miste.

Højt Stormen skriger: "Kast dog, kast De grimme, tørre Blade!" Men tro den holder Mindet fast Fra Dagene de glade.

Ja kommer Vaarens Sol paany Og siger: "Slip nu, Kjære!" Den vil bag Anemoner bly Sin gamle Kjole bære, --

Vil bære den, til Timen slaaer, Hvorom Smaablomster hviske, Da under Dragten bruun og haard Den færdig har den friske.

-- O Danmark, som saa lav og svag Bag Skovens Træer dig fjæler, Du kjender Vintrens Favnetag Og hvordan Stormen kjæler.

Den klapped dig i Huj og Hast, Da falmede din Lykke; Men som dit eget Træ hold fast Paa Somrens visne Smykke!

Om de, der knejse stolt i Sky, Tør kjækt med Stormen lege, Forsmaa dog ej at søge Ly Bag Minderne, de blege!

Thi dine Minder er dit Guld, Saa sæt dit Guld paa Rente! Ja vogt dem vel i Vinterkuld, Der er en Vaar i Vente.

Hvad før dig gjorde stærk og glad, Din Krands, dit Haab, din Fane, Hold fast paa dem til mindste Blad! Lad Stormen intet rane!

Hold fast, om saa al Verden lo! Hold fast, om du maa græde! De Spirerne vil dække tro Til næste Sommers Glæde.

Ja slip dem ej for Døgnets Glands, Hvad Dvergene saa hviske, Før under Mindets brune Krands Du bærer Sejrens friske!

C. Hostrup.

Forfatter-Register.

~~~~~~~~~~

~~~~~~~~~~